

ARCHEOLOGIE • BOUWHISTORIE

EINDRAPPORT – VERSLAG VAN RESULTATEN

OPGRAVING

ZOUTLEEUW, SCHIPSTRAAT

D. KEIJERS, A. DEVROE & G. BERVOETS

Maart 2024

COLOFON

Project

Eindrapport – opgraving Zoutleeuw, Schipstraat

ID bekrachtigde archeologienota en nota

ID 17132 en ID20648

Opdrachtnemer

Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv
Schaapsweg 106
3550 Heusden-Zolder
0472/59.31.41
annika.devroe@gmail.com
BE 0680.617.128

Erkende archeoloog: Annika Devroe, OE/ERK/Archeoloog/2015/00085

© 2024 Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv

Devroe Archeologie & Bouwhistorie bv aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of aangepast worden, opgeslagen worden in een geautomatiseerd gegevensbestand, en/of openbaar gemaakt worden in enige vorm of wijze ook, elektronisch, mechanisch, door fotokopie of enige andere wijze, zonder voorafgaandelijk toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

Inhoud 0

1.	Inleiding	4
2.	Beschrijvend gedeelte.....	5
2.1.	Administratieve gegevens	5
2.2.	Archeologisch traject.....	6
3.	Doel- en vraagstelling	7
3.1.	Doel	7
3.2.	Vraagstelling	7
3.3.	Randvoorwaarden	7
3.4.	Beschrijving van de geplande werken	7
4.	Werkwijze en onderzoeksstrategie	9
4.1.	Inleiding	9
4.2.	Werkputten en oppervlakte	9
4.3.	Vlakken	11
4.4.	Documentatie vlakken.....	20
4.5.	Profielen	20
4.6.	Afwerking en behandeling van sporen en vondsten.....	20
4.7.	Bemonstering	22
4.8.	Afronding en uitwerking.....	22
4.9.	Afwijkingen t.o.v. Programma van Maatregelen	22
4.10.	Wetenschappelijk begeleiding en advisering.....	22
4.11.	Uitvoering specialistisch onderzoek en conservatie	22
5.	Assessmentrapport	23
5.1.	Inleiding	23
5.2.	Sporen en lagen.....	23
5.3.	Vondsten	23
5.4.	Stalen.....	24
5.4.1.	Inleiding	24
5.4.2.	Selectie	25
5.5.	Conservering.....	25
5.6.	Assessment van de site	26
6.	Omkadering van de site	27

6.1.	Landschappelijke en bodemkundige context.....	27
6.2.	archeologische context	28
6.3.	historische context	30
6.3.1.	Historisch Achtergrond.....	30
6.3.2.	Vestingbouw in de 17de eeuw	32
6.3.3.	Kroonwerk aan de Diesterpoort.....	33
7.	Aardkundige opbouw.....	39
7.1.	Inleiding	39
7.2.	Bevindingen.....	39
7.2.1.	Veen en overstromingspakketten	39
7.2.2.	Ophoogpakketten.....	39
7.2.3.	conclusies	43
8.	Sporen.....	51
8.1.	Inleiding	51
8.2.	Gracht- en greppelvullingen	51
8.2.1.	Greppels uit de Late Middeleeuwen - begin Nieuwe tijd.....	51
8.2.2.	Grachtvullingen uit de Late Middeleeuwen – begin Nieuwe Tijd	52
8.2.3.	Grachtvullingen uit de Nieuwe Tijd	54
8.2.4.	Mogelijke greppel uit de Nieuwe Tijd	57
8.2.5.	Greppelvullingen uit de Nieuwste tijd.....	57
8.3.	Kuilen.....	58
8.3.1.	Kuilen uit de Late Middeleeuwen – begin Nieuwe Tijd.....	58
8.3.2.	Dierengraf.....	61
8.3.1.	Kuilen uit de Nieuwste Tijd.....	62
8.4.	Muurwerk i.v.m. de voorgaande bebouwing.....	64
9.	Vondsten.....	65
9.1.	Inleiding	65
9.2.	Gebruiksaardewerk	65
9.2.1.	Handgevormd aardewerk.....	66
9.2.2.	Paffrathaardewerk.....	66
9.2.3.	Blauwgrijs aardewerk	66
9.2.4.	Maaslands aardewerk	66
9.2.5.	Zuid-Limburg aardewerk	67
9.2.6.	Grijsbakkend aardewerk.....	67

9.2.7.	Roodbakkend aardewerk	68
9.2.8.	Proto-steengoed, Bijna steengoed en steengoed	69
9.2.9.	Industrieel vervaardigd aardewerk	69
9.2.10.	overig	70
9.3.	Keramische rookwaar	70
9.4.	Keramisch bouw materiaal	70
9.5.	Metaal	71
9.5.1.	Munten en muntgewicht	71
9.5.2.	Kogels	72
9.5.3.	Kledingaccessoires	73
9.5.4.	Huisraad	76
9.5.5.	Wagenonderdeel	76
9.5.6.	Overig	76
9.6.	Natuursteen	76
9.7.	Bot	77
9.8.	Monsters	77
9.8.1.	Inleiding	77
9.8.2.	Dendrochronologie	77
9.8.3.	C14-datering	78
9.9.	Besluit	78
10.	Datering en interpretatie van de archeologische site	82
10.1.	Inleiding	82
10.2.	Natuurlijke afzettingen (fase 1)	82
10.3.	Sporen uit de Late Middeleeuwen -begin nieuwe tijd (fase 2)	82
10.3.1.	Inleiding	82
10.3.2.	Vondsten	82
10.3.3.	Sporen	83
10.3.4.	Het begijnhof	84
10.4.	Vestingwerken uit de nieuwe tijd (fasen 3, 4 en 5)	85
10.4.1.	Inleiding	85
10.4.2.	Ophogingen en grachten	86
10.4.3.	Historische gegevens	88
10.4.4.	Het Gennepershuis	90
10.4.5.	Conclusie	92

10.5.	Sporen uit de Nieuwste Tijd (fasen 6, 7, 8, 9 en 10).....	92
10.6.	Gaafheid van het archeologisch ensemble	94
11.	Synthese.....	95
12.	Beantwoording onderzoeksvragen en - doelen.....	98
13.	Bibliografie	106
13.1.	Literatuur	106
13.2.	Websites	107
14.	Figurenlijst	108
15.	Bijlagen.....	110
15.1.	Plannenlijst	110
15.2.	Fotolijst.....	114
15.3.	Sporenlijst.....	122
15.4.	Vondstenlijst.....	134
15.5.	Determinatie aardewerk	139
15.6.	Determinatie metalen	162
15.7.	Monsterlijst	166
15.8.	Tekeningenlijst	166
15.9.	Veldtekeningen	167
15.10.	Overzicht archeologische periodes	168

1. INLEIDING

Aan de Schipstraat te Zoutleeuw, aan de noordelijke rand van de historische stad, zijn bouwwerkzaamheden gepland. De bodemingrepen die hiermee gepaard gaan, kunnen leiden tot de versterking van eventuele archeologische resten.

Op basis van een bureauonderzoek blijkt dat in het projectgebied delen van een stadspoort, een brug of delen van een 17^e -eeuws kroonwerk kunnen liggen. Gezien de impact van de geplande werken en het archeologisch potentieel is vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van de prospectie met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven.

Tijdens het proefputtenonderzoek bleek dat het terrein in de volle en late middeleeuwen ruim 1,5 tot 2 m lager lag dan tegenwoordig en gekenmerkt werd door relatief natte omstandigheden. Ook werd de aanwezigheid van een (oudere?) vestinggracht en een gracht in verband met het oude begijnhofcomplex niet uitgesloten.

Geconcludeerd werd dat deze grachten belangrijke informatie kunnen opleveren met betrekking tot de geschiedenis en ontwikkeling van de vestingstad Zoutleeuw. Aangezien de geplande werkzaamheden hier tot diepe bodemverstoringen zullen leiden, kan de vindplaats niet *in situ* bewaard blijven. Derhalve werd geadviseerd de resten *ex situ* veilig te stellen door middel van een opgraving. Huidig rapport bespreekt de resultaten van deze opgraving.

2. BESCHRIJVEND GEDEELTE

2.1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Figuur 1: Kadasterkaart met het projectgebied.

- ID bekrachtigde archeologienota en nota: ID 17132 en ID20648
- Projectcode opgraving: 2021L159
- Locatie: Schipstraat 59/60 te Zoutleeuw
- Gemeente: Zoutleeuw
- Provincie: Vlaams-Brabant
- Kadastrale gegevens: Zoutleeuw, afd. 1, Zoutleeuw, sectie C, percelen 341A (partim), 341C (partim)
- Oppervlakte projectgebied: ca. 463,5 m²
- Lambert coördinaten bounding box: punt NW: X 201781.283 Y 170027.330
punt ZO: X 201806.959 Y 169988.816
- Uitvoeringstermijn veldwerk: 14 maart 2022- 31 maart 2022
- betrokken actoren:
 - Annika Devroe (erkend archeoloog OE/ERK/Archeoloog/2015/00085, assistent-archeoloog)
 - Danny Keijers (veldwerkleider)
 - Gerben Bervoets (assistent-archeoloog)
 - Robert De Cock (erkend metaaldetectorist)
 - Robby Vervoort (assistent-archeoloog)
 - Jan de Beenhouwer (assistent-archeoloog)

- geraadpleegde personen buiten het project: Marijke Wouters - IOED Zuid-Hageland

2.2. ARCHEOLOGISCH TRAJECT

Voorafgaand de opgraving hebben in het projectgebied al diverse archeologische onderzoeken plaatsgevonden.

Op basis van een bureauonderzoek (ID 17132)¹ blijkt dat het projectgebied ligt in een laaggelegen terrein in de alluviale vlakte van de Kleine Gete. Deze ligging maakt dat dit laaggelegen terrein in de alluviale vlakte minder interessant was om er in de prehistorie (steentijd, bronstijd en metaaltijden) te wonen al kon dit tijdens droge perioden eventueel wel. Dit geldt hoogstwaarschijnlijk ook voor de Romeinse periode.

Vanaf de volle middeleeuwen ontstaat de historische stad Zoutleeuw. Het projectgebied ligt buiten de eerste, 12^e -eeuwse omwalling. Bij de tweede, 14^e -eeuwse omwalling lag het terrein net buiten de vesten, vermoedelijk aan de overzijde (noordelijke zijde) van de stadsgracht. Op basis van de cartografische, maar ook archeologische informatie kan niet met zekerheid uitgesloten worden dat delen van de stadsgracht, de stadspoort, een brug of delen van de 17^e -eeuwse vesting binnen het plangebied gelegen zijn.

De impact van de geplande werkzaamheden is van die aard dat binnen een deel van het projectgebied het aanwezige bodemarchief niet *in situ* kan worden bewaard. Gezien de geplande werken en het archeologisch potentieel is voor een gebied van 2500 m² vervolgonderzoek geadviseerd in de vorm van de prospectie met ingreep in de bodem.²

Tijdens de prospectie met ingreep in de bodem (ID 20648) is vastgesteld dat het projectgebied in de volle en late middeleeuwen ruim 1 tot 1,5 m lager lag dan tegenwoordig en gekenmerkt werd door relatief natte omstandigheden.³ Diverse aangetroffen greppels uit deze periode staan vermoedelijk in verband met een beemdenlandschap.

Een grotere, west-oost georiënteerde gracht kan echter mogelijk geïdentificeerd worden met het nabijgelegen begijnhofcomplex. Verder werd tijdens het proefsleuvenonderzoek een gracht aangetroffen met een gelijkaardige oriëntatie als van de 17de -eeuwse vesten. Hoewel de gekende buitengrachten van deze vesten zich vermoedelijk buiten het gebied bevinden, kan niet volledig uitgesloten worden dat er een fasering aanwezig was.

Geconcludeerd werd dat de mogelijke aanwezigheid van een (oudere?) vestinggracht en mogelijke aanwezigheid van een begijnhofgracht belangrijke informatie kan opleveren met betrekking tot de geschiedenis en ontwikkeling van de vestingstad Zoutleeuw. Aangezien de geplande bodemverstoringen dieper gaan dan het middeleeuwse loopniveau is geen behoud *in situ* mogelijk. Derhalve werd geadviseerd in een zone van 465 m² de resten *ex situ* veilig te stellen door middel van een opgraving.⁴ Huidig rapport behandelt de resultaten van deze opgraving.

¹ Devroe & Vermeersch, 2020a

² Devroe & Vermeersch, 2020b.

³ Keijers, Bervoets, Devroe, De Cock & Dondeyne, 2021a

⁴ Keijers, Bervoets, Devroe, De Cock & Dondeyne, 2021b.

3. DOEL- EN VRAAGSTELLING

3.1. DOEL

De doelstelling van dit onderzoek is het veiligstellen van de wetenschappelijke informatie van de archeologische vindplaats binnen het plangebied, om daarmee informatie te behouden die van belang is voor de kennisvorming over het verleden (*behoud ex situ*). Meer bepaald dient het onderzoek de kennis aangaande de aangesneden greppelstructuren en de relatie met het oude begijnhof en/of een mogelijke ravelijn te vervolledigen.

3.2. VRAAGSTELLING

Volgende onderzoeksvragen dienen beantwoord te worden:

- Hoe is de opbouw van de bodemprofielen? Hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin? Op welk niveau zijn eventuele archeologische sporen leesbaar?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context?
- Is een fasering in de ophoging van het terrein waar te nemen? Zo ja, wat is de tijdspanne hiervan.
- Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de archeologische resten?
- Wat is de conservering en gaafheid van de archeologische vondsten/sporen?
- Welke structuren zijn er aangetroffen? Is er sprake van een fasering?
- Wat is de aard en datering van het vondsmateriaal?
- Wat vertelt het vondstmateriaal ons over de materiële cultuur?
- Wat kan het organisch vondstmateriaal zeggen over het voedselpatroon en de bestaanseconomie?
- Wat is de interpretatie en datering van de greppelstructuren 2 en 5 en de laagte S200 die in het proefsleuvenonderzoek zijn aangetroffen. Is er een relatie met het oude begijnhof en/of vestingwerk (ravelijn)?
- Was er een nog ouder vestingwerk (ouder dan het kroonwerk) aanwezig? Zo ja: hoe is de relatie met de ophoogpakketten?
- Wat is de relatie tussen de vindplaats en het omringende landschap? Hoe veranderde het gebruik van het terrein doorheen de verschillende periodes?
- Hoe verhouden de aangetroffen sporen en vondsten zich t.o.v. de nabijgelegen sites?

3.3. RANDVOORWAARDEN

Het betreft een site met complexe stratigrafie. De bepalingen uit de desbetreffende hoofdstukken van de Code van Goede Praktijk zijn van toepassing. De archeologische niveaus worden geregistreerd volgens de Code van Goede Praktijk.

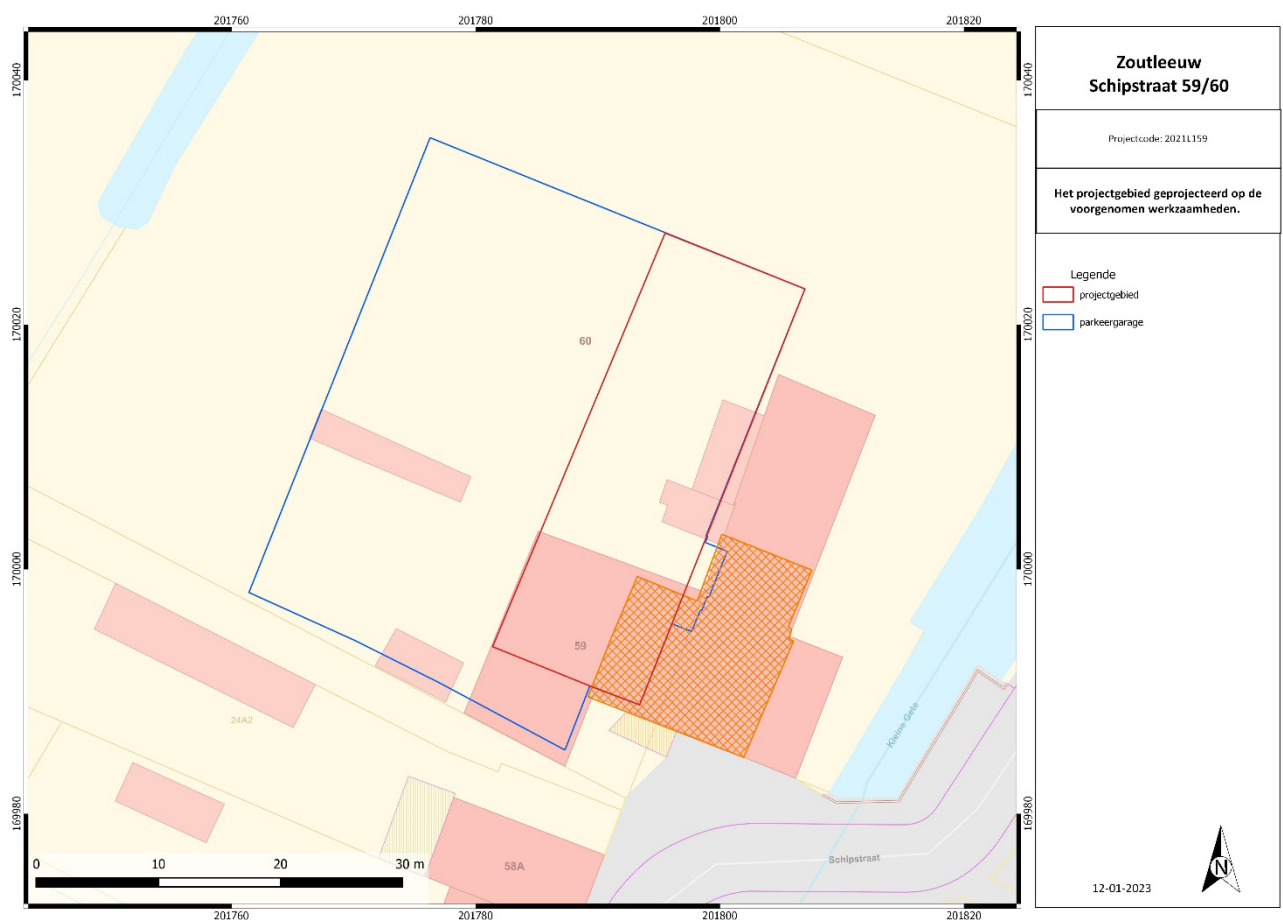
Voorwaarde van het onderzoek is dat de veiligheid te allen tijde primeert. In het geval dat een onverwachts gezondheids- of veiligheidsrisico optreedt, wordt het onderzoek gestaakt en in overleg naar een oplossing gezocht.

3.4. BESCHRIJVING VAN DE GEPLANDE WERKEN

Binnen een zone van 4.838m² zal een appartementsgebouw met drie verdiepingen en een ondergrondse garage worden gebouwd. Wat de nieuwbouw betreft zullen de werken een oppervlakte van ca. 2.763 m² beslaan. Dit is de oppervlakte van de toekomstige bebouwing (ca. 1.823 m²) en een deel van de huidige tuinzone waar binnen een zone van 6 m buiten de bebouwing ook bijhorende werken zullen verricht worden.

Met betrekking tot huidige projectgebied zijn vooral de bodemingrepen ten behoeve van de ondergrondse parkeergarage van belang.

Het huidige maaiveld in het projectgebied varieert van ca. 28.95m TAW in het zuiden tot ca. 28.60 m Taw in het noorden. Het vloerniveau van de parkeergarage is op 27,01 m +TAW gelegen. De betonplaat daarvan zal een dikte hebben van ca. 30 cm waardoor de verstoring aldaar tot ca. 26,71 m +TAW zal plaatsvinden. Plaatselijk is een liftschaft aanwezig tot op een diepte van 120 cm onder het parkeerniveau, dus op ca. 25,51 m TAW (incl. de betonplaat aldaar). Aangezien het hele gebouw op palen gefundeerd wordt, zal de verstoring plaatselijk nog verschillende meters dieper zijn. Om de funderingspalen in de bodem aan te brengen zal er onder de betonplaat van de parking nog een werkvloer (mogelijk ca. 50 cm dik) worden aangelegd.

Figuur 2: Het projectgebied en de ondergrondse parkeergarage.

4. WERKWIJZE EN ONDERZOEKSSTRATEGIE

4.1. INLEIDING

Een zone van ca. 13 m bij 36,5 m (ca. 463,5 m²) binnen de geplande parkeergarage werd geselecteerd voor een vlakdekkende archeologische opgraving. Het gaat hierbij om een site met complexe stratigrafie. De opgraving werd uitgevoerd in de periode vanaf 14 maart t/m 31 maart 2022.

Vanwege de hoge grondwaterstanden in het gebied werd een zogenaamde open bemaling aangebracht. Hiertoe werd ten westen van het onderzoeksgebied een lange en diepe greppel gegraven waar het water middels pompen werd afgevoerd.

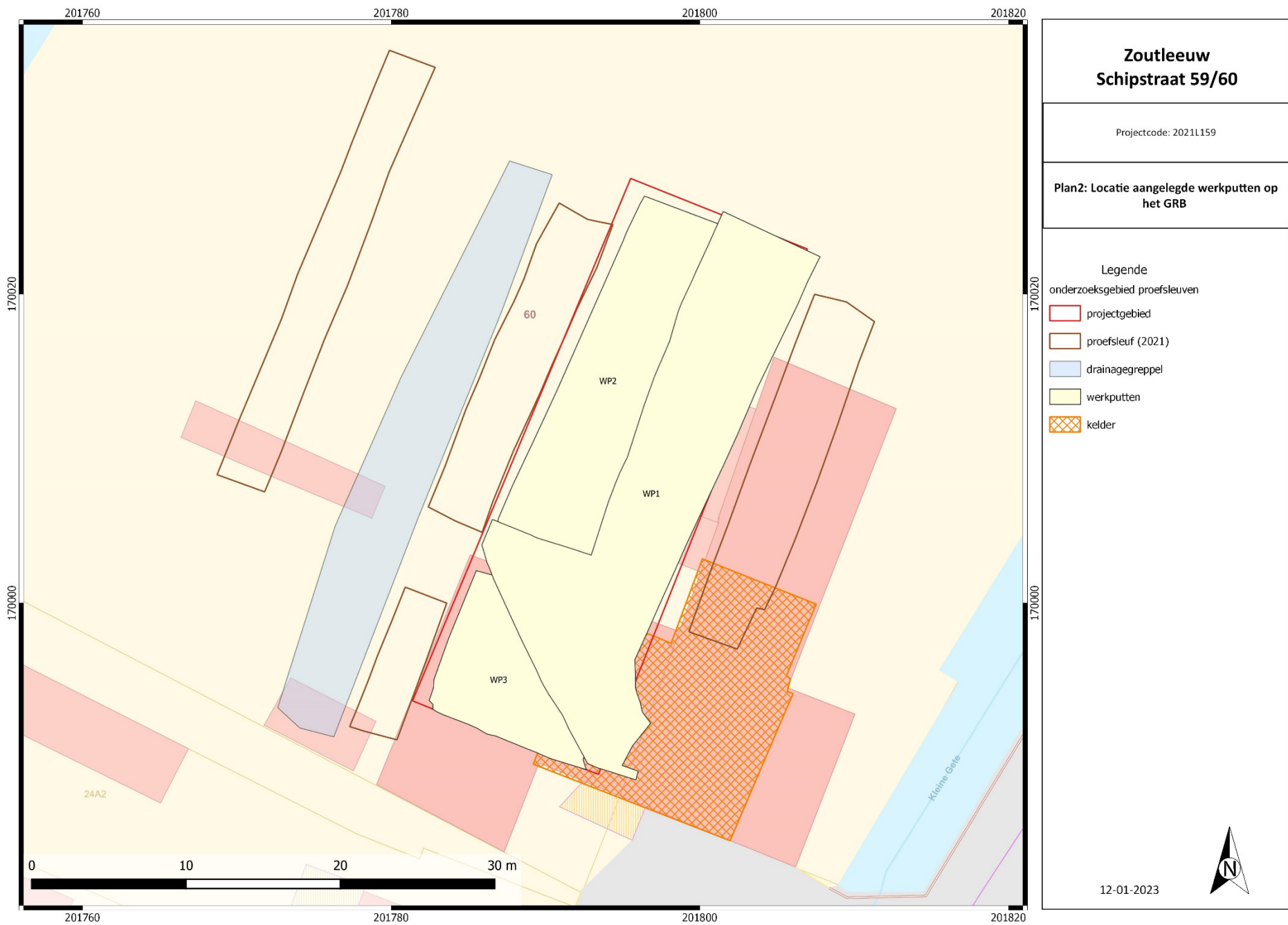
Figuur 3: De greppel t.b.v. bemaling ten westen van het onderzoeksgebied.

4.2. WERKPUTTEN EN OPPERVLAKTE

In totaal werden over de op te graven zone 3 werkputten aangelegd.

- Werkput 1 ligt in het oosten van het onderzoeksgebied en deels over de voormalige gesloopte bebouwing. De werkput heeft een onregelmatige vorm met een lengte van ca. 36 m en een breedte variërend van ca. 5,5 m tot 12 m. De oppervlakte bedraagt ca. 253,3 m².
- Werkput 2 ligt in het westen van het onderzoeksgebied en heeft een meer regelmatige rechthoekige vorm. De breedte van de ca. 25 m lange werkput varieert van 5 tot 6,5 m. De totale oppervlakte bedraagt 129,5 m².
- Werkput 3 ligt in het zuidwesten en is aangelegd over de voormalige (gesloopte) bebouwing. De driehoekige werkput heeft een oppervlakte van ca. 59,6 m².

In totaal is een oppervlakte van ca. 442 m² opgegraven.

Figuur 4: Inplanting aangelegde werkputten in overlay op het GRB.

Figuur 5: Inplanting aangelegde werkputten in overlay op de meest recente luchtfoto.

4.3. VLAKKEN

Er is met een graafmachine met rupsbanden en een platte bak laagsgewijs verdiept. Gezien de landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied (beekdalafzettingen, dikke antropogene ophoogpakketten) tekenen archeologische sporen zich af op diverse niveaus en was het noodzakelijk meerdere vlakken te documenteren. Voor de gedocumenteerde vlakken is rekening gehouden met de vlakken die tijdens het proefsleuvenonderzoek (vlakken 1 en 2) zijn gedocumenteerd. Volgende vlakken zijn tijdens de opgraving geregistreerd:

Vlak 0A

Tijdens de opgraving is geopteerd om in de ophoogpakketten een vlak op een hoger niveau te documenteren. Vanwege de grotere blootgelegde oppervlakte kan hier mogelijk inzicht verkregen worden in de manier van ophoging. Dit vlak (vlak 0A) is aangelegd over quasi het volledige onderzoeksgebied.

De oppervlakten en diepte van dit vlak bedraagt:

- Werkput 1: 247 m²; ca. 0,7 tot 1,1 m -Mv;
- Werkput 2: 129,3 m²; ca. 0,95 tot 1,15 m -Mv;
- Werkput 3: 59,4 m²; ca. 0,85 tot 1,05 m -Mv;

Vlak 1

Vlak 1 bevindt zich op een vrijwel gelijkaardig niveau als vlak 1 dat tijdens het proefsleuvenonderzoek is gedocumenteerd. Het vlak ligt overal in de antropogene ophoogpakketten. In de werkputten 1 en 3 is dit vlak over de volledige werkput gedocumenteerd (305 m²). In werkput 2 is dit vlak alleen in het zuidelijke deel van de put gedocumenteerd over een oppervlakte van ca. 61,5 m².

De oppervlakten en diepte van dit vlak bedraagt:

- Werkput 1: 245,5 m²; ca. 0,9 tot 1,35 m -Mv;
- Werkput 2: 61,5 m²; ca. 1,3 tot 1,6 m -Mv;
- Werkput 3: 59,4 m²; ca. 1,1 tot 1,3 m -Mv;

Vlak 1B

In werkput 3 is over een kleinere oppervlakte (ca. 14,5 m²) nog een tussenvlak (Vlak 1B) gedocumenteerd. De diepte van dit vlak bedraagt ca. 1,50 m -Mv

Vlak 2

Vlak 2 is laagsgewijs aangelegd tot in de natuurlijk afzettingen. Dit 2^e vlak komt overeen met vlak 2 van het proefsleuvenonderzoek en is over het volledige onderzoeksgebied gedocumenteerd. In het zuidoosten van werkput 1 is dit vlak vanwege praktische omstandigheden over een iets grotere oppervlakte gedocumenteerd.⁵

- Werkput 1: 239,9 m²; ca. 1,85 tot 2,05 m -Mv;
- Werkput 2: 125,7 m²; ca. 1,55 m tot 2,1 m -Mv;
- Werkput 3: ca. 57,6 m²; in het noorden en midden ca. 1,8 m tot 1,95 m -Mv;

Vlak 2B

In werkput 3 bleek een spoor op een iets dieper niveau iets duidelijker omlijnd (S 295.2). Het spoor is als tussenvlak (Vlak 2B; ca. 1,3 m²) gedocumenteerd. De diepte van dit vlak bedraagt ca. 2 m -Mv

⁵ Hier bevond zich de in- en uitrit van de kraan. Vanwege de grotere vlakdiepte en om een veilige in- en uitrit te waarborgen is hier uitgebreid (deels) middels schuin talud.

Vlak 3

Plaatselijk in werkput 1 en 3 is dieper gegraven om beter inzicht te kunnen krijgen in de stratigrafie van plaatselijke sporen.

Werkput 1: 48,5 m²; ca. 2 tot 2,3 m -Mv;

Werkput 3: 5 m²; ca. 1,95 m -Mv

Vlak 4

In werkput 1 en 3 is plaatselijk ook nog een vierde vlak geregistreerd.

Werkput 1: 37,6 m²; ca. 2,1 tot 2,6 m -Mv

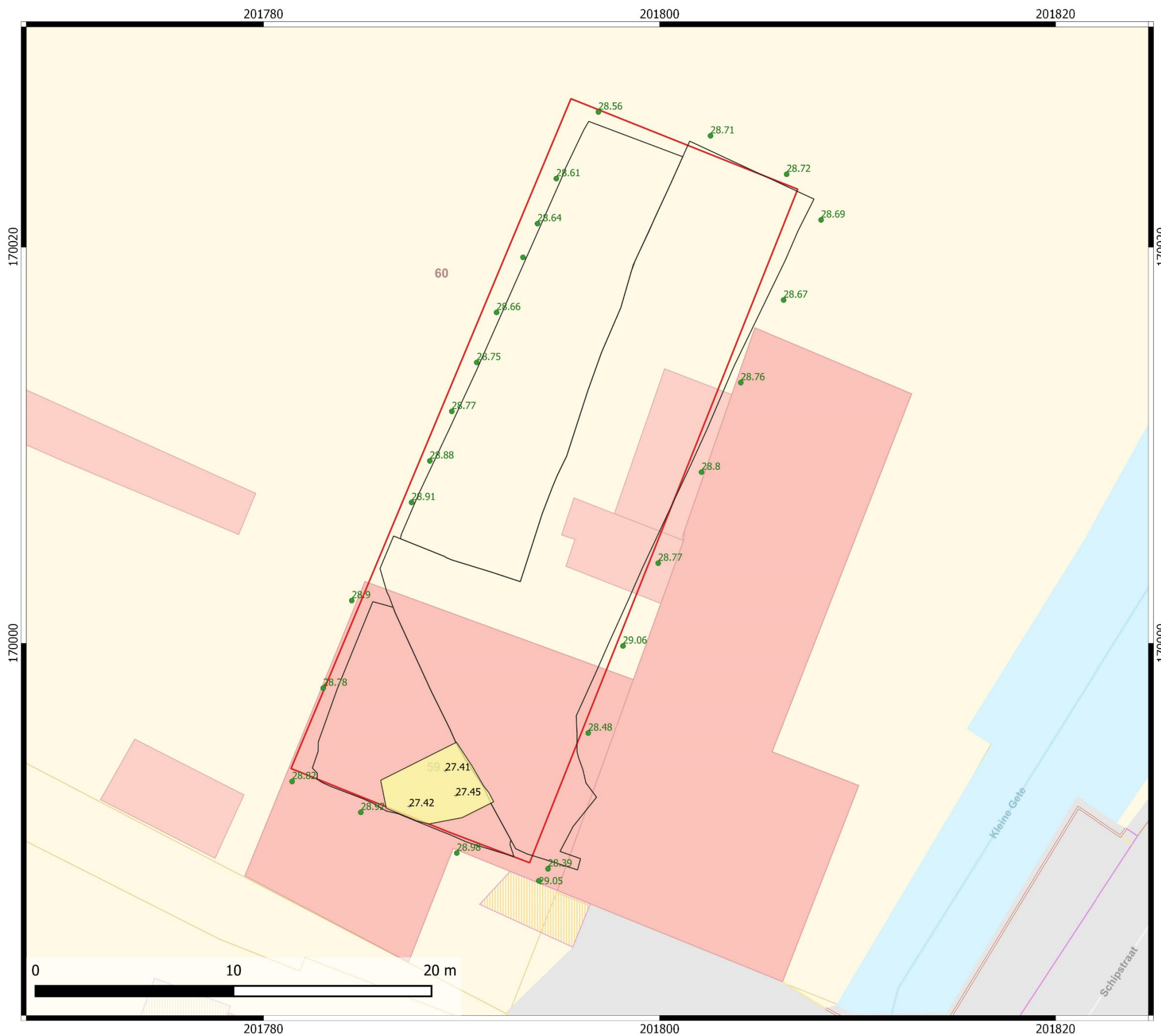
Werkput 3: 15,54 m²; ca. 2,15 m -Mv

Overig

In werkput 3 is plaatselijk (ca. 4,5 m²) iets dieper laagsgewijs verdiept (vlak 3B en 4) ter verificatie van bodemverkleuringen. Aangezien al snel bleek dat het natuurlijke fenomenen betrof, zijn de vlakken alleen gefotografeerd.

Projectcode: 2021L159		Werkput			Totaal
		Werkput 1	Werkput 2	Werkput 3	m ²
oppervlakten	vlak 0A (m ²)	247	129,3	59,4	435,7
	vlak 1 (m ²)	245,5	61,5	59,4	366,4
	vlak 1B (m ²)			14,5	14,5
	vlak 2B (m ²)			1,8	1,8
	vlak 2 (m ²)	239,9	125,7	57,6	423,2
	vlak 3 (m ²)	48,5		5	53,5
	vlak 4 (m ²)	37,6		15,54	53,14
	Totaal	818,5	316,5	213,24	1348,24
hoogtes maaiveld (m TAW)		28,4 – 29,06	28,56 – 28,9	28,78 – 29,05	
hoogtes vlak (m TAW)	vlak 0A	27,58 – 27,83	27,61 -27,79	27,85 - 27,98	
	vlak 1	27,40 – 27,78	27,32 -27,38	27,61 - 27,80	
	vlak 1B			27,41 – 27,45	
	vlak 2	26,86 -27,18	26,79 – 27,06	26,94 -27,09	
	vlak 2B			26,98	
	vlak 3	26,65 -26,74		26,90	
	vlak 4	26,21 – 26,81		26,75 -26,85	

Tabel 1: Tabel met geregistreerde vlakken.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan6: Overzicht vlak 1B

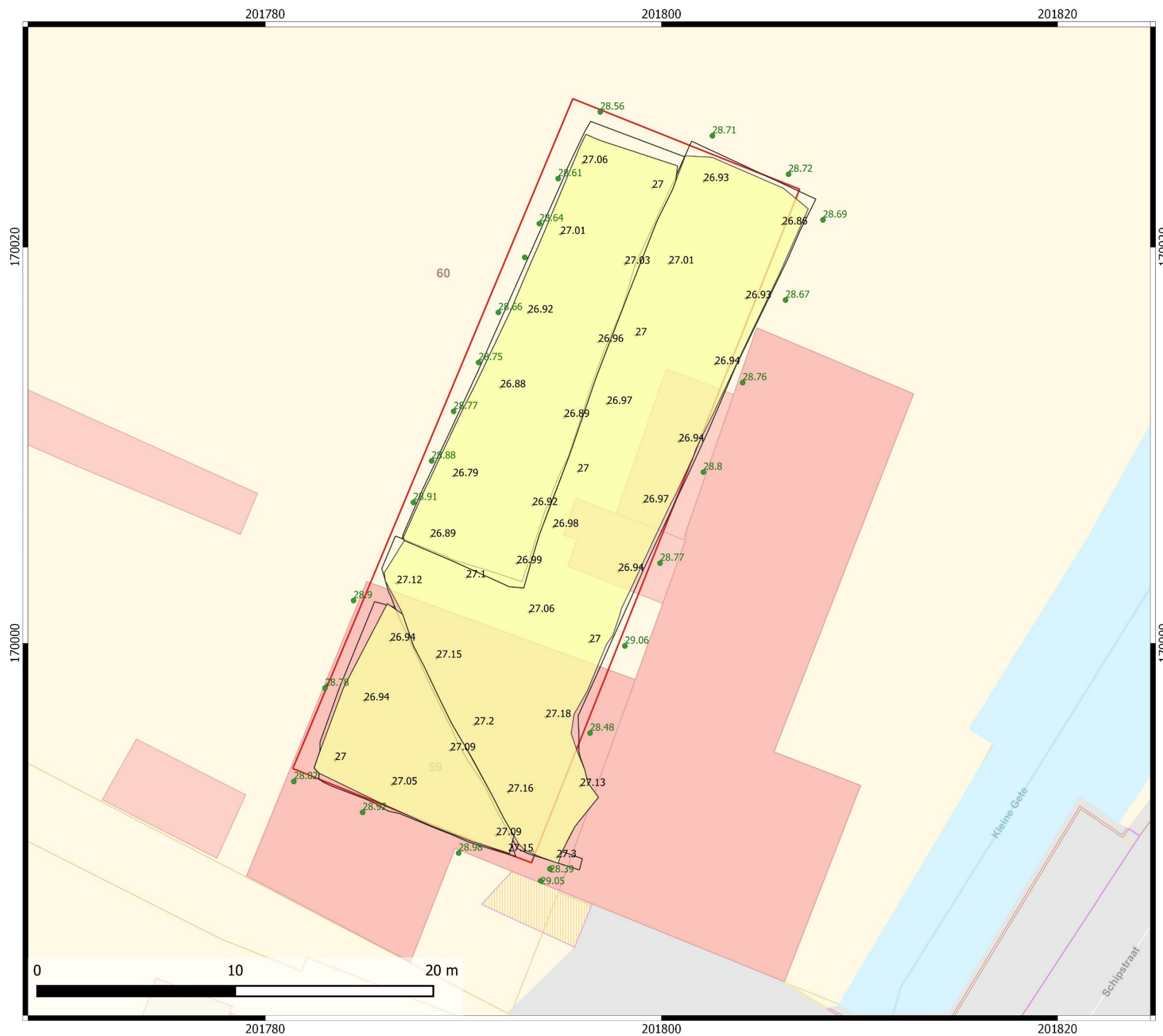
Legende

- projectgebied opgraving
- werkput
- vlak1B
- maaiveldhoogte
- vlakhoogte

12/01/2023

Figuur 8: Overzicht vlak1B.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan7: Overzicht vlak 2

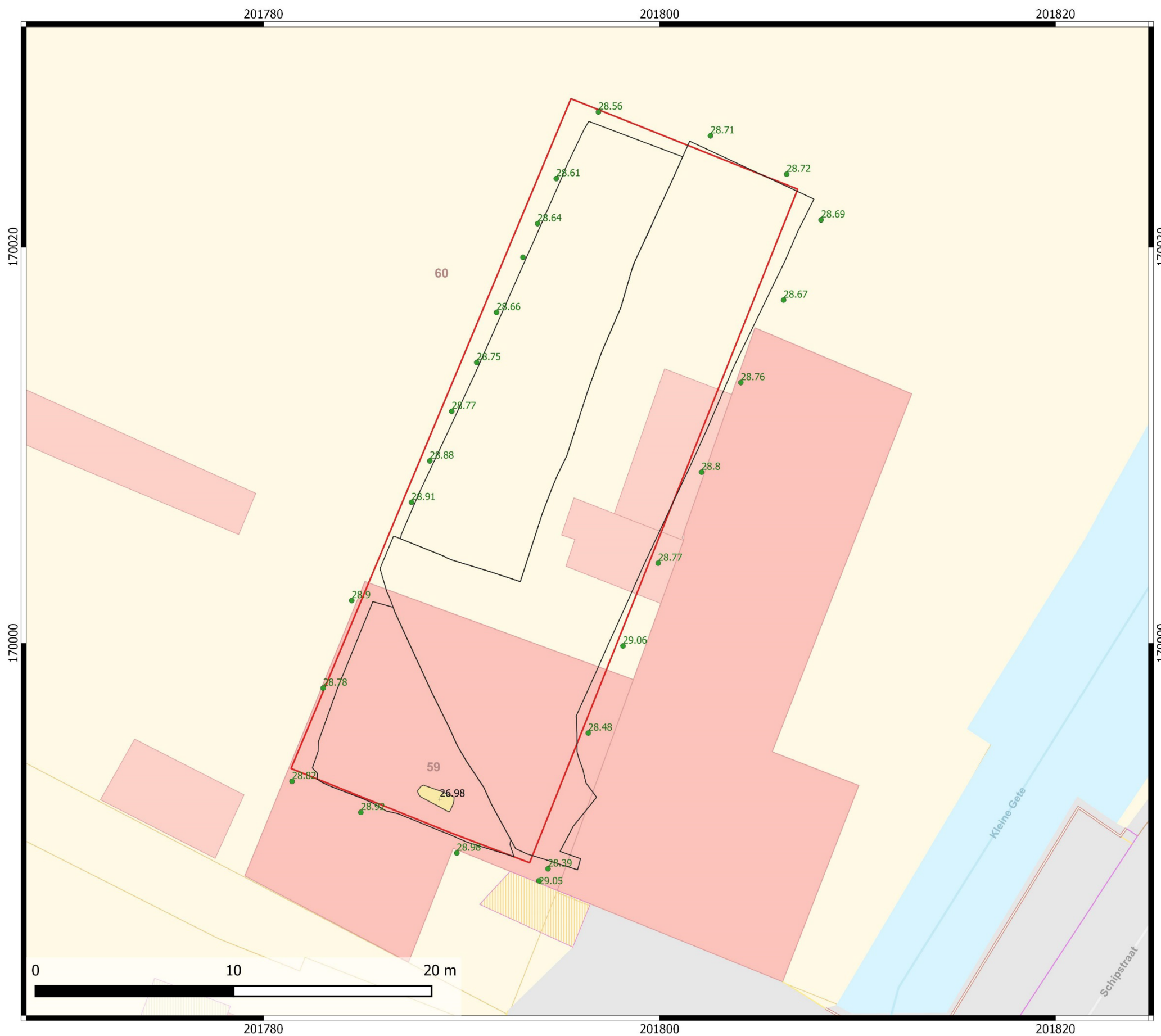
Legende

- projectgebied opgraving
- werkput
- vlak 2
- maaveldhoogte
- vlakhoogte

12/01/2023

Figuur 9: Overzicht vlak 2.

**Zoutleeuw
Schipstraat 59/60**

Projectcode: 2021L159

Plan8: Overzicht vlak 2B

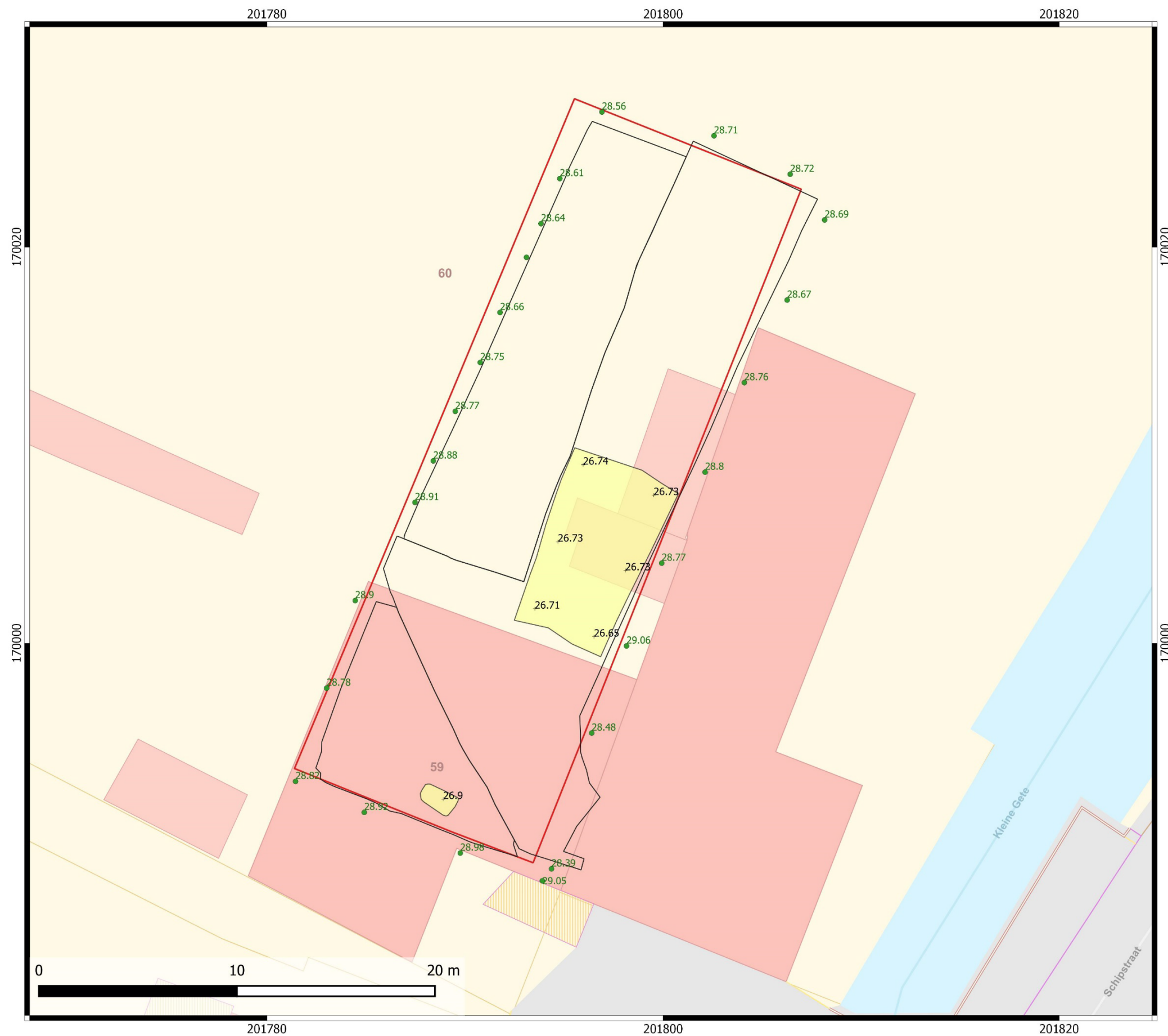
Legende

- projectgebied opgraving
- werkput
- vlak 2B
- maaiveldhoogte
- vlakhoogte

12-01-2023

Figuur 10: Overzicht vlak 2B.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan9: Overzicht vlak 3

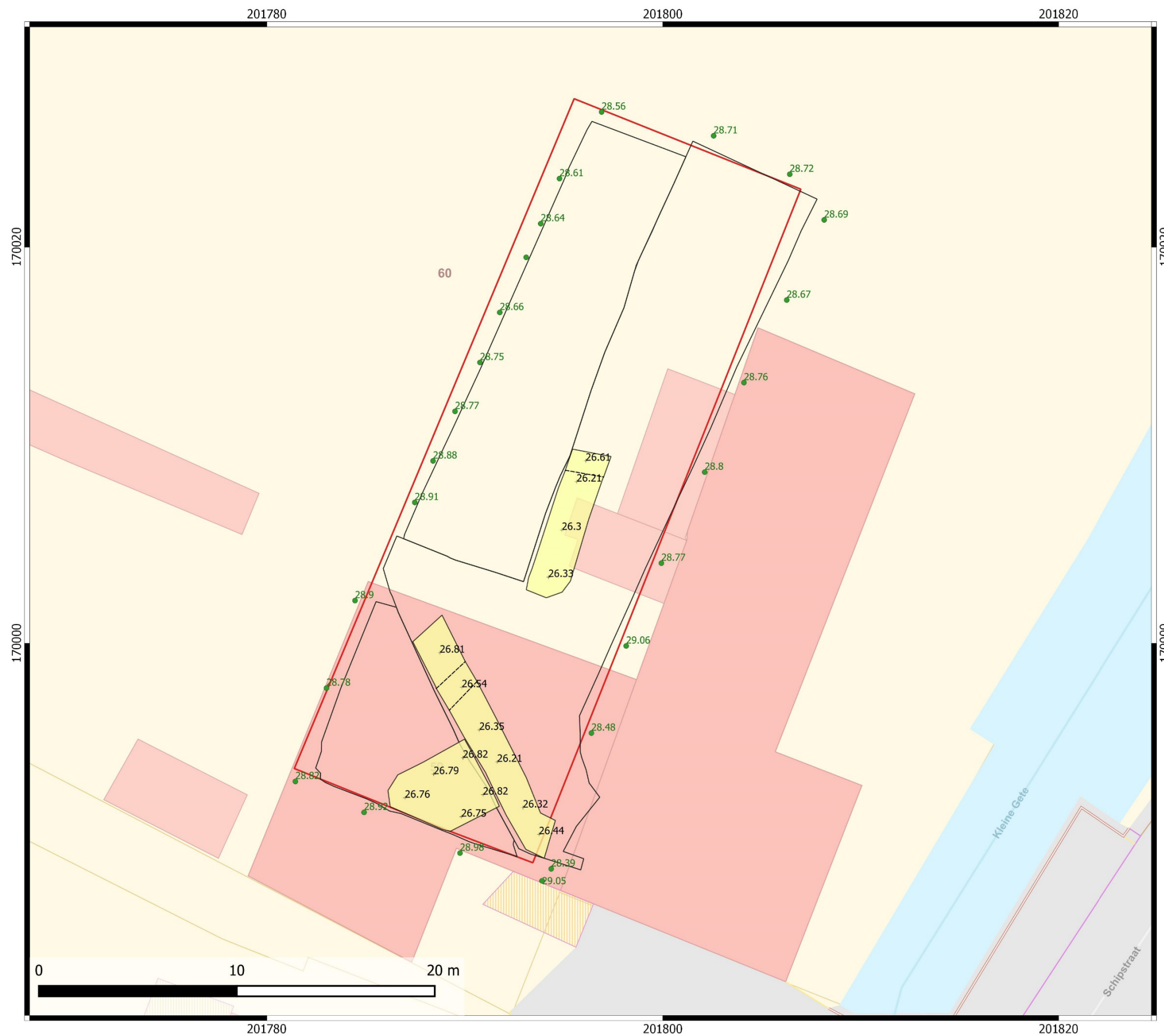
Legende

- projectgebied opgraving
- werkput
- vlak 3
- maaiveldhoogte
- + vlakhoogte

12-01-2023

Figuur 11: Overzicht vlak 3.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan10: Overzicht vlak 4

- Legende
- projectgebied opgraving
 - werkput
 - vlak4
 - maaveldhoogte
 - vlakhoogte
 - niveaoverschil vlak4

12-01-2023

Figuur 12: Overzicht vlak 4.

4.4. DOCUMENTATIE VLAKKEN

Alle vlakken zijn gefotografeerd. Ook zijn nagenoeg alle vlakken ingemeten met behulp van een GNSS RTK GPS. Dit omvat het digitaal inmeten van de put, sporen, spoornummers, vondsten, kolomprofielen, coupelijnen, vlakhoogten en maaiveldhoogten (x- en y- coördinaten, ingemeten in het Lambertcoördinatenstelsel; hoogte ten opzichte van TAW). In totaal is ruim 1348 m² aan vlakken ingemeten. Alleen in werkput 3 zijn plaatselijk (ca. 4,5 m²) iets diepere vlakken (vlak 3B en 4) niet ingemeten en alleen gefotografeerd.

Alle sporen en bodemlagen zijn in een reeks genummerd en tijdens het veldwerk beschreven. De beschrijving en interpretatie van sporen en lagen is opgenomen in de sporenlijst.

4.5. PROFIELEN

Om inzicht te krijgen in de stratigrafie zijn tijdens het onderzoek diverse profielen opgeschaafd, gefotografeerd en getekend. In totaal is bijna 91 m lengte aan profielen gedocumenteerd waarbij vooral gefocust is op de diverse ophogingslagen en grachtvullingen:

- Profiel 1 (ca 23,75 m): westprofiel put 1 – grachten en bodemopbouw -foto en tekening;
- Profiel 2 (ca 27,5 m): oostprofiel put 1 – grachten en bodemopbouw -foto en tekening;
- Profiel 3: (ca 18,8 m) zuidprofiel put 1 – grachten en bodemopbouw -foto en tekening;
- Profiel 4 (ca 6 m): centraal noordprofiel put 1 – bodemopbouw -foto en tekening;
- Profiel 5 (ca. 10 m): zuidelijk westprofiel put 2 – grachten en bodemopbouw -foto en tekening;
- Profiel 6 (ca. 4,9 m): centraal zuidprofiel put 3 – aanzet gracht en bodemopbouw - foto en tekening;

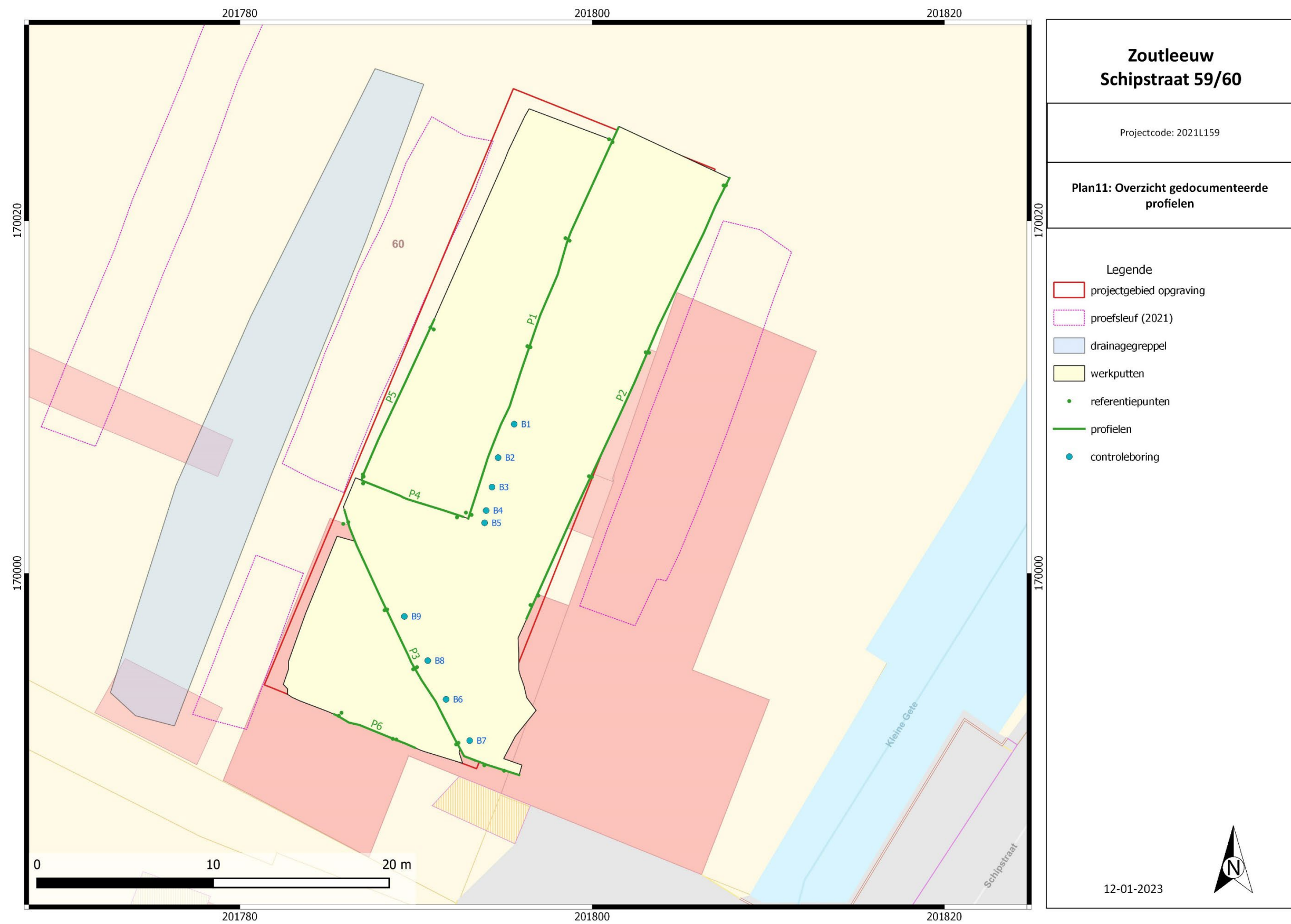
Om de profielen op een dieper niveau te kunnen aanvullen, zijn plaatselijk ter hoogte van profiel 1 en 3 controleboringen vanaf vlak 4 geplaatst. In totaal zijn 9 boringen geplaatst.

4.6. AFWERKING EN BEHANDELING VAN SPOREN EN VONDSTEN

Tijdens het onderzoek zijn diverse sporen en lagen gedocumenteerd door middel van een putwandprofiel (zie profielen). Verder zijn nog twee sporen (S259 en S288) in het vlak gecoupeerd. Eén kuil in WP3 (S 295.2) is vanwege de grote hoeveelheid botmateriaal laagsgewijs verdiept en geregistreerd.

Bij de machinale aanleg van de vlakken zijn vondsten per materiaalcategorie verzameld per ca. 4 x 4 m en globaal onderscheiden in diepte. Tijdens het aanleggen is intensief gebruik gemaakt van een metaaldetector.

De objecten zijn op basis van het putwandprofielen zoveel mogelijk gekoppeld aan de overeenkomende laag of vulling. De vondsten die in het vlak zijn aangetroffen zijn per spoor/laag en vulling geregistreerd en digitaal ingemeten. Verder zijn vondsten verzameld bij het opschaven van de profielen en het couperen van sporen.

Figuur 13: Overzicht van de gedocumenteerde profielen.

4.7. BEMONSTERING

Van diverse lagen, greppelvullingen en hout zijn stalen genomen. Er werden in totaal 9 monsters genomen. Drie stalen zijn genomen voor ^{14}C datering; twee stalen voor dendrodatering. Verder zijn 4 stalen genomen voor macrobotanisch onderzoek.

4.8. AFRONDING EN UITWERKING

Na afloop van het onderzoek werden alle werkputten gedicht.

De profielen en de digitale meetgegevens werden verder verwerkt in QGis. De sporen-, foto-, vondsten- en plannenlijst zijn opgemaakt in Microsoft Excel.

4.9. AFWIJKINGEN T.O.V. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het onderzoek is grotendeels uitgevoerd zoals omschreven in het Programma van Maatregelen. Op volgende punten is afgeweken:

- Aangezien de westgrens van het onderzoeksgebied overeen komt met proefsleuf 2 van het proefsleuvenonderzoek, is voor de westgrens van werkput 2 een buffer van ca. 0,5 m aangehouden. Dit schepte de mogelijkheid een extra profiel (P5) te registreren in werkput 2.
- Werkput 3 heeft eveneens een buffer van ca. 0,5 m met de sleuf van het proefsleuvenonderzoek. Hier bevond zich echter nog een fundering van de voormalige bebouwing. Aangezien duidelijk was dat dit resterende deel geen extra informatie zou opleveren is besloten de grens van werkput 3 gelijk te houden met de binnenkant van de fundering.
- Het noordelijke deel van werkput 2 is eveneens iets kleiner dan het aanbevolen onderzoeksgebied. Op basis van een grote aanwezige verstoring en voortschrijdend inzicht was snel duidelijk dat deze zone geen extra informatie op leverde.
- In het zuidoosten van werkput 1 is het onderzoeksgebied iets uitgebreid omwille van praktische omstandigheden. Hier bevond zich de in- en uitrit van de kraan voor werkput 1. Omwille van de steeds diepere vlakken diende een groter schuin talud aangelegd te worden.

4.10. WETENSCHAPPELIJK BEGELEIDING EN ADVISERING

Voor, tijdens en na de opgraving kon er gerekend worden op Marijke Wouters van de IOED Zuid-Hageland voor een vlotte begeleiding van dit project. Ook historisch bron- en kaartmateriaal werd aangeleverd.

4.11. UITVOERING SPECIALISTISCH ONDERZOEK EN CONSERVATIE

Voor het onderzoek van het aangetroffen aardewerk kon er gerekend worden op de expertise van Robby Vervoort. Het metaal werd gedetermineerd door Robert De Cock.

5. ASSESSMENTRAPPORT

5.1. INLEIDING

Het assessmentrapport bevat de registratie en bijhorende observatie van de tijdens het onderzoek aangetroffen lagen, sporen, spoorcombinaties en vondsten. Dit hoofdstuk bevat verder lijsten en tekstuele opsommingen met hun potentieel en bijhorende verwerkingsstrategie voor verder onderzoek.

5.2. SPOREN EN LAGEN

Tijdens het onderzoek zijn in totaal 324 spoornummers uitgedeeld. Ze hebben betrekking op 413 vullingen en/of lagen. Hiervan zijn 229 vullingen/lagen geïnterpreteerd als onderdeel van natuurlijke pakketten, ophogingslagen en verstoringen. Van 7 blijft de precieze interpretatie onbepaald.

Vondstcategorie	Aantal lagen/vullingen
ophogingslaag	175
Natuurlijke laag	37
Natuurlijke laag/ verstoord	6
Ophogingslaag/ natuurlijk	5
Ophogingslaag/greppelvullingen	14
Greppel-/grachtvullingen	121
Kuil (incl. paardenskelet)	19
Muur/fundering	11
hout	10
steen	2
verstoring	6
Onbepaald (ophoging/vergraven/greppel)	7
totaal	413

Tabel 2: Overzicht spoorcategorieën.

De 177 overige vullingen hebben hoofdzakelijk betrekking op grachtvullingen, kuilen, muurwerk, hout en steen die een periode bestrijken vanaf de volle/late middeleeuwen tot in de 20ste eeuw. Van oudere bewoningsresten zijn geen aanwijzingen gevonden. In de diverse aangetroffen sporen en lagen is wel een relatieve stratigrafie te onderscheiden.

5.3. VONDSTEN

Tijdens het onderzoek zijn 213 vondstnummers uitgedeeld.

Hierbij hebben 204 vondstnummers betrekking op 718 fragmenten van steen, metaal, bouwkeraamiek en aardewerk. Het overgrote deel ervan is bemonsterd uit de oude begraven A-horizont.

Daarnaast zijn 9 vondstnummers uitgedeeld aan botmateriaal. Hierbij werd één vondstnummer gereserveerd voor een compleet paardenskelet (> 100 fragmenten). Alle vondsten dateren uit de

periode volle middeleeuwen t/m nieuwste tijd.

Vondstcategorie	aantal
keramiek	630
bouwkeramiek	8
steen	2
metaal	78
bot	(>)115
totaal	(>)833

Tabel 3: Overzicht vondstcategorieën.

Van de verzamelde keramiek is de grootste vondstcategorie het gebruiksaardewerk. Met een totaal van 628 scherven is het aardewerkcomplex niet gering van omvang. Het meeste aardewerk is verzameld in de begraven A-horizont. In de ophogingslagen en grachtvullingen is het aardewerk veel beperkter. Ook zijn twee fragmenten van keramische rookwaar verzameld.

Fragmentarisch keramisch bouw materiaal komen zowel uit de ophogingslagen, oude A als een greppel. Het gaat hier vooral om geglazuurde fragmenten van tegels of dakpannen uit de ophogingslagen. Een fragment komt uit een kuil. De fragmenten dateren allen uit de Nieuwe Tijd.

Tijdens het onderzoek zijn ook twee stenen geborgen. De aanwezigheid van een bevestigingsgat op één fragment leisteen duidt nog op de functie van dakbedekking. Verder is ook een steen van grijze hardsteen verzameld.

Door het intensief detecteren zijn ook vele metalen objecten geborgen. Ook hier zijn de meeste objecten gedetecteerd in de begraven A-horizont. Het betreft overwegend afvalmateriaal. In tegenstelling tot de meeste vindplaatsen is het metaal door de relatief natte bewaaromstandigheden over het algemeen van goede kwaliteit.

Botfragmenten zijn verzameld in de begraven A-horizont (N=13). Het gaat hier om afval dat veelvuldig voorkomt in stadcontext en mede gezien de secundaire context weinig aanvullende informatie geeft. Verder werd één botfragment ingezameld in een kuil. De overige objecten behoren allemaal tot een paardenskelet.

5.4. STALEN

5.4.1. INLEIDING

Tijdens de opgraving werden in totaal 9 monsters genomen t.b.v ¹⁴C datering, dendrodatering en macrobotanisch onderzoek.

staalnr	werkput	spoonr.	vlak/prof	soort	doel	Opmerking
1	2	250,3	2	hout	C14	beschoeiing gracht (twijgjes vlechtwerk)
2	1	205	3	hout	C14	paaltje beschoeiing gracht
3	1	216	4	hout	dendro	houten paal (bewerkt)
4	1	216	4	hout	dendro	houten paal (bewerkt)
5	2	256	2	hout	C14	natuurlijk hout; wortels

6	2	256	2	algemeen	macrobotanisch	oude A
7	3	292	2	algemeen	macrobotanisch	greppelvulling (nieuwe tijd)
8	3	227,1	P3	algemeen	macrobotanisch	bodem greppelvulling (opmerking genomen in P6 maar identieke laag als P3)
9	3	311,1	P6	algemeen	macrobotanisch	ophogingslaag (greppeltje?)

Tabel 4: Overzicht stalen.

- Twee houtmonsters (M1, M2) zijn genomen van een vermoedelijke beschoeiing van een oude gracht. Een C14 datering kan hier meer inzicht geven in de ouderdom van de beschoeiing en de gracht.
- Vervolgens zijn ook 2 houten palen nabij profiel 3 bemonsterd (M3, M4). De palen zijn bewerkt maar de precieze functie is nog onbekend. Een dendrodatering kan meer licht schijnen met welke fase ze verband houden.
- In put 2 bevond zich nabij de rand van een greppel een restant van een boomstronk (M5).
- Van de natuurlijke humeuze laag onder de ophogingspakketten is een algemeen monster genomen (M6). Een waardering van het monster kan inzicht geven of zich hier zaden in bevinden die inzicht geven in de ecologie van het terrein in de Late Middeleeuwen.
- Twee algemene monsters zijn genomen in diverse grachtfasen (M7 en M8). Een waardering kan inzicht geven in de omgeving van deze grachten.
- Tot slot is een algemeen monster genomen in de ophogingslaag tussen twee grachtfasen. Een waardering kan inzicht geven in welke natuurlijke omstandigheden deze ophoging tot stand kwam.

5.4.2. SELECTIE

De verzamelde monsters t.b.v. van botanisch onderzoek zullen naar verwachting weinig aanvullende informatie opleveren. Ze kunnen mogelijk iets meer informatie opleveren over de omgeving maar aangezien de meeste monsters genomen zijn in een nieuwe tijd context, waar diverse kaarten van het gebied bekend zijn, zal het potentieel op kenniswinst beperkt zijn.

Om een zo goed mogelijk antwoord op de onderzoeksvragen te verkrijgen zijn wel een C14 datering van de oeverbeschoeiing van de vermoedelijke beginhofgracht en een dendrodatering van één van de houten palen nabij de latere vestinggracht voorzien.

Het hout (M3 en M4) werd door Sjoerd Van Daalen (Van Daalen Dendrochronologie bv) bekeken op hun geschiktheid voor dendrodatering. Hoewel alle stalen eik betroffen, was enkel M3 geschikt geacht voor een verdere datering. Na verder onderzoek bleek monster M3 slechts 69 jaarringen te hebben, hetgeen als te weinig werd beschouwd voor een geschikte datering.

De ¹⁴C-datering op monster M1 is uitgevoerd door het dateringslab van KIK-IRPA. De resten zijn handmatig geselecteerd en schoongemaakt met water. De verdere bewerking van het materiaal is door het lab uitgevoerd.

5.5. CONSERVERING

Het aangetroffen vondstmateriaal is in goede staat. Het werd gereinigd met water en een zachte borstel en werd aan de lucht gedroogd. De objecten zijn zeker gezien de stadscontext niet uitzonderlijk. Er zijn derhalve geen vondsten voorgesteld voor bijkomende conservatiemaatregelen.

5.6. ASSESSMENT VAN DE SITE

De sporen en lagen worden definitief uitgewerkt. Hierbij worden ook de resultaten van het proefsleuvenonderzoek betrokken en mogelijk geherinterpreteerd. Het vondstmateriaal wordt verder uitgewerkt en globaal beschreven. Aangezien het meeste aangetroffen vondstmateriaal stadsafval betreft dat niet direct gekoppeld is aan bewoning, wordt een globale determinering en datering uitgevoerd ten behoeve van de fasering. Een meer gedetailleerde analyse (inclusief de vondsten van het proefsleuvenonderzoek) biedt potentieel voor een ruimer omvattende studie in verband met vestingwerken en kan in een later stadium uitgevoerd worden.

In een separaat hoofdstuk worden de diverse lagen, sporen en vondsten met elkaar verwerkt en de globale fasering van de site omschreven. Ten behoeve van deze interpretatie zal getracht worden extra gegevens te vinden om de aangetroffen sporen te kaderen.

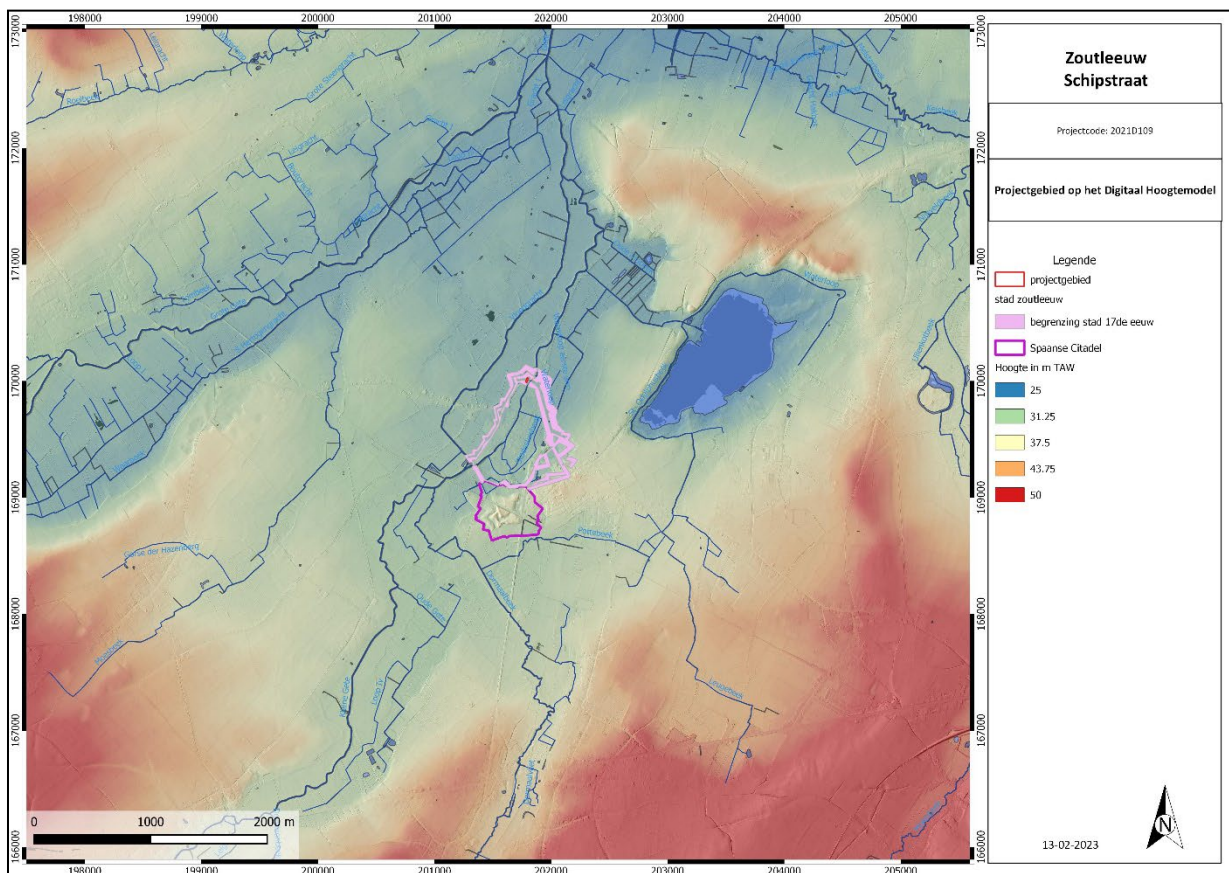
In een synthesehoofdstuk worden de onderzoeksvragen beantwoord. Aangezien de resultaten van het onderzoek grotendeels overeenkomen met de verwachtingen op basis van het vooronderzoek kunnen de meeste opgestelde onderzoeksvragen worden beantwoord. Tijdens het onderzoek zijn echter geen sporen van bewoning aangetroffen. Het zeer beperkte organische vondstmateriaal bevindt zich bovendien vooral in secundaire en verspreide context (oude A-horizont). De informatie van het organisch vondstmateriaal over het voedselpatroon en de bestaanseconomie kan niet worden beantwoord. Deze vraag kan dan ook als irrelevant worden beschouwd.

6. OMKADERING VAN DE SITE

De omkadering van de site kwam reeds ruim aan bod in het uitgevoerde bureauonderzoek⁶, en proefsleuvenonderzoek.⁷ In dit luik worden de algemene gegevens kort vermeld. Verder wordt ook een introductie gegeven over de ontwikkeling vestingbouw in de 17de eeuw.

6.1. LANDSCHAPPELIJKE EN BODEMKUNDIGE CONTEXT

Het onderzoeksgebied situeert zich aan de noordelijke rand van de historische stad Zoutleeuw. Zoutleeuw ligt op het raakvlak van verschillende geografische gebieden: in het westen de ijzerzandsteenheuvels van het Hageland en in het oosten Vochtig Haspengouw. De stad werd gesticht nabij de vallei van de Kleine Gete die zich tussen de hogere omliggende heuvels heeft ingesneden.

Figuur 14: Digitaal Hoogtemodel met aanduiding projectgebied (naar Keijers & Devroe, 2022a)

Het projectgebied ligt op de linkeroever van de kleine Gete. Op basis van de beschikbare bronnen kan gesteld worden dat het projectgebied zich bevindt in de alluviale vallei van deze rivier. In de top bevinden zich leem- en zandige leemafzettingen die werden afgezet gedurende de laatste 1000 jaar (Lid van Rotspoel). Hieronder komen meer kleiige en soms venige lemen voor die zich hebben gevormd vanaf het Atlanticum tot en met de Romeinse periode (Lid van Korbeek-Dijle). Op een dieper niveau bevinden zich venen en beddingssedimenten (Lid van Rotselaar; Preborea t/m eerste deel Atlanticum) gevolgd door basale, grove herwerkte zanden (Lid van Kortessem). Hoewel het projectgebied vanwege de bebouwing niet gekarteerd is op de bodemkaart, worden van nature vooral matig natte tot natte leembodems zonder profielontwikkeling verwacht.

⁶ Devroe & Vermeersch, 2020a.

⁷ Keijers, Bervoets, Devroe, De Cock & Dondeyne, 2021a

Tijdens het proefsleuvenonderzoek bleek dat het projectgebied in de volle en late middeleeuwen nog gekenmerkt wordt door relatief natte omstandigheden, getuige de moerasbodem en veenlagen waarin zich nog laatmiddeleeuws vondstmateriaal bevindt. Het is niet volledig uit te sluiten dat enkele humeuzere lagen direct boven deze veenlaag te wijten zijn aan overstromingsprocessen.

In de loop van de nieuwe tijd werd het projectgebied echter aanzienlijk – ongeveer 140 tot 200 cm dik – opgehoogd. Diverse ophoogpakketten zijn te onderscheiden. Globaal genomen lijkt de bodem in eerste instantie opgehoogd met relatief schone pakketten leemgrond. De aangevoerde leemgrond lijkt afkomstig van nabijgelegen valleiafzettingen. In een latere fase zijn de ophoogpakketten sterk humeus. Over de tijdspanne van ophoging kunnen geen sluitende uitspraken gedaan worden hoewel op basis van het vondstmateriaal het ophoogpakket al in de 18^e eeuw aanwezig lijkt te zijn.

Ter hoogte van de voormalige bebouwing bleken de ophoogpakketten sterk verstikt. Door de onttrekking aan zuurstof (verharding) heeft de antropogene bodem hier een egale blauwe kleur waarin oudere grondsporen vaag in te herkennen zijn.

6.2. ARCHEOLOGISCHE CONTEXT

Het archeologisch kader werd reeds uitvoerig besproken in de oorspronkelijke archeologienota.⁸ Het onderzoeksgebied situeert zich direct ten noorden van de historische stadskern van Zoutleeuw. Dit stadcentrum inclusief de directe omgeving van het projectgebied is vastgesteld als archeologische zone.

In dit gedeelte zal kort de situatie geschetst worden van de archeologische kennis in de directe omgeving van het projectgebied:

- **Steentijd - Romeinse periode:** Van de vroegste geschiedenis van Zoutleeuw is bijzonder weinig gekend. In de directe omgeving van het projectgebied zijn nauwelijks vondsten vanaf de Steentijd tot en met de Romeinse periode bekend.
De oorsprong van Zoutleeuw zou een pre--romeinse vesting op de "Casteelberghe" ca. 2 km ten noordoosten van het projectgebied, geweest zijn. Bij opgravingen van deze middeleeuwse motte kwamen doorheen alle lagen van het mottelichaam prehistorische, protohistorische en Romeinse vondsten aan het licht. Stenen artefacten dateren al vanaf het Laat-Paleolithicum maar de meerderheid zou thuishoren in het Midden-Neolithicum. De protohistorische scherven konden niet scherper worden gedateerd dan 'IJzertijd'. Het Romeinse aardewerk en de bronzen munt van keizer Hadrianus zijn te dateren in de 2de eeuw – eerste helft 3de eeuw na Chr. Het gaat hier echter om vondsten die bij de opwerping van de heuvel verplaatst zijn. Deze vondsten zouden oorspronkelijk afkomstig zijn van oudere bewoningresten in de omgeving.
- **Vroege middeleeuwen:** In de vroege middeleeuwen (en zeker in de 10de eeuw) waren in de regio van Zoutleeuw een aantal primitieve bewoningskernen aanwezig (Ophem, Dalhem, Uthem). Desondanks is het aantal archeologische relictten uit deze periode zeer gering. Ook wordt aan de 2 km ten noordoosten van Zoutleeuw gelegen Castelmotte soms een vroeg-middeleeuwse oorsprong toegewezen. Dit staat echter sterk ter discussie.
- **Volle middeleeuwen:** De Castelmotte is de oudste versterking die in de omgeving van Zoutleeuw bekend is. Dergelijke versterkingen bestaan over het algemeen uit twee essentiële

⁸ Devroe & Vermeersch, 2020a

delen namelijk het neerhof en het bovenhof. Op het omgrachtte neerhof speelde zich het dagelijkse, economische leven af. Het bovenhof of de hoofdburcht sloot aan op het neerhof. Het werd gevormd door een omgrachte aarden heuvel, begroeid met doornstruiken. De verdediging werd afgesloten door een houten of stenen toren op de heuvel. De Castelmotte lijkt alleszins opgericht in de 11de of 12de eeuw. In de late 14de eeuw werd Castelberg enkel nog als toponiem gebruikt. De motte en het neerhof waren toen al niet meer bewoond.

Met de ontwikkeling van Zoutleeuw als stad neemt het aantal vindplaatsen in de omgeving van het projectgebied sterk toe. Deze eerste stadsommuring werd al voor 1130 gebouwd en lag ten zuiden van het projectgebied. Het tracé en de afmetingen van de eerste ringmuur zijn op basis van cartografische bronnen deels te reconstrueren. Op de hoek van de Grote Markt en de V. Betsstraat zouden bij de restauratie van het herenhuis “De Rode Leeuw” nog overblijfselen van de oude Sint-Truidensepoort zijn gevonden.

Hoewel vele scherven uit de volle middeleeuwen worden aangetroffen, blijken daadwerkelijke bewoningssporen uit de volle middeleeuwen nog relatief schaars. Een volmiddeleeuwse perceleringsgreppel met vondstmateriaal wijst alleszins op ambachtelijke activiteiten waaronder schapenbotten die wijzen op het maken van perkament.

- **Late Middeleeuwen:** De stad kende in de 13de en 14de eeuw een grote bloei en ook enige allure. Al in de 13de eeuw werd buiten de stad, ten westen van het projectgebied een beginnhof opgericht. Ze bestond uit een kerk, een infirmerie en 24 huisjes, omringd met een muur en een gracht met hierin een toegangspoort. In de 13de eeuw werd tevens de Vloedgracht aangelegd als afwateringskanaal voor de Gete, enerzijds om overstromingen te voorkomen, anderzijds om het omliggende gebied onder water te zetten bij militaire dreiging. De allure van de stad kwam tevens tot uiting in de bouw van de lakenhal in 1316-1317. Het economische belang van Zoutleeuw was vooral te danken aan de haven. Deze lag waarschijnlijk ten zuiden van het projectgebied. Hier werden immers diverse laatmiddeleeuwse oeverbeschoeiingen en staketsels van aanlegkaden opgegraven. De vroegere bedding en havengeul bleken breder te zijn dan de huidige waterweg. De haven trok ook diverse bijbehorende activiteiten aan. Misbaksels gevonden in de kleine Gete wijzen op het vervaardigen van potten vanaf de 14de eeuw.

Door de bloei groeide ook het inwonersaantal. De agglomeratie groeide buiten haar eerste omheining en vanaf 1330 werd een tweede, grote verdedigingsgordel voorzien. Van deze nieuwe verdedigingsgordel zijn nog diverse restanten bewaard gebleven.

Het projectgebied lag direct ten noorden van de nieuwe stadgracht, nabij de Diestsepoort. In 1996 zijn restanten van deze waterpoort met driekwarttoren aangetroffen. Ook twee aangetroffen muren op een houtconstructie die ten zuidwesten van het projectgebied zijn waargenomen, houden waarschijnlijk verband met de stadsomwalling.

- **Nieuwe tijd:** In de 17de eeuw kreeg Zoutleeuw onder Spaans bewind een uitgesproken militaire functie. In de tweede helft van de 17de eeuw werd de stad versterkt naar de nieuwe noden van die tijd. Van deze uitgebreide vestenwerken zijn nog vele restanten bewaard. Ook het projectgebied maakt nu deel uit van een kroonwerk nabij de Diestsepoort.

6.3. HISTORISCHE CONTEXT

6.3.1. HISTORISCH ACHTERGROND

Het onderzoeksgebied ligt in het noorden van de historische stad Zoutleeuw, aan de linkeroever van de Kleine Gete. Deze stad op de grens van het Hertogdom Brabant en het Prinsbisdom Luik ontwikkelde zich in de loop der tijd tot een ware vestingstad.

Over de vroegste ontwikkeling van Zoutleeuw is weinig informatie voorhanden. De toponiemen Dalhem en Ophem duiden echter op twee vroeg-middeleeuwse bewoningskernen (heem-namen). Ophem wordt over het algemeen gesitueerd in de omgeving van de Sint-Sulpitiuskerk. Dalhem lag noordelijker, in de omgeving van het projectgebied.⁹

De oudste vorm van de naam 'Leeuw' duikt op in de 10de eeuw. De stedelijke ontwikkeling van Zoutleeuw was met name te danken aan de schakel die het speelde in de politiek van de graven van Leuven en later de hertogen van Brabant tegen de prinsbisschop van Luik. De stad was door moerassen omgeven, maar had een gunstige ligging tussen Tienen en Sint-Truiden op de oude weg Keulen-Brugge.¹⁰ Het was daarenboven de meest landinwaartse haven in het oostelijke Scheldebekken.

Het projectgebied ligt buiten de eerste omwalling die al voor 1133 werd opgetrokken in opdracht van de graven van Leuven. De muren hadden een totale lengte van 1500 m en telden vijf poorten. Verder waren er ook minstens 12 torens aanwezig. Aan de buitenzijde was een gracht gelegen.

Vanaf de 13de eeuw kende de stad een grote bloei. Ondanks strubbelingen met Luik en Sint-Truiden ontwikkelde zich de lakennijverheid. Het projectgebied lag toen waarschijnlijk in de nabijheid van het gehucht of de wijk Dalem. Ten westen van het onderzoeksgebied werd al in 1241 een begijnhof opgericht. Op basis van historisch kaartmateriaal en het proefsleuvenonderzoek is niet volledig uitgesloten dat een west-oost georiënteerde gracht van dit omgrachte complex in het projectgebied aanwezig is.

Door het groeiende bevolkingsaantal bleek de eerste ommuring al vrij snel te klein te zijn. Vanaf 1330 werden grootse stadswerken ondernomen om het grondgebied van de stad te vergroten en om de verdediging van de nieuwe wijken mogelijk te maken. Twintig jaar werd gewerkt aan een nieuwe ca. 3000m lange stadsmuur met vijf nieuwe poorten en 20 torens. Ook was er een gracht die soms 25 tot 35 meter breed was.

Het projectgebied lag net buiten deze uitgebreide vesten, vermoedelijk aan de noordelijke zijde van de stadsgracht, nabij de Dietserpoort. Uit het proefsleuvenonderzoek blijkt dat het projectgebied toen nog werd gekenmerkt door relatief natte omstandigheden. Hoewel talrijke goed bewaard vondsten uit de late middeleeuwen werden aangetroffen, lijken deze niet direct in verband te staan met bewoning in het gebied. Greppels uit deze periode staan vermoedelijk in verband met een beemdenlandschap.

De verzanding van de Gete, de economische inzinking tijdens de 15de eeuw en de godsdienstoorlogen tijdens de 16de eeuw veroorzaakten de verarming van de stad. Het begijnhof verdween aan het einde van de 16de eeuw.

In de 17de eeuw kreeg Zoutleeuw onder Spaans bewind een uitgesproken militaire functie. De deels vervallen vestingen werden hersteld en aangevuld met monumentale aarden versterkingen in de vorm van halve manen of hoornwerken.

⁹ Lisson, 2002; Kempeneers, 2003, Ruyssaert e.a., 2013.

¹⁰ <https://inventaris.onroerendergoed.be/themas/13634>

Het is na de Oostenrijkse successieoorlog (1740-1748) dat het strategisch belang van Zoutleeuw een einde kende. Verschillende delen in de stad werden geëgaliseerd en in 1781-1782 besloot de Oostenrijkse keizer Jozef II de vestingwerken te gaan ontmantelen. De wallen werden genivelleerd en de grachten gedempt al werd dit niet overal uitgevoerd.

Het onderzoeksgebied omstreeks 1560 (Van Deventer).

Het onderzoeksgebied in de 17e eeuw

Het onderzoeksgebied op de kaart van Villaret (ca. 1745)

Het onderzoeksgebied op de Ferrariskaart (ca. 1775).

Het onderzoeksgebied omstreeks 1840.

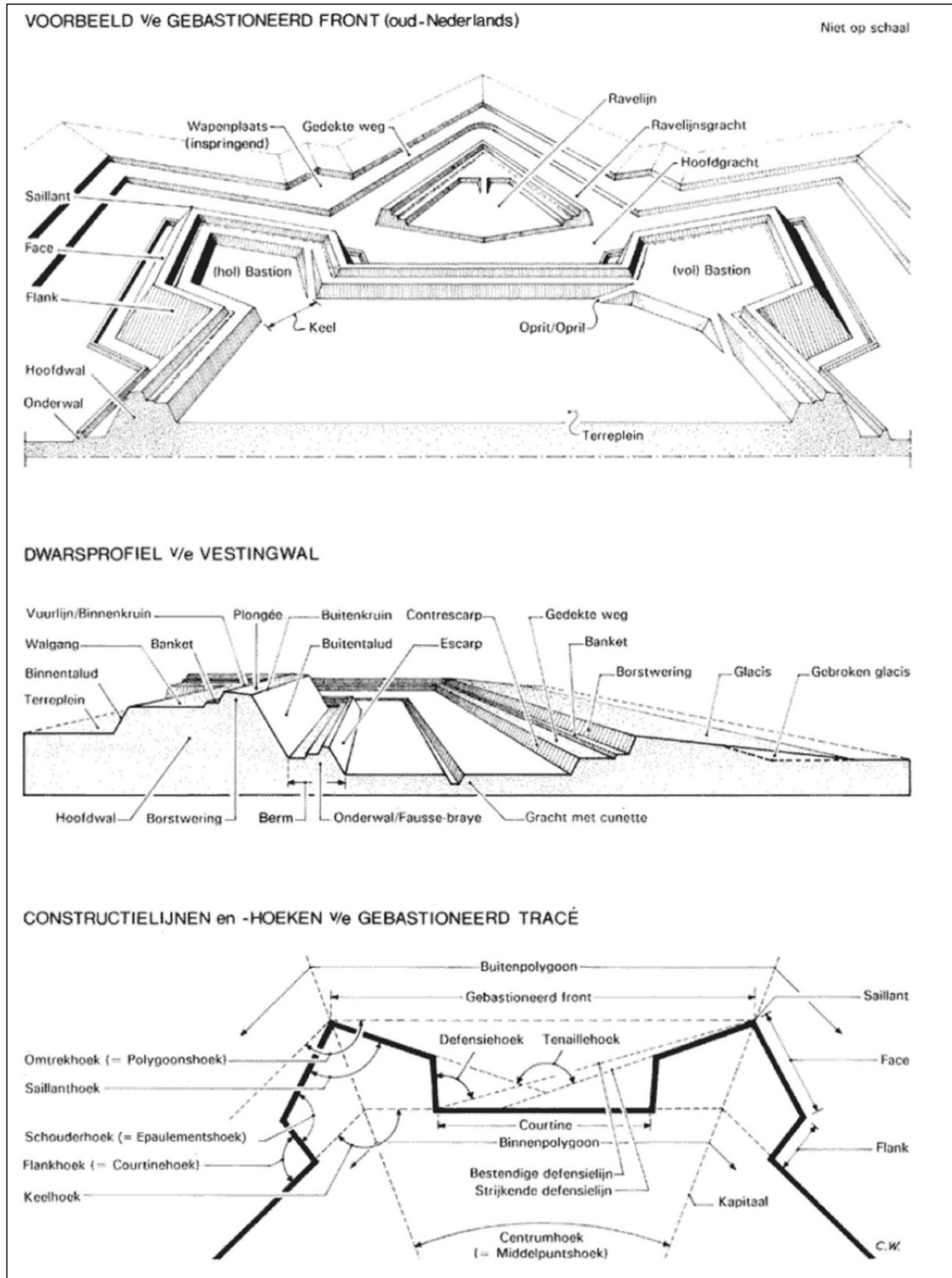

Voormalige vestingwerken volgens de CAI.

Figuur 15: Globale evolutie van het onderzoeksgebied doorheen de tijd.

6.3.2. VESTINGBOUW IN DE 17DE EEUW¹¹

Tot aan het midden van de 16de eeuw waren de meeste verdedigingswerken van steden en burchten van (bak)steen. Door de invoering van beter en vooral mobiel geschut werden de stenen muren bijzonder kwetsbaar. In reactie op deze ontwikkeling werd in Italië het bastion uitgevonden.

Figuur 16: Begrippen uit de vestingkunde (Stichting Menno Van Coehoorn).

¹¹ Naar Caminada-Voorham 1989, Mooren, 2011 & Ruysaert e.a., 2013.

Een bastion is een gemetselde of aarden uitbouw van een verdedigingsmuur of wal in de vorm van een onregelmatige vijfhoek. De naar buiten gerichte zijden van een bastion bestaan uit twee facen die een stompe hoek vormen en twee flanken die gelegen zijn tussen de muur/wal en de facen. Vanuit die bastionflanken kon het muurdeel, de zogenaamde courtine, gelegen tussen twee bastions uitstekend beschermd worden tegen vijandelijke aanvallen. Op de bastions stond namelijk geschut opgesteld dat flankerend vuur kon geven.

De vorm van het bastion kende een snelle ontwikkeling die het steeds beter mogelijk maakte om de courtine te verdedigen. Als reactie hierop werd de aanval op vestingen niet meer gericht op de courtine maar op het bastion zelf. Vooral de uitstekende punt daarvan, de zogenaamde “saillant”, werd het hoofddoel van een aanval. Dit was namelijk de enige locatie waar weinig gevaar voor flankerend vuur vanuit naastgelegen bastions was. Een ander zwak punt van de saillant was het gebrek aan opstelruimte voor geschut.

Hoewel ook in de Lage landen volop gebruik werd gemaakt van het bastion waren er aanzienlijke verschillen met de vestingbouw in Zuid-Europa. Door de lokale omstandigheden ontwikkelde zich in Noordwest-Europa een vestingbouwsysteem dat gebaseerd was op het op grote schaal toepassen van water en aarde.

- Aarden bastions en andere aarden versterkingen konden snel en goedkoop worden aangelegd. Bovendien waren aarden wallen beter bestand tegen inslagen dan bakstenen muren.
- Een ander voordeel was dat de wallen beschermd konden worden met een natte, diepe en brede gracht en derhalve niet zo hoog hoefden te zijn als in Zuid-Europa. Een hoge wal bemoeilijkt de verdediging van de gracht door de grote dode hoek van bovenuit. Ondanks een voorkeur voor lage wallen waren deze nooit lager dan 6 à 7 m. De walhoogte moest altijd meer zijn dan de daarvoor gelegen verdedigingswerken en de aanvalswerken van de vijand. Naarmate het centrum van een vesting dichterbij gelegen was, moesten de wallen hoger zijn.
- Door de veelal lagere ligging werd ook veel belang gehecht aan de mogelijkheid tot inundatie. Door het onder water zetten van delen van het omliggende terrein moest dit minder sterk worden verdedigd en konden de beperkte middelen elders worden ingezet.

In de loop van de tijd ontwikkelden zich naast bastions allerlei andere vormen van aarden vestingwerken met namen als ravelijn, halve maan, contrescarp, hoornwerk, papenmuts en kroonwerk. Deze aarden werken lagen los voor de hoofdwal en bemoeilijkten een directe aanval op de kern van de vesting.

Basisprincipe van de 17de-eeuwse vestingbouw was dat de verschillende aarden werken een samenhangend geheel vormden die onderlinge bescherming boden en de vijand op afstand hielden. Nadeel van een dergelijk samenhangend systeem was dat een ingenomen verdedigingswerk als bruggenhoofd kon dienen voor de verovering van de rest van de vesting.

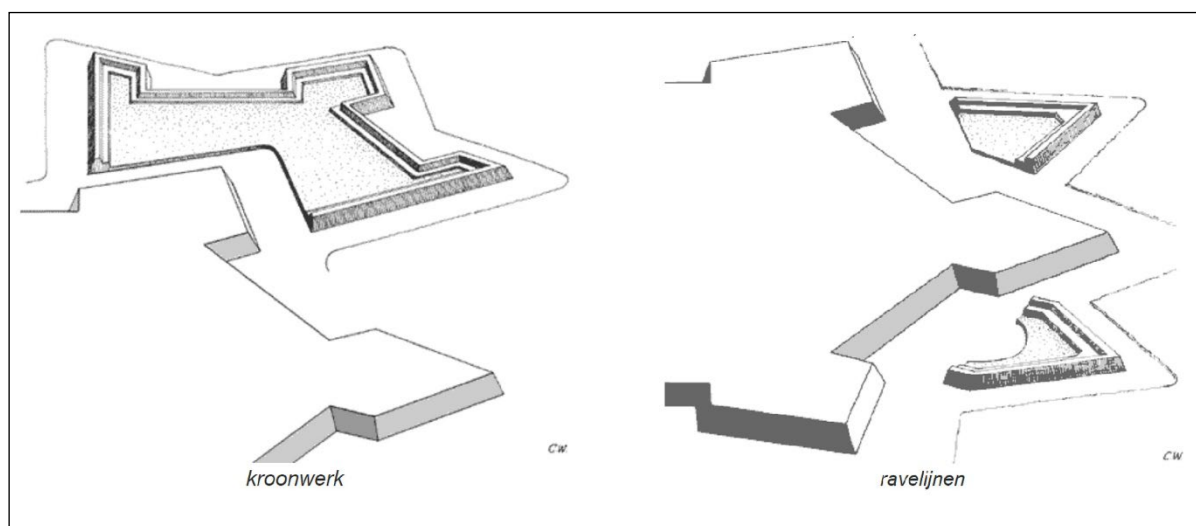
De ontwikkeling van de vestingbouw in de 17de eeuw was zo succesvol dat het in de praktijk erop neer kwam dat steden en forten met een adequate militaire bezetting gedurende lange tijd belegerd moesten worden voor ze zich overgaven. Directe aanvallen waren door de uitvoerige verdedigingswerken onmogelijk geworden.

6.3.3. KROONWERK AAN DE DIESTERPOORT

Zoutleeuw zou een gebastioneerde vesting worden volgens het Oud-Nederlands systeem toen in 1666 de militaire ingenieur Antoine Van Marck de niet meer onderhouden middeleeuwse vestingwerken

aanpaste aan de moderne inzichten van die tijd.¹² Met name de hogere gelegen delen in het westen en zuiden werden extra beschermd.

Uit historisch kaartmateriaal valt af te leiden dat het onderzoeksgebied in de 17de eeuw deel uitmaakte van een uitgestrekt kroonwerk, een aarden voorwerk dat bestaat uit een centraal bastion¹³ en twee halfbastions die met elkaar verbonden waren door twee courtines. Een kroonwerk heeft dezelfde functie als een ravelijn, maar het is veel groter waardoor meer vuurkracht kon worden opgesteld. De buitenste grachten van het kroonwerk aan de Diesterpoort bevinden zich vermoedelijk buiten het gebied.

Figuur 17: Kroonwerk versus ravelijn (Stichting Menno Van Coehoorn).

De vorm en sterkte van 17de-eeuwse vestingen waren grotendeels afhankelijk van de beschikbare geldmiddelen en moesten aangepast worden aan lokale omstandigheden. Ook het kroonwerk aan de Diestsepoort is een voorbeeld van een vesting die niet volgens de theoretische regels van de vestingbouw is aangelegd. De ingenieur moest immers rekening houden met de aanwezigheid van de Kleine Gete. Uit het sleuvenonderzoek bleek dat bij de vervaardiging van dit kroonwerk het moerassige terrein aanzienlijk (ruim 1 tot 1,5 m) werd opgehoogd. Structuren binnen het kroonwerk zijn echter dun bezaaid en/of ondiep gefundeerd. In de directe omgeving van het projectgebied konden de laag gelegen gronden geïnundeerd worden. Tussen de Gete en de Diestse poort was er de *“inondatie van Tierlemont”* en van aan de Diestse poort tot het Heksenkot de *“inondatie van Diest”*.

Opmerkelijk is dat al op de oudste historische kaart van de vesting Zoutleeuw binnen het kroonwerk nog een V-vormige gracht nabij de Diesterpoort herkenbaar is.¹⁴ Tijdens het proefsleuvenonderzoek is een gracht aangetroffen (greppelstructuur 5) met een gelijkaardige oriëntatie en ligging van deze oude gracht. Het kan echter niet volledig uitgesloten worden dat er een fasering in het kroonwerk aanwezig was. Een oudere (begin 17de eeuwse?) en kleinere versterking nabij de Diesterpoort, een zogenaamde ravelijn, is niet volledig uitgesloten. Gezien de gelijkaardige oriëntering kunnen ook noordoost-zuidwest georiënteerde ophogingslagen mogelijk verband houden met deze constructie.

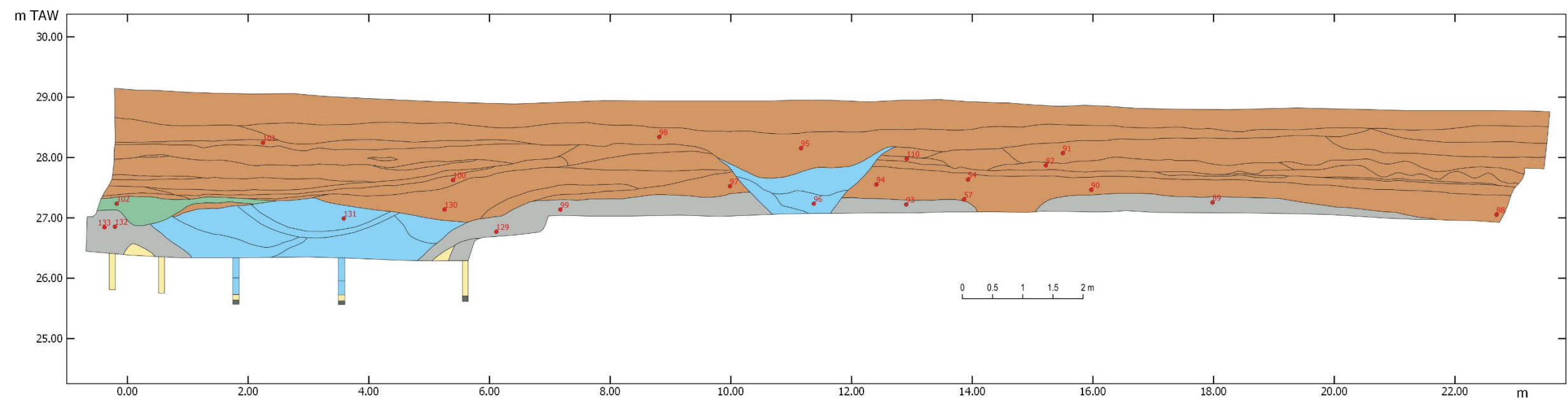
¹² Voor een uitgebreide beschrijving van deze vestingwerken zie Ruysaert e.a., 2013 en Moria, 2005.

¹³ Een bastion of bolwerk is een uitspringend verdedigingswerk van aarde of steen en maakt deel uit van een vesting of een fort.

¹⁴ Moria, 2005. Zogenaamde Spaanse kaart.

12-01-2023

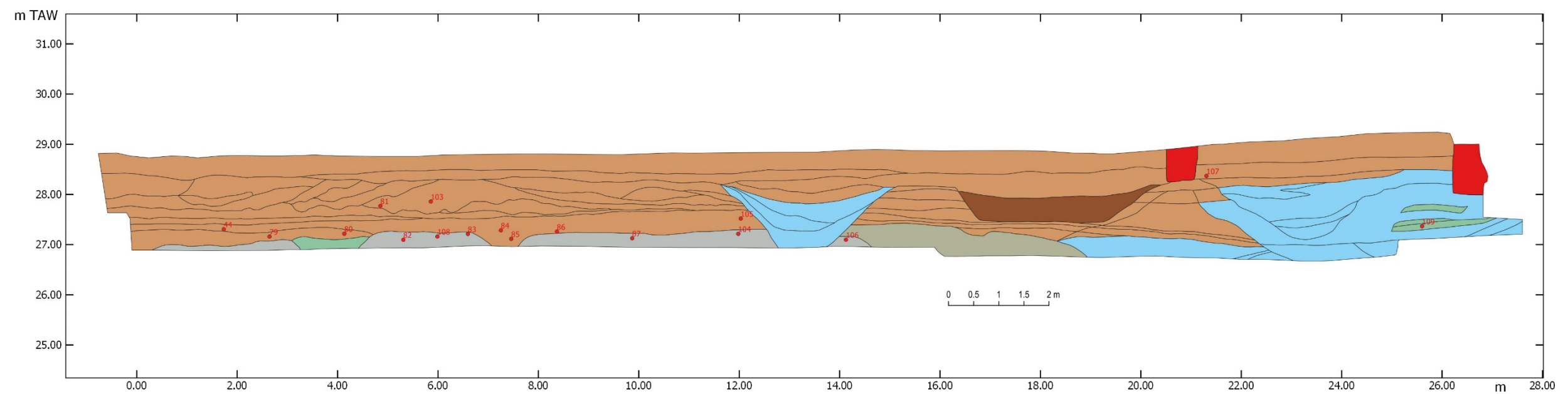
el gracht- greppelvulling

35

12-01-2023

☐ oude A

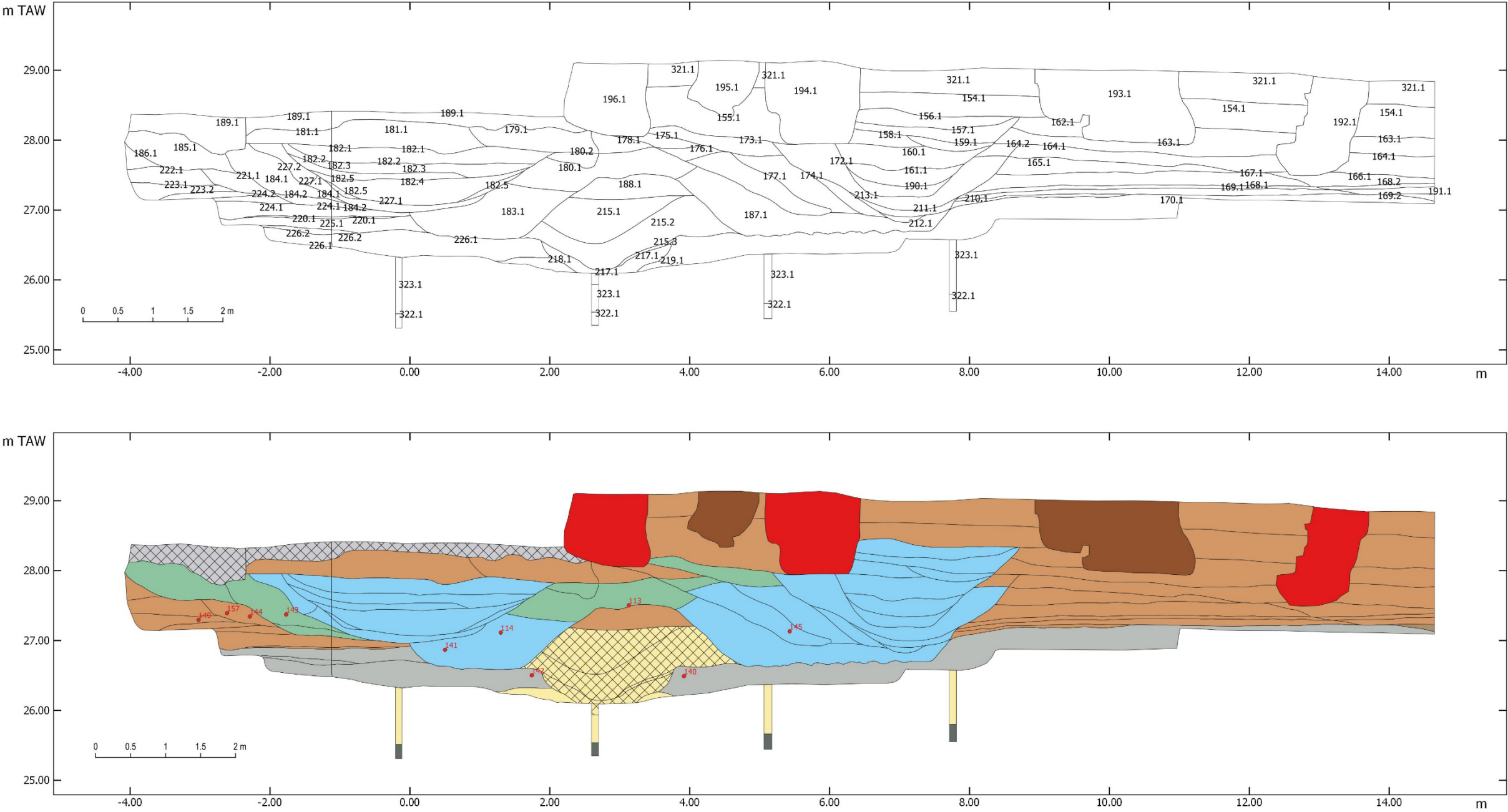

36

Zoutleeuw
Schipstraat 59/60
 Projectcode: 2021L159
Plan21: Interpretatie profiel 3
 12-01-2023

Legenda
 • vondst
 interpretatie
 grachtvulling
 ophogingslaag
 oude A
 natuurlijke laag
 natuurlijke laag/ verstoord

verstoring
 kuil/fundering
 muur
 ophogingslaag/ greppel
 ophogingslaag/ natuurlijk laag
 veen

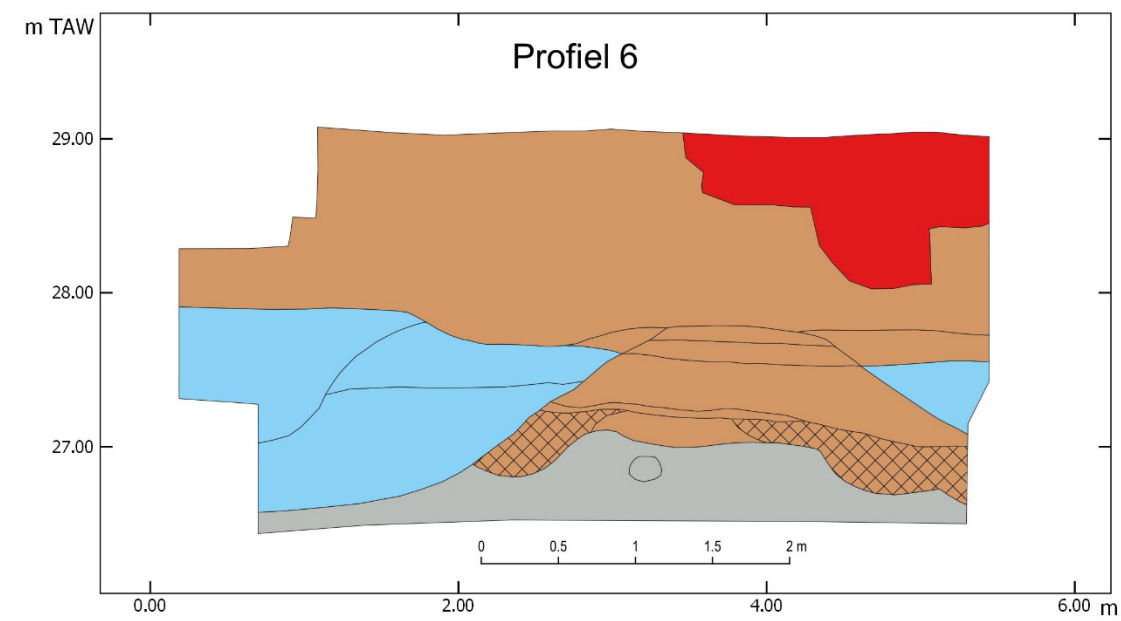
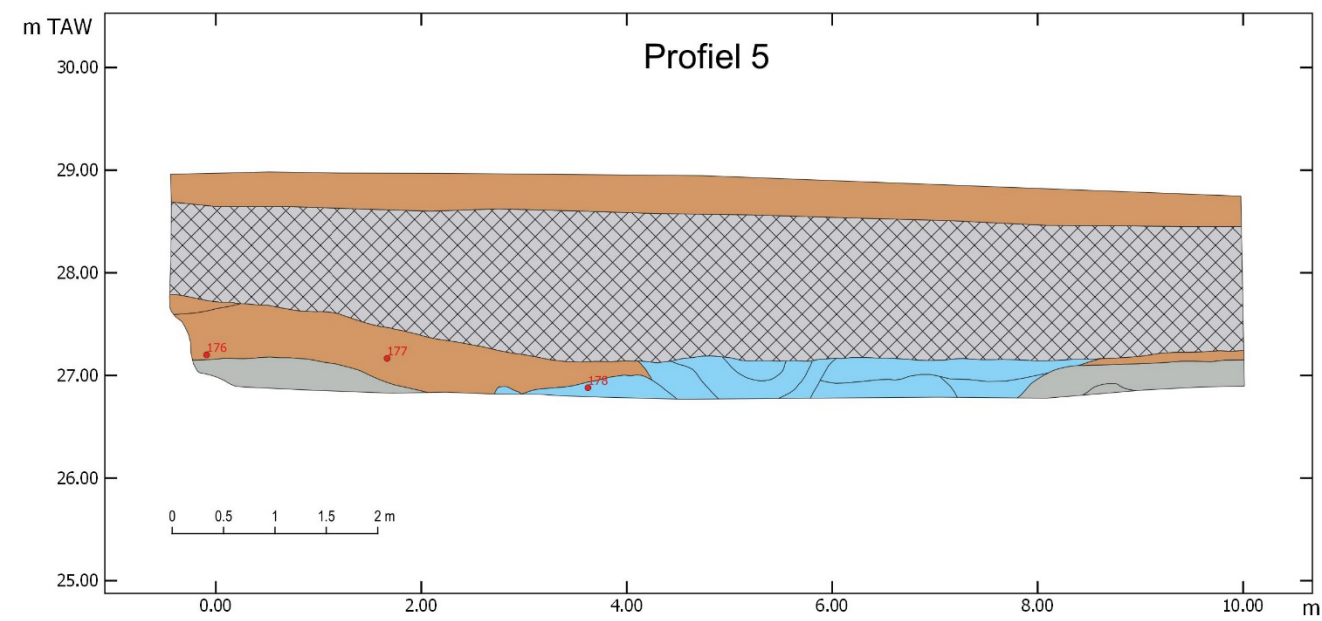
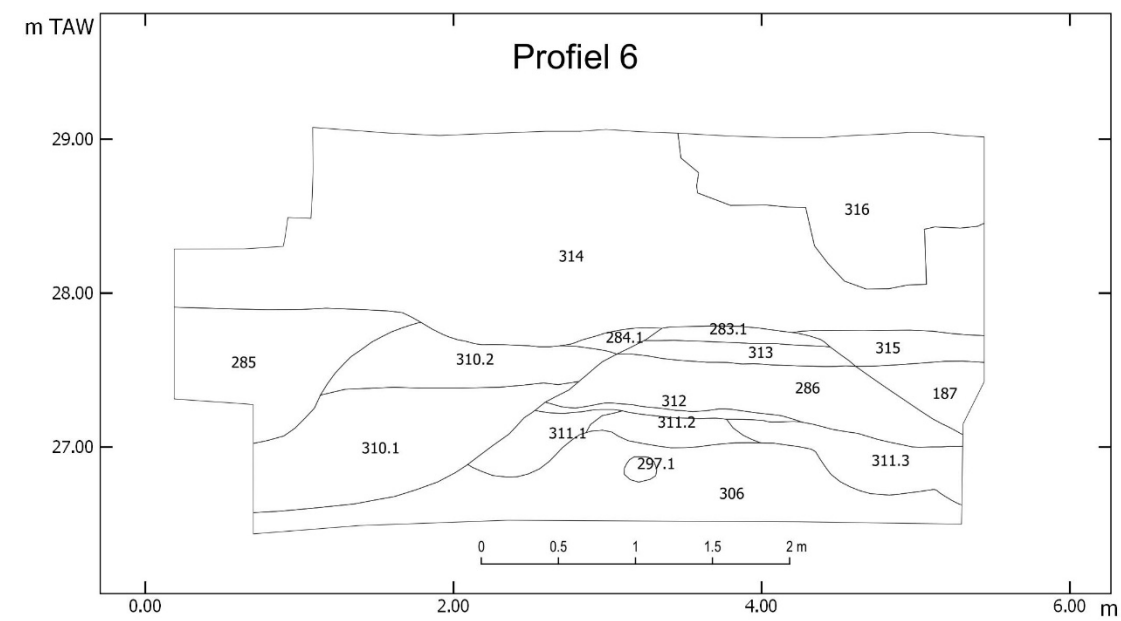
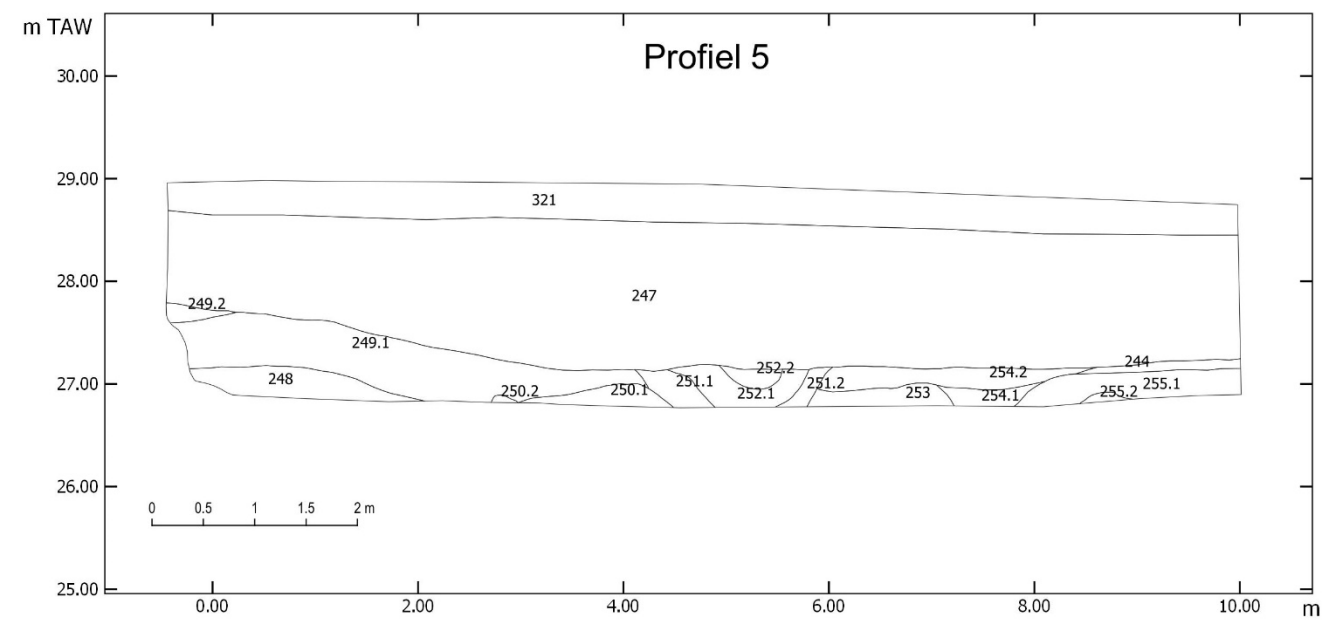

Figuur 20: Interpretatie profiel 3 en locatie vondsten.

Zoutleeuw
Schipstraat 59/60
 Projectcode: 2021L159
Plan22: Interpretatie profielen 5 en 6
 12-01-2023

Legenda
 • vondst
 interpretatie
 ▨ verstoring
 ■ ophogingslaag

▨ ophogingslaag/ vergraven
 ■ oude A
 ■ muur
 ■ grachtvulling

Figuur 21: Interpretatie profielen 5 en 6 en locatie vondsten.

7. AARDKUNDIGE OPBOUW

7.1. INLEIDING

De geplande graafwerkzaamheden ten behoeve van de nieuwbouw reikten tot ruim 2 m beneden het huidige maaiveld. Om inzicht te krijgen in de bodemopbouw zijn gedurende het veldwerk diverse putwandprofielen gedocumenteerd. Plaatselijk is dit putwandprofiel nog aangevuld met gutsboringen. De waargenomen bodemopbouw vertoont grote gelijkenissen met de beschreven bodemopbouw tijdens het proefsleuvenonderzoek.

7.2. BEVINDINGEN

7.2.1. VEEN EN OVERSTROMINGSPAKKETTEN

Volgens de Quartair-geologische kaart, is overal in het onderzoeksgebied op ruime diepte onder het maaiveld een veenlaag aanwezig. Deze veenlaag blijkt aanwezig onder het uitgravingsniveau, onder de grondwaterspiegel. Ze is aangetroffen tijdens de gutsboringen ter hoogte van profiel 1 en profiel 3 (S322).

Boven deze venige laag bevindt zich een grijs, pakket leem en/of klei (S207, S209). Uit de gutsboringen blijkt dat dit pakket ook gekenmerkt wordt door diverse lagen. Deze afzettingen betreffen alluviale afzettingen van de Kleine Gete.

De top van de alluviale afzettingen betreft een dikke, humusrijke minerale klei- en/of leemlaag.¹⁵ Het geregistreerde vlak 2 is over het algemeen aangelegd in de top van deze laag. De humusrijke grond werd gekenmerkt door diverse wortelrestanten en schelpjes. In combinatie met de moerige bodem getuigt dit van relatief natte omstandigheden.

Net als vastgesteld tijdens het proefsleuvenonderzoek werden in deze laag meerdere artefacten aangetroffen uit de volle / late middeleeuwen (13de eeuw) tot plaatselijk minstens in de 15de eeuw. Het vondstmateriaal in combinatie met de aangetroffen sporen wijst er op dat dit het looppniveau was in de late middeleeuwen en het begin van de nieuwe tijd.

7.2.2. OPHOOGPAKKETTEN

Zoals vastgesteld tijdens het proefsleuvenonderzoek wordt het terrein gekenmerkt door dikke (1,4 tot 2 m dik) ophogingspakketten. Ter hoogte van de voormalige bebouwing zijn deze ophoogpakketten verstikt. Door de onttrekking aan zuurstof (verharding) heeft de antropogene bodem hier een egale blauwe kleur waarin oudere grondsporen vaag in te herkennen zijn.

Hoewel diverse lagen aanwezig zijn kunnen deze antropogene ophogingen globaal genomen in 4 ophogingspakketten onderscheiden worden.

Mogelijk ophoogpakket uit de Late Middeleeuwen – begin Nieuwe tijd

In de noordelijke helft van WP1 is boven de humusrijke minerale laag nog een dikker, licht humeus pakket aanwezig (Vlak 1: S29, S30, S33; Profiel 1: S106 en profiel 2: S136 en 137).

¹⁵ Sporen: S49, 50, 53, 56, t/m58, 62, 63, 107, 152, 153, 170, 197, 204, 208, 220, 226, 248, 255, 256, 289, 297, 306 en 319

Hoewel natuurlijke alluviale afzettingen niet geheel uitgesloten zijn, lijkt het hier toch eerder te gaan om een bewust ophogingspakket (fase 2/3). De tijdspanne van ophoging is onbekend. Ondanks de vele middeleeuwse vondsten uit dit pakket zou deze ophoging op zijn vroegst vanaf de 15de eeuw tot stand zijn gekomen. Het “maaveld” in zijn eindtoestand was minstens tot de 16de eeuw in gebruik.¹⁶ Aan de basis van dit pakket (vlak 2: S52 en S53.2) zijn nog zuidwest-noordoost georiënteerde sporen aangetroffen die een duidelijke overeenkomst vertonen met de latere ophoging (fase 3). Een correlatie met het oudste ophogingspakket uit de nieuwe tijd (fase 3) is mogelijk.

Oudste ophoogpakket uit de Nieuwe Tijd

Boven de vermoedelijke humusrijke ophoging bevinden zich latere ophogingspakketten die tijdens de Nieuwe Tijd tot stand zijn gekomen. Hoewel zich in deze ophogingslagen nauwelijks vondstmateriaal bevindt, is een duidelijke fasering herkenbaar.

Figuur 22: Detail van profiel 2 met een walvormige ophoging.

Zowel in profiel 1 als profiel 2 is een licht humeuze laag aanwezig die de afsluiting vormt van een eerste ophoging met relatief schone leempakketten uit de Nieuwe tijd. Opmerkelijk is echter dat deze laag geen horizontaal verloop vertoont. Naar het zuidoosten duikt deze laag omlaag en is er uiteindelijk nauwelijks een ophoogpakket aanwezig. In het noordwesten is de ophoging dikker en sluit ze aan op een walvormige ophoging met zuidwest-noordoost oriëntatie (fase 3).¹⁷

Het walletje had een basisbreedte van ca. 4 m en was minstens een halve meter hoog. Op basis van profiel 2 is niet uitgesloten dat de wal in noordelijke richting nog verbreed werd tot een basisbreedte van 5,5 m.¹⁸ Richting noordoosten heeft de wal nog steeds een zuidwest-noordoost oriëntatie. De schuinlopende lagen die tijdens het proefsleuvenonderzoek in het noordelijk deel van werkput 3 werden aangetroffen, staan duidelijk in verband met deze wal. In zuidwestwaartse richting lijkt het walletje een licht westwaartse knik te maken.¹⁹

Opmerkelijk is verder het licht golvende reliëf dat plaatselijk in de top van deze ophoging is vastgesteld (profiel 1 en 2). Waaraan dit golvend reliëf te wijten is, is niet bekend. Mogelijk houden ze verband met spitten hoewel ook de aanwezigheid van karresporen niet geheel uitgesloten kan worden.

¹⁶ Vondstnummer 44 uit dit pakket bevat een scherf die in de 16de-17de eeuw gedateerd kan worden.

¹⁷ Deze oriëntatie wordt bevestigd in vlak 0A dat deels in de oude lagen is aangelegd.

¹⁸ Door de latere aftopping is de precieze hoogte niet te achterhalen.

¹⁹ Op basis lichte knik in werkput 2 vlak 0A.

De precieze datering van deze oude ophoging (fase 3) is onbekend. De aangetroffen vondsten betreffen deels (laatmiddeleeuws) opspit. Enkele musketkogels lijken echter aan te geven dat deze ophoging op zijn vroegst in de 16de eeuw tot stand is gekomen.

Latere ophoogpakketten uit de Nieuwe Tijd

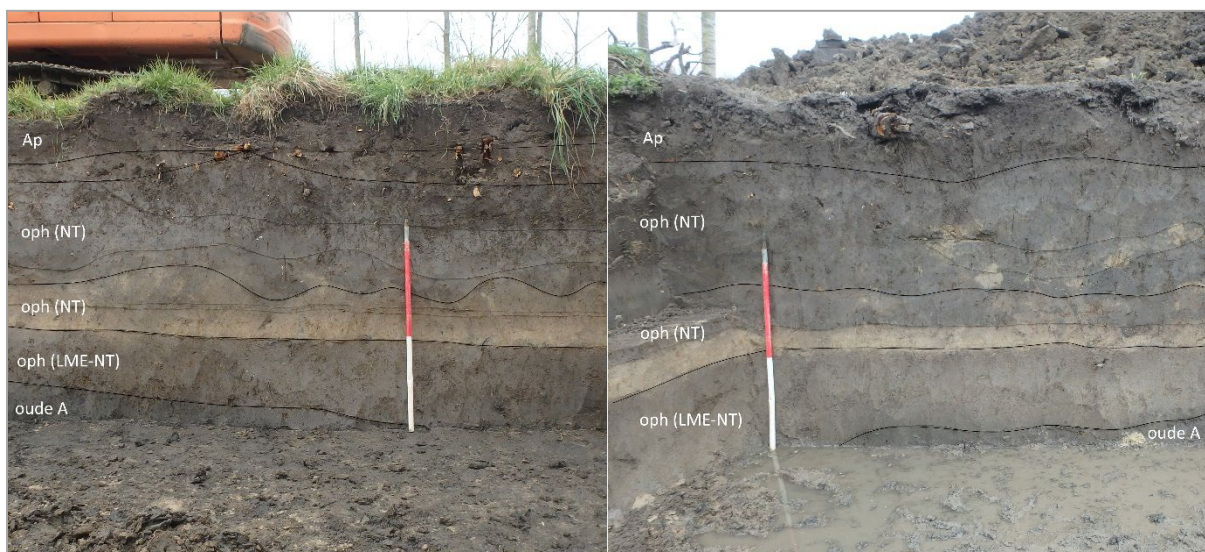
Later werd het terrein wederom opgehoogd waardoor deze wal niet meer herkenbaar was.

- Ten zuiden van het “wallepje” ging het hier om dikke, relatief schone lichtgeelbruine leempakketten met enkele puinpartikels. Het pakket lijkt ook hier in minstens twee fasen te zijn opgebracht.²⁰ Ook in het uiterste zuiden van de werkput 1 (profiel 3) zijn gelijkaardige ophoogpakketten aanwezig die door oversnijding echter niet meteen gekoppeld kunnen worden. Ook over de tijdsperiode van ophoging kunnen geen sluitende uitspraken gedaan. Opvallend was dat deze leempakketten kalkhoudend zijn, deels door het voorkomen van stukjes mortel maar ook door de aanwezigheid van fragmenten van aquatische schelpen. De alluviale leemafzettingen in het bekken van de Kleine Gete bevatten vaak schelpjes.²¹ De aanwezigheid van schelpjes in de aangevoerde leem geeft dus aan dat die ontgonnen werd in de nabij gelegen valleigronen.
- Ten noorden van de voormalige “wal” is geen duidelijke fasering herkenbaar. Hier komen vooral grijsbruine, licht humeuze lagen voor. Het kan niet volledig uitgesloten worden dat deze ophoging deels samenhangt met de oudste ophoging in de Nieuwe Tijd.

Hoewel in de ophoging een duidelijke relatieve fasering aanwezig is, kunnen over de tijdsperiode van ophoging geen sluitende uitspraken gedaan. Op basis van de vondsten in de onderliggende natuurlijke pakketten kan alleen afgeleid worden dat de ophoging is aangebracht in de nieuwe tijd. Waarschijnlijk was de ophoging al in de 18de eeuw aanwezig.

²⁰ Op basis correlatie grachtvullingen profiel 3.

²¹ Scheys, 1957.

Figuur 23: Ophogingspakketten ten noorden van de “wal”. Links: detail van profiel 1. Rechts: detail van profiel 2. De ophoogfasen 2/3 (LME-NT), 3 (NT) en 4 (NT) zijn globaal aangeduid.

Figuur 24: Ophogingspakketten ten zuiden van de “wal” in profiel 4.

Ophogingslagen uit de Nieuwste tijd

De opvullingen van enkele 19de-eeuwse greppels en een kuil kunnen niet tot niet aan de bouwvoor gevolgd worden. Hoewel een gedeeltelijke vervaging door bodemkundige processen mogelijk is, lijkt een gedeeltelijke ophoging in de nieuwste tijd ook aannemelijk (fasen 6 en 9). In het noordelijk deel

van de werkput kan deze ophoging zelfs 0,5 m bedragen. Ook nabij de bebouwing lijkt een relatief dik pakket opgebracht.

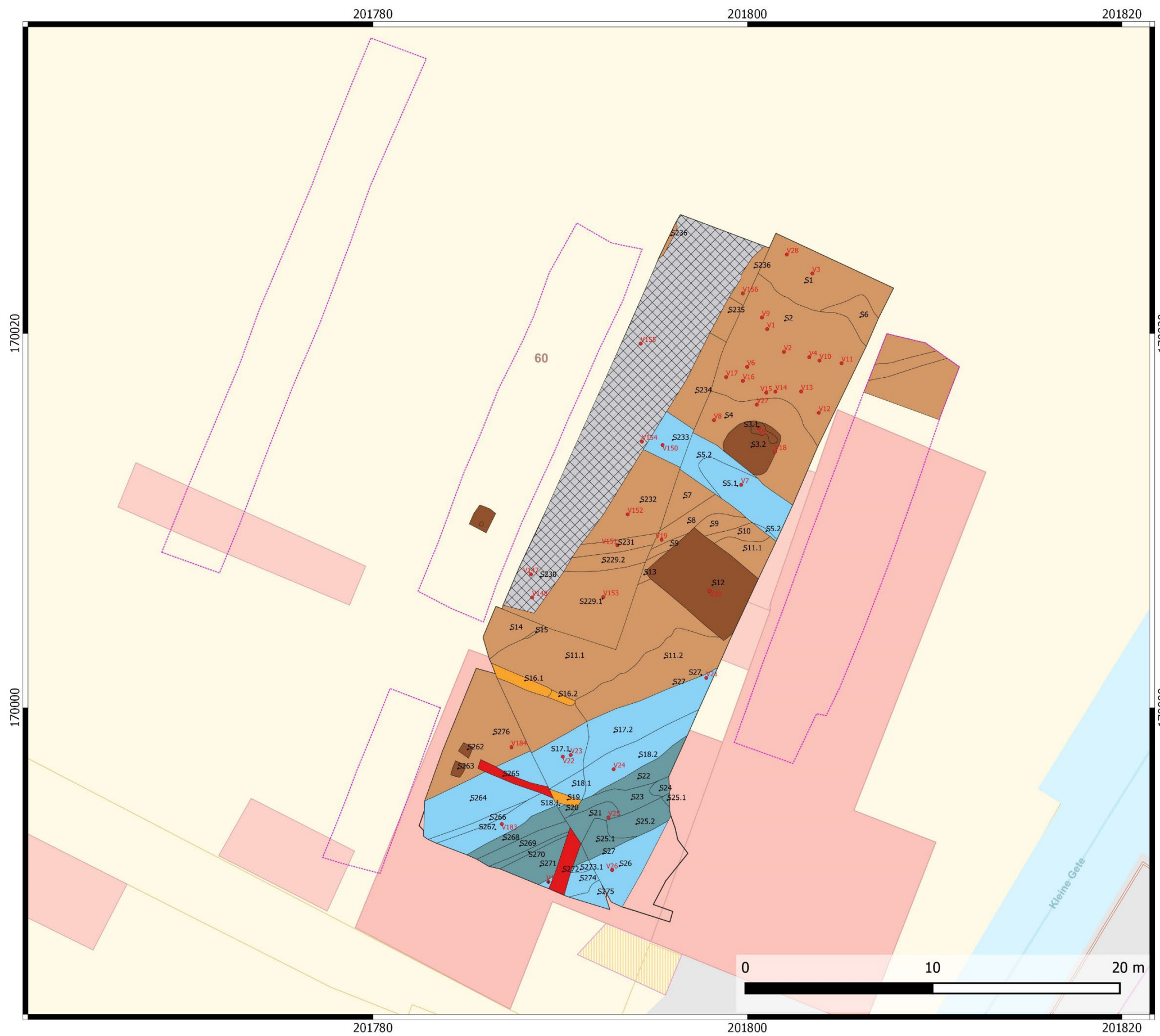
7.2.3. CONCLUSIES

Het projectgebied ligt in het beekdal van de Kleine Gete. Het gebied werd in de volle en late middeleeuwen nog gekenmerkt door relatief natte omstandigheden, getuige de moerassige bodem waarin zich veel vol- en laatmiddeleeuws vondstmateriaal bevindt.

Het gebied is vanaf de 16de eeuw aanzienlijk – ongeveer 140 tot 200 cm dik – opgehoogd. Diverse ophoogpakketten zijn te onderscheiden:

- In de noordelijke helft van WP1 kan een licht humeus pakket duiden op natuurlijke alluviale afzettingen maar een bewust ophogingspakket is aannemelijker. Deze ophoging is op zijn vroegst vanaf de 15de eeuw tot stand zijn gekomen. Het “maaiveld” in zijn eindtoestand was minstens tot de 16de eeuw in gebruik. Enkele sporen aan de basis van dit pakket hebben echter een gelijkaardige oriëntatie met de latere ophoging waardoor een correlatie met het oudste ophogingspakket uit de nieuwe tijd alsnog mogelijk is.
- In de nieuwe tijd is het gebied zeker opgehoogd. Opmerkelijk is dat deze ophoging zeer onregelmatig is. In het zuidwesten is nauwelijks een ophoogpakket aanwezig. Richting het noordwesten is de ophoging dikker en ging ze gepaard met het aanbrengen van een zuidwest-noordoost georiënteerd walletje. De precieze datering van deze oude ophoging is onbekend. Enkele musketkogels lijken echter aan te geven dat deze ophoging op zijn vroegst in de 15de - 16de eeuw tot stand is gekomen.
- Later werd het terrein wederom opgehoogd waardoor deze wal niet meer herkenbaar was. Ten zuiden van de wal ging het hier om dikke, relatief schone lichtgeelbruine leempakketten met enkele puinpartikels. Het pakket lijkt ook hier in minstens twee fasen tot stand gekomen. Ten noorden van de voormalige wal is geen duidelijke fasering herkenbaar. Hier komen vooral grijsbruine, licht humeuze ophoogpakketten voor.
- Een verdere ophoging in de nieuwste tijd is zeer aannemelijk. In het noordelijk deel van de werkput kan deze ophoging zelfs 0,5 m bedragen. Ook nabij de bebouwing lijkt een relatief dik pakket opgebracht.

Ter hoogte van de voormalige bebouwing zijn de ophoogpakketten en de natuurlijke afzettingen verstikt. Door de onttrekking aan zuurstof (verharding) heeft de antropogene bodem hier een egale blauwe kleur waarin de oudere grondsporen/lagen vaag in te herkennen zijn.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan12: Interpretatie sporen vlak OA

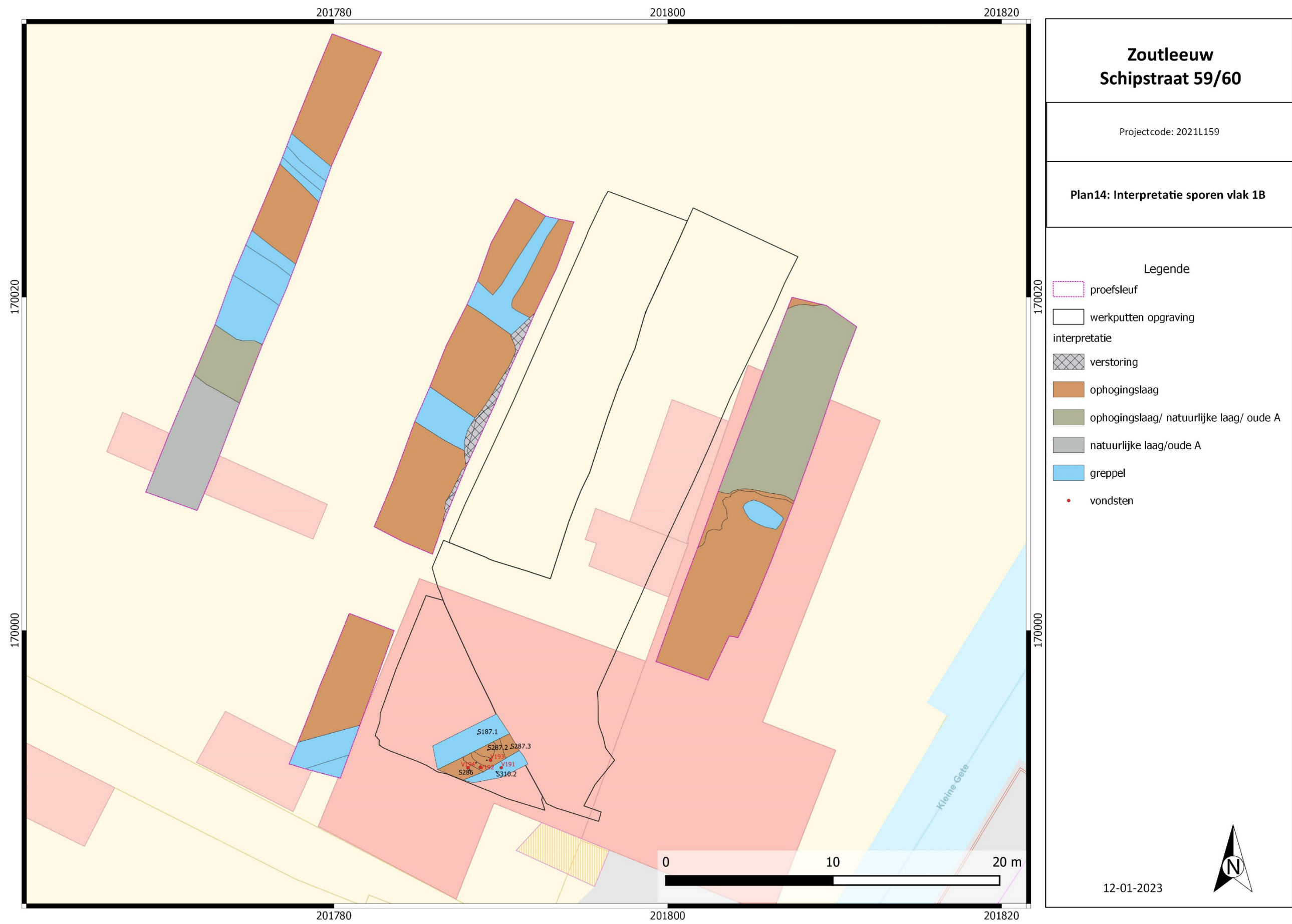
Legende

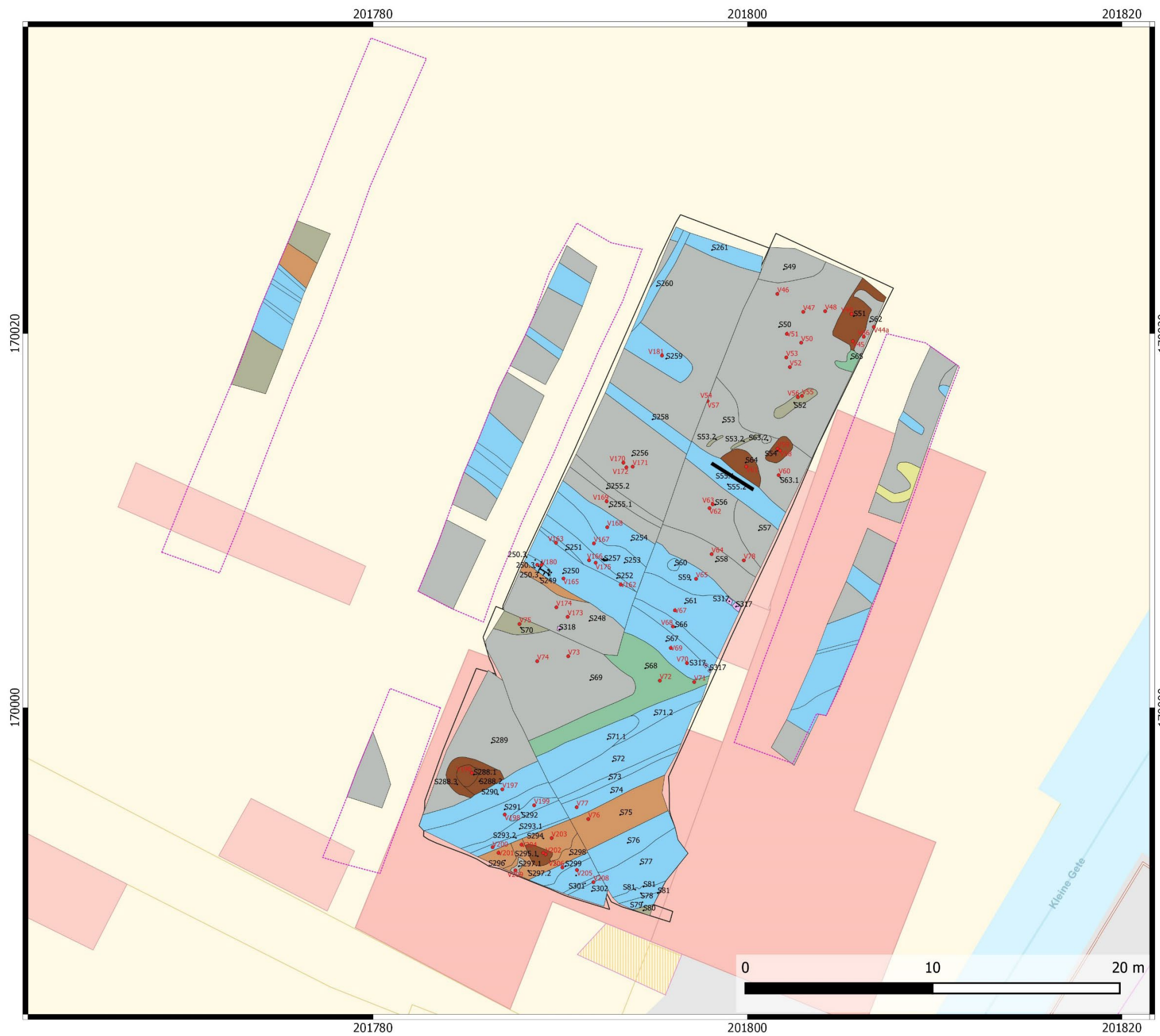
- proefsleuf
- werkput opgraving
- interpretatie
 - verstoring
 - ophogingslaag
 - greppel- of grachtvulling
 - ophogingslaag/ grachtvulling
 - kuil
 - houten paal
 - fundering
 - muur
 - vondsten

12-01-2023

Figuur 25: Ongefaseerde allesporenplan vlak OA en locaties vondsten.

Zoutleeuw

Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

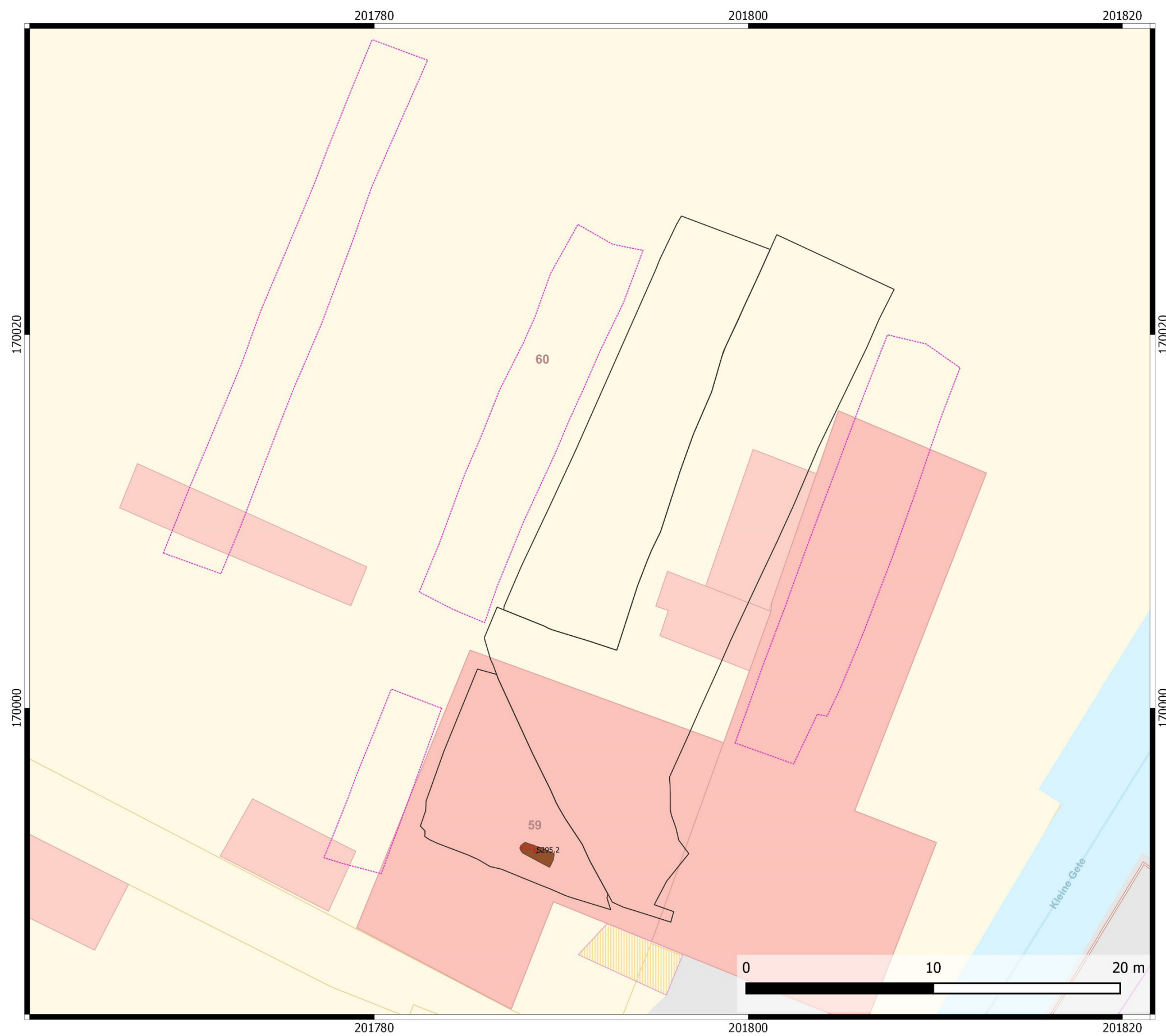
Plan15: Interpretatie sporen vlak 2

Legende

- proefsleuf
- werkputten opgraving
- interpretatie
 - ophogingslaag
 - ophogingslaag/ natuurlijke laag/ oude A
 - natuurlijke laag/oude A
 - natuurlijk
 - greppel/ ophogingslaag/natuurlijk
 - greppel
 - kuil
 - hout
 - steen
 - vondsten

12-01-2023

Figuur 28: Ongefaseerde allesporenplan vlak 2 en locaties vondsten.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan16: Interpretatie sporen vlak 2B

Legende

- proefsleuf
- werkputten opgraving
- interpretatie
- kuil
- vondst

12-01-2023

Figuur 29: Ongefaseerde allesporenplan vlak 2B.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan18: Interpretatie sporen vlak 4

Legende

- proefsleuf
- werkputten opgraving
- interpretatie
 - natuurlijke laag/ oude A
 - natuurlijke laag
 - greppel
 - hout
 - vondsten

12-01-2023

Figuur 31: Ongefaseerde allesporenplan vlak 4 en locaties vondsten.

8. SPOREN

8.1. INLEIDING

In dit hoofdstuk volgt een overzicht van de verschillende aangetroffen sporen en vondsten. Het archeologische onderzoek leverde sporen en structuren op daterend vanaf de volle/ late middeleeuwen tot einde 20ste eeuw. De resultaten stemmen grotendeels overeen met de verwachtingen die werden opgesteld na het proefsleuvenonderzoek.

Ten behoeve van de interpretatie van deze sporen zijn op de overzichtskaarten ook de resultaten van het proefsleuvenonderzoek meegenomen en deels geherinterpreteerd.

8.2. GRACHT- EN GREPPELVULLINGEN

Tijdens het sleuvenonderzoek zijn in iedere put en in ieder aangelegd vlak greppel- en grachtvullingen aangetroffen die een langere tijdperiode bestrijken. Zo waren sommige greppels al herkenbaar op een hoog niveau terwijl andere greppels alleen op een dieper niveau herkenbaar waren. De diverse structuren worden hier beknopt beschreven.

8.2.1. GREPPELS UIT DE LATE MIDDELEEUWEN - BEGIN NIEUWE TIJD

In het noorden van het opgravingsterrein zijn twee kleinere langwerpige greppels met een noordwest-zuidoost georiënteerd verloop vastgesteld (S259 en S261). Een haaks georiënteerde greppel (S260) oversneet deze twee greppels.

Figuur 32: Boven: insnijding van greppel S259 in profiel 1. Beneden: doorsnede van greppel S259 in Wp2.

De breedte van de greppels in het vlak (vlak 2) varieerde van ca. 0,5 tot 1,5 m. De komvormige uitgravingen waren relatief ondiep ingegraven vanuit de natuurlijke humusrijke minerale laag. Greppel S259 is ook westwaarts verder vastgesteld tijdens het proefsleuvenonderzoek. Vermoedelijk houden de greppels verband met een zogenaamde beemdenstructuur.

Over de precieze datering van deze greppels kunnen geen sluitende uitspraken gedaan worden. Een gesp uit de periode 14de-16de eeuw werd in de opvulling van de greppel S259 aangetroffen.

8.2.2. GRACHTVULLINGEN UIT DE LATE MIDDELEEUWEN – BEGIN NIEUWE TIJD

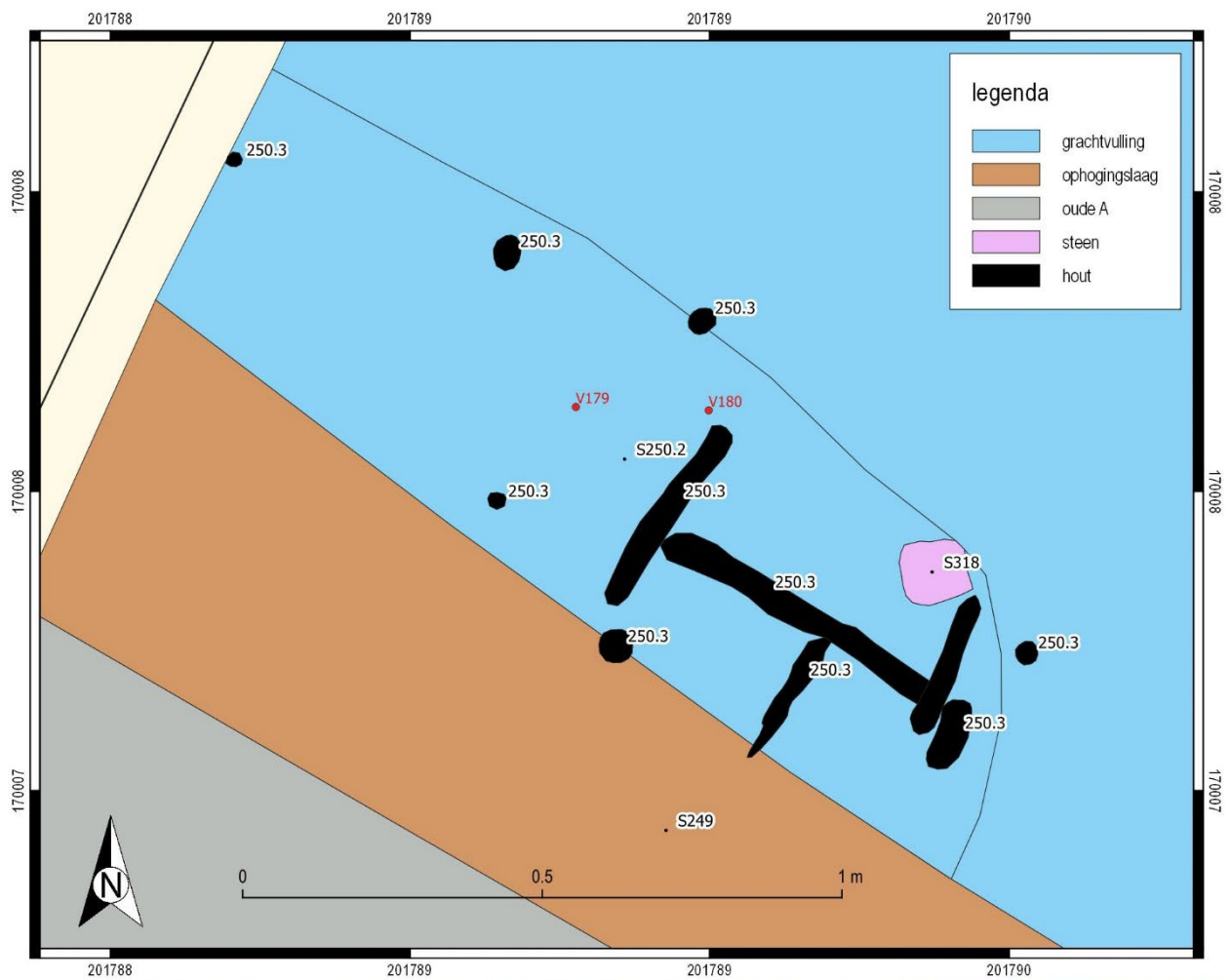
Een bredere noordwest-zuidoost georiënteerde grachtstructuur die ook al tijdens het proefsleuvenonderzoek was waargenomen, is aangetroffen in het centrale deel van de werkputten 1 en 2. Hoewel de in deze zone sterk aanwezige verstikking de leesbaarheid erg bemoeilijkte, heeft huidig onderzoek meer informatie over de context en opbouw van de gracht opgeleverd.

Figuur 33: Doorsnede van grachtstructuur 2 in profiel 1.

Globaal zijn in de vullingen drie fasen herkenbaar (P1):

- De gracht was in zijn oudste fase ingegraven vanuit de natuurlijke humusrijke minerale laag (ca. 1,7 m -Mv) en dateert dus van voor de militaire functie van het terrein. Waarschijnlijk bevinden de oudste vullingen zich aan de randen van de gracht. Ze vormen een ca. 5m brede en ca. 1,5m diepe gracht. Plaatselijk zijn van deze gracht houten oeverbeschoeiingen (S205, S250.3) bewaard gebleven. Deze was opgebouwd uit aangepunte houten paaltjes met vlechthout ertussen.

Figuur 34: Restanten van een houten beschoeiing in WP2 (vlak 2).

- Vermoedelijk raakte de zuidelijke rand van de gracht als eerst opgevuld.²² Stenen toebehorend aan een beschoeiing suggereren immers dat in een volgende fase een ca. 3,5 m brede gracht bewaard bleef. De diepte van deze grachtfase is onbekend. Deze grachtfase dateert op zijn vroegst in de 16de eeuw.²³
- De oorspronkelijk brede en diepe gracht geraakte steeds verder opgevuld in de Nieuwe Tijd. In een laatste fase bleef centraal van de oorspronkelijke gracht uiteindelijk nog een ca. 2m brede en ca. 0,6 m diepe greppel bewaard.²⁴

Het is zeer aannemelijk dat deze gracht in verband staat met de brede gracht die op de kaart van Jacob Van Deventer uit ca. 1560-1570 staat aangegeven. De precieze oorsprong van de gracht is nog onduidelijk maar een laatmiddeleeuwse oorsprong is aannemelijk.

8.2.3. GRACHTVULLINGEN UIT DE NIEUWE TIJD

Huidig onderzoek heeft veel meer informatie verschaft over de zuidwest-noordoost georiënteerde grachtstructuur. De grachtvullingen waren al herkenbaar in het ophogingspakket, op ca. 1 m -Mv. Hoewel ook hier de bodemverstikking de leesbaarheid sterk bemoeilijkte, heeft het onderzoek duidelijk gemaakt dat het hier gaat om 2 parallelle grachten waarin diverse vullingen te herkennen zijn.

Figuur 35: Detail van vlak 2 in WP1 met op de voorgrond de 2 parallelle grachtvullingen en tussenliggende ophoging.

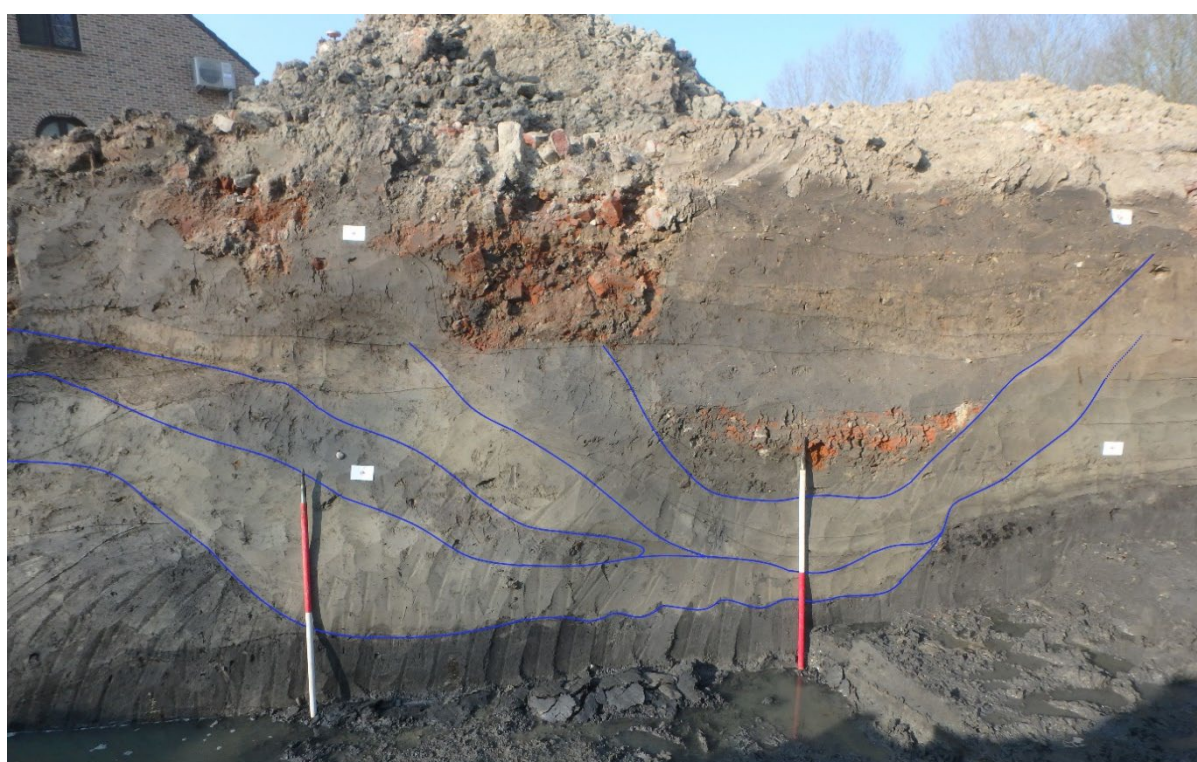
²² Op basis van profiel 1 lijken de oudste vullingen zich aan de noordzijde te bevinden. Waarschijnlijk is door de sterke verstikking hier een foutieve lijn tussen fasen 2a en 2b getrokken. Op basis van de stenen beschoeiing lijken de zuidelijke vullingen immers ouder. Dat de zuidelijke vulling ouder is, lijkt ook na herinterpretatie van de doorsnede van de gracht tijdens het proefsleuvenonderzoek (WP 2) bevestigd te worden.

²³ In de opvulling van fase 2a werd een munt uit het begin van de 16de eeuw aangetroffen (V 126).

²⁴ Deze fase was ook herkenbaar bij het proefsleuvenonderzoek in werkputten 1 en 2.

Figuur 36: Detail van profiel 3 met de oostelijke gracht en de “damvormige” ophoging.

Figuur 37: Detail van profiel 3 met de westelijke gracht.

Uit de diverse opgenomen profielen (P3 en P6) en vlakopnames blijkt dat deze grachten diverse fasen kennen.

De oostelijke gracht

In de oostelijke gracht zijn diverse fasen te onderscheiden:

- De precieze breedte en diepte van de oudste grachtfase is moeilijk te achterhalen. De vullingen van de oudste grachtfase (fase a) duiden alleszins op een gracht van minstens 3 m breed en 0,9 m diep. De vondsten in de vulling (V114 en 141) geven geen nadere info over de opvulling van deze fase. Wel is duidelijk dat ten tijde van deze gracht het terrein al flink opgehoogd was. Tussen de oostelijke en westelijke gracht is immers een “damvormige” ophoging (S215, 188) aanwezig.
- De demping (S183) van de oudere grachtfase ging tevens gepaard met een verdere ophoging van het terrein (S180). Vervolgens werd een nieuwe en bredere gracht aangelegd. De oorspronkelijk breedte van deze gracht is niet geheel duidelijk aangezien aan de uiterste

ostrand een humeuze laag (S184) aanwezig is die geïnterpreteerd kan worden als ophoging of grachtvulling.

- Alleszins was (S184) op een gegeven moment een nieuwe gracht aanwezig van ca. 4,3 m breed en minstens 90 cm diep (fase b). De bodem van deze grachtfase, ca. 35 cm hoger gelegen dan de oudere fase, wordt gekenmerkt door een humeuze donkerbruine kleilaag (S227).
- De gracht werd gedempt door een dik, lichtgroengrijs leempakket (S182). In de top van deze vulling werd onder meer een fragment van een pijpensteel aangetroffen die niet nader gedateerd kan worden dan de 17de of 18de eeuw (V26). Uit de diverse opgenomen profielen (P2, P3 en P6) en vlakopnames blijkt dat deze grachtstructuur diverse fasen kent. De oudste fase ging gepaard met de walvormige ophoging (zie ophogingslagen) die is waargenomen. Er kan hier eerder gesproken worden van een brede ondiepe depressie. Onduidelijk is nog of het een separate gebruiksfase betreft of dat het hier om een constructiefase gaat.

De westelijke gracht

Ten westen van het damvormig ophogingspakket bevindt zich eveneens een gracht met diverse fasen:

- De oudste grachtfase (fase a) heeft hier een breedte van minstens 4,7 m en een diepte van ca. 0,8 m. De bodem van deze gracht heeft vrijwel dezelfde diepte als de oudste fase van de oostelijke gracht. Vermoedelijk staan beide fasen dan ook met elkaar in verband hoewel de dempingspakketten sterk verschillen. De westelijke grachtfase werd immers opgevuld (S187) met een gelijkaardig leempakket als de demping van de oostelijk grachtfase 2.
- De gracht werd aan de oostzijde geleidelijk opgevuld (S187). Toch had een nieuwe grachtfase een vermoedelijke breedte van ca. 5m en een diepte van ca. 1m. De bodem van deze fase heeft vrijwel dezelfde hoogte als deze van de latere oostelijke gracht. Het is mogelijk dat deze twee grachten gelijktijdig aanwezig waren hoewel een iets latere datering van de westelijke gracht niet geheel uitgesloten is (fase b/c).
- Alleszins geraakte op een gegeven moment de oostelijk gracht uit gebruik en bleef alleen nog één (westelijke) gracht over. Door opvulling (S 174, fase d) bleef nog een ca. 3,5 m brede grachtfase (fase e) bestaan.
- Ook deze gracht geraakte geleidelijk opgevuld en tevens lijkt ook het terrein verder opgehoogd. In een laatste fase (fase f) was alleen een minstens 2,7 m brede en 1,2 m diepe gracht over gebleven. Deze gracht werd uiteindelijk opgevuld met onder meer een puinrijke vulling (S 161). In de vulling werd onder meer een scherf aangetroffen uit de 18de of 19de eeuw (V197).

De “damvormige” ophoging

Zoals hierboven beschreven worden de oostelijke en westelijke gracht gescheiden door een damvormige ophoging. De oorspronkelijke basisbreedte van deze dam is ca. 3 m om aan de top nog ca. 1,3m te bedragen. De hoogte van het dammetjes is ca. 80 tot 90 cm. Globaal kunnen twee pakketten in de ophoging onderscheiden worden:

- Het onderste pakket (S215, 311) bestaat uit een sterk gevlekt leem- en kleipakket. Hoewel dit pakket is opgebracht, duidt het deel ook op opvulling van antropogene en natuurlijke (o.m. begroeiing, boomval) vergravingen tot in de onderliggende oude A en op natuurlijke fenomenen.
- Het bovenste klei- en leempakket (S188, 312, 313, 286, 383) is “egaler” van opbouw en kan geïnterpreteerd worden als een bewust ophoogpakket.

De correlatie van deze ophoging met de overige ophogingen in het projectgebied kan niet eenduidig gemaakt worden. Opmerkelijk is wel dat in werkput 1 ter hoogte van deze ophoging enkele zware palen (doorsnede ca. 32 en 26 cm) zijn aangetroffen met een onderlinge afstand van ca. 1,3 m (vlak 4; S216). Het gaat hier om bewerkte palen die vermoedelijk verband houden met de ophoging.

Na de opvulling van de diverse grachtfasen werd de tussenliggende dam ook hoger en breder.

Figuur 38: Detail van profiel 6 met de “damvormige” ophoging.

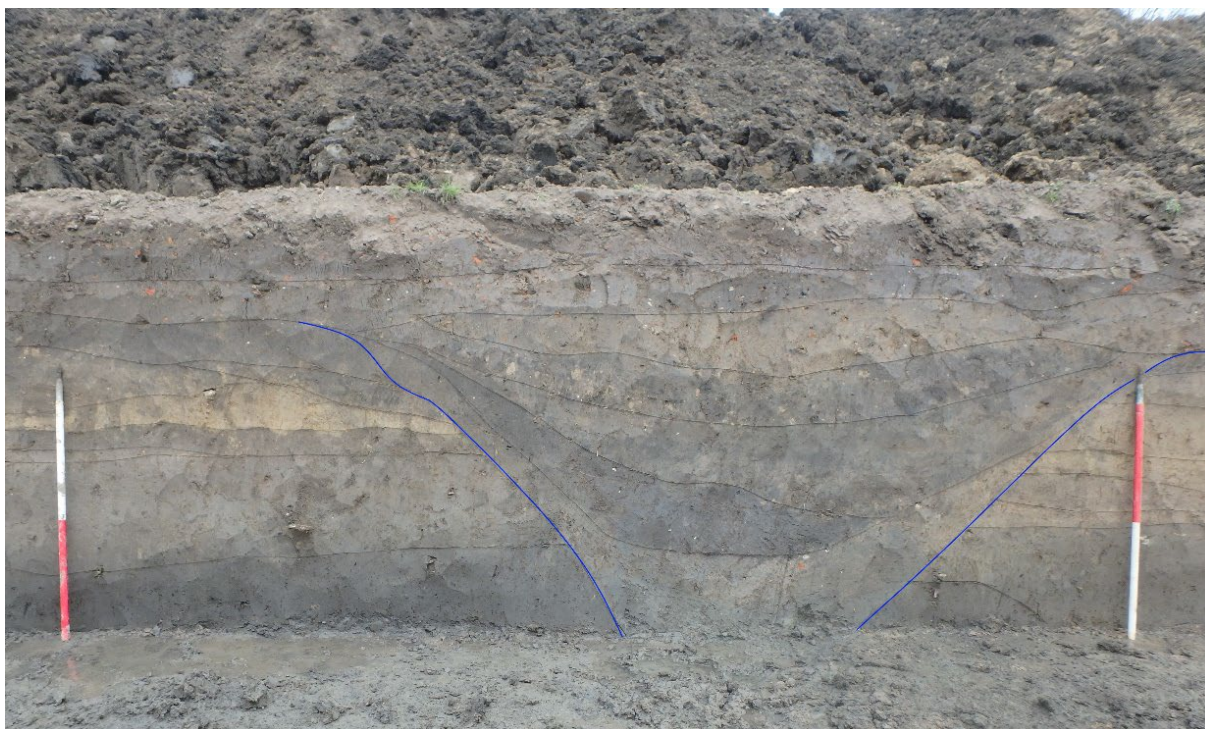
8.2.4. MOGELIJKE GREPPEL UIT DE NIEUWE TIJD

Direct ten zuiden van de noordwest-zuidoost georiënteerde gracht in WP1, is in vlak 2 een vage verkleuring vastgesteld (S68) met identieke oriëntatie. In doorsnede (profiel 1) lijkt deze verkleuring samen te hangen met een ondiepe (ca. 20cm) en ca. 1m brede komvormige doorsnede (S103.2).

Het blijft onduidelijk of het hier gaat om een greppel of dat dat de verkleuring mede te wijten is aan bodemprocessen. Een greppel zou alleszins duiden op een datering in de Nieuwe Tijd. Deze kan samenhangen met of na de laatste fase van de nabijgelegen gracht. Ook een correlatie met de oudste ophoging in de Nieuwe Tijd kan niet uitgesloten worden.

8.2.5. GREPPELVULLINGEN UIT DE NIEUWSTE TIJD

In het noordelijke deel van werkput 1 en 2 is een noordwest-zuidoost georiënteerde greppel aangetroffen in diverse vlakken (0A, 1 en 2).

Figuur 39: Doorsnede van de greppel uit de nieuwste tijd in profiel 2.

De greppel is doorsneden in profiel 1 en 2. Uit de dwarsdoorsnede zijn diverse vullingen zijn herkenbaar:

- De relatief steil ingesneden greppel had oorspronkelijk aan het toenmalig maaiveld een breedte van bijna 3,5 m en een diepte van minstens 1,2 m.
- De greppel geraakte geleidelijk, mogelijk door afkalving, opgevuld. Deze opvulling bestaat uit lichtbruinigrijze klei tot leem (S86, 115). De greppel had toen nog maar een diepte van ca. 75-80 cm. Een matig humeuze kleivulling, waargenomen in profiel 2 (S114), hangt waarschijnlijk samen met de bodem van deze geppelfase.
- Deze greppel werd vervolgens gedempt door een grijze tot grijsbruine kleivulling (S85, 112, 113).

Tijdens huidig onderzoek zijn in deze greppel alleen vondsten aangetroffen die niet nader gedateerd kunnen worden dan de periode late middeleeuwen -nieuwe tijd. De greppel blijkt doorheen de ophoogpakketten gegraven wat duidt op een relatief late datering. Vondsten die tijdens het proefsleuvenonderzoek in deze greppelstructuur zijn aangetroffen bevestigen deze datering in de nieuwste tijd.²⁵ Op basis van historisch kaartmateriaal kan de greppel in de 19de eeuw geplaatst worden.

8.3. KUILEN

Tijdens het onderzoek zijn ook een aantal kuilen aangetroffen. Ook deze kuilen bestrijken een lange periode.

8.3.1. KUILEN UIT DE LATE MIDDELEEUVEN – BEGIN NIEUWE TIJD

Diverse kuilen waren herkenbaar in vlak 2, onder de ophogingspakketten. Deze kuilen kunnen omwille van hun stratigrafische leesbaarheid geplaatst worden in de periode Late Middeleeuwen -begin

²⁵ Greppelstructuur 1. In de laatste vullingen werd nog een fragment uit de 19de-20ste eeuw aangetroffen (V33).

Nieuwe Tijd.

Verkleuring in relatie tot de oudste ophoging.

In werkput 1 zijn in vlak 2 diverse langwerpige verkleuringen (S52, S53.1 en S 53.2) aangetroffen met een identieke oriëntering als de walvormige ophoging uit de Nieuwe Tijd. De verkleuringen bleken zeer ondiep (ca. 3 cm) waardoor een interpretatie als kuil onduidelijk blijft. Waarschijnlijk houden ze verband met de eerste fase van ophoging.

Rechthoekige kuil en langwerpige kuilen

In het noordoosten van werkput 1 is in vlak 2 een grotere quasi rechthoekige verkleuring vastgesteld (S51). De kuil had een breedte van ca. 1,5 m en een lengte van minstens 2,8 m (mogelijk meer als 3,4 m). De kuil bleek in het vlak nog slechts enkele centimeters diep.

In de geelbruine leemvulling van de kuil werd aardewerk aangetroffen uit de volle en/of late middeleeuwen. Eén fragment kan nauwkeuriger in de 14de-15de eeuw gedateerd worden. Een D-vormige gesp dateert in de periode 14de tot en met 16de eeuw.

Figuur 40: Rechthoekige verkleuring (S51) in het noordoosten van werkput 1 (vlak 2).

Aan de zuidzijde (en mogelijk ook de noordzijde) maakte deze ingraving verbinding met een smallere (ca. 1,5m) noordwest-zuidoost georiënteerde en eveneens zeer ondiepe ingraving (S65, S138; P2). In profiel 2 bleek 2,3 m zuidwaarts nog een gelijkaardige smalle (1,15 m brede) ingraving herkenbaar met dezelfde noordwest-zuidoost oriëntering.

De functie van de kuil en de aangrenzende noordwest-zuidoost georiënteerde ingravingen blijft onbekend. Gezien de gelijkaardige begrenzing lijken ze wel onderling verband te houden. De smalle ingravingen hebben een gelijkaardige oriëntering, komvormige doorsnede en breedte als de aangetroffen greppelstructuren uit deze periode. Een relatie met een beemdenstructuur is bijgevolg

mogelijk. Anderzijds kunnen deze sporen niet direct gekoppeld worden aan de aangetroffen sporen van het aangrenzende proefsleuvenonderzoek.²⁶

Figuur 41: Doorsneden van de smalle noordwest-zuidoost georiënteerde ingraveningen in profiel 2.

Ovaalvormige kuil (WP3)

In werkput 3 is een grote (ca. 2m breed, minstens 3 m lang) ovaalvormige ingraving vastgesteld (S288). De ondiepe kuil S288 (ca. 22 cm) werd gekenmerkt door diverse vullingen waarin zich onder meer verbrande leem bevindt. De kuil is aan de oostzijde doorsneden door de latere vestinggrachten.

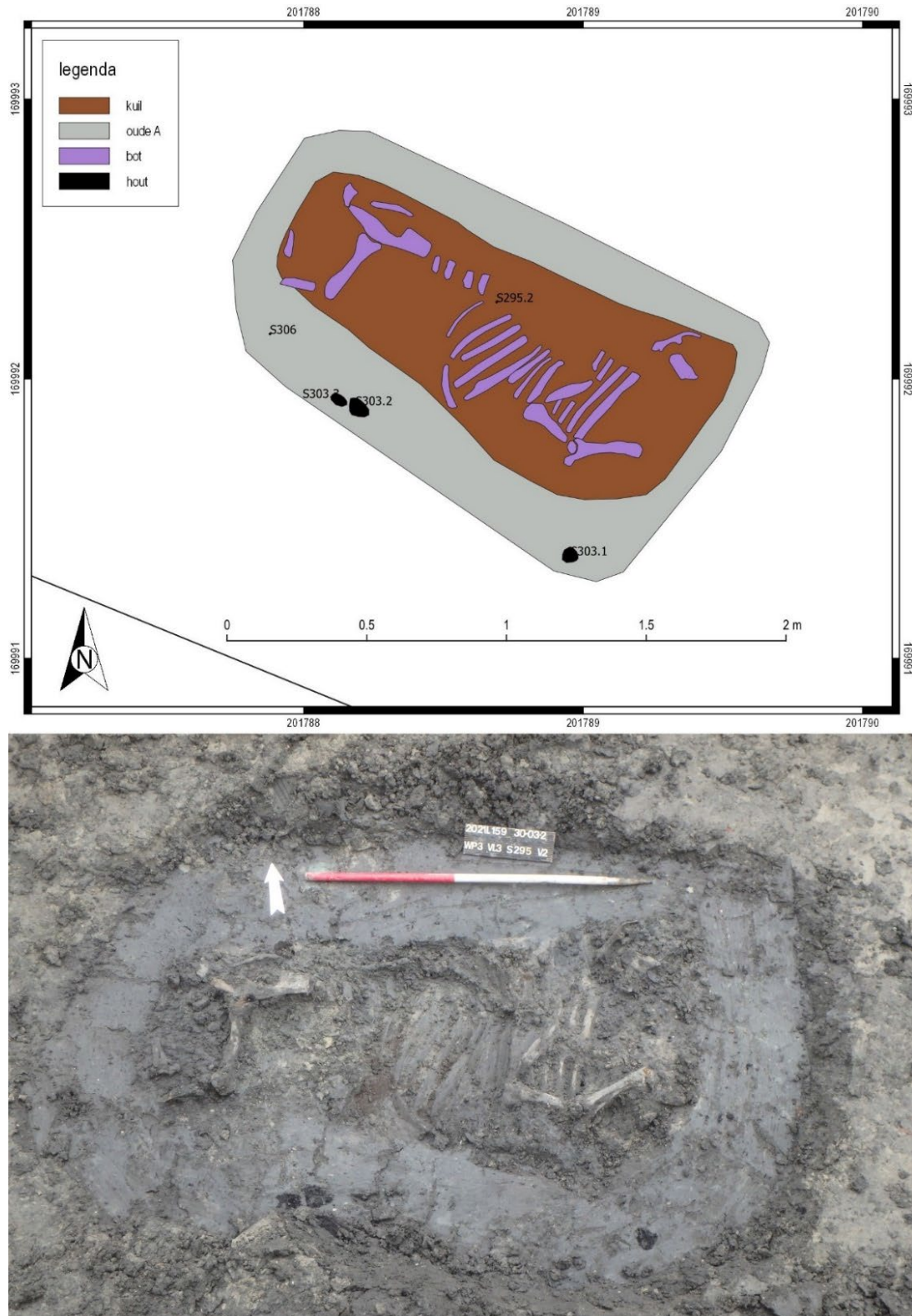
Figuur 42: Doorsnede van kuil S288 in WP3.

De precieze datering en functie van de kuil blijft onbekend. In de kuil werd een fragment roodbakkende geglaazuurd aardewerk en een dierenbot aangetroffen. Het aardewerkfragment kan de kuil alleen maar plaatsen in de late middeleeuwen - begin nieuwe tijd.

²⁶ De ingraveningen zijn relatief ondiep en hadden mogelijk een variabele diepte waardoor ze slechts over beperkte afstand goed te volgen zijn. Ook in de aangrenzende werkput 3 van het proefsleuvenonderzoek zijn dergelijke ingraveningen vastgesteld.

8.3.2. DIERENGRAF

In de damvormige ophoging tussen de 2 grachten van grachtstructuur 3 en 5 werd in werkput 3 een noordwest-zuidoost georiënteerde kuil (S295) aangetroffen met veel botmateriaal. Na nader onderzoek bleek het hier te gaan om een ca. 2 m lang en ca. 80 cm breed graf van een (middel)groot zoogdier, vermoedelijk een paard (vlak 3).

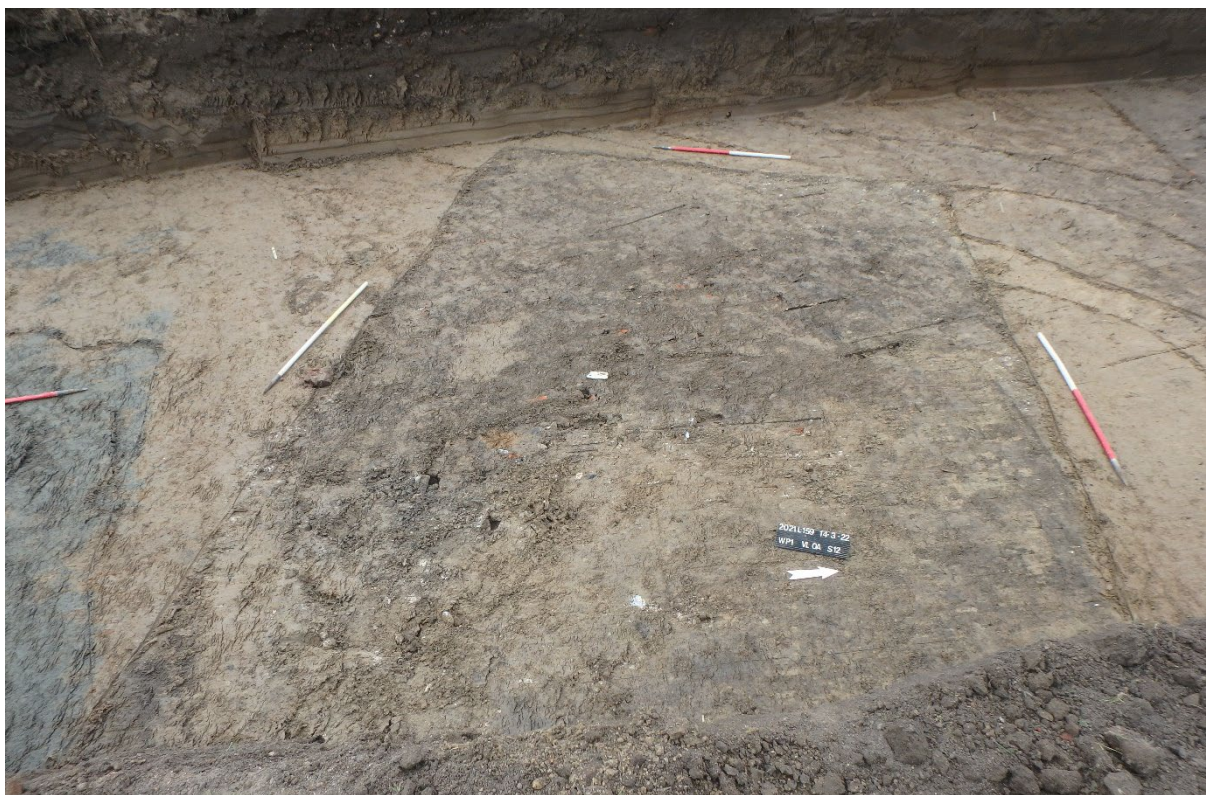
Figuur 43: Dierengraf in WP3 (vlak 3).

De aardewerkfragmenten die in de vulling werden aangetroffen, kunnen niet nader gedateerd worden dan de periode Late Middeleeuwen - Nieuwe tijd. De stratigrafische ligging geeft wel een idee van de datering. De kuil bleek al herkenbaar in de onderste ophogingslagen van de damvormige ophoging tussen de 2 vestinggrachten (vlak 2). Het graf kan derhalve geplaatst worden in de Nieuwe Tijd.

8.3.1. KUILEN UIT DE NIEUWSTE TIJD

Enkele kuilen waren gegraven in het ophogingspakket (VL0A). Een relatie met de militaire functie van het terrein kan echter niet aangetoond worden. De kuilen zijn van latere oorsprong.

In werkput 1 blijkt een grote rechthoekige (3,7m x 5,8m) vergraving (S12, S116) aanwezig. De oorspronkelijk ca. 60 cm diepe kuil heeft een vlakke bodem en schuine wanden (P2). In de kuil werd een scherf aangetroffen uit de periode 18de - 20ste eeuw. Op basis van de stratigrafie lijkt een datering in de 19de eeuw het meest waarschijnlijk.

Figuur 44: Overzicht van spoor 12 in WP1 (VL0A).

Ook een kuil in werkput 1 die pas goed zichtbaar was in vlak 2 (S64), lijkt ondanks de aanwezigheid van een middeleeuwse scherf (V61) eerder uit de nieuwste tijd te dateren. In de bovenliggende ophoging ter hoogte van deze kuil werd immers al een vage verkleuring met brokjes baksteen waargenomen (vlak 0A: S3; VL1: S31). De kuil grenst aan een 19de-eeuwse greppel en lijkt hier ook mee verband te houden. Precies ter hoogte van de kuil werd in de greppel immers een houten balk (VL2: S55.1) aangetroffen. Verder blijkt de ca. 2,8 m grote en minstens 1,2m diepe kuil op basis van de omvang in de diverse vlakken schuin ingegraven richting de greppel. Mogelijk gaat het hier om een drenkkuil of inloopkuil.

Figuur 45: Overzicht van de vermoedelijke inloopkuil (S64) grenzend aan een 19de eeuwse greppel (S55.2) in vlak 2. Op de grens bevind zich een houten balk (S55.1).

In werkput 2 blijkt een grote en diepe vergraving (S230, S247) aanwezig over een groot deel van het terrein. In combinatie met het uitgevoerde proefsleuvenonderzoek kan afgeleid worden dat deze verstoring ca. 4m breed was en meer dan 24 m lang. De diepte kan tot 1,8 m beneden het huidige maaiveld bedragen (P5). Behalve opspitvondsten werden in de soms puinrijke vulling ook vondsten uit de nieuwste tijd aangetroffen waaronder 19de-eeuwse munten. Vermoedelijk is de verstoring echter in de 20ste eeuw te dateren aangezien ze machinaal gegraven lijkt.

Figuur 46: Overzicht van werkput 2 vlak 0A. De grote vergraving in het westelijke deel van de put is goed herkenbaar.

Tot slot zijn in werkput 3 twee vierkante verkleuringen (S263: 0,8 x 0,5m en S262: 0,5m x 0,7 m) vastgesteld. Het gaat hier uitsluitend om de basis van een ingraving of afdruk. De ingravingen lijken gezien hun oriëntatie met de latere muren ook met deze bebouwing verband te houden.

8.4. MUURWERK I.V.M. DE VOORGAANDE BEBOUWING

In het zuiden van het onderzoeksgebied zijn de vlakken 0A, 1 en plaatselijk in profiel 2 en 3 nog fundamenteën (S16, S19, 192) en bakstenen muurrestanten (S265, 272, 149, 150, 196, 194) van de voormalige bebouwing (19de-20ste eeuw) aangetroffen. Dit bouwwerk was voor de sloop al plaatselijk verzakt. De verzakking is mogelijk te wijten aan de aanwezigheid van de gedempte grachtstructuren die zich hier bevinden.

9. VONDSTEN

9.1. INLEIDING

Er zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek 213 vondstnummers uitgedeeld aan >833 vondsten. Hierbij werd één vondstnummer gereserveerd voor een compleet paardenskelet (> 100 fragmenten). De diverse vondstcategorieën bestaan uit aardewerk, keramische rookwaar, keramisch bouw materiaal, metaal en natuursteen. Voor de precieze determinatie wordt verwezen naar de bijlages. Alle vondsten dateren uit de periode volle middeleeuwen t/m nieuwste tijd. In het onderstaande hoofdstuk wordt per vondstcategorie ingegaan op de algemene kenmerken, eventuele noemenswaardige vondsten, de datering en de mate van conservering.

Vondstcategorie	soort	aantal
gebruiksaardewerk	Handgevormd aardewerk	3
	paffrath	3
	Elmpt	11
	Maaslands	322
	Zuidlimburgs aardewerk	4
	Grijs aardewerk	23
	roodbakkend aardewerk	162
	proto-steengoed	49
	Bijna steengoed	8
	steengoed	31
	industriële keramiek	7
	overig	1
Keramische rookwaar	pijpaardewerk	2
keramisch bouw materiaal	tegels/dakpan	8
metaal	musket/pistoletkogel	18
	munt	7
	kledingaccessoires	19
	huisraad	3
	aspen	1
	overig	30
natuursteen	leisteel	1
	Grijze hardsteen	1
bot		>115
totaal		>833

Tabel 5: Overzicht vondstcategorieën.

9.2. GEBRUIKSAARDEWERK

De grootste vondstcategorie is, zoals gebruikelijk, het gebruiksaardewerk. Met een totaal van 626 scherven is het aardewerkcomplex niet gering maar ook niet uitgebreid van omvang. Deze vondsten

zijn geanalyseerd ten behoeve van het beantwoorden van de relevante onderzoeksvragen.²⁷

Voor de huidige determinatie zijn de volgende categorieën onderscheiden: handgevormd aardewerk, paffrath, Elmpaardewerk, Maaslands aardewerk, Zuidlimburgs aardewerk, grijs aardewerk, roodbakkend aardewerk (geglazuurd en ongeglazuurd), proto-steengoed, bijna-steengoed, steengoed, industrieel aardewerk en overige categorieën.

9.2.1. HANDGEVORMD AARDEWERK

In de ophogingslagen uit de Nieuwe Tijd (V192) en het dierengraf (V210) zijn in totaal 3 fragmenten handgevormd aardewerk aangetroffen. Het gaat hier om geglazuurde wandscherven uit de 13de of 14de eeuw.

9.2.2. PAFFRATHAARDEWERK

Het voorkomen van Paffrath aardewerk verschilt sterk van streek tot streek. Paffrath aardewerk wordt genoemd naar het productiecentrum Paffrath in het Duitse Rijnland, hoewel het ook in andere pottenbakkerijen gemaakt werd. Het vormt een subgroep binnen de categorie blauwgrijs aardewerk, maar heeft duidelijk herkenbare onderscheidende kenmerken. Het aardewerk is dunwandig en heeft op de breuk een sterk gelaagde, bladerdeegachtige structuur. Het oppervlak van de scherf is meestal donkergrijs, blauwgrijs of soms wit van kleur en heeft vaak een metallic-achtige glans.

In de oude A (V52) en de oude ophoging fase 2/3 (V41 en 94) zijn in totaal 3 scherven Paffrath aardewerk verzameld. Paffrath aardewerk komt al voor in de 10de eeuw, maar nog in vrij lage percentages. Vanaf de 11de eeuw is het algemeen. Hoewel in de vroege 12de eeuw het voorkomen van deze aardewerksoort beperkt blijft, kan het nog tot omstreeks het midden van de 13de eeuw in onze contreien worden aangetroffen.

9.2.3. BLAUWGRIJS AARDEWERK

De productie van zogenaamd blauwgrijs aardewerk begint in de 11de eeuw. In deze eerste productiefase, die duurde tot circa 1125-1150, werden uitsluitend kogelpotten met een rond of driehoekig randprofiel geproduceerd. De herkomst van dit 'vroege' blauwgrijze aardewerk is onduidelijk; mogelijk is het, onder andere, afkomstig uit Pingsdorf.

Het 'late' blauwgrijze aardewerk dat in het onderzoeksgebied (N=11) is aangetroffen omvat het 'klassieke' vormenrepertoire van het Elmpaardewerk, bestaande uit grote voorraadpotten of dolia, schalen en kannen en kogelpotten met 'late' randvormen. Dit vormenrepertoire vertegenwoordigt de productie van blauwgrijs aardewerk in de periode van circa 1125-1150 tot 1350.

De 11 scherven in het onderzoeksgebied komen zowel uit de oude A (V62, 115, 169), ophogingspakketten (V34, 72, 85), kuilen (V66) en grachtvullingen uit de Nieuwe Tijd (V22). Aangezien de meeste fragmenten in een duidelijk latere context aangetroffen zijn, betreft het grotendeels opspit.

9.2.4. MAASLANDS AARDEWERK

Maaslands aardewerk vormt met 322 fragmenten de grootste component binnen het vondstcomplex. Dit aardewerk is een bekend importproduct in middeleeuwse nederzettingen in stad en platteland. Het werd al vanaf de 10de eeuw geproduceerd in de streek tussen Luik en Namen

²⁷ Het gebruiksaardewerk is gedetermineerd door R. Vervoort.

(zogenaamd Maaslands witbakkend aardewerk).²⁸ Andenne is de meest bekende plaats waar potten op de draaischijf werden gefabriceerd. Het aardewerk heeft een wit tot iets rossige kleur en geen of zeer fijne magering van zandkorrels. Het gebruik van loodglazuur varieert van vlekken en banden aangebracht glazuur, tot bijna geheel geglazuurde, voornamelijk kleinere, potten.

De fragmenten uit het onderzoeksgebied zijn globaal te dateren in de periode 10de tot 14de eeuw. De scherven zijn verzameld in een zeer gevarieerde context. Zowel in de oude A, ophoogpakketten, grachtvulling als de ophoogpakketten komen de scherven voor.

Diverse fragmenten hebben roetsporen wat aantoont dat ze op het vuur zijn gebruikt. De determineerbare vormen behoren tot (kook)kannen, kogelvormige potten, tuitpotten, bolvormige potten en kommen.

9.2.5. ZUID-LIMBURG AARDEWERK

Aardewerk uit de Zuid-Limburgse pottenbakkerijen (in huidig Nederland) is gemaakt van tertiaire klei en wordt gekenmerkt door een grof, zandig baksel. De baksels zijn vooral wit tot geel van kleur.

In tegenstelling tot het Maaslands aardewerk, is het zogenaamde Zuidlimburgs aardewerk met maximum 4 scherven zeer beperkt vertegenwoordigd in het onderzoeksgebied (V54, 170 en 196A).²⁹ De aangetroffen context is wederom divers. Een versierd randfragment is afkomstig van een grape of kookpot. Een wandfragment is versierd met een radstempelversiering.

9.2.6. GRIJSBAKKEND AARDEWERK

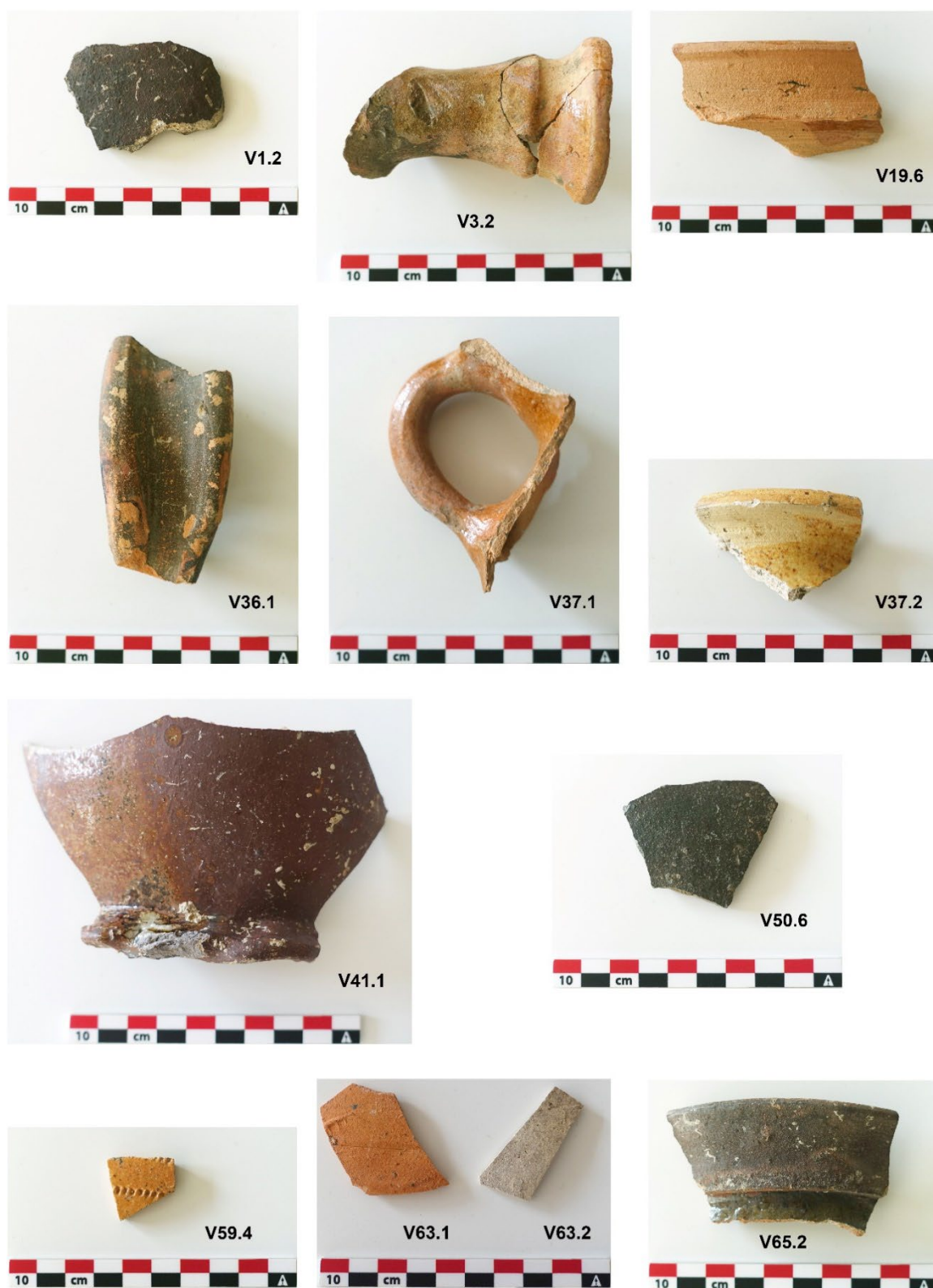
Grijs aardewerk komt globaal voor vanaf de late 10de eeuw. Tot in de 14de eeuw blijft het baksel goed vertegenwoordigd. Daarna lijkt het voorkomen af te nemen hoewel met name fijne baksels in gebruik blijven tot in de 16de eeuw.³⁰

Ook in het projectgebied zijn 11 fragmenten grijs aardewerk verzameld (V 7, 29A, 46A, 51, 62, 64, 65, 81, 108, 110, 182, 200, 203, 211, 196A). De scherven, wederom verzameld in een gevarieerde context, kunnen globaal gedateerd worden in de late middeleeuwen tot de 16de eeuw. Enkele randfragmenten behoren tot een kogelvormige pot, een vertrouwde vorm in middeleeuwse context. Een bodemfragment met standvinnen behoort tot een kan uit de 12de tot 14de eeuw.

²⁸ De Groote, 2014.

²⁹ Van één scherf is de aardewerkdeterminatie niet geheel zeker (V170).

³⁰ De Groote, 2014.

Figuur 47: Overzicht van gebruiks aardewerk aangetroffen in het onderzoeksgebied.

9.2.7. ROODBAKKEND AARDEWERK

Het roodbakkend aardewerk is met 162 scherven ook goed vertegenwoordigd in het onderzoeksgebied. Roodbakkend aardewerk kwam vanaf het einde van de 12de eeuw voor. Als gevolg

van de verstedelijking en de bevolkingstoename ontstonden in de 13de eeuw gespecialiseerde productiecentra. Hierdoor werd roodbakkerd aardewerk een normaal huishoudelijk product en neemt het vormenspectrum toe.

Vanaf de 2de helft van de 13de eeuw werden roodbakkerd voorwerpen spaarzaam geglaazuurd met een doorzichtig loodglazuur. Vanaf de 16de eeuw werden voorwerpen overvloedig van glazuur voorzien. Gedurende de late middeleeuwen en de nieuwe tijd zal het roodbakkerd aardewerk het grootste percentage van het dagelijks gebruiksaardewerk uitmaken. Roodbakkerd aardewerk was nog tot aan het begin van de 20ste eeuw in alle huishoudens aanwezig als keukengoed.

In het onderzoeksgebied komt ongeglazuurd aardewerk voor hoewel het merendeel geglaazuurd aardewerk betreft. De scherven, verzameld in diverse context, zijn over het algemeen niet nauwkeuriger te dateren dan de Late Middeleeuwen tot en met de Nieuwe Tijd.

Kan- en grapefragmenten zijn meermaals aanwezig. Verder behoren tot het identificeerbare vormenrepertoire ook teilen, kommen en vetvangers.

9.2.8. PROTO-STEENGOED, BIJNA STEENGOED EN STEENGOED

Al in de 10de eeuw maar vooral vanaf de 12de eeuw begon men volop te experimenteren met het bakken van aardewerk op hoge baktemperaturen. Voor dergelijke hoge temperaturen is hoogwaardige klei nodig die reeds bij niet te hoge temperatuur geheel dicht sintert zonder gevaar voor vervorming. De techniek werd alsmar verbeterd tot het aardewerk volledig dichtsinterde, waardoor het waterbestendig werd.

In het eerste kwart van de veertiende eeuw evolueert het proto en bijna-steengoed tot het echte steengoed, waarbij de scherf bij een baktemperatuur van circa 1300 graden Celsius een zeer fijne, glaspasta-achtige structuur vrijwel zonder magering heeft gekregen. Door de dichte sintering is het vrijwel niet poreus.

Het steengoed werd geïmporteerd vanuit verschillende productiecentra in het Rijnland, waar de hoogwaardige klei voorkomt. Langzamerhand werd steengoed fijner van uitvoering en kwam het gebruik van glazuren in zwang, evenals het aanbrengen van enkele kleurtoetsen en reliëfversieringen. In de loop van de zeventiende eeuw komt er een einde aan de positie van het steengoed als meest luxueuze gebruiksaardewerk en degradeert het tot een zeer eenvoudig gebruiksgoed. Desalniettemin wordt steengoed tot op de dag van vandaag gemaakt.

In het onderzoeksgebied is het proto-steengoed (N=49) en bijna -steengoed (N=8) goed vertegenwoordigd. Deze scherven, algemeen dateerbaar vanaf de 12de tot de vroeg 14de eeuw, zijn vooral een weerspiegeling van de bloei van de stad. Identificeerbare vormen zijn zoals gebruikelijk kannen en kruiken. Het verzamelde steengoed (N=31) dateert uit de 14de tot de 16de eeuw.

9.2.9. INDUSTRIEEL VERVAARDIGD AARDEWERK

Met de industriële revolutie in de 18de eeuw kon op grote schaal aardewerk worden vervaardigd. Vele fabrikanten maakten dan op faience en op porselein geïnspireerde producten die goedkoper aangeboden konden worden. Met name in de 19de en 20ste eeuw zal industrieel vervaardigd aardewerk de keramiekproductie domineren.

In het onderzoeksgebied zijn 6 scherven van zogenaamde industriële witte keramiek verzameld. Ze komen uit een grachtvulling uit de 19de eeuw (V197; S290.1), een kuil uit de nieuwste tijd (V20; S12), een versterking (V147, S230) en een ophogingspakket uit de nieuwste tijd (V107; S111).

Uit de versterking is ook een randfragment van industrieel porselein uit de 19de of 20ste eeuw ingezameld (V147; S230).

9.2.10. OVERIG

In de oude A is ook nog een fragment witbakkend aardewerk met groene glazuur aangetroffen dat niet nauwkeuriger gedateerd kan worden dan de Late Middeleeuwen – nieuwe tijd (V118).

9.3. KERAMISCHE ROOKWAAR

Het roken van tabak in de vorm van pijptabak werd in de Nieuwe Tijd langzaam gemeengoed, vooral toen de tabak goedkoper werd en ook inheems werd geteeld. Al relatief vlug ontstond ook een industrie voor productie van kleipijpen die vervaardigd werden in een witbakkende klei (zgn. pijpjarde). Vanaf de 17de tot in het begin van de 20ste eeuw komen deze volop voor.

In de opvulling van de vestinggracht (fase 5b en 5d/5e) zijn 2 steelfragmenten van deze kleipijpen verzameld (V26 en 198).

9.4. KERAMISCH BOUWMATERIAAL

Het verzamelde bouwmateriaal bestaat vooral uit tegels of daktegels (V1B, 120, 29B, 58, 159 en 211B). Slechts van één fragment is gezien de gebogen vorm duidelijk een dakpan (V1B). De meeste tegelfragmenten zijn (deels) geglaazuurd. Hoewel het materiaal voorkomt vanaf de late middeleeuwen tot in de nieuwste tijd lijkt het gezien het overwegend voorkomen in de oude A en de oudere ophogingspakketten toch een relatief hoge ouderdom te hebben.

Figuur 48: Fragment van een daktegel.

9.5. METAAL³¹

In tegenstelling tot de meeste vindplaatsen blijken metalen objecten in het onderzoeksgebied door de relatief natte bewaaromstandigheden over het algemeen van goede kwaliteit. De objecten vormen dan ook een welkome aanvulling in de materiële cultuur.

Tijdens huidig onderzoek zijn 78 metalen objecten gedetecteerd. Zowel in de ophogingslagen, kuilen als in de onderliggende natuurlijke afzettingen zijn metalen objecten geborgen. De diverse vondscategorieën vertonen grote gelijkenissen met deze die tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn aangetroffen.

9.5.1. MUNTEN EN MUNTGEWICHT

In het onderzoeksgebied zijn 6 munten gedetecteerd. Het is evenwel niet uitgesloten dat bij de indetermineerbare stukken nog muntfragmenten bewaard zijn.

De muntslag van de 12de en 13de eeuw werd in onze gewesten gekenmerkt door zeer kleine zilveren muntjes. Deze denieren of penningen, met een diameter van ongeveer een centimeter en een gewicht van 0,55 g werden geslagen in grote hoeveelheden.³² Aangezien Zoutleeuw toen deel uitmaakte van het hertogdom Brabant, is het niet vreemd dat er enkele Brabantse munten zijn aangetroffen.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden ten oosten van huidig onderzoeksgebied al twee Brabantse denieren uit de 13de eeuw aangetroffen.³³ In de nabijheid van deze vondsten werd tijdens huidig onderzoek een derde exemplaar gedetecteerd in de ophoging uit de late middeleeuwen of begin nieuwe tijd (V37). De munt werd vervaardigd in de periode 1210-1280.

Figuur 49: Overzicht van de aangetroffen munten en muntgewicht.

³¹ Het metaal is gedetermineerd door Robert De Cock.

³² Vanhoudt, 1996.

³³ V55: noordelijk deel WP3, ophoging fase2/3 of 3.

Een 13de- of 14de-eeuwse pseudomuntpenning (V73) werd gedetecteerd in de begraven A-horizont. Deze muntachtige penningen zonder betalingsfunctie waren geen officieel geld. Ze werden wel gebruikt als armenpenningen en (meestal) uitgegeven door kerkelijke instanties. In tegenstelling tot de armenpenningen werd een bestaande munt als voorbeeld gebruikt maar dan geslagen in een ander (onedel) metaal. Het gevonden exemplaar in het onderzoeksgebied is gebaseerd op het type sterling.

Een Vlaamse groot (V148) dateert uit de regering van Lodewijk van Nevers (1322-1346) of Lodewijk van Male (1346-1384). Deze zilvermunt is aangetroffen in de versterking uit de nieuwste tijd en betreft dus duidelijk opspit.

Ook uit de Bourgondische periode (ca. 1384-1506) zijn enkele munten aangetroffen. Een biljoenen brûlé van het Prinsbisdom Luik, geslagen onder prinsbisshop Jan van Beieren (1389-1418)³⁴, werd aangetroffen in secundaire context, nl. het oudste ophogingspakket uit de nieuwe tijd (V9).

Een Naamse maille van Philips de Schone (V126) werd gedetecteerd in een vulling van de centraal aanwezige gracht (fase 2a). Deze munt geslagen te Namen in 1502-1504 geeft duidelijk aan dat de grachtvulling op zijn vroegst in de 16de eeuw tot stand is gekomen.

Opmerkelijk is dat postmiddeleeuwse munten, zowel tijdens huidig onderzoek als tijdens het proefsleuvenonderzoek, beperkt aanwezig zijn. Tijdens huidig onderzoek zijn alleen nog 2 centiem uit de 19de eeuw in de versterking gedetecteerd (V148).

9.5.2. KOGELS

De omvangrijkste vondstcategorie van de metalen objecten betreffen net als bij het proefsleuvenonderzoek de kogels. Niet minder dan 18 loden kogels werd tijdens huidig onderzoek gedetecteerd.

Deze kogels werden tussen het begin van de 16de en het midden van de 19de eeuw algemeen gebruikt in handvuurwapens. In het onderzoeksgebied gaat het zowel om grotere musketkogels als om kleinere pistoolkogels. Sommige kleine kogels kunnen ook hebben gefungeerd in een zogenaamde donderbus waar de lading uit een bundel kogels bestond. Aangezien de vervaardigingswijze van de kogels lange tijd hetzelfde bleef, wordt een nauwkeurig datering van deze kogels sterk bemoeilijkt. Algemeen kan gesteld worden dat de eerste handvuurwapens al op het einde van de late middeleeuwen (ca. 15^e eeuw) voorkomen. In onze contreien doen de musket geweren en pistolet vooral hun intrede met de komst van de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648).

In het kader van huidig onderzoek is slechts een zeer algemene beschrijving van de aangetroffen kogels gemaakt.³⁵ Diverse kogels vertonen sporen van impact en zijn dus daadwerkelijk afgevuurd. Ook sporen van het gietproces (gietnaad) zijn op enkele kogels herkenbaar. Tijdens huidig onderzoek zijn de kogels vooral aangetroffen in de ophogingslagen en de vestinggrachtvullingen (V2, 11, 13, 14, 15, 16, 24, 27, 148, 156, 184, 208). Ook in de vullingen van de centrale gracht (V69, V162) zijn ze echter gedetecteerd. Het geeft wederom aan dat deze grachtvullingen ten vroegste uit de 16de eeuw dateren.

³⁴ Vanhoudt, 1996.

³⁵ Tesamen met de 28 kogels van het proefsleuvenonderzoek kunnen deze kogels aan een specifieke studie onderworpen worden. Mogelijk geven deze wat meer informatie over het gebruikte kaliber en bijgevolg ook meer informatie over de datering (zie o.m. Wauters, 2018).

Figuur 50: Voorbeelden van kogels uit het onderzoeksgebied.

9.5.3. KLEDINGACCESSOIRES

Kledingaccessoires worden vrij frequent aangetroffen op of nabij middeleeuwse bewoningssites. Ook in het onderzoeksgebied zijn ze aanwezig.

In het onderzoeksgebied zijn vooral veel gespen gedetecteerd. Gespen hebben verschillende toepassingen. Ze worden onder meer gebruikt als sluiting voor de gordel, de beurs, schoenen of zelfs de wapenrusting.

- Een O-vormige gesp (V39) is gevonden in het ophogingspakket uit de late middeleeuwen of begin nieuwe tijd. Deze gespen zijn vooral populair vanaf de late 13de tot de vroege 15de eeuw.
- Er zijn 4 gespen met een D-vormig frame aangetroffen (V17, 45, 172, 181). Ze zijn zowel afkomstig uit de oude A, de ophogingslaag uit de nieuwe tijd (fase 3), een greppel en een kuil uit de late middeleeuwen-begin nieuwe tijd. Deze gespen kunnen algemeen gedateerd worden in de periode 14de tot en met de 16de eeuw.
- Een gesp met trapeziumvormig frame werd gedetecteerd op het stort (V164). Deze gesp kan algemeen gedateerd worden in de 14de of 15de eeuw.
- Gesp(fragmenten) van het type met dubbele ovale beugel zijn aangetroffen in de centrale grachtvulling (V68) en de oudste vestinggrachtvulling (V77). De gesp uit de centrale grachtvulling kan niet nader gedateerd worden dan de periode 1350-1650. Het fragment uit de vestinggracht lijkt voor te komen in de 16de en 17de eeuw.

Gespbroches komen voor vanaf de 12de tot het midden van de 16de eeuw en werden vooral gedragen door edellieden en patriciërs.³⁶ Oorspronkelijk werden ze gebruikt voor het samenhouden van de mantel. Gespbroches vervaardigd van luxueuzere metalen dienden al snel als sieraad. Een 15de-eeuwse gespbroche werd aangetroffen in de oude A (V78).

Om kledingstukken te verbinden werden naast broches ook haken veelvuldig toegepast. Dergelijke kledinghaken werden aan de stof vastgenaaid om vervolgens met een oogje of ketting de andere helft van de kleding vast te maken.³⁷ Een 17de-eeuws mantelhaakje werd in secundaire context

³⁶ Janssen, 2007.

³⁷ Janssen, 2007.

gedetecteerd in een greppelvulling van de nieuwste tijd (V21). Uit de verstoring werd ook nog een kledinggoogje aangetroffen.³⁸ Net als het ringetje uit deze verstoring is het object niet nader dateerbaar (V155).

Knopen werden pas sinds de late middeleeuwen gebruikt voor het sluiten van kledingstukken. Een 17de-eeuwse knoop werd aangetroffen in een oude vestinggrachtvulling (V187). Het betreft hier een holle bol die uit twee delen is samengesteld en voorzien van een draadoog. Uit de jongste vulling van deze vestinggracht is een knoop uit de nieuwste tijd gedetecteerd (V23).

Veel meer dan nu was in de late Middeleeuwen de kleding het belangrijkste middel om sociale verschillen tot uitdrukking te brengen. De gordel was één van de meest opvallende en rijkst versierde onderdelen van de kleding. De medaillonsluiting vormde een oplossing om de rijk versierde gordels goed te kunnen sluiten. Een medaillonsluiting uit de 2de helft van de 15de eeuw is aangetroffen in een ophogingspakket uit de nieuwe tijd (V12).³⁹

Een riemtong is een metalen beslag, aangebracht aan het eind van een leren gordel. Ze beschermt het einde van de riem tegen uitrafelen en bevordert een gemakkelijke doorvoer van de riem door de gespbeugel. Het leer wordt tussen de riemtong geklemd en met klinknageltjes of een stiftje aan het leer bevestigd. Gedurende de gehele middeleeuwen zijn riemtongen in gebruik geweest. Samen met de gesp en (eventuele) beslagplaatjes, behoort de riemtong tot de modegevoelige, decoratieve elementen van een gordelgarnituur.

Twee riemtongfragmenten zijn gevonden in de oude A (V43) en/of ophoging uit de late middeleeuwen-begin nieuwe tijd (V174). Het exemplaar uit de hune cultuurlaag kan gedateerd worden in de 15de-16de eeuw, het tweede exemplaar in de 16de eeuw. Een niet nader dateerbaar riembeslag is gevonden in de verstoring in werkput 2 (V155).

³⁸ Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in de natuurlijke afzettingen twee kledinggoogjes uit de periode 1400-1600 gedetecteerd (V18 en V39).

³⁹ Twee onderdelen van dergelijke sluitingen uit de periode 1350-1450 zijn ook tijdens het proefsleuvenonderzoek aangetroffen.

V2.2

V13.1

V28

V39.1

V42

V48

V52

V55.3

V62.1 & V62.2

Figuur 51: Metalen objecten i.v.m. kleding en huisraad.

9.5.4. HUISRAAD

In tegenstelling tot het keramisch vondstmateriaal, wordt vaatwerk uit tin of koperlegering minder vaak in het bodemarchief aangetroffen. Dergelijke objecten waren over het algemeen veel te kostbaar om weg te gooien en werden dikwijls omgesmolten. Bovendien waren deze duurdere objecten vooral door de gegoede burgerij te betalen. Hoewel in het onderzoeksgebied vele keramische grapescherven zijn aangetroffen, is slechts één fragment van een metalen grape gedetecteerd (V 46B).⁴⁰ Het betreft de poot van een grape aangetroffen in de oude A.

Als de schade meeviel werden kapotte opgelapt. Een koperen nagel werd in latoenkoper opgedraaid en gebruikt om ketels te lappen of boeten. Een latoenkoperen plaatje werd over de barst of het gat geplaatst en door tinsoldeersel aan de binnenkant van de pot of ketel gedicht en vertind. Vervolgens werden enkele gaten door het plaatje en de vaatwerkwand geboord waarin de nagel in koper werd vastgeklonken. De reparatie werd soms nog verder aan de binnenkant afgewerkt en bedekt met tin. Tijdens huidig onderzoek is wederom⁴¹ een lapnagel uit de 15de of 16de eeuw gedetecteerd (V150).⁴²

Ook naaigerief was onderdeel van de normale huisraad van elk huishouden. Vingerhoeden en vingerringen worden dan ook regelmatig terug gevonden. Een vingerhoed uit de 19de of 20ste eeuw is aangetroffen in de verstoring (V148).

9.5.5. WAGENONDERDEEL

Nabij de beschoeiing van de centrale gracht werd een luns aangetroffen (V180). Een luns is een metalen spie die vermijdt dat het wiel van de as kan afdraaien.

9.5.6. OVERIG

Een vermoedelijk boekbeslag werd aangetroffen in de vulling van een 19de-eeuwse greppel (V42). Verder werd in de oude A nog een spijker gedetecteerd (V137). Van 28 metalen objecten de precieze determinatie onbekend. Diverse objecten betreffen vermoedelijk beslagelementen.

9.6. NATUURSTEEN

Het keramisch bouw materiaal leverde al minstens één daktegel van zogenaamde *'ticheldaken'* op. Daarnaast werden vanaf de late middeleeuwen leistenen veelvuldig gebruikt als dakbedekking, voornamelijk in de steden en de grotere gebouwen. Eén groter fragment met een bevestigingsgat is verzameld op de overgang van de oude A en een grachtvulling uit de late middeleeuwen of begin nieuwe tijd (V123).

Langs deze gracht werden ook diverse grote stenen aangetroffen die deel uitmaakten van een oeverbeschoeiing in een latere fase. Een identiek fragment grijze hardsteen werd verzameld in de oude A nabij deze gracht (V209).

⁴⁰ Een grape is een laatmiddeleeuwse kookpot die zowel uit aardewerk als metaal vervaardigd werd.

⁴¹ Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden al twee zogenaamde lapnagels aangetroffen uit de 15e of 16e eeuw (V48 en V62).

⁴² De nagel is wederom in secundaire context gevonden nl. in een grachtvulling uit de nieuwste tijd.

Figuur 52: Overzicht van een beschoeiingssteen.

9.7. BOT

De vondstrijke begraven cultuurhorizont (oude A) bevatte ook diverse fragmenten dierlijk botmateriaal. Diverse fragmenten, waaronder twee tanden van een wild zwijn, zijn bemonsterd (V50, 53, 63, 116, 134B en 135B).

Een botfragment (V196B) werd ook verzameld in een kuil uit de late middeleeuwen-begin nieuwe tijd (S288). Het is bij dit fragment echter mogelijk dat het opspit vanuit de oude A-betreft.

Botfragmenten die duidelijk uit één gesloten context behoren, betreffen de botten van een dierengraf (V202 en 212). Hoewel deze restanten in kader van huidig onderzoek niet verder onderzocht zijn, behoren ze toe aan een (middel)groot zoogdier, vermoedelijk een paard.

9.8. MONSTERS

9.8.1. INLEIDING

Om een zo goed mogelijk antwoord op de onderzoeksvragen te verkrijgen zijn wel een C14 datering van de oeverbeschoeiing van de vermoedelijke begijnhofgracht en een dendrodatering van één van de houten palen nabij de latere vestinggracht voorzien.

9.8.2. DENDROCHRONOLOGIE

Het hout (M3 en M4) werd door Sjoerd Van Daalen (Van Daalen Dendrochronologie bv) bekeken op hun geschiktheid voor dendrodatering. Hoewel alle stalen eik betroffen, was enkel M3 geschikt geacht voor een verdere datering. Na verder onderzoek bleek monster M3 slechts 69 jaarringen te hebben,

hetgeen als te weinig werd beschouwd voor een geschikte datering. Er werd dan ook geen verdere analyse uitgevoerd op dit monster.

9.8.3. C14-DATERING

De ¹⁴C-datering op monster M1 is uitgevoerd door het dateringslab van KIK-IRPA. De resten zijn handmatig geselecteerd en schoongemaakt met water. De verdere bewerking van het materiaal is door het lab uitgevoerd.

Hieruit bleek dat het hout gedateerd kan worden in de 14de-15de eeuw.

RICH-33544 (M1) : 525±25BP

68.2% probability

1400AD (68.2%) 1430AD

95.4% probability

1320AD (5.2%) 1350AD

1390AD (90.2%) 1440AD

9.9. BESLUIT

Het vondstmateriaal past duidelijk in het traditionele beeld dat bekend is voor een middeleeuwse stadscontext. Vondsten die rechtstreeks aan structuren gekoppeld kunnen worden, zijn echter beperkt. Het betreft overwegend afval dat in secundaire context is aangetroffen.

Mede door de goede bewaaromstandigheden geven de vondsten wel een ruim inzicht in de materiële cultuur. Opvallend is het groot aantal vondsten uit de volle en late middeleeuwen. Ze geven een weerspiegeling van de bloei van de stad in deze periode.

Later te dateren materiaal (nieuwe - nieuwste tijd) is in beperktere mate aanwezig. Dit lijkt mede te wijten aan de nieuwe militaire functie van het terrein. De loden kogels kunnen waarschijnlijk met de ligging nabij de Diesterpoort en het latere kroonwerk verbonden worden. Een gedetailleerde studie van deze kogels kan mogelijk meer informatie geven over de gebruikte kalibers en datering.

Figuur 53: Gefaseerde sporenkaart vlak 2

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

kuil
Projectcode: 2021L159

Plan 23: Fasering sporen vlak 2

Legende

Fasering

- 1: natuurlijke afzettingen
- 1/3: natuurlijk of oudste ophoging (NT)
- Late Middeleeuwen - begin Nieuwe Tijd
 - kuil - greppel
 - 2a: oudste vulling gracht begijnhof (LME/NT)
 - 2a/2b: vulling gracht begijnhof (LME/NT)
 - 2b: vulling gracht begijnhof (LME/NT)
 - 2c: jongste vulling gracht begijnhof (NT)
 - 2/3: natuurlijk of oudste ophoging (LME-NT)

Oudste ophogingspakket Nieuwe Tijd

- 3: oudste ophoging (NT)

Latere ophogingen uit de Nieuwe Tijd

- 4a: ophoging oosten vestinggracht (NT)
- 4a/4b
- 4/5: ophoging of grachtvulling (NT)
- kuil

Vestinggracht uit de Nieuwe Tijd

- 3/5e
- 5a: oudste vulling vestinggracht (NT)
- 5b: vulling vestinggracht (NT)
- 5b/5c: vulling vestinggracht (NT)
- 5e: vulling vestinggracht
- 5f: jongste vulling vestinggracht (NST)

Sporen uit de Nieuwste Tijd

- 7: greppelvulling / kuil (19de eeuw)

12-01-2023

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan 24: Fasering profielen 1 en 2

12-01-2023

Legenda

Fasering

1: natuurlijke afzettingen

Late Middeleeuwen-begin Nieuwe Tijd

2: kuil - greppel

2a: oudste vulling gracht begijnhof (LME/NT)

2a/2b: vulling gracht begijnhof (LME/NT)

2b: vulling gracht begijnhof (LME/NT)

2c: jongste vulling gracht begijnhof (NT)

2/3: natuurlijk of ophoging (LME-NT)

Oudste ophogingspakket uit de Nieuwe Tijd

3: oudste ophoging (NT)

3/4: ophoging (NT)

Latere ophogingen uit de Nieuwe Tijd

4c: latere ophoging ten westen vestinggracht

4c/4d: latere ophoging ten westen vestinggracht

4d: latere ophoging ten westen vestinggracht

4: latere ophoging onbepaald

Vestinggracht uit de Nieuwe Tijd

5a-5e: vulling vestinggracht

5f: jongste vulling vestinggracht (19de eeuw)

Sporen uit de Nieuwste tijd

6: ophoging

7: greppelvulling (19de eeuw)

7a: oudste greppelvulling (19de eeuw)

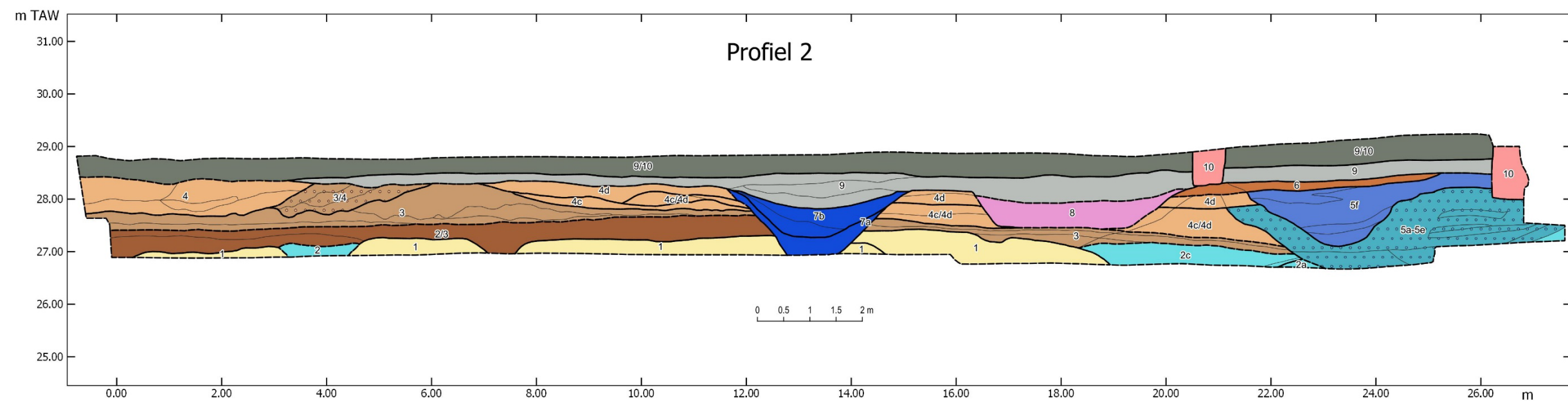
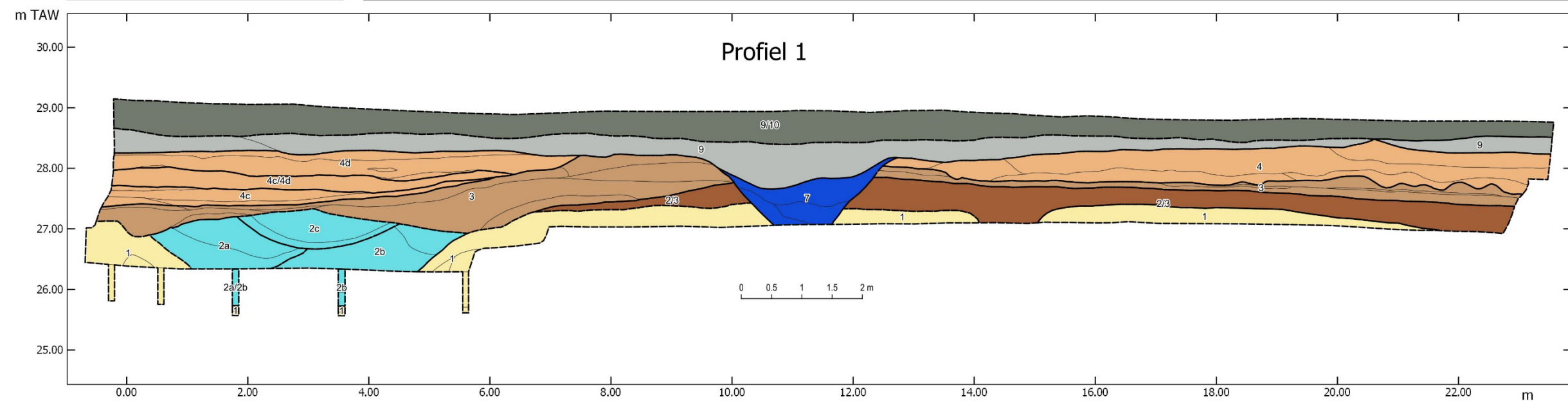
7b: latere greppelvulling (19de eeuw)

8: kuil

9: latere ophoging

9/10: ophoging/teelaarde

bebouwing 20ste eeuw

Figuur 54: Fasering van de profielen 1 en 2.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Plan 25: Fasering profielen 3, 5 en 6

12-01-2023

Legenda

fasering

1: natuurlijke afzettingen

Late Middeleeuwen- begin Nieuwe Tijd

2a/2b: vulling gracht begijnhof (LME/NT)

2c: jongste vulling gracht begijnhof (NT)

Oudste ophogingspakket uit de Nieuwe Tijd

3: oudste ophoging (NT)

3/4: ophoging (NT)

Latere ophogingen uit de Nieuwe Tijd

4a: ophoging oosten vestinggracht

4a/4b: ophoging/verstoring

4b: ophoging tussen vestinggrachten

4c: latere ophoging ten westen vestinggracht

4c/4d: latere ophoging ten westen vestinggracht

4d: latere ophoging ten westen vestinggracht

Vestinggracht uit de Nieuwe Tijd

4/5: ophoging of grachtvulling)

5a: oudste vulling vestinggracht

5b: vulling vestinggracht

5b/5c: vulling vestinggracht

5c: : vulling vestinggracht

5d: vulling vestinggracht

5e: vulling vestinggracht

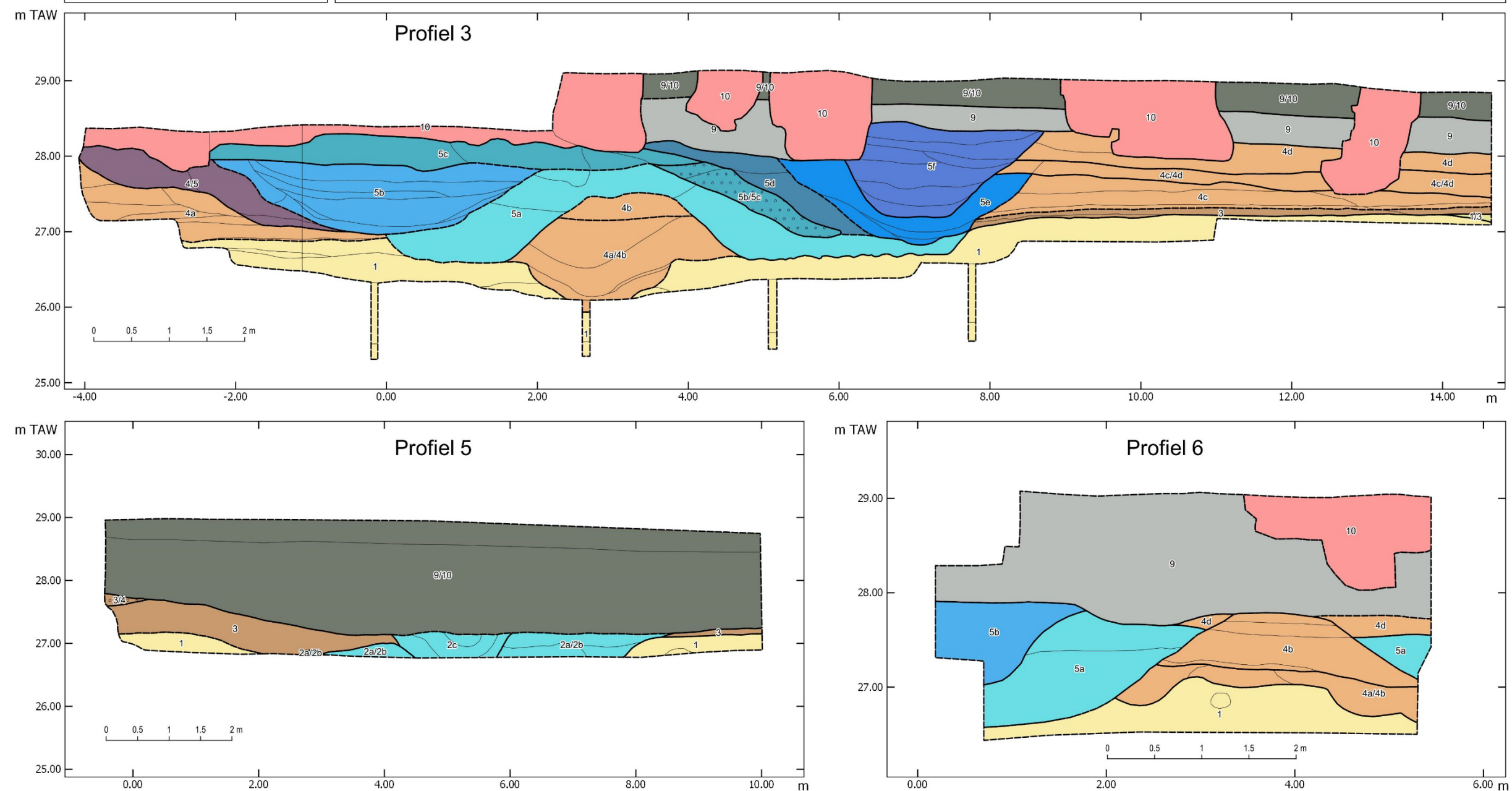
5f: jongste vulling vestinggracht (19de eeuw)

Sporen uit de Nieuwste Tijd

9: ophoging

9/10: verstoring /teelaarde

10: bebouwing 20ste eeuw

Figuur 55: Fasering van de profielen 3, 5 en 6.

10. DATERING EN INTERPRETATIE VAN DE ARCHEOLOGISCHE SITE

10.1. INLEIDING

Het archeologische onderzoek leverde sporen en structuren op daterend vanaf de volle/ late middeleeuwen tot einde 20ste eeuw. De resultaten stemmen grotendeels overeen met de verwachtingen die werden opgesteld na het proefsleuvenonderzoek.

10.2. NATUURLIJKE AFZETTINGEN (FASE 1)

Het projectgebied bevindt zich in de alluviale vallei van de kleine Gete en wordt van nature gekenmerkt door relatief natte omstandigheden.

Een veenlaag blijkt aanwezig onder het uitgravingsniveau, onder de grondwaterspiegel. Ze is aangetroffen tijdens de gutsboringen. Boven deze veenlaag bevinden zich alluviale leem- en kleiafzettingen.

De top van de alluviale afzettingen betreft een dikke, humusrijke minerale klei- en/of leemlaag. Deze humusrijke grond wordt gekenmerkt door diverse wortelrestanten en schelpjes. In combinatie met de moerige bodem getuigt dit van relatief natte omstandigheden. De humeuze begraven horizont, ruim 1,4 tot 2 m lager lag dan het huidige maaiveld, vormde ook het looppniveau tot in het begin van de Nieuwe Tijd.

10.3. SPOREN UIT DE LATE MIDDELEEUEWEN -BEGIN NIEUWE TIJD (FASE 2)

10.3.1. INLEIDING

De oudste vorm van de naam 'Leeuw' duikt op in de 10de eeuw. De stedelijke ontwikkeling van Zoutleeuw was met name te danken aan de schakel die het speelde in de politiek van de graven van Leuven en later de hertogen van Brabant tegen het nabijgelegen prinsbisdom van Luik.

Het projectgebied ligt buiten de eerste omwalling die al voor 1133 werd opgetrokken in opdracht van de graven van Leuven. Vanaf de 13de eeuw kende de stad een grote bloei. Ten westen van het onderzoeksgebied werd al in 1241 een begijnhof opgericht.

Door het groeiende bevolkingsaantal bleek de eerste ommuring al vrij snel te klein te zijn. Vanaf 1330 werden grootse stadswerken ondernomen om het grondgebied van de stad te vergroten. Het projectgebied lag net buiten deze uitgebreide vesten, vermoedelijk aan de noordelijke zijde van de stadsgracht, nabij de Dietserpoort.

De verzanding van de Gete, de economische inzinking tijdens de 15de eeuw en de godsdienstoorlogen tijdens de 16de eeuw veroorzaakten de verarming van de stad. Het begijnhof verdween aan het einde van de 16de eeuw.

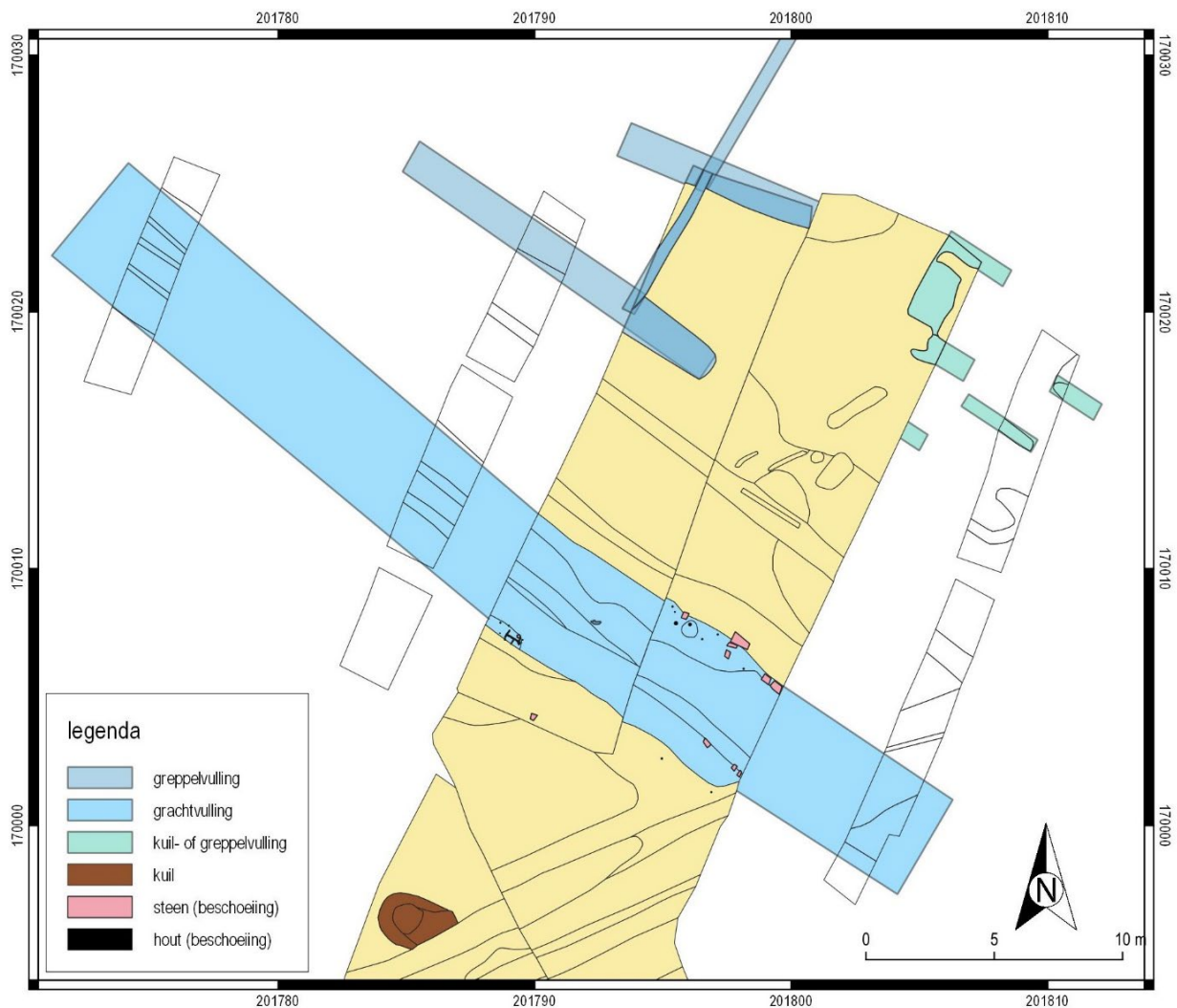
10.3.2. VONDSTEN

In de begraven A-horizont zijn vele artefacten aangetroffen. Het vondstmateriaal past duidelijk in het traditionele beeld dat bekend is voor een middeleeuwse stadscontext. Opvallend is het groot aantal vondsten uit de volle en late middeleeuwen. Het gaat zowel om aardewerk als metalen objecten die gezien de natte omstandigheden relatief goed bewaard zijn gebleven. Vondsten die rechtstreeks aan

structuren gekoppeld kunnen worden, zijn echter beperkt. Het betreft overwegend afval dat in secundaire context is aangetroffen. De vele vondsten duiden daarentegen wel op de nabijheid van intensieve bewoning (de wijk Dalem?) en geven een weerspiegeling van de bloei van de nabij gelegen stad.

10.3.3. SPOREN

Het projectgebied werd in de volle-late middeleeuwen waarschijnlijk nog gekenmerkt door relatief natte omstandigheden en vormde geen geschikte bewoningslocatie. Het was minder geschikt voor bewoning en werd vooral gebruikt als grasland en mogelijk voor de winning van grondstoffen.

Figuur 56: Reconstructie sporen uit de Late Middeleeuwen en/of begin Nieuwe Tijd.

De waterhuishouding van dergelijke vochtige graslanden met hout- en haagkanten werd geregeld via een uitgebreid netwerk van sloten, greppels, sluisjes en dijken. Twee noordwest-zuidoost georiënteerde greppels en een haakse verbinding die in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied zijn aangetroffen, staat waarschijnlijk in verband met deze zogenaamde beemdenstructuur. De greppels zijn ingeplant op de Kleine Gete (haaks of evenwijdig). Over de precieze datering van deze greppels kunnen geen sluitende uitspraken gedaan worden. Mogelijk waren ze al aanwezig in de volle middeleeuwen, hoewel een datering in de late middeleeuwen en/of begin nieuwe tijd meer waarschijnlijk is. Een gesp uit de periode 14de-16de eeuw werd in de opvulling van een greppel (S259) aangetroffen.

Nabij de Kleine Gete zijn in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied tevens enkele ondiepe ingravingen aangetroffen waarvan de precieze oorsprong onbekend blijft. Een rechthoekige ingraving, aansluitend op kleinere noordwest-georiënteerde ingravingen, houden gezien de gelijkaardige begrenzing duidelijk met elkaar verband. Ook verder zuidwaarts (in profiel 1) en tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn in deze omgeving dergelijke noordwest-georiënteerde ingravingen vastgesteld.

De functie van de kuil en de aangrenzende noordwest-zuidoost georiënteerde ingravingen blijft onbekend. De smalle ingravingen hebben een gelijkaardige oriëntering, komvormige doorsnede en breedte als de aangetroffen greppelstructuren uit deze periode. Een relatie met een beemdenstructuur is bijgevolg mogelijk. De datering lijkt ook identiek met de duidelijke beemdenstructuur. Onder meer aardewerk uit de 14de-15de eeuw en een gesp uit de periode 14de tot en met 16de eeuw werd in de vulling aangetroffen.

Van een ondiepe ovaalvormige kuil (S288) in het zuidelijke deel van het projectgebied blijft de functie en datering onbekend. Op basis van de stratigrafie en vondsten kan de kuil alleen maar globaal in de late middeleeuwen -begin nieuwe tijd geplaatst worden.

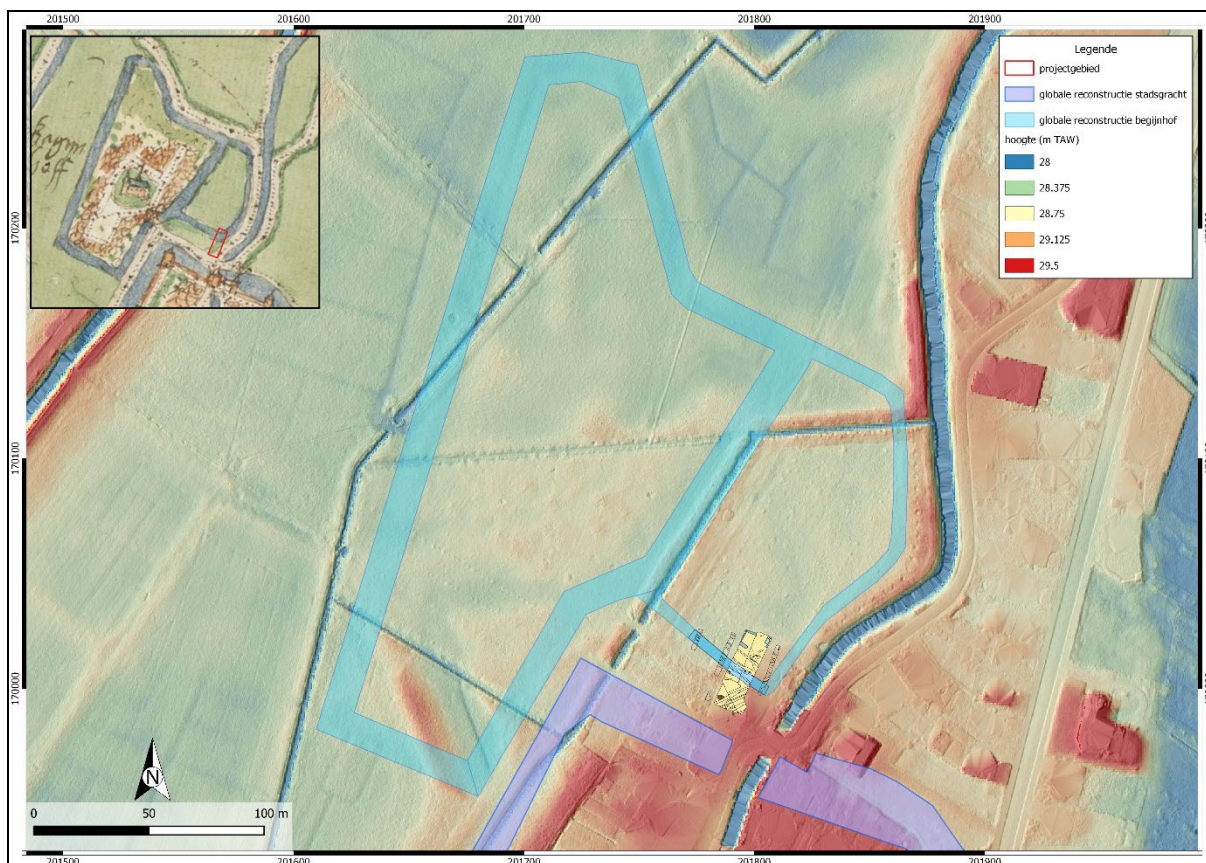
10.3.4. HET BEGIJNHOF

In 1244 werd ten westen van het projectgebied het begijnhof opgericht.⁴³ Uit historische bronnen en een kaart van ca. 1560-1570 kan afgeleid worden dat deze werd aangelegd volgens een dambordpatroon. Het begijnhof bestond uit een kerk, een infirmerie en 24 huisjes, omringd met een muur en een gracht. De toegangspoort lag aan de oostelijke zijde. Op het Digitaal hoogtemodel Vlaanderen lijkt het noordelijke deel van het begijnhofcomplex nog herkenbaar in het microreliëf. Aan de oostzijde van het begijnhof is op de kaart van 1560-1570 een groot omgracht graslandperceel aanwezig dat duidelijk met het begijnhofcomplex in verband staat.

Een brede noordwest-zuidoost georiënteerde gracht die centraal in het onderzoeksgebied is aangetroffen, kan met deze oostelijke afgebeelde omgrachting in verband gebracht worden. In de grachtvullingen zijn diverse fasen te onderscheiden:

- De ca. 5m brede en ca. 1,5m diepe gracht was in zijn oudste fase (fase 2a) ingegraven vanuit de natuurlijke humusrijke minerale laag. Plaatselijk zijn van deze gracht houten oeverbeschoeiingen bewaard gebleven. Deze was opgebouwd met houten paaltjes met gevlochten takken ertussen. De precieze datering van deze gracht is nog onbekend maar een laatmiddeleeuwse oorsprong is aannemelijk.
- Het zuidelijke deel van de gracht lijkt ten vroegste in de 16de eeuw opgevuld waardoor een ca. 3,5 m brede gracht bewaard bleef. Langs deze grachtfase werd een stenen beschoeiing aangebracht.
- De oorspronkelijk brede en diepe gracht geraakte steeds verder opgevuld. In een laatste fase bleef centraal van de oorspronkelijke gracht uiteindelijk nog een ca. 2m brede en ca. 0,6 m diepe greppel bewaard (fase 2c).

⁴³ Lisson, 2015. Opmerkelijk is dat de begijnen nog in de 13de en 14de eeuw zichzelf beschouwden als geen deel uitmakend van het grondgebied van de stad Zoutleeuw maar op dat van Helen.

Figuur 57: Globale reconstructie begijnhof op basis van het DHM en opgravingsresultaten. Inzet: de kaart van Van Deventer uit ca. 1560-1570.

Het gebied ten noorden van deze gracht maakte deel uit van het omgracht graslanddperceel. Opmerkelijk is dat hier boven de humusrijke minerale laag een dikker, licht humeus pakket aanwezig is die duidelijk verband houdt met de aangetroffen gracht. Het lijkt hier te gaan om een bewust ophogingspakket (fase 2/3). Bij deze ophoging werden ook de onderliggende en oudere greppelstructuren opgevuld en geraakten deze uit gebruik.

De reden en tijdspanne van ophoging is onbekend. Mogelijk wenste men het relatief drassige gebied bewust op te hogen. De ophoging kan deels ook samen hangen met het onderhoud van de grote gracht waarbij het ingespoelde materiaal regelmatig op het graslandperceel werd opgebracht.

Ondanks de vele middeleeuwse vondsten uit dit pakket zou deze ophoging op zijn vroegst vanaf de 15de eeuw tot stand zijn gekomen. Het “maaiveld” in zijn eindtoestand was minstens tot de 16de eeuw in gebruik.

10.4. VESTINGWERKEN UIT DE NIEUWE TIJD (FASEN 3, 4 EN 5)

10.4.1. INLEIDING

De economische inzinking tijdens de 15de eeuw, de verzanding van de Gete en de godsdienstoorlogen tijdens de 16de eeuw veroorzaakten in de nieuwe tijd een verarming van de stad Zoutleeuw. De begijnhofkerk werd in 1543 afgebroken. Tijdens de 80-jarige oorlog, in 1578, lieten de Staatse troepen het begijnhof afbreken uit angst dat het voor de vijand tot schans zou dienen. Vanaf dan bleef het onbebouwd. Vermoedelijk zal vanaf dan ook de gracht uit gebruik raken.

Zoutleeuw bleef echter van strategisch belang. In de 17de eeuw kreeg de stad onder Spaans bewind een uitgesproken militaire functie. Door de ontwikkelingen van de zware artillerie en individuele

vuurwapen werd ook de vestingbouw aangepast. De deels vervallen vestingen werden hersteld en aangevuld met monumentale aarden versterkingen in de vorm van halve manen of hoornwerken.

Uit historisch kaartmateriaal valt af te leiden dat het onderzoeksgebied in de 17de eeuw deel uitmaakte van een uitgestrekt kroonwerk voor de Dietserpoort.

Het is alleszins duidelijk dat in het projectgebied in de Nieuwe Tijd uitgebreide werkzaamheden plaatsvonden.

10.4.2. OPHOGINGEN EN GRACHTEN

In de Nieuwe Tijd werd de oude begijnhofgracht gedempt. Tevens vindt er een sterke ophoging van het projectgebied plaats. Deze ophoging ging gepaard in diverse fasen:

- De oudste ophogingsfase (fase 3) ging gepaard met een zuidwest-noordoost georiënteerde walvormige ophoging. In zuidwestwaartse richting lijkt het walletje een licht westwaartse knik te maken. Het walletje had een basisbreedte van ca. 4 m en was minstens een halve meter hoog. Mogelijk werd de wal iets later nog verbreed tot een basisbreedte van 5,5 m (fase 3/4).

Wanneer deze ophoging (fase 3) precies tot stand is gekomen blijft onbekend. Enkele musketkogels geven aan dat deze ophoging op zijn vroegst in de 16de eeuw tot stand is gekomen. In relatie met de onderliggende begijnhofgracht kan deze ophoging op zijn vroegst op het einde van de 16de eeuw – begin 17de eeuw geplaatst worden. Mogelijk ging de ophoging zelfs gepaard met de demping van de laatste grachtvullingen.

Ook de functie van deze wal is niet geheel bekend. Het kan gewoon gaan om een constructiefase van het kroonwerk maar ook een dijkje is niet geheel uitgesloten. Opmerkelijk is dat ten noorden van de wal in de top van deze ophoging plaatselijk een licht golvende reliëf is vastgesteld (profiel 1 en 2). Waaraan dit golvend reliëf te wijten is, is niet bekend. Mogelijk houden ze verband met spitten hoewel ook de aanwezigheid van karresporen niet geheel uitgesloten kan worden. In dit laatste geval kan dit duiden op een duidelijk separate constructie.

In zuidoostelijke richting, richting de Dietserpoort, ontstond door de ophoging een brede, iets lager gelegen “depressie”. Of een ophogingspakket nabij deze poort (fase 4a) toen ook al werd aangebracht (wal?), blijft vooralsnog onbekend.

- In ieder geval werd het terrein later verder opgehoogd. Ten noorden van de “wal” komen vooral grijsbruine, licht humeuze lagen voor (fase 4). In dit pakket is geen duidelijke fasering herkenbaar. Ook de relatie met de ophogingspakketten ten zuiden van de wal blijft onbekend. Het is mogelijk dat de ophoging ten noorden van de wal eerder is aangebracht maar dit kan vooralsnog niet bewezen worden.
- Ten zuiden van de wal werd het gebied ook opgehoogd. Waarschijnlijk was tijdens deze ophoging ook al de ophoging nabij de Diesterpoort (fase 4a) aanwezig. De “depressie” werd bij de ophoging deels opgevuld met relatief schone lichtgeelbruine leempakketten (fase 4c). Aanwezigheid van schelpjes in de aangevoerde leem geeft aan dat het ophogingsmateriaal ontgonnen werd in de nabij gelegen valleigronden.

De opvulling ging tevens gepaard met 2 parallelle, zuidwest-noordoost georiënteerde grachten (fase 5a). Een oostelijke gracht was minstens 3 m breed en 0,9 m diep. De westelijke gracht had een breedte van minstens 4,7 m en een diepte van ca. 0,8 m. De bodems van beide grachten hadden een vrijwel gelijkaardige diepte.

Zoutleeuw Schipstraat 59/60

Projectcode: 2021L159

Reconstructie ophoging en vestinggrachten (profielen 1, 2, 3 en 4)

12-01-2023

Legenda

Reconstructie

--- doorsnede AB

— vestinggracht

— wal

--- top wal

Late Middeleeuwen - begin Nieuwe Tijd

1: natuurlijke afzettingen / grachtvulling

2/3: natuurlijke afzetting en/of ophoging

Oudste ophogingspakket uit de Nieuwe Tijd

3: oudste ophoging (NT)

Latere ophogingen uit de Nieuwe Tijd

4: ophoging ten westen "wal"

4/5: ophoging of grachtvulling

4a: ophoging ten oosten vestinggracht

4a/4b: ophoging/verstoring

4b: ophoging tussen vestinggrachten

4c: latere ophoging ten westen vestinggracht

4c/4d: latere ophoging ten westen vestinggracht

4d: latere ophoging ten westen vestinggracht

kuil

houten paal

Vestinggracht uit de Nieuwe Tijd

5a: oudste grachtvulling

5b: vulling vestinggracht

5b/5c: vulling vestinggracht

5c: vulling vestinggracht

5d: vulling vestinggracht

5e: vulling vestinggracht

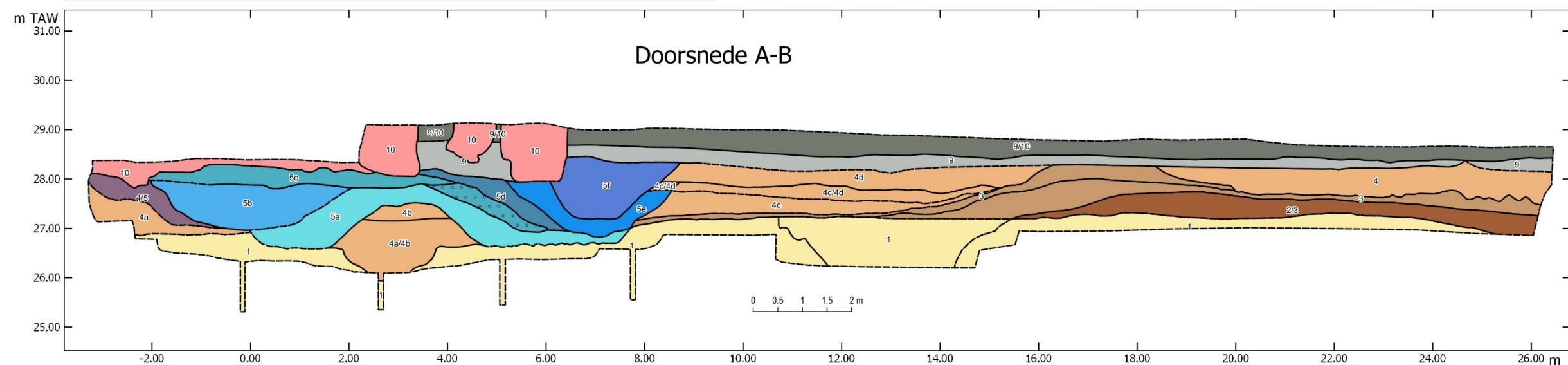
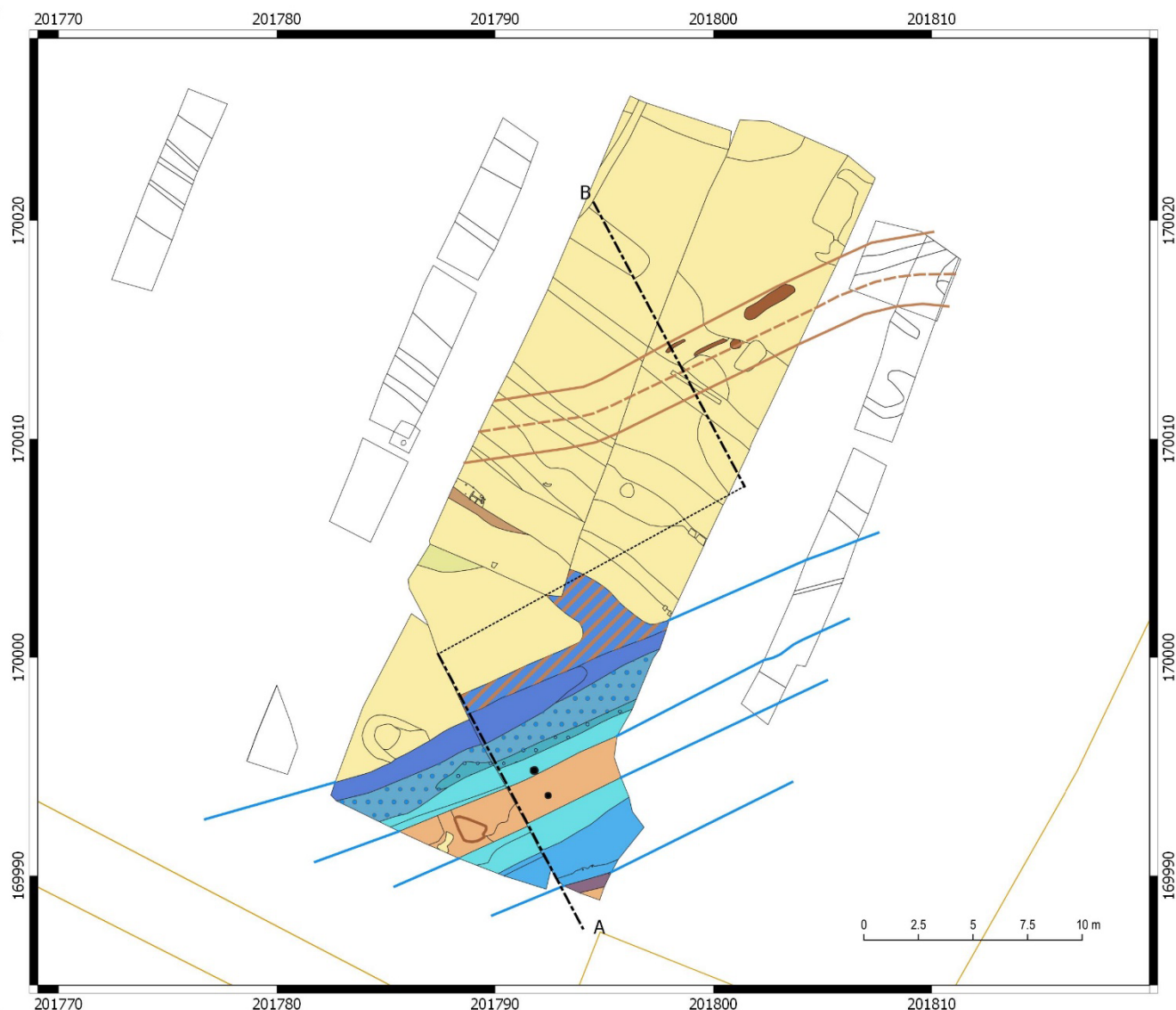
5f: jongste vulling vestinggracht (19de eeuw)

Sporen uit de Nieuwste Tijd

9: ophoging

9/10: verstoring/ teelaarde

10: bebouwing 20ste eeuw

Figuur 58: Reconstructie opbouw vestingwerken.

Beide grachten werden gescheiden door een damvormige ophoging van ca. 3m (basis) tot ca. 1,3m (top) breed. De hoogte van het dammetjes is ca. 80 tot 90 cm. Het onderste pakket van deze ophoging (fase 4a/4b) bestaat uit een sterk gevlekt leem- en kleipakket. Hoewel dit pakket is opgebracht, duidt het deel ook op opvulling van antropogene en natuurlijke (o.m. begroeiing, boomval) vergravingen tot in de onderliggende oude A en op natuurlijke fenomenen. Het bovenste klei- en leempakket (fase 4b) is “egaler” van opbouw en kan geïnterpreteerd worden als een bewust ophoogpakket.

Ter hoogte van deze “dam” zijn enkele merkwaardige fenomenen vastgesteld. Zo zijn in werkput 1 enkele zware, bewerkte palen (doorsnede ca. 32 en 26 cm) aangetroffen (vlak 4; S216) die waarschijnlijk verband houden met deze ophoging.

In werkput 3 werd dan al in de onderste lagen van de ophoging een graf van een (middel)groot zoogdier, vermoedelijk een paard, ontdekt.

- In een volgende fase werden nieuwe grachten aangelegd. De demping van de oudere grachtfases (fase 5a) ging tevens gepaard met een verdere ophoging van het terrein. In hoeverre de ophogingsfase 4d hierbij al werd aangebracht is echter niet geheel zeker. Alleszins werd door de opvulling de tussenliggende dam breder (basis: ruim 4m, top: ruim 1,5m, hoogte: ca. 0,8 m).

De oorspronkelijk breedte van de nieuwe oostelijke gracht is niet geheel duidelijk aangezien aan de uiterste oostrand een humeuze laag (fase 4/5) aanwezig is die geïnterpreteerd kan worden als ophoging of grachtvulling. Alleszins was hier op een gegeven moment een nieuwe gracht aanwezig van ca. 4,3 m breed en minstens 90 cm diep (fase 5b). De bodem van deze grachtfase, ca. 35 cm hoger gelegen dan de oudere fase, wordt gekenmerkt door een humeuze donkerbruine kleilaag.

Een nieuwe westelijke gracht (fase 5b/5c) had een vermoedelijke breedte van ca. 5m en een diepte van ca. 1m. Aangezien de bodem op vrijwel dezelfde hoogte ligt als deze van de oostelijke gracht, waren deze twee grachten vermoedelijk gelijktijdig aanwezig waren hoewel een iets latere datering van de westelijke gracht niet geheel uitgesloten is.

- Alleszins geraakte op een gegeven moment de oostelijk gracht uit gebruik (5c). De opvulling van deze oostelijke gracht kan niet nader gedateerd worden dan de 17de of 18de eeuw. Alleen één (westelijke) gracht bleef nog over (fase 5d). Door opvulling (fase 5d) bleef uiteindelijk nog een ca. 3,5 m brede en 1m diepe grachtfase (fase 5e) bestaan.
- Ook deze gracht geraakte geleidelijk opgevuld en tevens lijkt ook het terrein verder opgehoogd (fase 4d). Hierdoor was van de oude wal ten westen van de gracht (fase 3) niets meer herkenbaar. In een laatste fase (fase 5f) bleef alleen nog een minstens 2,7 m brede en 1,2 m diepe gracht over.

10.4.3. HISTORISCHE GEGEVENS

De ophogingen en grachtstructuren hangen duidelijk samen met de nieuwe militaire functie van het terrein. Het vondstmateriaal geeft echter geen verdere aanwijzingen over de tijdperiode waarin deze werken en faseringen hebben plaats gevonden.

De historische gegevens geven ons enig zicht op de tijdperiode:

- Op de historische kaart van ca. 1560-1570 is goed de tweede omwalling rondom Zoutleeuw te zien.⁴⁴ Deze versterkingen zouden in 1567 nog in goede staat zijn. Nabij de Diesterpoort zijn

⁴⁴ Lisson (2015) vermoed dat de opmetingen al eerder hebben plaats gevonden, mogelijk al voor 1558.

geen aangepaste werken herkenbaar.

- Er zijn verschillende aanwijzingen dat er werken werden verricht aan de stadsomwalling. In 1573 wordt een overstroming van de Gete gemeld, die de stadsmuren gedeeltelijk deed instorten. In 1581 waren de muren alleszins erg beschadigd en gedeeltelijk ingezakt. Vermoedelijk werden al herstellingen uitgevoerd. In 1606 waren de muren zodanig vervallen dat er gedurende meerdere jaren kleinere herstellingen uitgevoerd werden, om de kosten te spreiden.⁴⁵
- In 1642 werden onder het gouverneurschap van Francisco de Melo mogelijk wel ingrepen gedaan die de fortificaties van Zoutleeuw van uitzicht deden veranderen. Zo werden bij de Sint-Truidense poort in het oosten van de stad *'half maenen, horenwerken en andere'* opgericht.⁴⁶
- In 1666 werd de militaire ingenieur Antoine Van Marck naar Zoutleeuw gestuurd om de niet meer onderhouden middeleeuwse vestingwerken aan te passen aan de moderne inzichten van die tijd.⁴⁷ De werkzaamheden aan de stadsmuren werden aangevangen in 1667, waarbij ook de stadspoorten werden aangepast. De oudste, bekende historische kaart van de vesting Zoutleeuw uit ca.1670 geeft deze werken weer.⁴⁸ Het projectgebied maakt nu deel uit van een indrukwekkend kroonwerk voor de Diesterpoort.
- Opmerkelijk is dat al op deze kaart een V-vormige wal nabij de Diesterpoort herkenbaar is. Op een kaart uit het Rijksarchief in Brussel, die eveneens in de 17de eeuw gedateerd wordt, staat ook duidelijk een gracht aangeduid. Het is deze gracht die ook in het projectgebied is aangetroffen. Een dubbelle gracht is echter niet herkenbaar hoewel dit te wijten kan zijn aan een plaatselijke onnauwkeurigheid.
- Zoutleeuw werd nog herhaaldelijk belegerd waardoor er verschillende kaarten van de vesting aanwezig zijn. Na de verovering van de Franssen in 1678 liet ook de bekende Franse vestingbouwkundige Vauban zijn licht op de vesting schijnen. Hij stelde diverse verbeteringen voor maar door gebrek aan tijd zijn deze niet uitgevoerd. Door de vrede van Nijmegen kwam Zoutleeuw immers terug in Spaanse handen.⁴⁹
- In de daaropvolgende periode van relatieve vrede werden de vestingen wellicht verwaarloosd. Pas bij het uitbreken van de Spaanse Successieoorlog (1701-1714) werden de door Vauban voorgestelde verbeteringswerken opnieuw bestudeerd. De Fransen lieten de vesting opnieuw in staat van verdediging brengen door de grachten uit te diepen en de borstweringen te verhogen. Ook werden bijkomende werken gepland die evenwel nooit zijn uitgevoerd. Hoewel de weergave van het kroonwerk op diverse kaarten verschilt, blijkt uit meer nauwkeurige kaarten van Franse militaire ingenieurs uit het begin van de 18de eeuw nog steeds een gracht aanwezig.⁵⁰
- Toen in 1741 Karel-Alexander van Lotharingen tot landvoogd van de Oostenrijkse Nederlanden werd aangesteld begon een lange regeerperiode van vrede (1741-1780). Door het verschuiven der landsgrenzen boette ook de vesting Leeuw aan strategisch belang in en de vestingwerken geraakten in verval. Tijdens de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748), bezetten in 1747 de Franse troepen nog wel Zoutleeuw maar dit lijkt niet gepaard gegaan met ingrijpende werken aan de vesten. Op de kaart van Villaret omstreeks 1740 wordt nog een gracht weergegeven binnen het kroonwerk, op de latere kaart van Ferraris (ca. 1770) niet meer.
- In 1781-1782 besloot Jozef II, op enkele uitzonderingen na, alle vestingsteden te ontmantelen. Ook in Zoutleeuw werden, net als elders, de vestingen voor afbraak verkocht. Hierop volgde

⁴⁵ Verjans, 2011.

⁴⁶ Verjans, 2011. p.15

⁴⁷ Voor een uitgebreide beschrijving van deze vestingwerken zie Ruysaert e.a., 2013 en Moria, 2005.

⁴⁸ Moria, 2005. Zogenaamde Spaanse kaart.

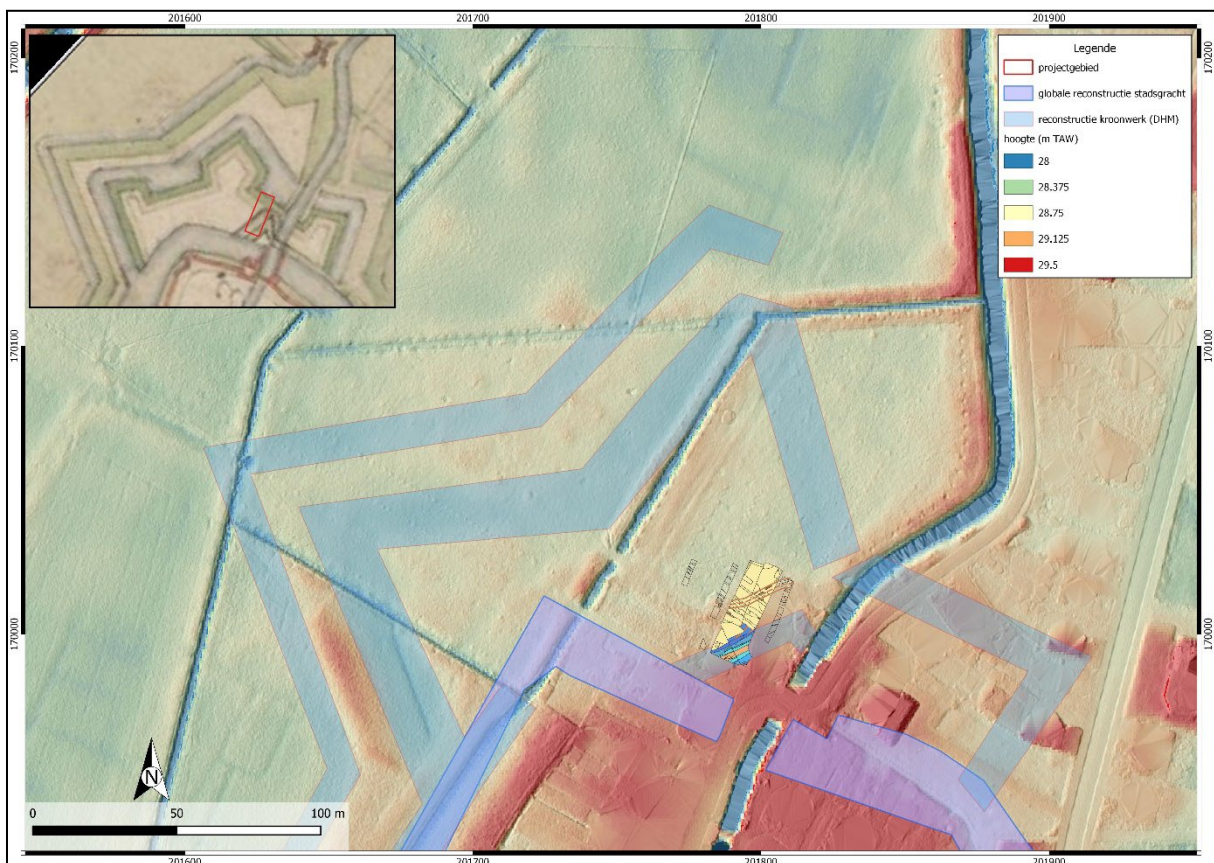
⁴⁹ Moria, 2005.

⁵⁰ Kaarten uit Vincennes met dank aan Rombout Nijssen.

een nivellering van de bestaande wallen en het opvullen van de grachten, wat echter niet overal werd uitgevoerd. Als vestingstad had Zoutleeuw opgehouden.

Geconcludeerd kan worden dat op basis van de historische bronnen de aangetroffen grachten en ophogingen algemeen in de periode 17de- 18de eeuw gedateerd worden. Aangezien de begijnhofgracht nog staat aangegeven op de historische kaart van ca. 1560-1570 hebben deze werken op zijn vroegst op het einde van de 16de- begin 17de eeuw plaats gevonden.

De aangetroffen gracht (en bijgevolg een deel van de ophogingen) behoort tot een ravelijn in het kroonwerk dat al zeker bij de beginfase van het kroonwerk (ca. 1670) aanwezig was. Opmerkelijk is evenwel dat op geen van de historische kaarten een dubbele gracht is weergegeven. In hoeverre de historische kaarten ons ook een precies inzicht geven in (de evolutie van) het kroonwerk is onbekend. Op diverse, gelijktijdige militaire kaarten treden immers diverse tegenstrijdigheden op.⁵¹ Ook kan opgemerkt worden dat de kaart van Ferraris geen gracht meer weergegeven wordt, terwijl uit het onderzoek blijkt dat wel degelijk nog een fase aanwezig was. Een deel van het voormalige kroonwerk is nog zichtbaar in het microreliëf. De algemeen gereconstrueerde vorm van dit kroonwerk wijkt ook lichtjes af met de vorm zoals op militaire kaarten weergegeven.

Figuur 59: Globale reconstructie kroonwerk op basis van het DHM en opgravingsresultaten. Inzet: Kaart uit de 17de eeuw.

10.4.4. HET GENNEPERHUIS

Het basisprincipe van de 17de eeuwse vestingbouw was dat versterkingen een samenhangend geheel

⁵¹ Diverse cartografische bronnen vertonen kleine verschillen maar het is onduidelijk in hoeverre deze ook daadwerkelijk aanwezig waren. Aangezien de kaarten veelal een algemene indruk wilden geven werden ze vaak (foutief) gecopieerd of zonder daadwerkelijke terreinopmeting vervaardigd.

vormden die onderlinge bescherming boden en de vijand op afstand hielden. De diverse typen versterkingen voldeden dan ook vaak aan voorgeschreven, theoretische principes.

De aanwezigheid van een ravelijn in een kroonwerk is geen typische opbouw van dit type versterking. Toch zijn kroonwerken met een ravelijn op meerdere plaatsen bekend. Een goed onderzocht voorbeeld is het kroonwerk in Gennep.⁵² Bij de stenen burcht nabij de rivier de Niers werden hier al in de eerste helft van de 17de eeuw door de diverse bezetters meerdere vestingsaanpassingen gedaan.

Figuur 60: Enkele bouwfasen van het Gennepershuis. Bron: Mooren, 2011.

- Uit kaartanalyse kon afgeleid worden dat in 1624 nabij de Niers een ravelijn werd gebouwd. Opmerkelijk is dat op een historische kaart uit deze periode al met een dunne lijn het toekomstige kroonwerk is aangegeven aan de overzijde van de Niers.
- Tussen 1624-1631 werd het bestaande ravelijn door de Staatse bezetters vervangen door een kroonwerk.
- Tussen 1636 en 1641 werd door de Spanjaarden binnen het kroonwerk een ravelijn aangelegd om een daarachter liggende brug over de Niers te beveiligen. Opmerkelijk is dat de Spanjaarden ook besloten tot verplaatsing van het ravelijn. De reden voor de verlegging is onbekend.
- De vesting kende nog diverse andere aanpassingen met onder meer de aanleg van een hoornwerk. Het kroonwerk aan de Niers bleef grotendeels onveranderd. Het

⁵² Mooren, 2011

proefsleuvenonderzoek doorheen de grachten van het kroonwerk aan het Gennepershuis duidde niet op vele aanpassingsfasen.⁵³

10.4.5. CONCLUSIE

Vanaf de Tachtigjarige oorlog (in 1568 - 1648) zijn in de Lage Landen al de eerste ontwikkelingen met betrekking tot de nieuwe vestingbouw bekend. In de 17de en 18de eeuw hebben ook in het projectgebied diverse werkzaamheden plaats gevonden ten behoeve van de vestingbouw. Uit het veldonderzoek blijkt dat deze vestingswerken diverse faseringen kende die echter niet direct met de historische bekende gegevens gekoppeld worden.

De oudste fase met betrekking tot de vestingbouw in het onderzoeksgebied is het aanbrengen van een walvormige ophoging. Deze oriëntatie van deze wal met bijbehorend depressie is gelijkaardig aan de latere “vestinggracht” en kan bijgevolg ook in verband gebracht worden met een eerste versterkingsfase. Vooralsnog blijft onbekend of deze fase deel uitmaakt van de constructiefase van het omstreeks 1670 gebouwde kroonwerk, of dat het hier een oudere separate fase betreft.

- De aanwezigheid van een ravelijn in een kroonwerk is geen typische opbouw van dit type versterking in de 17de eeuw. Toch zijn kroonwerken met een ravelijn op meerdere plaatsen bekend.
- Het is echter goed mogelijk dat de oudste versterkingsfase (fase 3: brede depressie met wal) verband houdt met een oudere ravelijn voor de Diesterpoort. Aangezien bekend is dat in 1642 dergelijke ingrepen plaats vonden bij de Sint Truiderpoort, is aannemelijk dat dergelijke versterking bij meerdere stadspoorten werden aangelegd. In hoeverre deze oorspronkelijke ravelijn nog aanpassingen heeft gekend vooraleer het kroonwerk omstreeks 1670 werd opgericht, blijft vooralsnog onbekend.

Alleszins was bij de aanleg van het kroonwerk in 1670 de ravelijn ook aanwezig. Ook gedurende deze tijd is deze nog aan diverse verbouwingsfasen onderhevig geweest. In 1781-1782 hield Zoutleeuw op te bestaan als vestingstad. De vestingen werden voor afbraak verkocht waarna een nivellering plaats vond van de bestaande wallen en het opvullen van de grachten. Alleen een smalle greppel (fase 5f) herinnerde nog aan de voorgaande vesten.

10.5. SPOREN UIT DE NIEUWSTE TIJD (FASEN 6, 7, 8, 9 EN 10)

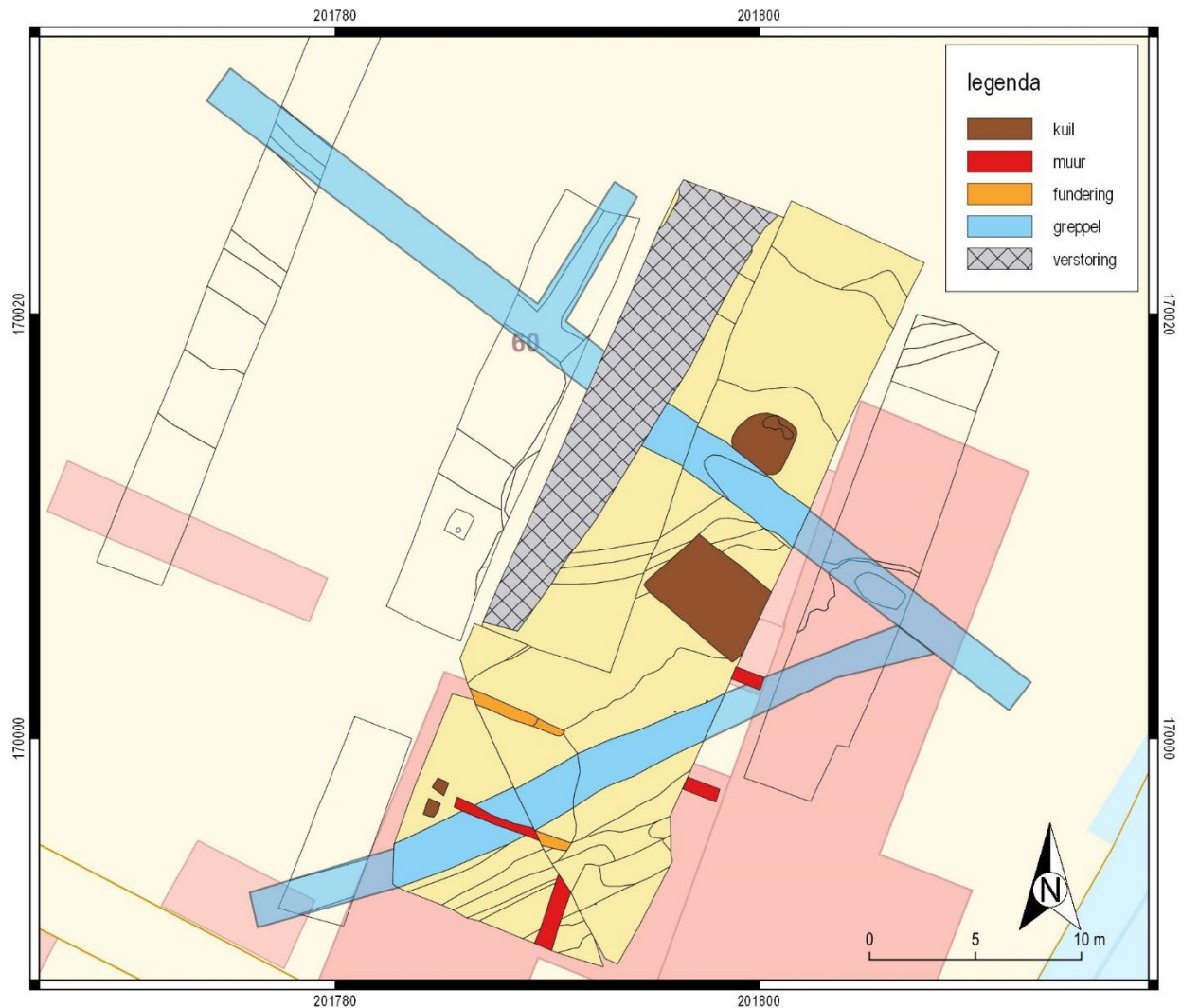
In het begin van de 19de eeuw is het voormalige kroonwerk alleen nog deels herkenbaar in de percelering. De laatste fase van de oude vestinggracht (fase 5f) is nog herkenbaar op de kadastrale kaarten uit het begin van de 19de eeuw als een smalle greppel. Deze gracht werd uiteindelijk omstreeks het midden of derde kwart van de 19de eeuw opgevuld met ondermeer een puinrijke vulling. Mogelijk wordt hierbij plaatselijk ook een ophoogpakket aangebracht (fase 6).

In de tweede helft van de 19de eeuw zijn de percelen en bijbehorende greppelstructuren aan verandering onderhevig. In het noordelijke deel van het projectgebied wordt een noordwest-zuidoost georiënteerde greppel aangelegd (fase 7). Deze bijna 3,5 m brede en een 1,2 m diepe greppel had minstens één noordelijke aftakking. Grenzend aan deze greppel bevond zich een grote en diepe kuil, vermoedelijk een drenkkuil of inloopkuil.

⁵³ Mooren, 2011

Een grote rechthoekige kuil met vlakke bodem en schuine wanden (fase 8) kan op basis van de stratigrafie in de nieuwste tijd gedateerd worden. Een datering in de 19de eeuw lijkt het meest waarschijnlijk.

Het is mogelijk dat er in de nieuwste tijd ook nog verdere ophoging van het gebied plaats vond (fase 9). Een vervaging ten gevolge van de bodemkundige processen kan evenwel niet geheel uitgesloten worden.

Figuur 61: Reconstructie sporen uit de Nieuwste Tijd.

Een eventuele ophoging kan ook in verband staan met de bebouwing (fase 10) die verschijnt vanaf de tweede helft van de 19de eeuw. In eerste instantie lag deze bebouwing in het zuiden, ter hoogte van de oude vestinggracht. In werkput 1 en werkput 3 zijn van de bebouwing nog diverse muren en funderingen aangetroffen. Ook de basis van twee vierkante ingraven of afdrukken in werkput 3, lijken gezien hun oriëntatie met deze bebouwing verband te houden.

De bebouwing wordt in de 20^e eeuw nog verder noordwaarts uitgebreid. In het onderzoeksgebied komt zelfs een tijd een limonade fabriek. De bebouwing heeft wel plaatselijk gezorgd voor een onttrekking aan zuurstof (mogelijk door een verharding). In deze verstikte, gehomogeniseerde bodem zijn (oudere) grondsporen moeilijk te herkennen.

10.6. GAAFHEID VAN HET ARCHEOLOGISCH ENSEMBLE

Gaafheid

Aangezien in het onderzoeksgebied in de nieuwe tijd afdekkende pakketten zijn opgebracht zijn sporen en vondsten t/m de late middeleeuwen zeer goed bewaard. Vastgestelde, relatief recente verstoringen beperken zich meestal tot de recente ophoging of het bovenste deel van de humeuze ophogingslaag. Alleen ter hoogte van de recente bebouwing(kelder) zijn recente sporen verdwenen.

Door de complexe bodemopbouw zijn de sporen echter niet altijd even goed herkenbaar. Bovendien zijn plaatselijk ter hoogte van de voormalige bebouwing de ophoogpakketten verstikt. Door de onttrekking aan zuurstof (verharding) heeft de antropogene bodem hier een egale blauwe kleur waarin oudere grondsporen niet of moeilijk te herkennen zijn.

De bodem in het projectgebied is gunstig bewaard om sporen en artefacten aan te treffen. Het aangetroffen aardewerk en keramisch bouw materiaal is in goede staat. Ook metalen objecten zijn in het onderzoeksgebied door de relatief natte bewaaromstandigheden over het algemeen van goede kwaliteit. De objecten vormen dan ook een welkome aanvulling in de materiële cultuur.

Bewaring

We raden ten sterkste aan om na het uitvoeren van de nodige reiniging, inventarisatie, studie en verpakking het opgravingsarchief via de eigenaar in eigendom over te dragen aan de Stad Zoutleeuw waarbij deze laatste verantwoordelijk wordt en is voor het zorgvuldig bewaren en ontsluiten van het opgravingsarchief. De stad kan de vondsten ter bewaring overdragen aan een erkend depot.

11. SYNTHESE

Het onderzoeksgebied ligt in het noorden van de historische stad Zoutleeuw, aan de linkeroever van de Kleine Gete. Deze stad op de grens van het Hertogdom Brabant en het Prinsbisdom Luik ontwikkelde zich in de loop der tijd tot een ware vestingstad.

De stedelijke ontwikkeling van Zoutleeuw was met name te danken aan de schakel die het speelde in de politiek van de graven van Leuven en later de hertogen van Brabant tegen de prinsbisschop van Luik. De stad was door moerassen omgeven, maar had een gunstige ligging tussen Tienen en Sint-Truiden op de oude weg Keulen-Brugge.⁵⁴ Het was daarenboven de meest landinwaartse haven in het oostelijke Scheldebekken.

Al voor 1133 werd een eerste stadsomwalling opgetrokken. Het onderzoeksgebied ligt ruim ten noorden van deze omwalling en lag toen waarschijnlijk in de nabijheid van het gehucht of de wijk Dalem.

Vanaf de 13de eeuw kende Zoutleeuw een grote bloei. Ten westen van het onderzoeksgebied werd al in 1241 een begijnhof opgericht. Door het groeiende bevolkingsaantal bleek de eerste ommuring al vrij snel te klein te zijn. Vanaf 1330 werden grootse stadswerken ondernomen om het grondgebied van de stad te vergroten. De nieuwe stadsmuur was ca. 3000m lang en had vijf poorten en 20 torens. Ook was er een gracht die soms 25 tot 35 meter breed was.

Het projectgebied lag net ten noorden van deze uitgebreide vesten, nabij de Dietserpoort. Uit het archeologisch onderzoek blijkt dat het projectgebied toen nog werd gekenmerkt door relatief natte omstandigheden. Talrijke goed bewaard vondsten uit de late middeleeuwen die tijdens het onderzoek werden aangetroffen, getuigen van de bloei van de stad. Toch lijken deze vondsten niet direct in verband te staan met bewoning in het onderzoeksgebied. Wel zijn hier diverse greppels uit deze periode aangetroffen die vermoedelijk in verband staan met een beemdenlandschap.

De verzanding van de Gete en de economische inzinking tijdens de 15de eeuw en de godsdienstoorlogen tijdens de 16de eeuw veroorzaakten de verarming van de stad.

Op een historische kaart uit ca. 1550 is van deze teruggang nog weinig waarneembaar. Ook het begijnhofcomplex staat weergegeven als een omgracht en ommuurd complex met kerk en diverse huisjes. Aan de oostzijde van het begijnhof is een groot omgracht graslandperceel aanwezig waarvan de zuidelijke gracht tijdens de opgraving is aangetroffen. In de aangetroffen grachtvullingen zijn diverse fasen te onderscheiden:

- Van de oorspronkelijke ca. 5m brede en ca. 1,5m diepe gracht zijn plaatselijk oeverbeschoeiingen bewaard gebleven. Deze was opgebouwd met houten paaltjes met gevlochten takken ertussen. Een ¹⁴C datering van het vlechtwerk duidt op een datering op het einde van de 15^e -begin 16^e eeuw. Hoewel niet uitgesloten kan worden dat de beschoeiing een reparatie of latere constructie in een bestaande gracht betreft, lijkt een latere uitbreiding van het oorspronkelijke omgrachte begijnhofcomplex aannemelijk.
- Op basis van de gedocumenteerde profielen lijkt het gebied binnen het omgracht graslandperceel bewust opgehoogd te zijn waardoor de onderliggende en oudere greppelstructuren buiten gebruik geraakten. De ophoging kan deels samen hangen met het onderhoud van de grote gracht waarbij het ingespoelde materiaal op regelmatig tijdstip op het graslandperceel werd opgebracht.
- Tijdens de 80-jarige oorlog, in 1578, lieten de Staatse troepen het begijnhof afbreken uit angst dat het voor de vijand tot schans zou dienen. Vanaf dan bleef het onbebouwd. Vermoedelijk zal vanaf dan ook de gracht in het onderzoeksgebied geleidelijk uit gebruik raken.

⁵⁴ <https://inventaris.onroerendergoed.be/themas/13634>

- De oorspronkelijke gracht in het onderzoeksgebied werd mogelijk nog in de 16^e eeuw deels opgevuld waardoor een ca. 3,5 m brede gracht bewaard bleef. Langs deze grachtfase werd een stenen beschoeiing aangebracht.
- In een laatste fase bleef centraal van de oorspronkelijke gracht slechts een ca. 2m brede en ca. 0,6 m diepe greppel bewaard. Zeker aan het einde van de 17^e eeuw is ook deze greppel buiten gebruik.

In de 17de eeuw kreeg Zoutleeuw onder Spaans bewind een uitgesproken militaire functie. De deels vervallen vestingen werden hersteld en aangevuld met monumentale aarden versterkingen in de vorm van halve manen of hoornwerken.

Ook in het projectgebied vonden in de 17de en 18de eeuw ook diverse werkzaamheden plaats ten behoeve van de vestingbouw. Tevens vindt er een sterke ophoging van het projectgebied plaats. Deze ophoging ging gepaard in diverse fasen:

- De oudste ophogingsfase bestond in het aanbrengen van een zuidwest-noordoost georiënteerde walvormige ophoging. In zuidoostelijke richting, richting de Diesterpoort, ontstond door de ophoging een brede ondiepe “depressie”.
Wanneer deze ophoging precies tot stand is gekomen blijft onbekend. In relatie met de onderliggende begijnhofgracht kan deze ophoging op zijn vroegst op het einde van de 16de eeuw – begin 17de eeuw geplaatst worden. Ook is onduidelijk of het een separate gebruiksfase betreft of dat het hier om een constructiefase gaat.
- In ieder geval werd het terrein later verder opgehoogd. De opvulling ging tevens gepaard met 2 parallelle, zuidwest-noordoost georiënteerde grachten, gescheiden door een damvormige ophoging.
De grachten hangen duidelijk samen met een gracht die op historische kaarten binnen het kroonwerk is aangegeven en behoren duidelijk tot een nabij de Diesterpoort gelegen ravelijn. Vooralsnog blijft onbekend of de ravelijn deel uitmaakt van de constructiefase van het omstreeks 1670 gebouwde kroonwerk, of dat het hier een oudere separate fase nabij de stadspoort betreft. Aangezien bekend is dat in 1642 dergelijke ingrepen plaats vonden bij de Sint Truiderpoort, is niet uitgesloten dat dergelijk type versterking bij meerdere stadspoorten werd aangelegd. De aanwezigheid van een ravelijn in een kroonwerk is geen typische opbouw van dit type versterking in de 17de eeuw. Toch zijn kroonwerken met een ravelijn op meerdere plaatsen bekend.
- De grachten van de ravelijn kenden nog diverse fasen die tevens gepaard gingen met een verdere ophoging van het terrein. Deze verdere ophoging houdt waarschijnlijk verband met de constructie of herstellingen van het kroonwerk. Ze kunnen dan ook op het einde van de 17de eeuw of in de 18de eeuw gedateerd worden.
- Alleszins geraakte de 17de of 18de eeuw de oostelijk gracht uit gebruik. Alleen één (westelijke) gracht bleef nog over. Ook deze gracht geraakte geleidelijk opgevuld en tevens lijkt ook het terrein verder opgehoogd. De precieze relatie met de afbraak en nivellering van de vesten op het einde van de 18de eeuw blijft onbekend.

In het begin van de 19de eeuw was van het voormalige kroonwerk nog weinig herkenbaar. Het onderzoeksgebied was nu in gebruik als grasland. Alleen een smalle 2,7 m brede en 1,2 m greppel vormde nog een restant van de voorgaande indrukwekkende ravelijn.

Omstreeks het midden of derde kwart van de 19de eeuw werd de laatste grachtfase ook opgevuld. In het noordelijke deel van het projectgebied wordt een nieuwe noordwest-zuidoost georiënteerde greppel aangelegd. Grenzend aan deze greppel bevond zich een grote en diepe kuil, vermoedelijk een drenkkuil of inloopkuil.

Het is mogelijk dat er in de nieuwste tijd ook nog verdere ophoging van het gebied plaats vond. Een eventuele ophoging kan ook in verband staan met de bebouwing die verschijnt vanaf de tweede helft

van de 19de eeuw. Van deze oudste bebouwing zijn nog diverse muren en funderingen aangetroffen. Ook de basis van twee vierkante ingravingen of afdrukken in werkput 3, lijken gezien hun oriëntatie met deze bebouwing verband te houden.

De bebouwing wordt in de 20^e eeuw nog verder noordwaarts uitgebreid. In het onderzoeksgebied komt zelfs een tijd een limonadefabriek. De bebouwing heeft wel plaatselijk gezorgd voor een onttrekking aan zuurstof (mogelijk door een verharding). In deze verstikte, gehomogeniseerde bodem zijn (oudere) grondsporen moeilijk te herkennen.

12. BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN EN - DOELEN

Behalve het veiligstellen van de wetenschappelijke informatie van de archeologische vindplaats binnen het plangebied had het onderzoek ook als doel de kennis aangaande de greppelstructuren en de relatie met het oude begijnhof en/of een mogelijke ravelijn te vervolledigen. Het archeologisch onderzoek heeft deze doelen grotendeels kunnen verwezenlijken.

Samenvattend kunnen de vooropgestelde onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

1. Hoe is de opbouw van de bodemprofielen? hoe is de stratigrafie in archeologische (antropogene) zin? op welk niveau zijn eventuele archeologische sporen leesbaar?

Het projectgebied ligt in het beekdal van de Kleine Gete. Volgens de Quartair-geologische kaart is overal in het onderzoeksgebied op ruime diepte onder het maaiveld een veenlaag aanwezig. Deze veenlaag blijkt aanwezig onder het uitgravingsniveau, onder de grondwaterspiegel en is aangetroffen tijdens de gutsboringen ter hoogte van profiel 1 en profiel 3.

Boven deze venige laag bevinden zich alluviale leem- en/of kleiafzettingen van de Kleine Gete. De top van deze alluviale afzettingen betreft een dikke, humusrijke minerale klei- en/of leemlaag. De humusrijke grond wordt gekenmerkt door diverse wortelrestanten en schelpjes wat in combinatie met de moerige bodem getuigt van relatief natte omstandigheden. De vele artefacten in deze laag uit de volle/ late middeleeuwen (13de eeuw) tot plaatselijk minstens in de 15de eeuw wijst er op dat het looppniveau was in de late middeleeuwen en het begin van de nieuwe tijd.

Het gebied is vanaf de 16de eeuw aanzienlijk – ongeveer 140 tot 200 cm dik – opgehoogd in diverse fasen. Ter hoogte van de voormalige bebouwing hebben de ophoogpakketten en de natuurlijke afzettingen door de onttrekking aan zuurstof (verharding) een egale blauwe kleur waarin de oudere grondsporen/lagen vaag in te herkennen zijn.

De diverse antropogene ophogingen hebben tot gevolg dat sporen op meerdere niveaus herkenbaar zijn. In de ophogingspakketten zijn 3 vlakken gedocumenteerd (vlak 0A, 1 en 1 B). Niet alle vlakken bestrijken het volledige opgravingsgebied.

Het vierde vlak (vlak 2) is aangelegd in de top van de natuurlijke afzettingen en bestrijkt het volledige onderzoeksgebied. Plaatselijk zijn hier op dieper niveau nog vlakken gedocumenteerd om de stratigrafie of plaatselijke fenomenen beter in kaart te krijgen.

2. Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context?

Er is een duidelijke relatie tussen de bodem en landschappelijke context. Door de ligging in het beekdal van de Kleine Gete komen van nature veen- en alluviale afzettingen voor. De nattere omstandigheden in combinatie met de relatief jonge alluviale afzettingen is ook de reden dat er geen duidelijke bodemontwikkeling heeft plaats gevonden.

In de late middeleeuwen-begin nieuwe tijd werd het gebied nog steeds gekenmerkt door natte omstandigheden en was het vermoedelijk niet zo geschikt voor bewoning. Het gebied werd dan ook vanaf de 16de eeuw aanzienlijk opgehoogd.

3. Is een fasering in de ophoging van het terrein waar te nemen? Zo ja, wat is de tijdspanne hiervan.

Diverse ophoogpakketten zijn te onderscheiden (van onder naar boven):

- In de noordelijke helft van WP1 kan een licht humeus leempakket duiden op natuurlijke alluviale afzettingen maar een bewust ophogingspakket uit de late middeleeuwen en/of begin nieuwe tijd is meer aannemelijk. Deze ophoging is op zijn vroegst vanaf de 15de eeuw tot stand zijn gekomen. Het “maaiveld” in zijn eindtoestand was minstens tot de 16de eeuw in gebruik.

- In de nieuwe tijd is het gebied zeker opgehoogd met relatief schone leempakketten. Opmerkelijk is dat deze ophoging zeer onregelmatig is. De precieze datering van deze oude ophoging is onbekend. Enkele musketkogels lijken echter aan te geven dat deze ophoging op zijn vroegst in de 15de -16de eeuw tot stand is gekomen.
- Later werd in de nieuwe tijd het terrein wederom opgehoogd met diverse pakketten. In het zuiden gaat het om dikke, relatief schone lichtgeelbruine leempakketten met enkele puinpartikels wat in minstens twee fasen tot stand is gekomen. In het noorden bestaat de ophoging vooral uit grijsbruine, licht humeuze leem waarin geen duidelijke fasering herkenbaar is.
- Een latere, verdere ophoging met een humeus leempakket in de nieuwste tijd is zeer aannemelijk. In het noordelijk deel van de werkput kan deze ophoging zelfs 0,5 m bedragen. Ook nabij de voormalige bebouwing lijkt in de nieuwste tijd een relatief dik pakket opgebracht.

4. *Wat is de aard, omvang, datering en bewaringstoestand van de archeologische resten?*

Tijdens het onderzoek zijn greppel- en grachtvullingen, kuilen en muurwerk aangetroffen die een langere tijdsperiode bestrijken.

- Greppels en kuilen uit de Late Middeleeuwen - begin Nieuwe tijd
In het noorden van het opgravingsterrein zijn in de top van de natuurlijke afzettingen twee kleinere langwerpige greppels met een noordwest-zuidoost georiënteerd verloop vastgesteld (S259 en S261). Een haaks georiënteerde greppel (S260) oversneet deze twee greppels. Vermoedelijk houden de greppels verband met een zogenaamde beemdenstructuur zoals ook al tijdens het proefsleuvenonderzoek is vastgesteld.
In het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied werd ook een grote rechthoekige kuil vastgesteld die aan de noord- en zuidzijde een verbinding maakte met enkele ondiepe ingravingen. Gezien de gelijkaardige oriëntering van deze ingravingen met de aangetroffen greppelstructuren is een relatie met de beemdenstructuur mogelijk.

Een tweede ovaalvormige (ca. 2 m breed, minstens 3 lang) en ondiepe (ca. 25 cm) ingraving met onder meer verbrande leem werd aangetroffen in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied. De precieze datering en functie van deze kuil blijft onbekend.

Over de precieze datering van deze greppels en kuilen kunnen geen sluitende uitspraken gedaan worden. Het aangetroffen vondstmateriaal kan algemeen in de periode 14de-16de eeuw gedateerd worden.

- De begijnhofgracht (Late Middeleeuwen – begin Nieuwe Tijd)
In het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied is een brede noordwest-zuidoost georiënteerde grachtstructuur aangetroffen die in verband kan gebracht met een grachtstructuur die ook op een historische kaart van ca. 1570 is aangeduid. Deze gracht staat duidelijk in verband met het westelijk gelegen, omgrachte begijnhofcomplex. In de aangetroffen grachtvullingen zijn diverse fasen te onderscheiden.
Van de oorspronkelijke ca. 5m brede en ca. 1,5m diepe gracht zijn plaatselijk oeverbeschoeiingen bewaard gebleven opgebouwd uit houten paaltjes met gevlochten takken. Een ¹⁴C datering van het vlechtwerk duidt op een datering op het einde van de 15^e - begin 16^e eeuw. Hoewel niet uitgesloten kan worden dat de beschoeiing een reparatie of latere constructie in een bestaande gracht betreft, lijkt een latere uitbreiding van het oorspronkelijke omgrachte begijnhofcomplex aannemelijk.
Tijdens de 80-jarige oorlog, in 1578, lieten de Staatse troepen het begijnhof afbreken. Vermoedelijk zal vanaf dan ook de gracht in het onderzoeksgebied geleidelijk uit gebruik raken. De oorspronkelijke gracht in het onderzoeksgebied werd mogelijk nog in de 16^e eeuw deels

opgevuld waardoor een ca. 3,5 m brede gracht bewaard bleef. Langs deze grachtfase werd een stenen beschoeiing aangebracht.

In een laatste fase bleef centraal van de oorspronkelijke slechts een ca. 2m brede en ca. 0,6 m diepe greppel bewaard. Ten laatste aan het einde van de 17^e eeuw is ook deze greppel buiten gebruik.

- **Mogelijke greppel uit de Nieuwe Tijd**
Direct ten zuiden van de noordwest-zuidoost georiënteerde begijnhofgracht is een vage verkleuring vastgesteld (S68) met een identieke oriëntatie. In doorsnede lijkt deze verkleuring samen te hangen met een ondiepe en ca. 1m brede komvormige greppel. Het blijft echter onduidelijk of het hier gaat om een greppel uit de Nieuwe Tijd gaat of dat de verkleuring mede te wijten is aan bodemprocessen.
- **Sporen van een versterking (Nieuwe Tijd)**
De verlating van de begijnhofgracht ging gepaard met een verdere ophoging van het terrein. In eerste instantie werd een zuidwest-noordoost georiënteerde walvormige ophoging aangebracht. Door deze wal ontstond in zuidoostelijke richting, richting de Diesterpoort, een brede ondiepe “depressie”. De ophoging dient op zijn vroegst op het einde van de 16de eeuw – begin 17de eeuw geplaatst worden. Ook is onduidelijk of het een separate gebruiksfase betreft of dat het hier om een constructiefase gaat.

Het terrein werd alleszins verder opgehoogd. Deze ophoging ging gepaard met de aanleg van 2 parallelle, zuidwest-noordoost georiënteerde grachten, gescheiden door een damvormige ophoging. In de onderste ophogingslagen van deze damvormige constructie werd het graf van een middelgroot zoogdier, vermoedelijk een paard, aangetroffen.

De grachten met tussenliggende dam hangen duidelijk samen met een gracht die op historische kaarten binnen het kroonwerk is aangegeven en behoren duidelijk tot een nabij de Diesterpoort gelegen ravelijn. Vooralsnog blijft onbekend of de ravelijn deel uitmaakt van de constructiefase van het omstreeks 1670 gebouwde kroonwerk, of dat het hier een oudere separate fase nabij de stadspoort betreft. Aangezien bekend is dat in 1642 dergelijke ingrepen plaats vonden bij de Sint Truiderpoort, is niet uitgesloten dat dergelijk type versterking bij meerdere stadspoorten werd aangelegd. De aanwezigheid van een ravelijn in een kroonwerk is geen typische opbouw van dit type versterking in de 17de eeuw. Toch zijn kroonwerken met een ravelijn op meerdere plaatsen bekend.

De grachten van de ravelijn kenden nog diverse fasen die tevens gepaard gingen met een verdere ophoging van het terrein. Deze verdere ophoging houdt waarschijnlijk verband met de constructie of herstellingen van het kroonwerk (einde van de 17de eeuw of in de 18de eeuw). Uiteindelijk bleef alleen nog de westelijke gracht in gebruik. Ook deze gracht geraakte geleidelijk opgevuld waarna nog een smalle greppel resteerde. De precieze relatie met de afbraak en nivellering van de vesten op het einde van de 18de eeuw blijft onbekend.

- **Greppelvullingen, kuilen en muren uit de Nieuwste tijd**
In het begin van de 19de eeuw was van het voormalige kroonwerk nog weinig herkenbaar. Het onderzoeksgebied was nu in gebruik als grasland. Alleen een smalle 2,7 m brede en 1,2 m greppel vormde nog een restant van de voorgaande ravelijn.

Omstreeks het midden of derde kwart van de 19de eeuw werd ook deze laatste grachtfase opgevuld. In het noordelijke deel van het projectgebied wordt een nieuwe noordwest-zuidoost georiënteerde greppel aangelegd. Grenzend aan deze greppel bevond zich een grote en diepe kuil, vermoedelijk een drenkkuil of inloopkuil. Uit de 19de eeuw dateert ook een grote

rechthoekige (3,7m x 5,8m) en ca. 60 cm diepe kuil met onbekende functie.

Het is mogelijk dat er in de nieuwste tijd ook nog verdere ophoging van het gebied plaats vond. Een eventuele ophoging kan ook in verband staan met de bebouwing die verschijnt vanaf de tweede helft van de 19de eeuw. Van deze oudste bebouwing zijn nog diverse muren en funderingen aangetroffen. Ook de basis van twee vierkante ingravingen of afdrukken in werkput 3, lijken gezien hun oriëntatie met deze bebouwing verband te houden.

Met de bebouwing treden ook meerdere verstoringen op. Een ca. 4m brede en meer dan 24 m lange vergraving (S230, S247) bleek machinaal gegraven tot 1,8 m beneden het huidige maaiveld.

5. Wat is de conservering en gaafheid van de archeologische vondsten/sporen?

De gaafheid van de vindplaats kan als relatief goed worden beschouwd. Aangezien in het onderzoeksgebied in de nieuwe tijd afdekkende pakketten zijn opgebracht zijn sporen en vondsten t/m de late middeleeuwen zeer goed bewaard.

De bodem in het projectgebied is gunstig bewaard om sporen en artefacten aan te treffen. In de afgedekte moerasbodem en veenlagen werd relatief veel en goed bewaard laatmiddeleeuws vondstmateriaal aangetroffen. In tegenstelling tot de meeste vindplaatsen zijn zowel de anorganische (ook metaal) als anorganische objecten door de relatief natte bewaaromstandigheden goed bewaard gebleven. Het aangetroffen aardewerk is wel sterk gefragmenteerd.

Alleen ter hoogte van de recente bebouwing (kelder) zijn recente sporen verdwenen. Door de complexe bodemopbouw zijn de sporen ook niet altijd even goed herkenbaar. Bovendien zijn plaatselijk ter hoogte van de voormalige bebouwing de ophoogpakketten en natuurlijke verstikt. Door de onttrekking aan zuurstof (verharding) heeft de bodem hier een egale blauwe kleur waarin oudere grondsporen niet of moeilijk te herkennen zijn.

6. Welke structuren zijn er aangetroffen? Is er sprake van een fasering?

Zie vraag 4. Er zijn diverse structuren aangetroffen. Globaal genomen staan die in verband met diverse gebruiksfasen van het terrein doorheen de tijd. Er kan globaal een onderscheid gemaakt worden in:

- Greppels en kuilen uit de late middeleeuwen en begin nieuwe tijd. Deze sporen zijn leesbaar in de top van de natuurlijke afzettingen en hangen grotendeels samen met een beemdenstructuur.
- Een omgracht perceel behorende bij het begijnhofcomplex (Late Middeleeuwen – begin Nieuwe Tijd). Op het einde van de late middeleeuwen-begin nieuwe tijd behoorde het onderzoeksgebied grotendeels tot een omgracht weidegebied. Op basis van de gedocumenteerde profielen lijkt het gebied binnen het omgracht graslandperceel bewust opgehoogd te zijn waardoor de onderliggende en oudere greppelstructuren buiten gebruik geraakten.

In de aangetroffen grachtvullingen zijn diverse fasen te onderscheiden. Zeker aan het einde van de 17^e eeuw is ook deze greppel buiten gebruik.

- Sporen van een versterking (Nieuwe Tijd). De verlating van de begijnhofgracht ging gepaard met een verdere ophoging van het terrein. In eerste instantie (op zijn vroegst op het einde van de 16de eeuw – begin 17de eeuw) werd een zuidwest-noordoost georiënteerde walvormige ophoging aangebracht. De functie van deze wal is niet geheel bekend. Gezien de gelijkaardige oriëntatie met de latere ravelijn lijkt er wel een relatie te bestaan. Het kan gaan om een constructiefase van een ravelijn of zelfs kroonwerk maar ook een dijkje is niet geheel uitgesloten.

Het terrein werd alleszins verder opgehoogd. Deze ophoging ging gepaard met de aanleg van 2 parallelle, zuidwest-noordoost georiënteerde grachten, gescheiden door een damvormige ophoging. De grachten met tussenliggende dam hangen duidelijk samen met een gracht die op historische kaarten binnen het kroonwerk is aangegeven en behoren duidelijk tot een nabij

de Diesterpoort gelegen ravelijn. Vooralsnog blijft onbekend of de ravelijn deel uitmaakte van de constructiefase van het omstreeks 1670 gebouwde kroonwerk, of dat het hier een oudere separate fase nabij de stadspoort betreft.

De grachten van de ravelijn kenden nog diverse fasen die tevens gepaard gingen met een verdere ophoging van het terrein. Deze verdere ophoging houdt waarschijnlijk verband met de constructie of herstellingen van het kroonwerk (einde van de 17de eeuw of in de 18de eeuw). Uiteindelijk bleef alleen nog de westelijke gracht in gebruik. Ook deze gracht geraakte geleidelijk opgevuld waarna nog een smalle greppel resteerde. De precieze relatie met de afbraak en nivellering van de vesten op het einde van de 18de eeuw blijft onbekend.

- Sporen in verband met weidegebied in de nieuwste tijd. In het begin van de 19de eeuw was van het voormalige kroonwerk nog weinig herkenbaar. Het onderzoeksgebied was nu in gebruik als grasland. Nadat de laatste sporen die herinnerden aan de ravelijn verdwenen waren werd in het noordelijke deel van het projectgebied een nieuwe noordwest-zuidoost georiënteerde greppel aangelegd.
- Vanaf de tweede helft van de 19de eeuw verschijnt ook bebouwing in het onderzoeksgebied. Van deze bebouwing zijn nog diverse muren en funderingen aangetroffen. Ook diverse verstoringen staan in verband met deze bebouwing

7. *Wat is de aard en datering van het vondsmateriaal?*

Er zijn diverse vondstcategorieën aangetroffen. Het betreft gebruiksaardewerk, keramische rookwaar, keramische bouw materiaal, metaal, natuursteen en bot.

Met een totaal van 626 scherven is het gebruiksaardewerk de grootste vondstcategorie. De volgende categorieën zijn onderscheiden: handgevormd aardewerk (N=3), paffrath (N=3), Elmpt aardewerk (N=11), Maaslands aardewerk (N=322), Zuidlimburgs aardewerk (N=4), grijs aardewerk (N=23), roodbakkend aardewerk (geglazuurd en ongeglazuurd; N=162), proto-steengoed (N=49), bijna-steengoed (N=8), steengoed (N=31), industrieel aardewerk (N=6) en overige categorieën (N=1).

Het meest aardewerk (handgevormd aardewerk, paffrath, Elmpt aardewerk, Maaslands aardewerk, Zuidlimburgs aardewerk, grijs aardewerk, proto-steengoed en bijna steengoed) kan algemeen gedateerd worden in de periode volle – late middeleeuwen. Het roodbakkend aardewerk en steengoed kan geplaatst worden in de periode late middeleeuwen tot en met de nieuwe tijd. Alleen de industrieel vervaardigde keramiek is duidelijk van jongere ouderdom (nieuwste tijd).

Twee steelfragmenten van kleipijpen zijn ook van jongere datering (17e – 19e eeuw). De fragmenten rookwaar werden verzameld in de latere opvulling van de vestinggracht.

Het verzamelde bouw materiaal (N=8) bestaat vooral uit tegels of daktegels. Slechts van één fragment is duidelijk dat het een dakpan betreft. Hoewel het materiaal voorkomt vanaf de late middeleeuwen tot in de nieuwste tijd lijkt het gezien het overwegend voorkomen in de oude A en de oudere ophogingspakketten toch een relatief hoge ouderdom te hebben.

Tijdens huidig onderzoek zijn 78 metalen objecten gedetecteerd in zowel de ophogingslagen, kuilen als in de onderliggende natuurlijke afzettingen.

- In het onderzoeksgebied zijn 7 munten gedetecteerd. Vijf munten dateren uit de late middeleeuwen. Postmiddeleeuwse munten, zijn net als bij het proefsleuvenonderzoek, beperkt aanwezig. Alleen twee 19de-eeuwse centiemen werden in de verstoring gedetecteerd.
- De omvangrijkste vondstcategorie van de metalen objecten betreffen net als bij het proefsleuvenonderzoek de kogels. Niet minder dan 18 loden kogels werd tijdens huidig onderzoek gedetecteerd. Deze kogels werden tussen het begin van de 16de en het midden van de 19de eeuw algemeen gebruikt in handvuurwapens.

- Kledingaccessoires (N=19) worden vrij frequent aangetroffen op of nabij middeleeuwse bewoningssites. In het onderzoeksgebied gaat het om 8 gespen, een gespbroche, een mantelhaakje, een kledinggoogje, twee knopen, twee riemtongfragmenten, een riembeslag en een medaillonsluiting. Vermoedelijk behoort ook een onbepaalde ringetje tot de kledingaccessoires. De objecten kunnen gedateerd worden in de late middeleeuwen tot in de 17de eeuw.
- Tot de huisraad behoren een 15de- of 16de-eeuwse lapnagel, een grapefragment en een vingerhoed uit de nieuwste tijd.
- Tot slot werden nog een aspen, een spijker en 29 onbepaalde objecten gedetecteerd.

Langs de begijnhofgracht werden enkele diverse grote stenen aangetroffen die deel uitmaakten van een oeverbeschoeiing in een latere fase. Een fragment grijze hardsteen is hierbij bemonsterd. Verder werd ook één groot leifragment dat gebruik werd als dakbedekking verzameld.

Door de goede bewaarmstandigheden is ook veel dierlijk botmateriaal bewaard gebleven. In het onderzoeksgebied zijn meer als 113 botresten verzameld. Veel van het verzamelde botmateriaal (waaronder twee tanden van een wild zwijn) komt uit de begraven cultuurhorizont (oude A). De botfragmenten die duidelijk uit één gesloten context behoren, betreffen de botten van een dierengraf. Hoewel deze restanten in kader van huidig onderzoek niet verder onderzocht zijn, behoren ze toe aan een (middel)groot zoogdier, vermoedelijk een paard.

8. Wat vertelt het vondstmateriaal ons over de materiële cultuur?

Het vondstmateriaal past duidelijk in het traditionele beeld dat bekend is voor een middeleeuwse stadscontext. Vondsten die rechtstreeks aan structuren gekoppeld kunnen worden, zijn echter beperkt. Het betreft overwegend (stads)afval dat in secundaire context is aangetroffen.

Mede door de goede bewaarmstandigheden geven de vondsten wel een ruim inzicht in de materiële cultuur. Opvallend is het groot aantal vondsten uit de volle en late middeleeuwen. Ze geven een weerspiegeling van de bloei van de stad in deze periode.

Later te dateren materiaal (nieuwe - nieuwste tijd) is in meer beperkte mate aanwezig. Dit lijkt mede te wijten aan de nieuwe militaire functie van het terrein. De loden kogels kunnen waarschijnlijk met de ligging nabij de Diesterpoort en het latere kroonwerk verbonden worden.

9. Wat kan het organisch vondstmateriaal zeggen over het voedselpatroon en de bestaanseconomie?

Het verzamelde organisch botmateriaal betreft vooral dierlijke botresten die niet in een gesloten context lagen. Er kunnen dan ook geen uitspraken gedaan worden over het voedselpatroon en bestaanseconomie.

10. Wat is de interpretatie en datering van de greppelstructuren 2 en 5 en de laagte S200 die in het proefsleuvenonderzoek zijn aangetroffen. Is er een relatie met het oude begijnhof en/of vestingwerk (ravelijn)?

Zie vraag 4.

Greppelstructuur 2 van het proefsleuvenonderzoek kan duidelijk vereenzelvigd worden met de gracht die ook op een historische kaart van ca. 1570 staat afgebeeld. Deze gracht die in verband staat met het westelijk gelegen, omgrachte begijnhofcomplex kent diverse fasen. Een latere oostelijke uitbreiding van het oorspronkelijke begijnhofcomplex is aannemelijk.

Greppelstructuur 5 (en 3) van het proefsleuvenonderzoek staan in verband met een ravelijn nabij de Diesterpoort. Vooralsnog blijft onbekend of de ravelijn deel uitmaakt van de constructiefase van het

omstreeks 1670 gebouwde kroonwerk, of dat het hier een oudere separate fase nabij de stadspoort betreft.

De duidelijke schuine gelaagdheid (S200) die tijdens het proefsleuvenonderzoek is vastgesteld blijkt in verband te staan met de eerste ophogingsfase in de nieuwe tijd (einde van de 16de eeuw – begin 17de eeuw). In eerste instantie werd immers een zuidwest-noordoost georiënteerde walvormige ophoging aangebracht. De eerder aangetroffen schuine gelaagdheid staat duidelijke in verband met deze walvormige ophoging. Gezien de gelijkaardige oriëntatie met ravelijn lijkt deze wal een eerste fase van een versterking te vormen. Het is onduidelijk of het een separate gebruiksfase betreft of dat het hier om een constructiefase gaat.

11. Was er een nog ouder vestingwerk (ouder dan het kroonwerk) aanwezig? Zo ja: hoe is de relatie met de ophoogpakketten?

Zie vraag 4. Binnen het kroonwerk was duidelijk nog een ravelijn aanwezig. Het blijft echter onduidelijk of deze deel uitmaakt van de constructiefase van het omstreeks 1670 gebouwde kroonwerk, of dat het hier een oudere separate fase nabij de stadspoort betreft. Uit de diverse ophogingspakketten blijkt alleszins dat de ombouw tot vesting in diverse fasen tot stand kwam:

- De oudste ophogingsfase ging gepaard met een zuidwest-noordoost georiënteerde walvormige ophoging.
Wanneer deze ophoging precies tot stand is gekomen blijft onbekend. In relatie met de onderliggende begijnhofgracht kan deze ophoging op zijn vroegst op het einde van de 16de eeuw – begin 17de eeuw geplaatst worden.

Ook de functie van deze wal is niet geheel bekend. Gezien de gelijkaardige oriëntatie met de ravelijn lijkt er wel een relatie te bestaan. Het kan gaan om een constructiefase van een ravelijn of zelfs kroonwerk maar ook een dijkje is niet geheel uitgesloten.

In zuidoostelijke richting, richting de Diesterpoort, ontstond door de ophoging een brede, iets lager gelegen “depressie”. Of een ophogingspakket nabij deze poort toen ook al werd aangebracht (wal?), blijft vooralsnog onbekend.

- In ieder geval werd het terrein later verder opgehoogd. De relatie van de ophogingspakketten ten noorden en zuiden van de wal blijft onbekend. Het is mogelijk dat de ophoging ten noorden van de wal eerder is aangebracht maar dit kan vooralsnog niet bewezen worden.
De zuidelijke “depressie” werd bij de ophoging deels opgevuld. Bovendien ging deze opvulling gepaard met 2 parallelle, zuidwest-noordoost georiënteerde grachten gescheiden door een damvormige ophoging van ca. 3m (basis) tot ca. 1,3m (top) breed. De bodems van beide grachten hadden een vrijwel gelijkaardige diepte.
De grachten met tussenliggende dam hangen duidelijk samen met een gracht die op historische kaarten binnen het kroonwerk is aangegeven en behoren tot een nabij de Diesterpoort gelegen ravelijn.
- De grachten van de ravelijn kenden nog diverse fasen die tevens gepaard gingen met een verdere ophoging van het terrein. Deze verdere ophoging houdt waarschijnlijk verband met de constructie of herstellingen van het kroonwerk (einde van de 17de eeuw of in de 18de eeuw). Uiteindelijk bleef alleen nog de westelijke gracht in gebruik. Ook deze gracht geraakte geleidelijk opgevuld waarna nog een smalle greppel resteerde. De precieze relatie met de afbraak en nivellering van de vesten op het einde van de 18de eeuw is niet heel duidelijk.

12. Wat is de relatie tussen de vindplaats en het omringende landschap? Hoe veranderde het gebruik van het terrein doorheen de verschillende periodes?

Zie vraag 6.

13. Hoe verhouden de aangetroffen sporen en vondsten zich t.o.v. de nabijgelegen sites?

In Zoutleeuw werden reeds verschillende opgravingen uitgevoerd waarbij restanten van de vestingswerken aan het licht kwamen. Het gaat hierbij om de opgraving aan de Budingenweg (Freinetschool de Tinteltuyn)⁵⁵, een opgraving aan De Weermuur⁵⁶ en een opgraving aan het scoutslokaal⁵⁷.

Net als bij deze opgraving kwamen sporen aan het licht die te maken hebben met de verdedigingswerken van de stad Zoutleeuw uit de 17de-18de eeuw. Het gaat om verschillende uitgravings- en dempingsfases. De aangetroffen vondsten wijzen enerzijds op vondsten die in de dempingspakketten zitten (en dus als *terminus* dienen voor de demping zelf) en metalen vondsten die wijzen op het militaire karakter.

⁵⁵ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/rapporten/eindverslagen/2341>

⁵⁶ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/rapporten/eindverslagen/1674>

⁵⁷ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/rapporten/eindverslagen/1755>

13. BIBLIOGRAFIE

13.1. LITERATUUR

Boeheim, W., 1890. *Handbuch der Waffenkunde: das Waffenwesen in seiner historischen Entwicklung vom Beginn des Mittelalters bis zum Ende des 18. Jahrhunderts*. Leipzig.

Bogaert, D., Krijgsman, M., Callewaert, P. & M. de Putter (red.), 2016. *Gezocht en gevonden. Bodemvondsten uit Gent*. Hoorn.

Caminada Voorham, A.M.G., 1989. *Loevenstein, een fort aan de grens van Holland*, Zuthphen.

Claes, S., Gullentops, F., 2001. Toelichting bij de geologische kaart van België, Vlaams gewest: kaartblad 33, Sint-Truiden, schaal 1:50.000. Ministerie van Economische Zaken & Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Brussel, Brussel.

De Grootte, K., 2008. Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de-16de eeuw). *Relicta Monografieën* 1, Brussel.

Devroe, A., Vermeersch, J., 2020a. Archeologienota – Verslag van resultaten. Zoutleeuw, Schipstraat. Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba, Koersel.

Devroe, A., Vermeersch, J., 2020b. Archeologienota – Programma van Maatregelen. Zoutleeuw, Schipstraat. Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba, Koersel.

Dondeyne, S., Vanierschot, L., Langohr, R., Van Ranst, E., Deckers, J.A., 2015. *De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base*. KU Leuven & Universiteit Gent, Vlaamse Overheid, Brussels.

Dreesen, R., M. Duser & F. Doperé. 2001. *Atlas natuursteen in Limburgse monumenten; geologie, beschrijving, herkomst en gebruik*. Provinciaal Natuurcentrum Het Groene Huis, Genk.

Goossens, E., Gullentops, F., Vandenberghe, N., 2004. Toelichting bij de Quartairgeologische kaart. Kaartblad 33 - 41 Sint-Truiden - Wareme.

Gullentops, F. & L. Wouters (s.d.). *Delfstoffen in Vlaanderen*. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Departement EWBL.

Hasselt, H., Lenting, J.J., & H. van Westing, 1993. Metalen gebruiksvoorwerpen. in: Lenting, J.J., H. van Gangelen & H. van Westing (red.), *Schans op de grens: Bourtanger bodemvondsten 1580-1850*. Sellinger.

Janssen, H.L., 2007. Insignes, persoonlijke sieraden en kledingaccessoires. In: Janssen, H.L., A.A.J. Thelen (red.), 2007. *Tekens van leven: opgravingen en vondsten in het Tolbrugkwartier in 's-Hertogenbosch*. Utrecht. p. 111-146.

Janssen, H.L., A.A.J. Thelen (red.), 2007. *Tekens van leven: opgravingen en vondsten in het Tolbrugkwartier in 's-Hertogenbosch*. Utrecht.

Keijers, D., Devroe, A., Bervoets, G., De Cock, R. & S. Dondeyne, 2021. Nota – Verslag van Resultaten. Zoutleeuw, Schipstraat. Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba, Koersel.

Keijers, D., Devroe, A., & G. Bervoets, 2021. Nota – Programma van Maatregelen. Zoutleeuw, Schipstraat. Annika Devroe Archeologie & Bouwhistorie bvba, Koersel.

Lenting, J.J., H. van Gangelen & H. van Westing (red.), 1993. *Schans op de grens: Bourtanger bodemvondsten 1580-1850*. Sellinger.

Lisson, J., 2015. *Zoutleeuw in de Middeleeuwen: van platteland tot stad; stadsontwikkeling in de Nederlanden*. Gent.

Mooren, J., 2011. Het Gennepershuis: de vestinggrachten. Inventariserend veldonderzoek door middel van proefsleuven, gevolgd door een archeologische begeleiding. *BAAC-rapport A-09.235*. 'Hertogenbosch.

Moria R., 2005. *De Spaanse Citadel. De vesting Zoutleeuw in de 17de en 18de eeuw*, Zoutleeuw.

Nijhof, E. & H.L. Janssen, 2007. Huisraad. In: Janssen, H.L., A.A.J. Thelen (red.), 2007. *Tekens van leven: opgravingen en vondsten in het Tolbrugkwartier in 's-Hertogenbosch*. Utrecht. p. 190-217.

Opsteyn L., 1996. Grote vondsten uit de Kleine Gete, Recent archeologisch onderzoek te Zoutleeuw, in: *De Brabantse folklore en geschiedenis*, Leuven.

Ryssaert C., Maes D., Exaltus R., Orbons J. & Sevenants W. 2013: *Archeologische evaluatie en waardering van de Spaanse Citadel*. Zoutleeuw, provincie Vlaams-Brabant, Antwerpen.

Scheys, G., 1957. Bodemkaart van België : Verklarende tekst bij het kaartblad: Landen 105W.

Scheys, G., Baeyens, L., 1957. Bodemkaart van België : Verklarende tekst bij het kaartblad: Zoutleeuw 91W.

Vanhoudt, H., 1996 *Atlas der Munten van België, van de Kelten tot Heden*, Herent.

Van Ranst, E. & C. Sys (2000). *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1: 20000)*. Laboratorium voor Bodemkunde, Universiteit Gent.

Verjans, R., 2011. *De stadsversterkingen van Tienen en Zoutleeuw. 14de-17de eeuw*. Onuitgegeven masterproef. Leuven.

13.2. WEBSITES

CadGIS (2019) *Kadasterplan*, http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 13/01/2023)

Cartesius (s.d.) *Westerlo*, <http://cartesius.be/CartesiusPortal/>. (geraadpleegd op 13/01/2023)

DOV (s.d.) *Bodemkaart*, <https://www.dov.vlaanderen.be/>. (geraadpleegd op 13/01/2023)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Atlas der Buurtwegen*, <http://www.geopunt.be/>. (geraadpleegd op 13/01/2023)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Digitaal Hoogtemodel*, <http://www.geopunt.be/>. (geraadpleegd op 13/01/2023)

Geopunt Vlaanderen (s.d.) *Ferrariskaart*, <http://www.geopunt.be/>. (geraadpleegd op 13/01/2023)

DOV orthofotomozaïk winter 2017, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd op 13/01/2023)

DOV orthofotomozaïek maart 2020, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd op 13/01/2023)

DOV Quartair geologische kaart, <https://www.dov.vlaanderen.be/> (geraadpleegd op 13/01/2023)

Geopunt Vlaanderen Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM, raster, 1 m, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 13/01/2023)

Geopunt Vlaanderen Grootschalig Referentiebestand, <http://www.geopunt.be/> (geraadpleegd op 13/01/2023)

14. FIGURENLIJST

Figuur 1: Kadasterkaart met het projectgebied.	5
Figuur 2: Het projectgebied en de ondergrondse parkeergarage.....	8
Figuur 3: De greppel t.b.v. bemaling ten westen van het onderzoeksgebied.	9
Figuur 4: Inplanting aangelegde werkputten in overlay op het GRB.	10
Figuur 5: Inplanting aangelegde werkputten in overlay op de meest recente luchtfoto.	10
Figuur 6: Overzicht vlak 0A.....	13
Figuur 7: Overzicht vlak1.....	14
Figuur 8: Overzicht vlak1B.....	15
Figuur 9: Overzicht vlak 2.....	16
Figuur 10: Overzicht vlak 2B.....	17
Figuur 11: Overzicht vlak 3.....	18
Figuur 12: Overzicht vlak 4.....	19
Figuur 13: Overzicht van de gedocumenteerde profielen.	21
Figuur 14: Digitaal Hoogtemodel met aanduiding projectgebied (naar Keijers & Devroe, 2022a)	27
Figuur 15: Globale evolutie van het onderzoeksgebied doorheen de tijd.....	31
Figuur 16: Begrippen uit de vestingkunde (Stichting Menno Van Coehoorn).	32
Figuur 17: Kroonwerk versus ravelijn (Stichting Menno Van Coehoorn).....	34
Figuur 18: Interpretatie profiel 1 en locatie vondsten.....	35
Figuur 19: Interpretatie profiel 2 en locatie vondsten.....	36
Figuur 20: Interpretatie profiel 3 en locatie vondsten.....	37
Figuur 21: Interpretatie profielen 5 en 6 en locatie vondsten.....	38
Figuur 22: Detail van profiel 2 met een walvormige ophoging.....	40
Figuur 23: Ophogingspakketten ten noorden van de “wal”. Links: detail van profiel 1. Rechts: detail van profiel 2. De ophoofphasen 2/3 (LME-NT), 3 (NT) en 4 (NT) zijn globaal aangeduid.	42
Figuur 24: Ophogingspakketten ten zuiden van de “wal” in profiel 4.	42
Figuur 25: Ongefaseerde allesporenplan vlak 0A en locaties vondsten.	44
Figuur 26: Ongefaseerde allesporenplan vlak 1 en locaties vondsten.....	45
Figuur 27: Ongefaseerde allesporenplan vlak 1B en locaties vondsten.....	46
Figuur 28: Ongefaseerde allesporenplan vlak 2 en locaties vondsten.....	47
Figuur 29: Ongefaseerde allesporenplan vlak 2B.....	48
Figuur 30: Ongefaseerde allesporenplan vlak 3 en locaties vondsten.....	49
Figuur 31: Ongefaseerde allesporenplan vlak 4 en locaties vondsten.....	50
Figuur 32: Boven: insnijding van greppel S259 in profiel 1. Beneden: doorsnede van greppel S259 in Wp2.	51
Figuur 33: Doorsnede van grachtstructuur 2 in profiel 1.....	52
Figuur 34: Restanten van een houten beschoeiing in WP2 (vlak 2).....	53
Figuur 35: Detail van vlak 2 in WP1 met op de voorgrond de 2 parallelle grachtvullingen en tussenliggende ophoging.	54
Figuur 36: Detail van profiel 3 met de oostelijke gracht en de “damvormige” ophoging.	55
Figuur 37: Detail van profiel 3 met de westelijke gracht.	55
Figuur 38: Detail van profiel 6 met de “damvormige” ophoging.	57
Figuur 39: Doorsnede van de greppel uit de nieuwste tijd in profiel 2.....	58
Figuur 40: Rechthoekige verkleuring (S51) in het noordoosten van werkput 1 (vlak 2).....	59

Figuur 41: Doorsneden van de smalle noordwest-zuidoost georiënteerde ingravingen in profiel 2. ...	60
Figuur 42: Doorsnede van kuil S288 in WP3.	60
Figuur 43: Dierengraf in WP3 (vlak 3).	61
Figuur 44: Overzicht van spoor 12 in WP1 (VLOA).....	62
Figuur 45: Overzicht van de vermoedelijke inloopkuil (S64) grenzend aan een 19 ^{de} eeuwse greppel (S55.2) in vlak 2. Op de grens bevindt zich een houten balk (S55.1).	63
Figuur 46: Overzicht van werkput 2 vlak 0A. De grote vergraving in het westelijke deel van de put is goed herkenbaar.	63
Figuur 47: Overzicht van gebruiksardewerk aangetroffen in het onderzoeksgebied.	68
Figuur 48: Fragment van een daktegels.....	70
Figuur 49: Overzicht van de aangetroffen munten en muntgewicht.....	71
Figuur 50: Voorbeelden van kogels uit het onderzoeksgebied.	73
Figuur 51: Metalen objecten i.v.m. kleding en huisraad.....	75
Figuur 52: Overzicht van een beschoeiingssteen.	77
Figuur 53: Gefaseerde sporenkaart vlak 2	79
Figuur 54: Fasering van de profielen 1 en 2.	80
Figuur 55: Fasering van de profielen 3, 5 en 6.	81
Figuur 56: Reconstructie sporen uit de Late Middeleeuwen en/of begin Nieuwe Tijd.	83
Figuur 57: Globale reconstructie begijnhof op basis van het DHM en opgravingsresultaten. Inzet: de kaart van Van Deventer uit ca. 1560-1570.....	85
Figuur 58: Reconstructie opbouw vestingwerken.....	87
Figuur 59: Globale reconstructie kroonwerk op basis van het DHM en opgravingsresultaten. Inzet: Kaart uit de 17 ^{de} eeuw.....	90
Figuur 60: Enkele bouwfasen van het Gennepshuis. Bron: Mooren, 2011.....	91
Figuur 61: Reconstructie sporen uit de Nieuwste Tijd.	93

15. BIJLAGEN

15.1. PLANNENLIJST

PROJECTCODE	2021L159
ONDERWERP	PLANNENLIJST
plannummer	PLAN 1
onderwerp plan	Het GRB met het projectgebied
aanmaakschaal	1:250
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 2
onderwerp plan	Locatie aangelegde werkputten op het GRB
aanmaakschaal	1:200
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 3
onderwerp plan	Locatie aangelegde werkputten op de luchtfoto van 2020
aanmaakschaal	1:200
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	zomeropnamen, kleur, augustus 2020, Vlaanderen © Google Earth
plannummer	PLAN 4
onderwerp plan	Overzicht vlak 0A
aanmaakschaal	1:175
aanmaakwijze	digitaal
datum	22/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 5
onderwerp plan	Overzicht vlak 1
aanmaakschaal	1:175
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 6
onderwerp plan	Overzicht vlak 1B
aanmaakschaal	1:175
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 7
onderwerp plan	Overzicht vlak 2
aanmaakschaal	1:75
aanmaakwijze	digitaal
datum	24/01/2022

bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 8
onderwerp plan	Overzicht vlak 2B
aanmaakschaal	1:175
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 9
onderwerp plan	Overzicht vlak 3
aanmaakschaal	1:175
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 10
onderwerp plan	Overzicht vlak 4
aanmaakschaal	1:175
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 11
onderwerp plan	Overzicht gedocumenteerde profielen
aanmaakschaal	1:175
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 12
onderwerp plan	Interpretatie sporen vlak 0A
aanmaakschaal	1: 185
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 13
onderwerp plan	Interpretatie sporen vlak 1
aanmaakschaal	1: 185
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 14
onderwerp plan	Ongefaseerde sporen/lagen vlak 1B
aanmaakschaal	1:185
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootschalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 15
onderwerp plan	Ongefaseerde sporen/lagen vlak 2
aanmaakschaal	1:185

aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 16
onderwerp plan	Ongefaseerde sporen/lagen vlak 2B
aanmaakschaal	1:185
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 17
onderwerp plan	Ongefaseerde sporen/lagen vlak 3
aanmaakschaal	1:185
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 18
onderwerp plan	Ongefaseerde sporen/lagen vlak 4
aanmaakschaal	1:185
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	Grootchalig Referentiebestand (GRB), situatie november 2020 © Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen
plannummer	PLAN 19
onderwerp plan	Interpretatie profiel 1
aanmaakschaal	1:65
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	
plannummer	PLAN 20
onderwerp plan	Interpretatie profiel 2
aanmaakschaal	1:77
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	
plannummer	PLAN 21
onderwerp plan	Interpretatie profiel 3
aanmaakschaal	1:55
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	
plannummer	PLAN 22
onderwerp plan	Interpretatie profielen 5 en 6
aanmaakschaal	1: 60 en 1:40
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	
plannummer	PLAN 23

onderwerp plan	Gefaseerde sporen/lagen profiel 1
aanmaakschaal	1:150
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	
plannummer	PLAN 24
onderwerp plan	Fasering profielen 1 en 2
aanmaakschaal	1:65 en 1:75
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	
plannummer	PLAN 25
onderwerp plan	Fasering profielen 3, 5 en 6
aanmaakschaal	1:50; 1:60 en 1:40
aanmaakwijze	digitaal
datum	12/01/2023
bron	

15.2. FOTOLIIST

PROJECTCODE	2021L159								
ONDERWERP	FOTOLIIST								
fotonummer	type	datum	werkput	vlak	spoor	coupe	profiel	vondst	Opm.
2021L159_1	WP overzicht	14/03/2022	1	0A					
2021L159_2	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_3	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_4	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_5	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_6	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_7	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_8	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_9	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_10	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_11	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_12	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_13	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_14	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_15	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_16	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_17	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_18	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_19	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_20	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_21	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_22	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_23	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_24	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_25	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_26	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_27	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_28	WP vlak	14/03/2022	1	0A					
2021L159_29	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S1				
2021L159_30	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S2				
2021L159_31	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S3				
2021L159_32	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S3				
2021L159_33	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S4				
2021L159_34	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S5				
2021L159_35	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S6				
2021L159_36	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S7				
2021L159_37	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S8				
2021L159_38	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S8				
2021L159_39	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S9				
2021L159_40	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S10				
2021L159_41	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S11				

2021L159_42	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S12				
2021L159_43	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S13				
2021L159_44	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S14, S15				
2021L159_45	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S16				
2021L159_46	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S16				
2021L159_47	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S17				
2021L159_48	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S18				
2021L159_49	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S19				
2021L159_50	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S20				
2021L159_51	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S21				
2021L159_52	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S21				
2021L159_53	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S22				
2021L159_54	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S23				
2021L159_55	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S24				
2021L159_56	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S25				
2021L159_57	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S26				
2021L159_58	spoor vlak	14/03/2022	1	0A	S27				
2021L159_59	WP overzicht	14/03/2022	1	1					
2021L159_60	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_61	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_62	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_63	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_64	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_65	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_66	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_67	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_68	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_69	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_70	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_71	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_72	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_73	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_74	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_75	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_76	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_77	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_78	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_79	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_80	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_81	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_82	WP vlak	14/03/2022	1	1					
2021L159_83	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S28				
2021L159_84	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S29				
2021L159_85	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S30				
2021L159_86	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S31				
2021L159_87	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S32				

2021L159_88	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S33, S34, S35, S36				
2021L159_89	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S37, S38				
2021L159_90	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S39, S40				
2021L159_91	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S41				
2021L159_92	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S42				
2021L159_93	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S43, S44				
2021L159_94	spoor vlak	14/03/2022	1	1	S43, S45, S46, S47, S48				
2021L159_95	WP overzicht	16/03/2022	1	2					
2021L159_96	WP overzicht	16/03/2022	1	2					
2021L159_97	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_98	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_99	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_100	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_101	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_102	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_103	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_104	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_105	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_106	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_107	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_108	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_109	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_110	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_111	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_112	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_113	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_114	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_115	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_116	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_117	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_118	WP vlak	16/03/2022	1	2					
2021L159_119	WP overzicht	16/03/2022	1	2					
2021L159_120	WP overzicht	16/03/2022	1	2					
2021L159_121	WP overzicht	16/03/2022	1	2					
2021L159_122	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S51, S62, S65				
2021L159_123	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S51, S62, S65				
2021L159_124	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S52				
2021L159_125	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S54				
2021L159_126	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S64, S55				
2021L159_127	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S64, S55				
2021L159_128	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S60				
2021L159_129	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S59				
2021L159_130	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S66, S61				
2021L159_131	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S68, S67				
2021L159_132	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S74, S73, S72, S71				

2021L159_133	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S76, S75				
2021L159_134	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S80, S79, S78, S77				
2021L159_135	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S80, S79, S78				
2021L159_136	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S70, S69				
2021L159_137	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S70, S69				
2021L159_138	spoor vlak	16/03/2022	1	2	S81				
2021L159_139	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_140	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_141	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_142	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_143	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_144	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_145	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_146	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_147	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_148	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_149	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_150	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_151	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_152	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_153	profiel	17/03/2022	1	2			P1		
2021L159_154	profiel	17/03/2022	1	2			P1		ingeplast
2021L159_155	profiel	17/03/2022	1	2			P1		ingeplast
2021L159_156	profiel	17/03/2022	1	2			P1		ingeplast
2021L159_157	profiel	17/03/2022	1	2			P1		ingeplast
2021L159_158	profiel	17/03/2022	1	2			P1		ingeplast
2021L159_159	profiel	17/03/2022	1	2			P1		ingeplast
2021L159_160	profiel	17/03/2022	1	2			P1		ingeplast
2021L159_161	WP overzicht	17/03/2022	1	2					
2021L159_162	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_163	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_164	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_165	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_166	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_167	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_168	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_169	profiel	17/03/2022	1	2			P2		
2021L159_170	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_171	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_172	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_173	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_174	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_175	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_176	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_177	profiel	17/03/2022	1	2			P2		ingeplast
2021L159_178	profiel	17/03/2022	1	2			P4		

2021L159_179	profiel	17/03/2022	1	2			P4		
2021L159_180	profiel	17/03/2022	1	2			P4		
2021L159_181	profiel	17/03/2022	1	2			P4		
2021L159_182	profiel	17/03/2022	1	2			P4		
2021L159_183	profiel	17/03/2022	1	2			P4		ingeplast
2021L159_184	profiel	17/03/2022	1	2			P4		ingeplast
2021L159_185	profiel	17/03/2022	1	2			P4		ingeplast
2021L159_186	profiel	17/03/2022	1	2			P4		ingeplast
2021L159_187	profiel	17/03/2022	1	2			P3		
2021L159_188	profiel	17/03/2022	1	2			P3		
2021L159_189	profiel	17/03/2022	1	2			P3		
2021L159_190	profiel	17/03/2022	1	2			P3		
2021L159_191	profiel	17/03/2022	1	2			P3		
2021L159_192	profiel	17/03/2022	1	2			P3		
2021L159_193	profiel	17/03/2022	1	2			P3		
2021L159_194	WP vlak	22/03/2022	1	3					
2021L159_195	WP vlak	22/03/2022	1	3					
2021L159_196	WP vlak	22/03/2022	1	3					
2021L159_197	WP vlak	22/03/2022	1	3					
2021L159_198	WP vlak	22/03/2022	1	3					
2021L159_199	WP overzicht	22/03/2022	1	3					
2021L159_200	spoor vlak	22/03/2022	1	3	S198				
2021L159_201	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_202	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_203	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_204	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_205	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_206	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_207	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_208	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_209	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_210	profiel	22/03/2022	1	3			P2		
2021L159_211	WP vlak	22/03/2022	1	4					
2021L159_212	WP vlak	22/03/2022	1	4					
2021L159_213	WP vlak	22/03/2022	1	4					
2021L159_214	WP vlak	22/03/2022	1	4	205				detail
2021L159_215	profiel	22/03/2022	1	4			P1		
2021L159_216	profiel	22/03/2022	1	4			P1		
2021L159_217	profiel	22/03/2022	1	4			P1		ingeplast
2021L159_218	profiel	22/03/2022	1	4			P1		ingeplast
2021L159_219	profiel	22/03/2022	1	4			P1		ingeplast
2021L159_220	profiel	22/03/2022	1	4			P1		ingeplast
2021L159_221	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_222	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_223	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_224	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		

2021L159_225	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_226	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_227	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_228	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_229	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_230	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_231	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_232	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_233	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_234	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_235	profiel	22/03/2022	1	3, 4			P3		ingeplast
2021L159_236	spoor vlak	22/03/2022	1	3, 4	S217				
2021L159_237	spoor profiel	22/03/2022	1	3, 4	S217				
2021L159_238	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_239	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_240	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_241	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_242	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_243	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_244	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_245	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_246	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_247	profiel	24/03/2022	1	3, 4			P3		
2021L159_248	profiel	24/03/2022	1	4			P1		
2021L159_249	profiel	24/03/2022	1	4			P1		
2021L159_250	WP overzicht	24/03/2022	2	0A					
2021L159_251	WP vlak	24/03/2022	2	0A					
2021L159_252	WP vlak	24/03/2022	2	0A					
2021L159_253	WP vlak	24/03/2022	2	0A					
2021L159_254	WP vlak	24/03/2022	2	0A					
2021L159_255	WP vlak	24/03/2022	2	0A					
2021L159_256	WP vlak	24/03/2022	2	0A					
2021L159_257	WP vlak	24/03/2022	2	1					
2021L159_258	WP vlak	24/03/2022	2	1					
2021L159_259	WP vlak	24/03/2022	2	1					
2021L159_260	WP vlak	24/03/2022	2	1					
2021L159_261	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_262	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_263	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_264	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_265	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_266	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_267	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_268	WP vlak	24/03/2022	2	2					
2021L159_269	spoor vlak	24/03/2022	2	2	S259				
2021L159_270	spoor vlak	24/03/2022	2	2	S259				

2021L159_271	spoor vlak	24/03/2022	2	2	S260				
2021L159_272	spoor vlak	24/03/2022	2	2	S260				
2021L159_273	spoor vlak	24/03/2022	2	2	S257				
2021L159_274	spoor vlak	24/03/2022	2	2	S250.2				
2021L159_275	spoor vlak	24/03/2022	2	2	S250.2				
2021L159_276	spoor profiel	25/03/2022	2	2	S259, S260				
2021L159_277	spoor coupe	25/03/2022	2	2	S259	C259			
2021L159_278	spoor detail	25/03/2022	2	2	S257				
2021L159_279	spoor vlak	25/03/2022	2	2	S250.2				detail vlechtwerk
2021L159_280	spoor vlak	25/03/2022	2	2	S250.2				
2021L159_281	spoor vlak	25/03/2022	2	2	S250.2				detail beschoeiing
2021L159_282	spoor vlak	25/03/2022	2	2	S250.2				
2021L159_283	spoor vlak	25/03/2022	2	2	S250.2				detail beschoeiing
2021L159_284	spoor vlak	25/03/2022	2	2	S250.2				detail beschoeiing
2021L159_285	profiel	25/03/2022	2	2			P5		
2021L159_286	profiel	25/03/2022	2	2			P5		
2021L159_287	profiel	25/03/2022	2	2			P5		
2021L159_288	profiel	25/03/2022	2	2			P5		ingekrast
2021L159_289	profiel	25/03/2022	2	2			P5		ingekrast
2021L159_290	profiel	25/03/2022	2	2			P5		ingekrast
2021L159_291	profiel	25/03/2022	2	2			P5		ingekrast
2021L159_292	profiel	25/03/2022	2	2			P5		ingekrast
2021L159_293	profiel	25/03/2022	2	2			P5		ingekrast
2021L159_294	profiel	25/03/2022	2	2			P5		ingekrast
2021L159_295	WP overzicht	30/03/2022	3	0A					
2021L159_296	WP vlak	30/03/2022	3	0A					
2021L159_297	WP vlak	30/03/2022	3	0A					
2021L159_298	WP vlak	30/03/2022	3	0A					
2021L159_299	spoor vlak	30/03/2022	3	0A	S262				
2021L159_300	spoor vlak	30/03/2022	3	0A	S263				
2021L159_301	spoor vlak	30/03/2022	3	0A	S264				
2021L159_302	spoor vlak	30/03/2022	3	0A	S265				
2021L159_303	spoor vlak	30/03/2022	3	0A	S265				
2021L159_304	werkfoto	30/03/2022	3	1					
2021L159_305	WP overzicht	30/03/2022	3	1					
2021L159_306	WP overzicht	30/03/2022	3	1					
2021L159_307	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_308	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_309	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_310	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_311	werkfoto	30/03/2022	3	1					
2021L159_312	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_313	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_314	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_315	WP vlak	30/03/2022	3	1					
2021L159_316	werkfoto	30/03/2022	3	1					

2021L159_317	WP overzicht	30/03/2022	3	1					
2021L159_318	WP overzicht	30/03/2022	3	1B					
2021L159_319	werkfoto	30/03/2022	3	2					
2021L159_320	WP vlak	30/03/2022	3	2					
2021L159_321	WP vlak	30/03/2022	3	2					
2021L159_322	WP vlak	30/03/2022	3	2					
2021L159_323	WP vlak	30/03/2022	3	2					
2021L159_324	WP vlak	30/03/2022	3	2					
2021L159_325	WP vlak	30/03/2022	3	2					
2021L159_326	WP vlak	30/03/2022	3	2					
2021L159_327	WP overzicht	30/03/2022	3	2					
2021L159_328	spoor vlak	30/03/2022	3	2	S288				
2021L159_329	spoor vlak	30/03/2022	3	2	S297				
2021L159_330	spoor vlak	30/03/2022	3	2	S295				
2021L159_331	spoor coupe	30/03/2022	3	2	S288	C288			
2021L159_332	spoor coupe	30/03/2022	3	2	S288	C288			
2021L159_333	spoor coupe	30/03/2022	3	2	S288	C288			ingeplast
2021L159_334	spoor vlak	30/03/2022	3	2B	S295.2				
2021L159_335	spoor vlak	30/03/2022	3	3	S295.2				
2021L159_336	spoor vlak	30/03/2022	3	3	S295.2				
2021L159_337	spoor vlak	30/03/2022	3	3	S295.2				
2021L159_338	spoor vlak	30/03/2022	3	3	S303				
2021L159_339	WP overzicht	31/03/2022	3	3B					fotobord 3/4
2021L159_340	WP vlak	31/03/2022	3	3B					detail; fotobord 3/4
2021L159_341	WP overzicht	31/03/2022	3	4					
2021L159_342	WP vlak	31/03/2022	3	4					
2021L159_343	spoor vlak	31/03/2022	3	4	S305				
2021L159_344	spoor vlak	31/03/2022	3	4B	S305				fotobord 4/5
2021L159_345	spoor vlak	31/03/2022	3	5	S305				
2021L159_346	profiel	31/03/2022	3	5			P6		
2021L159_347	profiel	31/03/2022	3	5			P6		ingeplast
2021L159_348	profiel	31/03/2022	3	5			P6		ingeplast
2021L159_349	profiel	31/03/2022	3	5			P6		ingeplast
2021L159_350	profiel	31/03/2022	3	5			P6		ingeplast
2021L159_351	profiel	31/03/2022	3	5			P6		ingeplast
2021L159_352	spoor detail	31/03/2022			S317				natuursteen
2021L159_353	spoor detail	31/03/2022			S317				natuursteen
2021L159_354	spoor detail	31/03/2022			S317				natuursteen
2021L159_355	spoor detail	31/03/2022			S317				natuursteen
2021L159_356	spoor detail	31/03/2022			S317				natuursteen
2021L159_357	terrein	31/03/2022							drainagegreppel
2021L159_358	terrein	31/03/2022							
2021L159_359	terrein	31/03/2022							
2021L159_360	terrein	31/03/2022							

15.3. SPORENLIJST

PROJECTCODE		2021L159																				
ONDERWERP		SPORENLIJST																				
spoornr,	datum	put	vlak/prof	fotonr(s).	tekening	vondstnr	staal	coupe		beschrijving								interpretatie	datering	spoorass,	spoorrel,	Opmerking
								nr.	diepte (-vl1)	aard	kleur	vlekken	textuur	humus	inclusies	biot.	aflijning					
1	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 29		3				hom	donkergrijs	geel	zandige klei	h1	BK1; Fe1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
2	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 30		1, 2, 4, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17				hom	lichtgeelgrijs	grijs + donkergrijs	sterk zandige klei			x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
3.1	14/03/2022	WP1	OA	2 t/m 28; 31; 32		5				het	donkergrijs		sterk zandige klei	h2	BK3, leisteen		duidelijk	kuil	nieuwe tijd			veel baksteenpuin, geglazuurde tegel
3.2	14/03/2022	WP1	OA	2 t/m 28; 31; 32						het	donkergrijs	geel	zwak zandige klei	h2	BK1, stenen		duidelijk	kuil	nieuwe tijd			
4	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 33		8, 18, 27				hom	grijs	geel	zwak zandige klei	h1	BK1		vaag	ophogingslaag	nieuwe tijd			
5.1	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 34		7				hom	donkergrijs	geel	zwak zandige klei	h2	BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			wortels
5.2	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 34						hom	bruingrijs		sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
6	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 35						hom	donkergrijs	geel	zandige klei		BK1; Fe1	x	vaag	ophogingslaag	nieuwe tijd			
7	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 36		19				hom	grijsbruin	bruin	leem	(h1)	BK1, Fe2	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 232	wortels
8	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 37; 38						hom	grijs	geel	sterk zandige klei	h1	Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		100 , 129, 231	wortels
9	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 39						hom	lichtbruingrijs	lichtgeelbruin	leem	(h1)	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			wortels
10	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 40						hom	lichtbruingeel	grijs	zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			wortels
11.1	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 41						hom	lichtgrijsgeel		zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			mogelijk nog greppel
11.2	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 41						hom	lichtblauwgrijs	bruin	zandige leem		BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
12	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 42		20				het	bruingrijs	wit + grijs	zandige leem	(h1)	BK2,stenen, Fe1		scherp	kuil	nieuwe tijd			
13	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 43						hom	lichtbruingrijs		zandige leem		BK1; Fe1		vaag	ophogingslaag	nieuwe tijd			
14	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 44						hom	lichtbruingrijs	grijs	zandige leem		Fe1		vaag	ophogingslaag	nieuwe tijd			mogelijk idem als 13
15	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 44						hom	lichtgeelgrijs	grijs	zandige leem				vaag	ophogingslaag	nieuwe tijd			lijkt op 10
16.1	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 45; 46						hom	rood	nvt	baksteen		kalk		scherp	fundering	nieuwste tijd			19e-20e eeuw
16.2	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 45; 46						hom	blauwgrijs		leem				scherp	fundering	nieuwste tijd			verstikt
17.1	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 47		22, 23				hom	donkergrijsbruin	lichtbruin + geel	leem	h1	BK2, HK1		scherp	greppel	nieuwe tijd			
17.2	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 47		21				het	donkerblauwbruin	geel	leem	h1	BK1, HK1,hout		scherp	greppel	nieuwe tijd			verstikt
18.1	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 48						hom	bruingrijs		zandige klei	h1	BK1, Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
18.2	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 48		24				hom	lichtblauwgrijs	lichtgrijs	zandige klei		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
19	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 49						het	grijsblauw		zandige klei	h1	BK2		duidelijk	fundering	nieuwste tijd			verstikt door fundering; pijpensteel
20	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 50						hom	lichtgeelbruin	grijs	leem		BK1		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			
21	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 51; 52		25				hom	donkerblauwgrijs	lichtblauwgrijs + donkergrijs	zwak zandige klei	h1	BK1		vaag	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			verstikt
22	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 53						hom	donkergrijs	lichtgrijs	zandige leem	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			verstikt
23	14/03/2022	WP1	OA	1 t/m 28; 54						hom	lichtgrijs		sterk zandige klei		BK1		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			verstikt

24	14/03/2022	WP1	0A	1 t/m 28; 55						hom	lichtbruingeel		zandige leem		Fe1		scherp	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			
25.1	14/03/2022	WP1	0A	1 t/m 28; 56						het	grijsbruin	donkergrijs + geel	sterk zandige klei	h1	BK2		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			
25.2	14/03/2022	WP1	0A	1 t/m 28; 56						het	donkerblauwgrijs	grijs + geel	sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			
26	14/03/2022	WP1	0A	1 t/m 28; 57						hom	lichtgrijsblauw	grijs	zandige leem		hout		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
27	14/03/2022	WP1	0A	1 t/m 28; 58						hom	zwart		hout				scherp	houten paal	nieuwe tijd			diameter 5 cm;
28	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 83						hom	lichtgeelbruin	grijs + donkergrijs	sterk zandige klei		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
29	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 84		32				hom	grijs	geel	sterk zandige klei	h1	BK1; leisteent		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			hoort verm. Bij 30
30	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 85		29,30,31,33				hom	donkerbruingrijs	geel++	zandige klei	h1	BK1 + HK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
31	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 86						hom	donkergrijs	geel	zwak zandige klei	h1	BK2; stenen		duidelijk	kuil	nieuwe tijd			wortels
32.1	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 87						hom	donkergrijs	geel	sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			wortels
32.2	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 87						hom	grijs	geel	sterk zandige klei	h1	BK1; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			wortels
32.3	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 87		34				hom	grijsgeel	grijs	leem		Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
33	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 88						hom	donkerbruingrijs	geel	sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			wortels
34	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 88						hom	lichtgrijsgeel	grijs	zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			1 pakket met 35
35	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 88						hom	lichtgeelgrijs	geel + grijs	zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			1 pakket met 34
36	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 88						hom	bruingrijs	grijs	sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
37	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 89						hom	lichtbruin	geel + grijs	zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			wschl idem aan 39
38	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 89						hom	blauwgrijs	geel	leem		BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
39	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 90						hom	lichtbruin	grijs	leem		BK2; Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			wschl idem aan 37
40	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 90						het	rood		baksteen		BK5; kalkmortel		scherp	fundering	nieuwste tijd			
41	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 91						hom	lichtgrijs	grijs	zandige leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
42.1	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 92						hom	donkergrijs	geel + grijsbruin	zandige leem	h1	Bk1; hout		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
42.2	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 92						hom	bruingrijs	grijs + bruin	leem	h1	Bk3		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
43.1	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 93; 94						hom	grijsbruin	donkergrijs	sterk zandige klei	h1	BK1; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
43.2	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 93; 94						hom	blauwgrijs		sterk zandige klei	h1	BK1; steen		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
44	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 93						hom	lichtgrijsbruin	grijs	leem		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
45	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 94						hom	lichtblauwgrijs	grijs + bruin	zandige leem		BK1; HK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
46	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 94						hom	donkerblauwgrijs	lichtbruingeel	leem	h1	BK1; leisteent		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
47	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 94						hom	grijs	geel + grijs	zandige leem		HK1 + BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
48	14/03/2022	WP1	1	59 t/m 82; 94		35				hom	donkergrijs	lichtbruin + lichtgrijs	sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
49	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 100						hom	grijs	lichtgeelbruin	sterk zandige klei	h1		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			venig
50	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 101		46, 47, 48, 50, 51, 52, 53				hom	zwartgrijs	groen	zwak zandige klei	h2		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes
51	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 122; 123		49				hom	lichtgrijsbruin	grijs	leem		Fe1; BK1		scherp	kuil	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
52	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 124		55, 56				hom	grijs	zwart + lichtgeelbruin	sterk siltige klei	h1	HK1	x	duidelijk	oude A/ophogingslaag	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
53.1	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 103		57				hom	bruingrijs	donkergrijs + geel	sterk zandige klei	h1	Fe1; BK1	x	scherp	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			

53.2	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 103; 104					hom	lichtgroengrijs	geel	sterk siltige klei	h1	Fe1; BK1	x	duidelijk	oude A/ophogingslaag	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
54	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 105; 125		58, 59			hom	lichtgroengrijs	donkergrijs + groen	sterk siltige klei		Fe1		duidelijk	kuil	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
55.1	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 126; 12; 127					hom	bruin		hout				scherp	houten balk	nieuwste tijd			
55.2	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 126; 127		62, 63			hom	grijsbruin	geel	zandige leem	h1	Fe1; BK2		scherp	greppel	nieuwste tijd			wortels; houtresten
56	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 104					hom	donkergrijs	grijs + zwart	zwak zandige klei	h2	Fe1; BK1		duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			wortels
57	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 104					hom	grijs	geel + zwart	sterk siltige klei	h1		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			wortels; schelpjes
58	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 107		64			hom	grijsbruin	geel + groen + donkergrijs	sterk siltige klei	h1	Fe2	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes
59	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 129		65			hom	lichtbruingeel	blauw	leem		Fe1; BK1		scherp	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes
60	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 128					hom	bruin	bruin	sterk siltige klei				duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
61	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 130		67			hom	grijsblauw	donkergrijs + lichtgeelbruin	sterk siltige klei		BK1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			verstikt; schelpjes
62	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 122; 123					hom	donkergrijsbruin	geel	zwak zandige klei	h2	BK1	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
63.1	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 105		60			hom	bruingrijs	groen + zwart	sterk zandige klei	h1	Fe1; BK1	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		hangt samen met 53	
63.2	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 105					hom	bruingrijs	groen + zwart + geel	sterk zandige klei	h1	Fe1; BK1	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
64	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 126; 127		61			hom	donkerblauwgrijs		zwak zandige klei	h1	BK2; stenen		duidelijk	kuil	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		doorsneden door 55	
65	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 122; 123					hom	geel	bruin	zandige leem				duidelijk	greppel/ ophogingslaag				
66	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 130					hom	lichtbruingrijs	donkergrijs	zandige leem		BK1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 200,1	schelpjes
67	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 131					hom	grijsbruin	grijs	zwak zandige klei	h1	BK1	x	duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 202,1	schelpjes
68	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 131					hom	lichtgrijs	grijs	zwak zandige klei		BK2		duidelijk	greppel/ ophogingslaag		idem 146,1; 201	verstikt;wortels; schelpjes	
69	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 136; 137					hom	donkergrijs	lichtgrijs + zwart	sterk zandige klei	h2		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			verstikt; moerig
70	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 136; 137					hom	grijsbruin		sterk siltige klei	h1	Fe1; HK1		duidelijk	oude A/ophogingslaag				
71.1	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 132					het	donkergrijs	lichtbruingrijs	leem	h1	BK2		duidelijk	greppel	nieuwste tijd		idem 190,1	verstikt
71.2	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 132					hom	lichtbruingrijs	donkergrijs + geel	leem				duidelijk	greppel	nieuwste tijd		idem 145,1	verstikt
72	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 132					hom	lichtgroengrijs	geel + grijs	leem		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt; schelpjes
73	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 132	P2				hom	grijs	lichtbruingrijs	sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 177,1	moerig
74	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 132	P2				hom	lichtgroengrijs	grijs + geel	leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 187,1	verstikt
75	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 133					hom	zwartgrijs	groen + lichtbruin	zwak zandige klei	h2			duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 215	venig; schelpjes; wal
76	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 133					hom	bruingrijs	lichtgroen	leem	h1	BK2		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 183,1	
77	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 134					hom	lichtgrijs	grijs	zandige leem		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 182,4	schelpjes
78	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 135					hom	donkergrijsbruin	lichtgrijs	sterk zandige klei	h2	BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 227	venig, schelpjes, hout
79	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 135					hom	grijsbruin	lichtgrijs	zwak zandige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 184	
80	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 135					hom	zwartgrijs		zwak zandige klei	h2		x	duidelijk	ophogingslaag/ oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 221 of 224	venig, slap, hout wortels
81	16/03/2022	WP1	2	95 t/m 121; 138					hom	zwart		hout				duidelijk	beschoeiing	nieuwste tijd		in S78	
82	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1				hom	donkergrijsbruin	lichtbruin +geel	leem	h2	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
83	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1				hom	donkerbruingrijs	lichtgrijsbruin + zwart	zandige leem	h2	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
84	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	95, 98			hom	grijs	lichtgrijsbruin + zwartgrijs	leem	h1	BK2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			

85	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	lichtbruingrijs	geel + grijs	sterk zandige klei		Fe1; BK1		scherp	greppel	nieuwste tijd			
86.1	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	96				hom	grijs	lichtgeel + grijs	sterk siltige klei		Fe1		scherp	greppel	nieuwste tijd			
86.2	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	lichtbruingrijs	lichtgeel + grijs	sterk siltige klei				scherp	greppel	nieuwste tijd			
87	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	91				hom	bruingrijs	donkergrijs	sterk zandige klei	h2	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		hoort bij 88	
88	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	grijs		zwak zandige klei	h1	HK1; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		hoort bij 87	
89	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	lichtgrijsgeel	bruin + grijs	sterk zandige klei		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
90.1	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4					hom	grijsbruin	lichtgeel + grijs	leem		BK2; kalkbr		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
90.2	18/03/2022	WP1	P4	139 t/m 160	P1					hom	bruingrijs	zwart + geel	leem		cokes		duidelijk	kuil	nieuwe tijd			
90.3	18/03/2022	WP1	P4	139 t/m 160	P1					het	rood		baksteen		BK3		scherp	kuil	nieuwe tijd			
91	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4	101				hom	zwart	lichtbruin	zandige leem	h2	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
92.1	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4					hom	lichtbruingrijs	grijs	leem		Fe1; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
92.2	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	geel		zandige leem		Fe1; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
92.3	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4					hom	lichtgrijsbruin		zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			gelaagd
93	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4					hom	geel	grijs + bruin	zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			gelaagd
94	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	lichtgeelbruin	lichtgrijs	leem		Fe1; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			sterk gelaagd
95.1	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4					hom	geel	grijsbruin	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
95.2	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4					hom	lichtgrijs		zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
96.1	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	donkergrijs		sterk zandige klei		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			schopbrokken, -steken herkenbaar
96.2	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	92				hom	grijs	grijs + bruin	sterk zandige klei		Fe2; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		hoort bij 87	
97	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	lichtgrijsgeel	grijs + bruin	zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
98	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	grijs	donkerbruin + geel	sterk zandige klei		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
99	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	110				hom	bruin	grijs	zwak zandige klei		Fe1; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
100.1	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4	100, 111				hom	grijsbruin		zwak zandige klei		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
100.2	17/03/2022	WP1	P1; P4	139 t/m 160	P1; P4					hom	blauwbruin		zwak zandige klei				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		8; 129; 231	verstikt
101	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	100				hom	lichtgeel	grijs	zandige leem	(h1)	Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			zuidwaarts iets meer humeuzer
102.1	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	grijsbruin	grijs	sterk zandige klei		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
102.2	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	130				hom	lichtbruingrijs		sterk zandige klei		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
103.1	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	lichtbruingeel		sterk siltige klei		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem als 103,2	
103.2	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	102				hom	lichtblauwgrijs		sterk siltige klei		BK1		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd		idem als 103,1; 68	verstikt
104	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	donkerblauwgrijs	donkergrijs + lichtblauwgrijs	sterk siltige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
105	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1					hom	lichtgeelgrijs	grijs	zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
106	17/03/2022	WP1	P1	139 t/m 160	P1	54, 57, 88, 90, 94, 97				hom	bruingrijs	bruin	zwak zandige klei	h2	Fe2; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
107	17/03/2022	WP1	P1/P2	139 t/m 160	P1/P2	82, 83, 87, 89, 93, 99, 104, 106, 129, 108				hom	donkergrijs		zwak zandige klei	h2	Fe2	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			moerig; schelpjes
108	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	donkergrijsbruin	geel	zwak zandige klei	h2	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
109	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					het	donkerbruingrijs	geel	sterk zandige klei	h2	kalkbr +BK1		scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			
110	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					het	lichtgrijsbruin	grijs	zandige leem		kalkbr +BK2		scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			
111	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2	107				het	donkergrijs	lichtbruin	zandige leem	h2	cokes		scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			industrieel wit AW
112	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	bruingrijs	geel +donkergrijs +zwart	sterk zandige klei	h1	BK1		scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			
113	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	grijsbruin	donkergrijs	sterk siltige klei	h1	Fe1; BK1		scherp	greppel	nieuwste tijd			
114	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	donkerbruin		sterk siltige klei	h2	kalkbr + Fe1		scherp	greppel	nieuwste tijd			moerig
115.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtbruingrijs		zandige leem	h1	Fe2; BK1		scherp	greppel	nieuwste tijd			
115.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtgrijsbruin		zandige leem		FE1; BK1		scherp	greppel	nieuwste tijd			
116	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtbruin	grijs	leem		kalkbr +BK1		scherp	kuil	nieuwste tijd			lagen

117	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	bruingrijs	donkergrijs+	zandige leem		BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
118.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					het	lichtgrijsbruin	zwartgrijs + groen	sterk siltige klei		Fe1; kalkbr, BK2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwste tijd			
118.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgrijsbruin		leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		mog idem 119	1 pakket met 120-1
119	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtbruingrijs	grijs	leem		Fe1; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			119 t/ 123 = idem 92 t/m 94
120.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtbruingrijs		leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		mog idem 120	1 pakket met 118-2
120.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgroengrijs	donkergrijs	leem		BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
120.3	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgroengrijs	grijs+	leem		BK1		vaag	ophogingslaag	nieuwe tijd			
121	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgeelgrijs	donkergrijs	zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
122.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgeelgrijs		zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 121, 123	
122.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgroengrijs		zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 121, 124	verstikt
123	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtgrijsgeel		zandige leem		BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			1 pakket met 119, 121
124	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	donkergrijs	geel	sterk zandige klei	h2	BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
125	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	grijsbruin	grijs + geel	sterk zandige klei	h2	BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
126	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	grijsbruin	geel	zwak zandige klei	h1	BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
127	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	donkergrijs	geel + lichtgrijsbruin	sterk zandige klei	h2	Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
128	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtgrijsbruin	grijs	zandige leem		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
129.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2	81, 103				hom	bruingrijs	lichtgrijsbruin+ donkergrijs	sterk zandige klei	h2	BK1; Fe1; steen		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem als 8, 100 , 231	
129.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	blauwgrijs	lichtgrijsbruin+ donkergrijs	sterk zandige klei	h2	BK1; Fe1; steen		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem als 8, 100 , 232	verstikt
130	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	donkerbruingrijs	donkergrijs + geel	leem	h2	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
131	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	donkergrijsbruin	geel++	leem	h2			duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
132	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtbruingrijs	grijsbruin	leem	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
133	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtbruingeel	grijsbruin	zandige leem		Fe1; steen		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
134	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtbruingrijs	grijs + geel	zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
135	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	bruingrijs		leem		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			1 pakket met 87
136	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2	44, 84, 85, 86, 105				hom	grijsbruin		sterk zandige klei	h1	BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 106?	1 pakket met 137
137	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2	79, 80				hom	bruingrijs		sterk zandige klei	h1	Fe2	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 106?	1 pakket met 136
138	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177	P2					hom	lichtbruingeel	groen	zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			
139.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtbruingeel	lichtgrijsgeel	sterk zandige klei	h1	Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem als 102?	
139.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	groengrijs	donkergrijs	sterk zandige klei		kalkbr		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem als 102?	verstikt
140.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtbruingrijs	geel + grijsbruin	zandige leem		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem als 105?	
140.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgroengrijs		zandige leem				vaag	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem als 105?	
141	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	grijsbruin	groen + lichtgrijsbruin	zwak zandige klei	h1	BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag/ oude A	nieuwe tijd		idem 136 en 106?	schelpjes
142	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	donkergroenbruin	lichtgroengrijs	sterk zandige klei	h2	Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
143	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	donkerbruin	bruin + zwart	sterk zandige klei	h1	BK1		scherp	greppel	nieuwste tijd			verstikt
144	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	groenbruin	donkergroengrijs	sterk zandige klei	h1	BK3		duidelijk	greppel	nieuwste tijd			verstikt
145	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	groenbruin		sterk siltige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	nieuwste tijd			verstikt
146.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtgroenbruin	lichtgeel	zwak zandige klei		BK1		vaag	greppel	nieuwe tijd			verstikt

146.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	groenbruin	geel + lichtgroenbruin	sterk zandige klei		BK1		vaag	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			verstikt; laagjes
146.3	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	bruin	geel	sterk siltige klei	h1			vaag	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			verstikt; onder 146,2 maar zeer vaag
147	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtbruingroen	donkerbruin	leem				vaag	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			verstikt
148.1	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2	109				hom	donkerbruin	lichtgroenbruin	zwak zandige klei	h1			vaag	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			verstikt
148.2	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					hom	lichtbruingroen		zandige leem		BK1; steen		vaag	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			verstikt; onder 148,1 maar zeer vaag
149	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					het	rood		baksteen		BK5		scherp	muur	nieuwste tijd			
150	17/03/2022	WP1	P2	162 t/m 177; 201 t/m 210	P2					het	rood		baksteen		BK5		scherp	muur	nieuwste tijd			
151	18/03/2022	WP1	P4	178 t/m 186	P4	112				hom	lichtgrijsbruin	grijs + geel	leem		BK1		duidelijk	kuil/ ophogingslaag	nieuwe tijd			
152	18/03/2022	WP1	P4	178 t/m 186	P4					hom	donkerblauwgrijs		sterk siltige klei	h1		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd		idem 107	verstikt
153	18/03/2022	WP1	P4	178 t/m 186	P4					hom	donkergrijsbruin		sterk siltige klei	h2	BK1	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd		idem 107	
154	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	donkerbruingrijs	lichtbruin	sterk zandige klei	h2	BK2; kalkbr	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
155	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	donkergrijsbruin	lichtbruin	zwak zandige klei	h2	BK1; cokes	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
156	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	donkergrijsbruin	lichtbruin	sterk zandige klei	h2	BK1; cokes		duidelijk	greppel	nieuwste tijd			
157	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	grijsbruin		zandige leem	h1	BK2; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwste tijd			
158	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	donkerbruingrijs	groen	sterk zandige klei	h2	BK1; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwste tijd			
159	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	bruingrijs	lichtgeelbruin	sterk zandige klei	h1	BK1;		duidelijk	greppel	nieuwste tijd			
160	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	donkerblauwgrijs		sterk zandige klei	h1	BK1; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwste tijd			
161	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	donkerbruingrijs		sterk zandige klei	h1	BK3		scherp	greppel	nieuwste tijd		idem 144	
162	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	bruin	grijs	sterk siltige klei		BK1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
163	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgrijsbruin	donkergrijs	zwak zandige klei		BK1; Fe1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
164.1	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtbruin	grijs + bruin	sterk zandige klei		BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			1 pakket met 165
164.2	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtbruingrijs	grijs + bruin	sterk zandige klei		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			1 pakket met 165
165	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroenbuin	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt; wortels
166	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgeelbruin	lichtgrijs	zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			laagjes; 1 pakket met 167
167	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengrijs	grijs + lichtgrijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt; 1 pakket met 166
168.1	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengeel	bruin + grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem met 95,1	verstikt
168.2	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtbruingeel	grijs	zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem met 95,2	
169.1	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgeelblauw		zwak zandige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem met 100,1	verstikt
169.2	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	bruin	geel	zwak zandige klei	h1	Fe1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem met 100,1	
170	18/03/2022	WP1	3; P3	187 t/m 193	P3	140				hom	zwartgrijs		zwak zandige klei	h2		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			venig; wortels; schelpjes
171	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	groenbruin	grijs	zwak zandige klei	h1			duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 146	
172	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	groenbruin	lichtgroengeel	zwak zandige klei	h1	BK1	x	duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 146	wortels
173	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtbruingeel	grijs	zandige leem		Fe2; kalkbr	x	duidelijk	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			
174	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengrijs	grijs	zandige leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd		lijkt op 146	
175	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	bruin	grijs	sterk zandige klei	h1	BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
176	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	grijsbruin	grijs + bruin	sterk zandige klei	h1	BK1; Fe2; kalkbr		duidelijk	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			hoort wschlijk bij 177
177	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3	145				hom	donkergrijsbruin	lichtgroengeel	sterk zandige klei	h2	BK1; HK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt

178	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	donkergrijs	zwart	sterk zandige klei	h2	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		lijkt op 183	verstikt
179	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	grijsbruin	zwart + bruin	leem	h1	BK1; cokes; Fe1		scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			
180.1	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3	113				hom	blauwgrijs	geel + donkergrijs	leem	h1	BK2; kalkbr		duidelijk	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			
180.2	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	bruinigrijs	geel + grijs	leem	h1	HK1;BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			wortels
181	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	zwartgrijs	geel + groen + donkergrijs	leem	h2	BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwste tijd			gevlekt door bebouwing
182.1	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengrijs	grijs + geel	zandige leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
182.2	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroenbruin	lichtgroengrijs	leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
182.3	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengrijs	bruin	zandige leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
182.4	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	groenbuirn	lichtgroengrijs	sterk siltige klei				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt
182.5	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengeel	grijs	zandige leem		steentje		scherp	greppel	nieuwe tijd			verstikt
183	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3	114, 141				het	geelbuin	lichtbruingeel + grijs	sterk zandige klei	h1	BK2; steen		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
184.1	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3	143				hom	donkergrijsbruin	grijs + bruin	leem	h2	BK1; kalkbr.		duidelijk	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			schelpjes; laagjes; op overgang 221: houtresten
184.2	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtbruin	grijsbruin	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			
185	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	grijsbruin	lichtbruin + zwart	leem	h1	BK2; kalkbr.		vaag	ophogingslaag/greppel	nieuwe tijd			hoort bij 184?
186	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtbruingeel	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
187	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengrijs	lichtgroengeel	zandige leem		BK1; kalkbr.		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
188	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	lichtgroengeel	grijs + groen	zandige leem		BK1; HK1; Steen		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
189	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	zwartgrijs	geel + groen	leem	h2	BK4		duidelijk	verstoring	nieuwste tijd			t.g.v. afbraak
190	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	donkerbruin	wit + geel	zwak zandige klei	h1			duidelijk	greppel	nieuwste tijd		idem s145	
191	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	donkerbruingrijs	zwart + geel	leem	h1			duidelijk	ophogingslaag/natuurlijk laag	nieuwe tijd		idem als 153	
192	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					hom	rood	grijs	baksteen		BK5		scherp	muur	nieuwste tijd			
193	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	lichtroodbruin	bruin + geel	zandige leem		BK4		scherp	kuil/fundering	nieuwste tijd			
194	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	bruinrood	grijs	zandige leem		BK4		scherp	muur	nieuwste tijd			
195	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	bruinrood	grijs	zandige leem		BK4		scherp	kuil/fundering	nieuwste tijd			
196	18/03/2022	WP1	P3	187 t/m 193	P3					het	rood		baksteen		BK5		scherp	muur	nieuwste tijd			
197	22/03/2022	WP1	3	194 t/m 199						hom	zwartgrijs	grijs	sterk siltige klei	h3			duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			moerig, veenborkken, wortels
198	22/03/2022	WP1	3	200		129				hom	donkergrijsbruin	groen + grijs	zwak zandige klei	h1	Fe1		duidelijk	ophogingslaag/oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd		idem als 107	overgang naar oude A; moerig, schelpen, hout
199.1	22/03/2022	WP1	3	194 t/m 199; 215 t/m 220; 248; 249	P1					hom	lichtbruingeel	grijs	zandige leem		BK1		scherp	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			
199.2	22/03/2022	WP1	P1	215 t/m 220; 248; 249	P1					hom	grijs	grijsbruin + lichtgrijs	zandige leem				scherp	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			gelaagd
200.1	22/03/2022	WP1	3	194 t/m 199						hom	grijs	lichtgeel +bruin	zwak zandige klei	h1			scherp	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			gelaagd, verstikt, schelpen, hout
200.2	22/03/2022	WP1	P1	215 t/m 220; 248; 249	P1	131				hom	grijs	bruin	zwak zandige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			verstikt, schelpen, hout
201	22/03/2022	WP1	3	194 t/m 199						hom	grijs	bruin	leem				duidelijk	oude A/ greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd		combinatie 103,2; 204; 206	verstikt, schelpen, hout
202	22/03/2022	WP1	3	194 t/m 199						hom	donkerbruin	grijs	zwak zandige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			verstikt; schelpen
203.1	22/03/2022	WP1	3	194 t/m 199						hom	donkergrijs	lichtbruin	sterk zandige klei	h1	BK1		scherp	greppel	nieuwe tijd			verstikt, plaatselijk lichtgrijze laagjes
203.2	22/03/2022	WP1	P2	201 t/m 210	P2					hom	donkerbruingrijs	lichtgeel	zwak zandige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt, laagjes
204	22/03/2022	WP1	3, 4	194 t/m 199; 211 t/m 213		132, 133				hom	donkerbruingrijs	lichtgeel	sterk siltige klei	h2	kalkbrokje		duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			verstikt;; wortels
205	22/03/2022	WP1	3, 4	195; 214			2			hom	bruin		hout				duidelijk	beschoeiing	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			houten paaltjes
206	22/03/2022	WP1	P1	215 t/m 220; 248; 249	P1					hom	donkerbruin	lichtgrijs + donkergrijs	sterk siltige klei	h1	BK1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			laagjes,
207	22/03/2022	WP1	P1	215 t/m 220; 248; 249	P1					hom	grijs	lichtgrijs	zandige leem				duidelijk	natuurlijke laag				AC-horizont

208	22/03/2022	WP1	P1	215 t/m 220; 248; 249	P1					hom	donkerbruingrijs		zwak zandige klei	h2			duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			wortels
209	22/03/2022	WP1	4; P1	215 t/m 220; 211 t/m 213	P1					hom	grijsbruin	lichtgrijs	zwak zandige klei	h1			duidelijk	natuurlijke laag				AC-horizont
210	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	lichtgeelbruin	grijs	sterk siltige klei		kalkbr.		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
211	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	lichtgroengrijs	lichtgroen	leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			laagjes
212	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	groengrijs	lichtgroen	zwak zandige klei	h1			duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
213	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	grijsgroen	lichtgeelgrijs	sterk zandige klei				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			laagjes
214	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	lichtbruingroen	grijs	sterk siltige klei		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 187	
215.1	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	donkergrijs	geel + donkergrijs	sterk siltige klei	h2			duidelijk	natuurlijke laag/ verstoord	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			mogelijk boomval
215.2	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	grijs	lichtgroengeel	zwak zandige klei	h1	steen		duidelijk	natuurlijke laag/ verstoord	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			mogelijk boomval
215.3	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	zwartgrijs	grijs + lichtbruingeel	sterk siltige klei	h1			duidelijk	natuurlijke laag/ verstoord	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			mogelijk boomval
216	22/03/2022	WP1	3, 4				3,4			hom	bruin		hout				scherp	paal	nieuwe tijd			
217	22/03/2022	WP1	3, 4; P3	221 t/m 235; 238 t/m 247; 236; 237	P3					hom	grijs	geel	sterk siltige klei	h1			duidelijk	natuurlijke laag/ verstoord	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			mogelijk boomval
218	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	lichtgroengrijs	grijs	zandige leem				duidelijk	natuurlijke laag				AC-horizont
219	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	groengrijs	grijs	leem				duidelijk	natuurlijke laag				AC-horizont
220	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	donkergrijs	zwart + groengrijs	zwak zandige klei	h2		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		lijkt op170	
221	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3	144, 157				hom	donkergrijs	groen + geel	zwak zandige klei	h2	BK1		scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			
222	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	lichtbruingeel	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
223.1	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3	149				hom	donkerbruingrijs	zwart	sterk zandige klei	h2			duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
223.2	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	donkergrijsbruin	zwart	sterk zandige klei	h1			duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 7	
224.1	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	zwartgrijs	lichtbruin + groengeel	sterk zandige klei	h2			duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
224.2	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	lichtbruingeel	zwartgrijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
225	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	lichtbruingeel		zandige leem				scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			spoellaagje
226.1	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3	142				hom	grijs	lichtbruin + bruingrijs	leem	h1		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 170	veenbrokjes; wortels; schelpjes
226.2	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	donkerbruin		sterk siltige klei	h3		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 170	venig
227.1	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	donkerbruin	lichtgeelbruin	sterk zandige klei	h2	BK1		vaag	greppel	nieuwe tijd			
227.2	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	grijsbruin	zwart	sterk siltige klei	h1	BK1		vaag	greppel	nieuwe tijd			
228	22/03/2022	WP1	P3	221 t/m 235; 238 t/m 247	P3					hom	groengrijs	donkergrijs + lichtgroengeel	zandige leem			x	duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 172	
229.1	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256						hom	lichtbruingeel		zandige leem		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
229.2	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256						hom	lichtgrijsgeel		zandige leem		BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
230.1	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256						het	rood	groengrijs	zandige leem		BK4; stenen		scherp	verstoring	nieuwste tijd			20e eeuw
230.2	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256						hom	bruingrijs	geel	zandige leem	h1	BK1		scherp	verstoring	nieuwste tijd			20e eeuw
230.3	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256						hom	donkergrijsbruin	zwart	zandige leem	h2	BK1		scherp	verstoring	nieuwste tijd			20e eeuw
230.4	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256		155				hom	grijsbruin	geel + donkerbruin	zandige leem	h1	BK1		scherp	verstoring	nieuwste tijd			20e eeuw
231	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256		151				hom	bruingirjs	lichtgeelbruin	sterk zandige klei	h1	Fe1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 8; 100 , 129	
232	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256		152				hom	lichtbruin	donkergrijs + grijs	leem		BK1; Fe1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			wortels
233	24/03/2022	WP2	OA	250 t/m 256						hom	bruingrijs	geel	sterk zandige klei		BK1; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			

234	24/03/2022	WP2	0A	250 t/m 256						hom	grijsbruin	grijs + lichtgeelbruin	sterk zandige klei		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
235	24/03/2022	WP2	0A	250 t/m 256						hom	lichtbruingeel	donkergrijsbruin	leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			vlekken: brokken van schop
236	24/03/2022	WP2	0A	250 t/m 256		156				hom	lichtgrijsbruin	grijsbruin	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			vlekken: brokken van schop
237	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	blauwgrijs	lichtgeelbruin	sterk siltige klei				scherp	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
238	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260		158				hom	bruingrijs	grijs	sterk siltige klei		BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 249	
239	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	lichtgrijsbruin		sterk siltige klei		BK1; FE1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
240.1	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	lichtbruingeel	lichtgrijsbruin	zandige leem		BK1; FE1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
240.2	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260		159				hom	bruingrijs	lichtgrijsbruin	zwak zandige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
241	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260		160				hom	lichtbruingrijs		zandige leem		BK1; FE1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
242	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	lichtgeelbruin	grijs	leem		BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
243	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260		161				hom	lichtbruin		zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
244	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	lichtgeel		zandige leem		Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
245	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	donkergrijs	lichtgeel	zwak zandige klei	h1	Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
246	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	grijs	lichtgeel	sterk siltige klei	h1	Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
247	24/03/2022	WP2	1	257 t/m 260						hom	donkerbruingrijs		zandige leem	h2	BK2; Fe1		scherp	verstoring	nieuwste tijd			20e eeuw
248	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268		173, 174				hom	blauwgrijs		sterk siltige klei	h2	BK1	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 238	
249.1	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268		176, 177				hom	lichtgrijsbruin	grijs	zwak zandige klei		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes; rand gracht oudste fase
249.2	24/03/2022	WP2	P5	285 t/m 294	P5					hom	grijsbruin	lichtgeel + donkerbruin	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
250.1	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268		165, 178				hom	grijs	zwart	sterk siltige klei	h1	BK1; Fe1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes
250.2	24/03/2022	WP2	2, P5	285 t/m 294; 274; 275; 279 t/m 284	P5					hom	lichtblauwgrijs		sterk siltige klei		hout		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			laag met hout en steen
250.3	25/03/2022	WP2	2	279 t/m 284			1			hom	bruin		hout				scherp	hout				mogelijk beschoeiing: houten paaltjes met vlechtwerk
251.1	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	donkerbruin		sterk siltige klei	h2			duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes; moerig; rand gracht
251.2	25/03/2022	WP2	P5	285 t/m 294						hom	donkergrijsbruin		sterk siltige klei	h2	BK1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes; moerig
252.1	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	lichtbruingrijs	donkerbruin + grijs	leem		BK1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes
252.2	25/03/2022	WP2	P5	285 t/m 294	P5					hom	donkerbruin	lichtgeel	sterk zandige klei	h2			duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			moerig
253	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	lichtgrijs	lichtbruin	leem		Fe1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes; wortels; verstikt
254.1	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	lichtgrijsgeel	grijs + bruin	leem		Fe1		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes
254.2	25/03/2022	WP2	P5	285 t/m 294	P5					hom	lichtbruingeel	grijs	leem		Fe2		duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
255.1	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	donkergrijs	lichtbruingeel	zwak zandige klei	h2	Fe1	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 256	moerig; schelpjes; houtresten
255.2	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	lichtgeelbruin	lichtgeel	sterk zandige klei		BK1; Fe2	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			AC-horizont
256	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268			6			hom	donkerbruingrijs	lichtgeelbruin	sterk zandige klei	h2	BK1; Fe1	x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd		idem 255,1	hout; moerig; schelpjes
257	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268; 273; 278			5			hom	donkerbruin		hout				scherp	hout	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			beschoeiing of natuurlijke wortelstronk?
258	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	lichtbruin	grijs	leem		Fe2		scherp	greppel	nieuwste tijd			
259	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268; ; 269; 270; 276; 277	C259AB			C259AB	30	hom	lichtbruin	grijs + donkergrijs	leem		Fe1		scherp	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			schelpjes
260	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268; 271; 272; 276						hom	grijsbruin	lichtgeelbruin	sterk zandige klei				scherp	greppel	nieuwe tijd	snijdt 261		wortels
261	24/03/2022	WP2	2	261 t/m 268						hom	grijsbruin	grijs + lichtgeel	zwak zandige klei				duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd	doorsneden door 260		schelpjes
262	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298; 299						hom	donkergirjs	geel	zandige leem	h2	BK2		scherp	kuil	nieuwste tijd			
263	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298; 300						hom	donkergirjs	lichtgrijsbruin	zandige leem	h2	BK1		scherp	kuil	nieuwste tijd			
264	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298; 301						hom	donkergirjs	geel	leem	h2	BK1		duidelijk	greppel	nieuwste tijd		idem 17,1	

265	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298; 302; 303						hom	grijsbruin	donkergrijs + geel	sterk zandige klei	h1	BK2		duidelijk	muur	nieuwste tijd		idem 19	
266	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	lichtgrijsbruin	grijs	zandige leem		BK1; Fe2		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
267	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	grijs		zandige leem	h1	BK1; Fe2		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 18,1	
268	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	lichtgeel	grijs	zandige leem		BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd		idem 20	
269	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	grijs	geel	sterk zandige klei	h1	BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			
270	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	grijsbruin	geel + donkergrijs	zandige leem	h1	Fe1		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd			
271	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	donkerbruingrijs	geel + zwart	leem	h2	BK2		duidelijk	ophogingslaag/ greppel	nieuwe tijd		idem 25,1	
272	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	donkerblauwgirjs	bruin + lichtgrijs	leem	h2	BK1		vaag	muur	nieuwste tijd		idem 21	onderkant muur
273.1	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	lichtgeel	bruin + grijs	zandige leem				vaag	greppel	nieuwe tijd		= 274	
273.2	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	grijsbruin	geel + grijs	zwak zandige klei		BK1			greppel	nieuwe tijd			vlekken door 272
274	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	lichtgrijs	grijs	zandige leem				vaag	greppel	nieuwe tijd		= 273,1; 285,1	verstikt
275	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	donkergrijs	lichtlauwgirjs + grijs	leem	h2	BK1		vaag	greppel	nieuwe tijd			
276	30/03/2022	WP3	0A	295 t/m 298						hom	lichtbruingeel	grijs + geel	zandige leem		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 11.1	
277.1	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	lichtgeel	grijs	zandige leem		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 39	
277.2	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	lichtblauwgrijs	lichtgeel + bruin	zandige leem		BK1; Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 38	verstikt
278	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	blauwgrijs	grijsbruin	zandige leem		BK1; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 172,1	verstikt
279.1	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						het	donkergrijsbruin	bruin + geel	zandige leem	h2	BK4		scherp	greppel	nieuwste tijd			
279.2	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	blauwbruin	geel + grijsbruin	zandige leem	h1	Bk2		scherp	greppel	nieuwste tijd			verstikt
280	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	grijsblauw	lichtgeelbruin	zandige leem	h1	BK1; Fe1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 174,1	verstikt;
281.1	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	grijsbruin	bruin + geel	leem		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 177,1	
281.2	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	donkerblauwgrijs	grijsbruin	leem		BK1; steen		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			verstikt; leiste
282.1	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	lichtgeelbruin	grijs	leem		BK1; Fe2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
282.2	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	lichtblauwbruin	grijs	leem		BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
283.1	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	donkergrijsbruin	grijs + bruin	sterk zandige klei	h2	BK2; Fe2; HK		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			leiste, cokes: lijkt iets jonger
283.2	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	donkerbruinblauw	buirn	sterk zandige klei	h1	BK2		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
284.1	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	donkergrijsbruin	geel** + grijs**	leem	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
284.2	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	donkergrijsbruin	geel** + grijs	leem	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
284.3	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	grijsblauw	donkergrijs + geel	leem		BK1; stenen		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			verstikt
285	30/03/2022	WP3	1	304 t/m 317						hom	lichtgrijs	grijs	zandige leem				duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 41	
286	30/03/2022	WP3	1B	318						hom	lichtgeel	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
287.1	30/03/2022	WP3	1B	318						hom	lichtgeel	grijsbruin	zandige leem		Fe1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
287.2	30/03/2022	WP3	1B	318						hom	grijsbruin	geel + donkergrijs	sterk zandige klei	h1	BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
287.3	30/03/2022	WP3	1B	318						hom	lichtblauwgrijs	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 287,1; 188,1	verstikt; wal
288.1	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327; 328; 331 t/m 33	C288AB	196		C288AB	10	hom	donkerbruin	lichtbruingrijs	veen	h3	hout; HK2		duidelijk	kuil	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			moerig
288.2	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327; 328; 331 t/m 33	C288AB			C288AB	20	hom	bruingrijs	zwart + lichtgeel	sterk siltige klei	h2	Hout; verbrande leem		duidelijk	kuil	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
288.3	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327; 328; 331 t/m 33	C288AB			C288AB	22	hom	lichtgeel	grijs	sterk zandige klei		hout		duidelijk	kuil	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			
289	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327						hom	zwartgrijs	grijs	zwak zandige klei	h2		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/ nieuwe tijd			wortels, schelpjes; moerig
290	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327		197				hom	lichtbruingrijs	lichtgeel + zwart	sterk zandige klei		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
291	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327		198				hom	bruingrijs	lichtgeel + grijs	sterk zandige klei	h1			duidelijk	greppel	nieuwe tijd			schelpjes
292	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327		199	7			hom	grijs	lichtgrijsbruin	zwak zandige klei	h1	BK2		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 177,1	hout/ wortels
293.1	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327						hom	lichtgroengrijs	grijs	zwak zandige klei				scherp	greppel	nieuwe tijd		idem 187,1	

293.2	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327					hom	groengrijs	lichtgroengrijs	sterk zandige klei	h1	BK1		scherp	greppel	nieuwe tijd		idem 187,1	schelpjes
294	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327		203			hom	donkergrijs	lichtgeelbruin	sterk zandige klei	h1	ste,nen		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 215	wal
295.1	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327; 330		202			hom	grijs	lichtgeel	sterk zandige klei	h1			duidelijk	kuil	nieuwe tijd			
295.2	30/03/2022	WP3	2B; 3	334 t/m 337					hom	bruingrijs	grijs	sterk zandige klei	h1	bot		duidelijk	kuil	nieuwe tijd			veel bot
295.3	30/03/2022	WP3	2B, 3	334 t/m 337						grijsbruin		bot				duidelijk	bot	nieuwe tijd			scelet paard
296	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327		201			hom	lichtgeel	donkergrijs	leem		bot; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
297.1	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327; 329					hom	donkergrijs		sterk zandige klei	h2	stenen**		duidelijk	oude A	nieuwe tijd			
297.2	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327; 329					hom	donkergrijs	lichtbruingeel	sterk zandige klei	h2	HK1; BK1		duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
298	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327					hom	lichtbruingeel	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd		idem 215	wal
299	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327		206			hom	donkergrijs	lichtbruingeel	sterk zandige klei	h2	BK1		scherp	greppel	nieuwe tijd		idem 183,0	schelpjes
300	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327		205			hom	grijs	lichtgeel	leem	h1	BK2, SXX, kalkbr		scherp	greppel	nieuwe tijd		idem 183,1	
301	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327					hom	donkerbruin	lichtgrijs	leem	h2	BK1		scherp	greppel	nieuwe tijd		idem 227,1	schelpjes
302	30/03/2022	WP3	2	319 t/m 327					hom	lichtgrijs		zandige leem				scherp	greppel	nieuwe tijd		idem 182,4	schelpjes
303.1	30/03/2022	WP3	3	338					hom	bruin		hout				duidelijk	hout	nieuwe tijd			hout; mogelijk natuurlijk
303.2	30/03/2022	WP3	3	338					hom	bruin		hout				duidelijk	hout	nieuwe tijd			hout; mogelijk natuurlijk
303.3	30/03/2022	WP3	3	338					hom	bruin		hout				duidelijk	hout	nieuwe tijd			hout; mogelijk natuurlijk
304	31/03/2022	WP3	3B; 4	339; 341 t/m 342					hom	grijs	donkergrijs + lichtgrijs	sterk siltige klei	h1			duidelijk	natuurlijke laag				AC-horizont; schelpjes
305.1	31/03/2022	WP3	3B; 4; 4B; 5	339; 341 t/m 345					hom	bruibgrijs	geel	sterk siltige klei	h2		x	duidelijk	natuurlijke laag/verstoord	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd		idem 217	wortels, moerig; boomval
305.2	31/03/2022	WP3	3B; 4; 4B; 5	339; 341 t/m 345					hom	donkergrijs	lichtgrijs	sterk siltige klei			x	duidelijk	natuurlijke laag/verstoord	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd		idem 217	boomval
306	31/03/2022	WP3	3B; 4	339; 341 t/m 342					hom	donkergrijs		sterk siltige klei	h2		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			schelpjes
307	31/03/2022	WP3	3B; 4	339; 341 t/m 342					hom	lichtgrijs	bruingrijs	zandige leem				duidelijk	kuil	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			schelpjes; mogelijk inkalving greppel
308	31/03/2022	WP3	3B; 4	339; 341 t/m 342					hom	bruin	lichtgrijs	sterk zandige klei	h1			duidelijk	greppel	nieuwe tijd			schelpjes
309	31/03/2022	WP3	3B; 4	339; 341 t/m 342					hom	lichtgrijsbruin	donkergrijs	sterk zandige klei				duidelijk	greppel	nieuwe tijd			wortels
310.1	31/03/2022	WP3	3B; 4	339; 341 t/m 342					hom	lichtgrijs	grijsbruin	leem		BK1		duidelijk	greppel	nieuwe tijd		idem 183,1	
310.2	30/03/2022	WP3	1B; P6	318; 346 t/m 351	P6				hom	grijs	lichtgrijs	sterk zandige klei		BK2		duidelijk	greppel	nieuwe tijd			
311.1	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6		9		hom	grijsbruin	lichtgeel	leem	h1			duidelijk	ophogingslaag/vergraven	nieuwe tijd			vele vergravingen, mogelijk oudere greppels
311.2	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6				hom	bruingrijs	grijs + lichtgeel	zandige leem	h1			duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
311.3	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6				hom	lichtgrijsgeel	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag/vergraven	nieuwe tijd			
312	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6				hom	lichtgroen		zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
313	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6				hom	lichtbruingrijs	grijs	zandige leem				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
314	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6				hom	bruin	grijsbruin + grijs	zwak zandige klei	h1	BK1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			diverse ophogingslagen
315	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6				hom	lichtgeelbruiin	grijs	sterk zandige klei				duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			
316	31/03/2022	WP3	P6	346 t/m 351	P6				het	rood		muur				duidelijk	muur	nieuwste tijd			
317	14/03/2022	WP1	2, 3	352 t/m 356						grijs		steen				scherp	steen	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			mogelijk bij beschoeiing
318	24/03/2022	WP2	2	261						grijs		steen				scherp	steen	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			mogelijk bij beschoeiing; ijzerzandsteen
319	22/03/2022	WP1	4	211 t/m 214					hom	donkerbruingrijs	lichtgrijs + grijs	zwak zandige klei	h2		x	duidelijk	oude A	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			combinatie 107, 207 en 208; wortels; schelpen
320	22/03/2022	WP1	4	211 t/m 214					hom	grijs + donkergrijs	grijsbruin + lichtgrijs	zandige leem				scherp	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			combinatie S206 en 199,2
321	14/03/2022	WP1; WP2	0; P1; P2; P3; P4	139 t/m 160; 162 t/ 177; 187 t/ 193; 285 t/m 294					hom	donkerbruingrijs		leem	h2	BK1	x	duidelijk	ophogingslaag	nieuwe tijd			bouwvoor; bovengrond
322	24/03/2022	WP1							hom	zwartgrijs		veen	h3			scherp	veen				boring: veen; hout; wortels

323	25/03/2022	WP1									grijs		leem/klei	h1/h2			duidelijk	natuurlijke laag				boring: verzameling natuurlijke afzettingen zowel sterk humeus als minder humeus
324.1	25/03/2022	WP1									lichtgrijsbruin/blauwgrijs		leem/ klei				duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			boring: diverse lagen behorend tot greppel
324.2	25/03/2022	WP1									lichtblauwgrijs		zandige leem/klei				duidelijk	greppel	Late Middeleeuwen/nieuwe tijd			boring: lichtgrijze en blauwgrijze (zwak humeuze) lagen

15.4. VONDSTENLIJST

PROJECTCODE	2021L159											
ONDERWERP	VONDSTENLIJST											
vondstnummer	inzameldatum	werkput	vlak	spoor/laag	opm	coupe/profiel	plan	inzamelwijze	vondstcategorie	aantal	datering	beschrijving
V1	14/03/2022	1			-60 cm MV			aanleg vlak	aardewerk	3	VME - NST	
V1B	14/03/2022	1			-60 cm MV			aanleg vlak	bouwkeramiek	1	LME-NST	fragment dakpan, met gebogen stuk
V2	14/03/2022	1		S2	-1,25 m MV			metaaldetectie	metaal	1	(15deE)-NT	musketkogel
V3	14/03/2022	1	OA	S1	oph (3 -4)			aanleg vlak	aardewerk	2	10de - 14de eeuw	
V4	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de eeuw	
V5	14/03/2022	1	OA	S3.1	oph/kuil			aanleg vlak	aardewerk	6	VME - NT	
V6	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			aanleg vlak	aardewerk	3	10de - 14de eeuw	
V7	14/03/2022	1	OA	S5.1	greppel (NST)			aanleg vlak	aardewerk	2	LME - 16de	
V8	14/03/2022	1	OA	S4	oph (2/3 - 3)			aanleg vlak	aardewerk	2	14de - NT	
V9	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	1389-1418	munt: Brûlé Jan van Beieren 1389-1418 Luik
V10	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1		indet.
V11	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	(15deE)-NT	musketkogel
V12	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	1350-1400	Medaillonsluiting
V13	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	(15deE)-NT	musketkogel
V14	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	(15deE)-NT	kogeltje (pistolet, donderbus)
V15	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	(15deE)-NT	musketkogel
V16	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	(15deE)-NT	kogeltje (pistolet, donderbus)
V17	14/03/2022	1	OA	S2	oph (3)			metaaldetectie	metaal	1	14de-16de eeuw	D gesp
V18	14/03/2022	1	OA	S3.2	oph/kuil			metaaldetectie	metaal	1		indet.
V19	14/03/2022	1	OA	S8	oude ophoging (3)			metaaldetectie	metaal	1		indet.
V20	14/03/2022	1	OA	S12	kuil			aanleg vlak	aardewerk	1	18de - 20ste eeuw	
V21	14/03/2022	1	OA	S17.2	GW vulling NST			metaaldetectie	metaal	1	16de-17de eeuw	Mantelhaak
V22	14/03/2022	1	OA	S17.1	GW vulling NST (5f)			aanleg vlak	aardewerk	2	late 12de - 15de eeuw	
V23	14/03/2022	1	OA	S17.1	GW vulling NST (5f)			metaaldetectie	metaal	1	19de-20ste	knoop (19de-20ste eeuw)
V24	14/03/2022	1	OA	S18.2	GW (5d/5e)			metaaldetectie	metaal	2	(15deE)-NT	musketkogel
V25	14/03/2022	1	OA	S21	oph/ GW (5a-5e)			aanleg vlak	aardewerk	1	LME-NT	
V26	14/03/2022	1	OA	S26	gw (5b)			aanleg vlak	aardewerk	2	10de - NT en 17de - 18de	
V27	14/03/2022	1	OA	S4	oph (2/3 - 3)			metaaldetectie	metaal	1	(15deE)-NT	musketkogel
V28	14/03/2022	1	OA	S1	oph (3 -4)			aanleg vlak	aardewerk	2	10de - 14de eeuw	
V29A	14/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)			aanleg vlak	aardewerk	13	VME-begin NT	
V29B	14/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)			aanleg vlak	bouwkeramiek	2		fragmenten tegel- of dakpan, geglazuurd
V30	14/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)			aanleg vlak	aardewerk	2	10de - 14de	
V31	14/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)			aanleg vlak	aardewerk	7	10de - NT	
V32	14/03/2022	1	1	S29	oph (2/3)			aanleg vlak	aardewerk	1	LME-NT	
V33	14/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)			aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de	
V34	14/03/2022	1	1	S33	oph (2/3)			aanleg vlak	aardewerk	3	late 12de - NT	
V35	14/03/2022	1	1	S48				aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de	
V36	14/03/2022	1	1	S29	oph (2/3)			metaaldetectie	metaal	1		indet.
V37	14/03/2022	1	1	S29	oph (2/3)			metaaldetectie	metaal	1	13de eeuw	munt: Brabantse denier zilver 1210-1280 (Halen?)
V38	14/03/2022	1	1	S29	oph (2/3)			metaaldetectie	metaal	1		indet.
V39	14/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)			metaaldetectie	metaal	1	13de-15de eeuw	Ringgesp

V40	14/03/2022	1	1	S38			metaaldetectie	metaal	1		
V41	16/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)		aanleg vlak	aardewerk	17	VME - NT	
V42	14/03/2022	1	1	S42	GW vulling NST		metaaldetectie	metaal	1		beslag
V43	16/03/2022	1	(1)/2		MD stort: wschlijk S50		metaaldetectie	metaal	1	16de eeuw	Riemtong
V44	16/03/2022	1	1	S136	ophoging (2/3)	P2	aanleg vlak	aardewerk	7	10de - 14de en 16de - 17de	
V45	16/03/2022	1	2	S51	kuil/greppel		metaaldetectie	metaal	1	14e-16e eeuw	D gesp
V46A	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	aardewerk	12	VME-LME	(enkele scherven: 14de-15de eeuw en late13de-14de eeuw)
V46B	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	metaal	2		Poot van grape/ + indet
V47	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	aardewerk	7	10de - 14de	
V48	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	aardewerk	10	VME-LME	1scherf nauwk: 14de-15de eeuw
V49	16/03/2022	1	2	S51	kuil/greppel		aanleg vlak	aardewerk	4	VME-LME	1scherf nauwk: 14de-15de eeuw
V50	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	bot	5		dierlijk, onverbrand
V51	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	aardewerk	12	VME-16de eeuw	
V52	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	aardewerk	17	VME-15de eeuw	
V53	16/03/2022	1	2	S50	oude A		aanleg vlak	bot	1		tand everzwijn, bewerkt?
V54	16/03/2022	1	1/2	106.1	oph (2/3)	P1	aanleg vlak	aardewerk	11	VME-LME	
V55	16/03/2022	1	2	S52	kuil/oude A		aanleg vlak	aardewerk	8	VME-LME	mogelijk verwisseld met V53
V56	16/03/2022	1	2	S52	kuil/oude A		metaaldetectie	metaal	1		
V57	16/03/2022	1	2	106.1	oph (2/3 -oude A)	P1	aanleg vlak	aardewerk	5	VME-LME	10de - 14de
V58	16/03/2022	1	2	S54	kuil?		aanleg vlak	bouwkeramiek	1		fragment tegel- of dakpan, geglazuurd
V59	16/03/2022	1	2	S54	kuil?		aanleg vlak	aardewerk	2	VME-LME	
V60	16/03/2022	1	2	S63	oude A		aanleg vlak	aardewerk	5	VME-LME	10de - 14de
V61	16/03/2022	1	2	S64	kuil		aanleg vlak	aardewerk	2	VME-LME	10de - 14de
V62	16/03/2022	1	2	S56	oude A		aanleg vlak	aardewerk	12	VME-16de eeuw	
V63	16/03/2022	1	2	S56	oude A		aanleg vlak	bot	1		dierlijk, onverbrand
V64	16/03/2022	1	2	S58	oude A		aanleg vlak	aardewerk	18	VME-begin NT	
V65	16/03/2022	1	2	S59	GW (2b)		aanleg vlak	aardewerk	6	VME-NT	
V66	16/03/2022	1	2	S62	kuil/GW		aanleg vlak	aardewerk	2	10de-14de eeuw	
V67	16/03/2022	1	2	S61	GW (2c)		aanleg vlak	aardewerk	1	10de-14de eeuw	
V68	16/03/2022	1	2	S66	GW (2c)		metaaldetectie	metaal	1	1350-1650	Dubbel ovaalgesp (1350-1650);
V69	16/03/2022	1	2	S67	GW (2a)		metaaldetectie	metaal	2	(15deE) -NT	Musketkogel/ + indet (munt?)
V70	16/03/2022	1	2	S67	GW (2a)		aanleg vlak	aardewerk	1	10de-14de eeuw	
V71	16/03/2022	1	2	S68	GW (5e)		metaaldetectie	metaal	1		indet.
V72	16/03/2022	1	2	S68	GW (5e)/OPH		aanleg vlak	aardewerk	5	VME-NT	2 scherven nauwk: 14de eeuw en 14de-15de eeuw
V73	16/03/2022	1	2	S69	oude A		metaaldetectie	metaal	1	13de-14de eeuw	Pseudo-Muntpenning type sterling 1275-1350
V74	16/03/2022	1	2	S69	oude A		aanleg vlak	aardewerk	6	10de - 14de	
V75	16/03/2022	1	2	S70	oude A/Oph (1/3)		aanleg vlak	aardewerk	4	VME-NT	
V76	16/03/2022	1	2	S75	oph (4a/4b)		aanleg vlak	aardewerk	3	13de eeuw-15de eeuw	1 scherf: 15de eeuw
V77	16/03/2022	1	2	S74	GW (5a)		metaaldetectie	metaal	1	16de-17de eeuw	Fragment dubbel ovaalgesp 16e-17e eeuw
V78	16/03/2022	1	2	S56	oude A		metaaldetectie	metaal	1	15de eeuw	Gespbroche (15e eeuw)
V79	17/03/2022	1	2	S137	oph (2/3)	P2	aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V80	17/03/2022	1	2	S137	oph (2/3)	P2	aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V81	17/03/2022	1	2	S129.1	oph (3)	P2	aanleg profiel	aardewerk	3	LME - 16de	
V82	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P2	aanleg profiel	aardewerk	1	10de-NT	
V83	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P2	aanleg profiel	aardewerk	1	vanaf 13de - LME	
V84	17/03/2022	1	2	S136	oph (2/3)	P2	aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V85	17/03/2022	1	2	S136	oph (2/3)/GW	P2	aanleg profiel	aardewerk	1	late 12de - vroege 14de	

V86	17/03/2022	1	2	S136	oph (2/3)	P2		aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V87	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P2		aanleg profiel	aardewerk	2	10de - 14de	
V88	17/03/2022	1	2	S106.1	oph (2/3)	P1		aanleg profiel	aardewerk	2	10de - 15de	1 scherf nauwk: 14de-15de eeuw
V89	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	late 12de -14de	
V90	17/03/2022	1	2	S106	oph (2/3)	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V91	17/03/2022	1	2	S87	oph (4)	P1		aanleg profiel	aardewerk	2	LME-NT	
V92	17/03/2022	1	2	S96.2	oph (4)	P1		aanleg profiel	aardewerk	2	10de - 14de	
V93	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P1		aanleg profiel	aardewerk	2	LME-NT	1 scherf nauwk: 13de eeuw
V94	17/03/2022	1	2	S106	oph (2/3)	P1		aanleg profiel	aardewerk	4	LME-NT	
V95	17/03/2022	1	2	S84	oph (9)	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	14de - 15de	
V96	17/03/2022	1	2	S86.1	GW (7)	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	LME-NT	
V97	17/03/2022	1	2	S106	oph (2/3)	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V98	17/03/2022	1	2	S84.1	oph (9)	P1		aanleg profiel	aardewerk	2	VME-NT	
V99	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	LME-NT	
V100	17/03/2022	1	2	S100	Oph (3)	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	VME-NT	
V101	17/03/2022	1	2	S91	Oph (4d)	P1		aanleg profiel	aardewerk	2	10de - 14de	
V102	17/03/2022	1	2	S103.2	oph (3)	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V103	17/03/2022	1	2	S129	oph (3)	P2		aanleg profiel	aardewerk	1	10de - 14de	
V104	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P2		aanleg profiel	aardewerk	1	vanaf 14de - NT	
V105	17/03/2022	1	2	S136	oph (2/3)	P2		aanleg profiel	aardewerk	2	10de - 14de	
V106	17/03/2022	1	2	S197	oude A	P2		aanleg profiel	aardewerk	1	LME-NT	
V107	17/03/2022	1	2	S111	oph (9)	P2		aanleg profiel	aardewerk	1	18de - 20ste	
V108	17/03/2022	1	2	S107	oude A	P2		aanleg profiel	aardewerk	1	LME - 16de	
V109	17/03/2022	1	2	S148	GW (5a/5e)	P2		aanleg profiel	aardewerk	1	13de - vroege 14de	
V110	17/03/2022	1	2	S99	oph (3)	P1		aanleg profiel	aardewerk	1	LME - 16de	
V111	17/03/2022	1	2	S100.1	oph (3)	P4		aanleg profiel	aardewerk	1	LME-NT	
V112	17/03/2022	1	2	S151.1	kuil/ oph (3)	P4		aanleg profiel	aardewerk	2	12de - vroege 14de	
V113	17/03/2022	1	2	S180.1	GW (5a)/ oph (4b)	P3		aanleg profiel	aardewerk	1	LME-NT	
V114	17/03/2022	1	2	S183	gw (5a)	P3		aanleg profiel	aardewerk	2	LME-NT	
V115	22/03/2022	1	3	S197	oude A			aanleg vlak	aardewerk	22	VME-LME	
V116	22/03/2022	1	3	S197	oude A			aanleg vlak	bot	3		dierlijk, onverbrand
V117	22/03/2022	1	3	S197	oude A			metaaldetectie	metaal	3		plaatjes indet
V118	22/03/2022	1	3	S198	oude A			aanleg vlak	aardewerk	41	VME-NT	veel scherven VME, één scherf nauwk: 14de-15de eeuw
V119	22/03/2022	1	3	S198	oude A			metaaldetectie	metaal	4		indet.
V120	22/03/2022	1	3	S198	oude A			aanleg vlak	bouwkeramiek	2		fragmenten tegel- of dakpan, geglazuurd
V121	22/03/2022	1	3	S200	GW (2b)			aanleg vlak	aardewerk	6	VME-NT	
V122	22/03/2022	1	3	S200	GW (2b)			metaaldetectie	metaal	1		
V123	22/03/2022	1	3	S201	oude A - GW (2a)			aanleg vlak	steen	1		leisteel, doorboord, dakbedekking
V124	22/03/2022	1	3	S201	oude A - GW (2a)			aanleg vlak	aardewerk	11	LME-NT	2 scherven: 14de-vroeg 15de eeuw en 15de eeuw-NT
V125	22/03/2022	1	3	S202	GW (2a)			aanleg vlak	aardewerk	5	VME-NT	1 scherf nauwk: 15de-16de eeuw
V126	22/03/2022	1	3	S202	GW (2a)			metaaldetectie	metaal	2	begin 16de eeuw	munt: Naamse Maille Philips de Schone 1502-1504; gespfragment
V127	22/03/2022	1	3	S204	oude A			aanleg vlak	aardewerk	2	LME-NT	
V128	22/03/2022	1	3	S203	GW (5e/5f)			aanleg vlak	aardewerk	2	LME-NT	
V129	22/03/2022	1	4	S107	oude A	P1		aanleg vlak	aardewerk	2	10de-14de	
V130	22/03/2022	1	4	S102.2	Oph (3)	P1		aanleg vlak	aardewerk	1	14de (- 15de)	
V131	22/03/2022	1	4	S200.2	GW (2c)	P1		aanleg vlak	aardewerk	3	LME-NT	1 scherf nauwk: 15de - 16de
V132	22/03/2022	1	4	S204	oude A	P1		aanleg vlak	aardewerk	1	15de - 16de	indet.

V133	22/03/2022	1	4	S204	oude A	P1		metaaldetectie	metaal	1		
V134A	22/03/2022	1	4	S197	oude A			aanleg vlak	aardewerk	2	10de-14de	
V134B	22/03/2022	1	4	S197	oude A			aanleg vlak	bot	2		dierlijk, onverbrand
V135A	22/03/2022	1	3	S204	oude A			aanleg vlak	aardewerk	4	LME-NT	een scherp nauwkeurig: 15de- vroege 16de eeuw
V135B	22/03/2022	1	3	S204	oude A			aanleg vlak	bot	1		slagtand wild zwijn, onverbrand
V136	22/03/2022	1	4	S170	oude A			aanleg vlak	aardewerk	8	VME-NT	
V137	22/03/2022	1	4	S170	oude A			metaaldetectie	metaal	1		spijker
V138	22/03/2022	1	3	S215	oph (4a/4b)			aanleg vlak	aardewerk	5	10de - 14de	
V139	22/03/2022	1	3	S215?	oph (4a/4b)			metaaldetectie	metaal	1		beslag?; van de kant gevallen?
V140	22/03/2022	1	4	S170	oude A	P3		aanleg profiel	aardewerk	2	10de - 14de	
V141	22/03/2022	1	4	S183	gw (5a)	P3		aanleg profiel	aardewerk	1	LME-NT	
V142	22/03/2022	1	4	S226.1	oude A	P3		aanleg profiel	aardewerk	1	late 13de - vroege 14de	
V143	22/03/2022	1	4	S184.1	gw (4/5)	P3		aanleg profiel	aardewerk	1	14de (- 15de)	
V144	22/03/2022	1	4	S221	oph (4a)	P3		aanleg profiel	aardewerk	2	VME-NT	
V145	22/03/2022	1	4	S177.1	gw (5b/5c)	P3		aanleg profiel	aardewerk	1		
V146												
V147	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-nst			aanleg vlak	aardewerk	2	19de-20ste eeuw	
V148	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-NST, <70 cm MV			metaaldetectie	metaal	10		4x Musketkogel / vingerhoed 19e-20e eeuw/2 x 2cent Leop. 1 of 2/Groot VL. 15e eeuw/knoop/ indet (scharnier?)
V149	22/03/2022	1	4	S223.2	oph (4a)	P3		aanleg profiel	aardewerk	2	LME-NT	
V150	24/03/2022	2	0/1	S233	<70 cm MV (oph-greppel 7)			metaaldetectie	metaal	1	1400-1600	Lapnagel
V151	24/03/2022	2	0A	S231	oude ophoging (3)			aanleg vlak	aardewerk	1	LME-NT	
V152	24/03/2022	2	0A	S232	oude ophoging (3)			aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de	
V153	24/03/2022	2	0A	S229	oph (4c/4d)			aanleg vlak	aardewerk	3	LME-NT	
V154	24/03/2022	2	0/1	S230	<70 cm MV			metaaldetectie	metaal	1		
V155	24/03/2022	2	0A	S230	XXX-NST			metaaldetectie	metaal	3		Kledinggoogje/ + ringetje/ + fragment riembeslag
V156	24/03/2022	2	0A	S236	oph (3-(4))			metaaldetectie	metaal	1	(15deE) -NT	Musketkogeltje
V157	24/03/2022	1	4	S221	gw (4/5)	P3		aanleg profiel	aardewerk	2	LME-NT	
V158	24/03/2022	2	1	S238	oph (3)			aanleg vlak	aardewerk	5	VME-16de	1 scherf: 15de-16de eeuw
V159	24/03/2022	2	1	S240.2	oph (3)- (GW(2c))			aanleg vlak	bouwkeramiek	1		fragment tegel- of dakpan, geglazuurd
V160	24/03/2022	2	1	S241	oph (3)- (GW(2c))			aanleg vlak	aardewerk	13	LME-NT	
V161	24/03/2022	2	1	S243	oph (3)			aanleg vlak	aardewerk	2	14de (- 15de)	
V162	24/03/2022	2	1/2		GW (2a/2c) ter hoogte S250/252			metaaldetectie	metaal	1	(15deE) -NT	Musketkogel
V163	24/03/2022	2	1/2		GW (2c) ter hoogte S251			metaaldetectie	metaal	1		
V164	24/03/2022	2	1/2					metaaldetectie	metaal	2	14de-15de eeuw	Trapeziumgesp (14e-15e eeuw)/ + indet?
V165	24/03/2022	2	2	S250	gw (2a)			aanleg vlak	aardewerk	1	15de - 16de	
V166	24/03/2022	2	2	S252	gw (2c)			aanleg vlak	aardewerk	1	15de - 16de	
V167	24/03/2022	2	2	S253	gw (2b)			aanleg vlak	aardewerk	3	LME-NT	
V168	24/03/2022	2	2	S254	gw (2b)			aanleg vlak	aardewerk	4	12de-14de	
V169	24/03/2022	2	2	S255.1	oude A			aanleg vlak	aardewerk	4	LME-NT	
V170	24/03/2022	2	2	S256	oude A			aanleg vlak	aardewerk	14	10de - 14de	
V171	24/03/2022	2	2	S256	oude A			aanleg vlak	aardewerk	15	10de - 14de	
V172	24/03/2022	2	2	S256	oude A			metaaldetectie	metaal	1	14de-16de eeuw	D gesp 1
V173	24/03/2022	2	2	S248	oude A			aanleg vlak	aardewerk	9	VME-NT	

V174	24/03/2022	2	2	S248	oude A			metaaldetectie	metaal	1	14de-15de eeuw	Riemtong
V175	24/03/2022	2	2	S252	gw (2c)			metaaldetectie	metaal	1		
V176	25/03/2022	2	2	S249.1	oph (3)	P5		aanleg profiel	aardewerk	3	13de - vroege 14de	
V177	25/03/2022	2	2	S249.1	oph (3)	P5		aanleg profiel	aardewerk	2	LME-NT	
V178	25/03/2022	2	2	S250.1	gw (2a)	P5		aanleg profiel	aardewerk	2	10de - 14de	
V179	25/03/2022	2	2	S250.2	gw (2a)			afwerken	aardewerk	2	VME-NT	
V180	25/03/2022	2	2	S250.2	gw (2a)			afwerken	metaal	1		
V181	30/03/2022	2	2	S259	GW (2)			metaaldetectie	metaal	1	14de-16de eeuw	D gesp
V182	30/03/2022	3	0A	S273.2	gw (5b)			aanleg vlak	aardewerk	1	LME-NT	
V183	30/03/2022	3	0A	S267	oph/gw (5b-5e)			aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de	
V184	30/03/2022	3	0A	S276	oph (4c/4d)			metaaldetectie	metaal	1	(15deE) -NT	Musketkogel
V185	30/03/2022	3	1	S279.2	GW(5f)			aanleg vlak	aardewerk	1	LME-NT	
V186	30/03/2022	3	1	S281.2	GW (5a?)			aanleg vlak	aardewerk	1	LME-NT	
V187	30/03/2022	3	1	S281.1	GW (5a?)			metaaldetectie	metaal	1	16de-17de eeuw	Knoop
V188	30/03/2022	3	1	S283.1	oph (4b)			aanleg vlak	aardewerk	2	LME-NT	
V189	30/03/2022	3	1	S284.1	oph (4b)			aanleg vlak	aardewerk	2	(12de) - 13de	
V190	30/03/2022	3	1	S281.2	GW (5a?)			metaaldetectie	metaal	1		
V191	30/03/2022	3	1B	S284.2/ S284.3/ 310.2	GW (5a)			aanleg vlak	aardewerk	10	VME-NT	2 scherven nauwk: 15de-16de eeuw
V192	30/03/2022	3	1B	S287.2	oph (4a/4b)			aanleg vlak	aardewerk	7	VME-NT	
V193	30/03/2022	3	1/2	S287.1	oph (4a/4b)			metaaldetectie	metaal	1		
V194	30/03/2022	3	1/2	S286	oph (4b)			aanleg vlak	aardewerk	2	LME	
V195												
V196A	30/03/2022	3	2	S288.1	kuil (2)			aanleg vlak	aardewerk	8	12de-Nt	nauwkeurig te dateren scherven: 12de-14de eeuw
V196B	30/03/2022	3	2	S288.1	kuil (2)			aanleg vlak	bot	1		dierlijk, onverbrand
V197	30/03/2022	3	2	S290.1	gw (5f)			aanleg vlak	aardewerk	3	18de - 19de	
V198	30/03/2022	3	2	S291	gw (5d/5e)			aanleg vlak	aardewerk	1	17de - 18de	
V199	30/03/2022	3	2	S292	gw (5b/5c)			aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de	
V200	30/03/2022	3	2	S293.2	gw (5a)			aanleg vlak	aardewerk	18	VME-16de	
V201	30/03/2022	3	2	S296	oph (4a/4b)			aanleg vlak	aardewerk	2	13de	
V202	30/03/2022	3	2	S295.1	kuil (paard)			aanleg vlak	bot	1		dierlijk, onverbrand
V203	30/03/2022	3	2	S294	oph (4a/4b)			aanleg vlak	aardewerk	28	VME-16de	
V204	30/03/2022	3	2	S297.2	oph (4a/4b)			aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de	
V205	30/03/2022	3	2	S300	gw (5a)			aanleg vlak	aardewerk	2	LME-NT	
V206	30/03/2022	3	2	S299	gw (5a)			aanleg vlak	aardewerk	1	10de - 14de	
V207	30/03/2022	3	2	S295.1	kuil (paard)			aanleg vlak	aardewerk	5	LME-NT	
V208	30/03/2022	3	2	S301	gw (5a-5b)			metaaldetectie	metaal	1	(15de) -NT	Musketkogel
V209	30/03/2022	3	2	S297.1	oude A				steen	1		fragment grijze hardsteen
V210	30/03/2022	3	2B	S295.2	kuil (paard)				aardewerk	3	LME-NT	
V211	30/03/2022	3	2B	S297.2/ 306	oph (4a/4b)-oude A				aardewerk	19	VME-16de	
V211B	30/03/2022	3	2B	S297.2/ 306	oph (4a/4b)-oude A				bouwkeramiek	1	LME-Nst	fragment van tegel of platte pan
V212	30/03/2022	3	3	S295.3	kuil			afwerken	bot		>100	skelet paard
V213	31/03/2022	3	4	S306	oude A			aanleg vlak	aardewerk	9	10de - 14de	

15.5. DETERMINATIE AARDEWERK

Vondst	WP	Vlak	Spoor	Vulling	Categorie	Aanvullende info	Datum	Wand	Rand	Bodem	Handvat	Wand + Handvat	Rand + Handvat	Glazuur	Versiering	Gebruikssporen	Datering	Type pot	Type rand	Beschrijving
1	1	MV		-60	BWM	Aanleg vlak	14/03/2022		1								LME - NST			fragment dakpan, met gebogen stuk
1	1	MV		-60	MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1									10de - 14de			
1	1	MV		-60	MAA	Aanleg vlak	14/03/2022		1								11de - vroege 13de		gelijkt op M4 bij De Groote	korte sikkelvormige rand met dekselgeul
1	1	MV		-60	MAA	Aanleg vlak	14/03/2022		1						volledig met oranje gelige engobe		12de - 13de	kookkan ?		verdikte wat afgeronde blokvormige rand met groef op de top
3	1	0A	1		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	2									10de - 14de			
4	1	0A	2		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1								vrij sterk verweerde scherf	10de - 14de			
5	1	0A	3	1	ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1							bruinrode sliblaag op buitenzijde		LME-NT			
5	1	0A	3	1	ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1						binnenzijde volledig groenig loodglazuur		sterk afgesleten glazuur	LME-NT			oranje rode buitenzijde, grijze binnenzijde
5	1	0A	3	1	ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022		1								LME-NT			beschadigd fragment van een geribbelde brede bandrand
5	1	0A	3	1	MAA	Aanleg vlak	14/03/2022			1				binnenzijde volledig geel loodglazuur			10de - 14de			vlakke bodem met tweeledige uitgeknepen standvin
5	1	0A	3	1	MAA	Aanleg vlak	14/03/2022			2				binnenzijde volledig geel loodglazuur			10de - 14de			vrij dikke sordig gemaakte vlakke tot licht lensvormige bodem met enkelvoudige uitgeknepen standvin, passende scherven
6	1	0A	2		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	2						1 met spatten loodglazuur op buitenzijde		1 beroet en secundair verbrand	10de - 14de			scherf met glazuurspatten in rozig baksel
6	1	0A	2		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1						gedeeltelijk olijfbruingroen loodglazuur	mogelijk wat grijzige engobe op buitenzijde		10de - 14de			grijze kern, oranje-rozige wanden
7	1	0A	5	1	GRAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1									LME - 16de			bruinrode kern, hard gebakken
7	1	0A	5	1	PRSTG	Aanleg vlak	14/03/2022	1							donkerbruin grijze tot bruinzwarte engobe op buitenzijde		late 13de - vroege 14de			donkergrijze kern, bruinroze binnenzijde
8	1	0A	4		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1							mogelijk bruine engobe op buitenzijde		LME-NT			
8	1	0A	4		STG	Aanleg vlak	14/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	draairibbels op buitenzijde		14de - NT			grijze kern, lichtbruine buitenzijde, lichtbruinroze binnenzijde, Rijnlands steengoed
20	1	0A	12		IW	Aanleg vlak	14/03/2022		1					volledig glazuur			18de - 20ste	bord		simpele rand met afgeronde top
22	1	0A	17	1	STG	Aanleg vlak	14/03/2022		1						gevlamd oranje buitenzijde		14de - 15de	beker of trechterbeker		simpele wat spits toelopende rand
22	1	0A	17	1	ELMPT	Aanleg vlak	14/03/2022	1									late 12de - vroege 14de			lichtgrijze tot grijze breuk, grijze tot donkergrijze wanden, kan ook gewoon GRAW zijn, maar neigt toch sterk naar Elmpeter Waar
25	1	0A	21		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022			1				binnenzijde volledig loodglazuur	vingerindrukken' aan binnenzijde standing		LME-NT			uitgeknepen standing met duidelijke vingerindrukken op buitenzijde en binnenzijde
26	1	0A	26		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022		1					binnen- en buitenzijde volledig oranje groen gevlekt loodglazuur			14de - NT	kan	gelijkt op L131C bij De Groote	uitstaande bandrand met verdikte bovenaan wat afgeplatte top en iets verdikte doorn, gietsneb bewaard
26	1	0A	26		PIJP	Aanleg vlak	14/03/2022				1						17de - 18de			fragment van pijpensteel
28	1	0A	1		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1									10de - 14de			oranje rozig baksel
28	1	0A	1		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022		1					buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur			14de	kan ?	gelijkt op L131-reeks bij De Groote	smalle bandrand met afgeronde top en verdikte afgeronde doorn

30	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1								10de - 14de			
30	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022						1	gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde	bruingrijze engobe op buitenzijde en op rand aan binnenzijde		(12de) - 13de	allicht kookkan	bovenaan wat afgeplat licht ovaal worstoor, uitstaande smalle bandrand met verdikte doorn
31	1	1	30		STG	Aanleg vlak	14/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	paarse engobe, ribbels op buitenzijde		14de - 15de		grijze kern, bruingrijze binnenzijde
31	1	1	30		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	3						1 binnenzijde volledig loodglazuur	1 met roetsporen op buitenzijde		LME-NT		1 met grijze kern en oranje-erde wanden
31	1	1	30		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022					1		gedeeltelijk loodglazuur			LME-NT		rozig baksel, lintoor met naar onderen omgeplaaide randen, slordig afgewerkt
31	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1									10de - 14de		
31	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022			1				binnenzijde volledig geel loodglazuur		slijtage onderzijde standvinnen, sterk beschadigd afgesprongen glazuur mogelijk door vorstwerking	10de - 14de		vlakke bodem, dubbele uitgeknepen standvinnen, waarvan 2 bewaard
32	1	1	29		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1						buitenzijde volledig donkerbruin loodglazuur	draairibbels op buitenzijde, bruine sliplaag op binnenzijde		LME-NT		zeer dun uitgevoerd
33	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1						gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde	roodbruine sliplaag op buitenzijde		10de - 14de		oranjerood baksel
34	1	1	33		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	2							draairibbels op buitenzijde, bruine sliplaag op buitenzijde	kalkaanslag op binnenzijde of wit sliplaagje ?	LME-NT		kan ook rood Maaslands zijn
34	1	1	33		ELMPT	Aanleg vlak	14/03/2022	1									late 12de - vroege 14de		lichtgrijs baksel, donkergrijze wanden
35	1	1	48		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1							donkerbruin zwart sliplaagje op buitenzijde		10de - 14de		oranjerood baksel
41	1	1	30		STG	Aanleg vlak	16/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	buitenzijde volledig paarse engobe		14de - 15de		grijze breuk, lichtbruingrijze binnenzijde mogelijk eveneens dunne laag engobe, allicht Langerwehe
41	1	1	30		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	2						1 aan buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur	1 met bruine engobe aan buitenzijde, geglazuurde scherf met grijsbruine engobe aan buitenzijde		LME-NT		beide met grijze kern in breuk en oranje-erde wanden, fijn baksel, zou ook Maaslands kunnen zijn door fijne baksel
41	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	2									10de - 14de		wit baksel
41	1	1	30		PAFFRATH	Aanleg vlak	16/03/2022	1									late 11de - eerste helft 13de		wit baksel, licht tot donkergrijs gevlekte buitenzijde, licht ruw, grove magering, geen typische bladerdeegstructuur
41	1	1	30		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022	1							draairibbels op buitenzijde, donkerbruingrijze engobe op buitenzijde, donkergrijze engobe binnenzijde		13de - vroege 14de		bruinige kern, donkergrijze wanden
41	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	4		4					donkerbruine engobe op buitenzijde, oranjebruine engobe binnenzijde	vorstschade, afgesprongen engobe	10de - 14de		van zelfde pot, vlakke bodem met meerledige uitgeknepen standvinnen, lichtgrijze kern, beige wanden
41	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022					1		gedeeltelijk geel loodglazuur			10de - 14de		vrij fors bandoor
41	1	1	30		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022		1						donkerbruingrijze engobe op binnen- en buitenzijde		13de - vroege 14de	kan	simpele smalle bandrand met wat verdikte eerder spitse doorn en afgeronde top

44	1	1A>2	136		ROAW	Profiel 2	16/03/2022	2						mogelijk aan binnenzijde volledig loodglazuur	mogelijk concentrische sliblijnversiering aan binnenzijde	sterk afgesleten oppervlakte	16de - 17de ?			grijze kern met oranjeroode wanden, passende fragmenten mogelijk van bord met sliblijnversiering maar niet duidelijk door afgesleten en aangetast oppervlakte
44	1	1A>2	136		MAA	Profiel 2	16/03/2022			2							10de - 14de			vlakke bodem met aanzet standvin bewaard, passende scherven, oranje rozig baksel
44	1	1A>2	136		MAA	Profiel 2	16/03/2022	3								1 mogelijk beroet of secundaire verbranding aan buitenzijde, 1 mogelijk oranjebruin sliblaagje aan binnenzijde	10de - 14de			1 gelig baksel, 1 oranjerood baksel
47	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1									10de - 14de			
47	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	5					1	binnen- en buitenzijde gedeeltelijk groen loodglazuur			12de - 14de	allicht kookkan		beige gelig baksel, hard gebakken, ovaal bandoor boven de top van de rand aangezet, rand fragmentair maar allicht ondersneden verdikte bandvormige rand of manchetvormige rand, passende scherven
48	1	2	50		STG	Aanleg vlak	16/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	donkerbruin tot paarse engobe op buitenzijde		14de - 15de			wit baksel
48	1	2	50		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022	1							buitenzijde volledig donkerbruine engobe		12de - 13de			grijze kern, beige gele wanden
48	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	8						3 volledig geel loodglazuur, 1 gedeeltelijk geel loodglazuur	1 met doorn/ribbel, 1 met draairibbels, 1 met opgelegde kleistrip met vingerindrukken		10de - 14de			1 met rozig baksel, scherf met kleistrip is sterk verweerd
49	1	2	51		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	3							1 met mogelijk wit sliblaagje aan binnenzijde, 1 met drirairibbels en bruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			
49	1	2	51		STG	Aanleg vlak	16/03/2022			1				binnen- en buitenzijde volledig zoutglazuur	paarse engobe op binnen- en buitenkant		14de - 15de			donkergrijze kern, gelobde standing, allicht Langerwehe
51	1	2	50		STG	Aanleg vlak	16/03/2022					1		binnen- en buitenzijde volledig zoutglazuur, buitenzijde duidelijk dikker	binnen- en buitenzijde volledig paarse engobe, ribbel/doorn ter hoogte van aanzet oor		14de - 15de			grijze kern, klein bandoortje op wand, bij aanzet bovenaan en onderaan oor is een ribbel aanwezig
51	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022			1				binnenzijde volledig geel loodglazuur		lichte slijtage onderzijde standvin	10de - 14de			vlakke bodem, uitgeknepen standvinnen
51	1	2	50		GRAW	Aanleg vlak	16/03/2022	1									LME - 16de			
51	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	4						3 aan buitenzijde volledig geel loodglazuur, waarvan 1 ook gedeeltelijk geel loodglazuur aan binnenzijde			10de - 14de			wit baksel
51	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	2						1 met loodglazuurspat op buitenzijde			10de - 14de			geelrozig tot rozig baksel
51	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							buitenzijde volledig bruine engobe		10de - 14de			oranje baksel
51	1	2	50		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022	1									13de - vroege 14de			donkergrijze breuk en wanden, neigt naar bijna-steengoed
51	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022		1								11de - 13de	kogelvormige pot/ kookpot		oranjeroze kern, geelbeige wanden, uitstaande verdikte rand met bovenlip en afgeplatte zijkant

52	1	2	50		STG	Aanleg vlak	16/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	buitenzijde volledig paarse engobe, binnenzijde gedeeltelijk, draairibbels en doorn op buitenzijde		14de - 15de			grijze breuk, bruinigrijze binnenzijde, allicht Langerwehe
52	1	2	50		PAFFRATH	Aanleg vlak	16/03/2022	1									late 11de - eerste helft 13de			lichtgrijze tot grijze breuk, grijze wanden, licht bladerdeegachtge breuk
52	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	4						3 aan binnenzijde gedeeltelijk geel loodglazuur waarvan 2 ook gedeeltelijk geel loodglazuur aan buitenzijde, 1 aan binnenzijde volledig geel loodglazuur	1 met lichte draairibbels op buitenzijde		10de - 14de			wit baksel
52	1	2	50		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	1								roet op buitenzijde	LME-NT			fijn oranjerood baksel, zou ook Maaslands kunnen zijn
52	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	2						1 met loodglazuurspat op buitenzijde	1 met oranjebruin sliblaagje op buitenzijde		10de - 14de			scherf met glazuurspat heeft oranjerood baksel, scherv met sliblaagje heeft rozige kern en beige wanden
52	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							donkerbruinigrijzige sliblaag aan buitenzijde		10de - 14de			grijze kern, bruinigrijze wanden, allicht aanzet uitgeknepen standvin bewaard
52	1	2	50		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	1		1				spatten loodglazuur op buitenzijde		zwarte aanslag aan binnenzijde	LME			vlakke bodem met dubbele enkelvoudige uitgeknepen standvinnen, schraapsporen op buitenzijde, grijze kern, oranjebruine wanden
52	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022						1	gedeeltelijk loodglazuur op oor	mogelijk oranjebruine sliblaag		10de - 14de	kan	indet.	net onder de top aangezet ovaal bandoor, rand te fragmentair voor determinatie, rozig baksel, beige gele wanden, wat gevlamd oranje oppervlak
52	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022		1				1	binnenzijde volledig en oor gedeeltelijk geel loodglazuur			13de	kookkan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 32 (1-3)	passsende scherven, iets boven de top aangezet ovaal bandoor, simpele uitstaande wat verdikte rand met wat afgeplatte top
52	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022		1								1150 - 14de	kan	Herk-de-Stad, Archeologie in Vlaanderen, V, p. 167 en figuur 7, 23	recht opstaande blokvormige rand met afgeplatte bovenzijde en afgeronde onderzijde
52	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022		1					binnenzijde volledig, buitenzijde gedeeltelijk geel loodglazuur			13de - 14de	kan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 12 (9-13)	licht uitstaande smalle sterk ondersneden verdikte bandrand met licht naar buiten staande afgeronde top
55	1	2	52		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022			1					donkerbruine engobe op buitenzijde	slijtage engobe aan onderzijde wand	LME			vlakke bodem met uitgeknepen standvinnen, grijze kern, oranjebruine wanden, kan ook Maaslands zijn

55	1	2	52		STG	Aanleg vlak	16/03/2022		1					binnen- en buitenzjde volledig zoutglazuur	draairibbels en doorn op buitenzijde, paarse engobe op binnen- en buitenzijde		14de - 15de	beker		simpele wat naar binnen hellende rand, aanzet oor bewaard
55	1	2	52		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1						gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde			10de - 14de			oranje baksel
55	1	2	52		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							donkerbruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			oranjebruin baksel
55	1	2	52		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1						binnenzijde volledig geel loodglazuur			10de - 14de			wat beigegrijs baksel
55	1	2	52		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022	1		2					mogelijk grijsbruin sliblaagje		12de - 13de			uitgeknepen standring, bodemscherven passend, beige gele breuk en binnenzijde, wat grijsbruine buitenzijde
54	1	1>2	106	1	MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1						binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur	mogelijk geelbruin sliblaagje		10de - 14de			wit baksel, wat geelbeige wanden
54	1	1>2	106	1	MAA	Aanleg vlak	16/03/2022			2						slijtage rand van de bodem en onderzijde standvin	10de - 14de			vlakke bodem, meerledige uitgeknepen standvin, oranjerood baksel, passende scherven
54	1	1>2	106	1	MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1		1					roetsporen buitenzijde, aanslag binnenzijde, slijtagesporen onderzijde standvin		10de - 14de			vlakke bodem, meerledige uitgeknepen standvin, oranjerozig baksel, passende sherven
54	1	1>2	106	1	ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	1									LME-NT			kan eventueel ook Maaslands zijn
54	1	1>2	106	1	MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							roodoranje sliblaag op buitenzijde, draairibbels op buitenzijde		10de - 14de			oranjerozig baksel
54	1	1>2	106	1	BRSCH	Aanleg vlak	16/03/2022	2							bruinpaarse engobe op buitenzijde en binnenzijde, draairibbels op buitenzijde, radstempel op buitenzijde		12de - 13de			beige geel baksel, allicht Zuid- Limburgs, proto-steengoed, passende scherven
54	1	1>2	106	1	BIJNASTG	Aanleg vlak	16/03/2022				1						late 13de - vroeg 14de			rolrond worstoor, grijs tot donkergrijs baksel, donkergrijs glanzend oppervlak, zeer hard gebakken, quasi volledig versinterd
54	1	1>2	106	1	PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022						1				13de - vroeg 14de	kan		iets naar binnen hellende smalle wat verdikte bandrand met vrij spitse doorn en afgeronde top, breed bandoor is net boven de doorn aangezet, wat bruinrode kern en donkergrijze wanden
57	1	2	106	1	MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	4		1				1 volledig geel loodglazuur aan buitenzijde, 2 gedeeltelijk loodglazuur aan buitenzijde			10de - 14de			vlakke bodem, deze heeft een grijze kern en geelbruine wanden, 1 fragment met rozig baksel, 1 fragment oranjerood baksel
59	1	2	54		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1						binnenzijde volledig geel loodglazuur			10de - 14de			
59	1	2	54		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022		1					binnenzijde volledig geel loodglazuur, buitenzijde gedeeltelijk			(12de) - 13de	kogelvor mige pot	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 38 (1-12)	ondersneden smalle bandrand met afgeronde top

60	1	2	63		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	5								2 aan buitenzijde roetsporen en secundair verbrand	10de - 14de			
61	1	2	64		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	2						1 gedeeltelijk geel loodglazuur op buitenzijde	geglazuurde scherf heeft een groef op buitenzijde		10de - 14de			1 wat grijsig baksel
62	1	2	56		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022			1				buitenzijde volledig zoutglazuur	buitenzijde paarse engobe, binnenzijde donkerbruinpaarse engobe		late 12de - 13de	kan		geel baksel, uitgeknepen gelobde standing, mogelijk Zuid-Limburgs
62	1	2	56		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1									10de - 14de			wit baksel
62	1	2	56		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	1						binnen- en buitenzijde gedeeltelijk met oranje en donkergroen gevlekt loodglazuur, bestrooiingstechniek	draairibbels op binnenzijde		LME			dikwandig, cilindrisch object
62	1	2	56		ELMPT	Aanleg vlak	16/03/2022	1		1						bodem sterk verweerd allicht vorstschade	late 12de - vroege 14de			vlakke bodem, uitgeknepen standing, dikwandig, lichtgrijze kern, donkergrijze wanden
62	1	2	56		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022			1				spatten loodglazuur op buitenzijde		mogelijk kalkaanslag aan binnenzijde	LME-NT			vlakke bodem, grijze kern, oranjerode wanden, mogelijk wit sliblaagje of kalkaanslag aan binnenzijde
62	1	2	56		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	1						volledig donkerbruin loodglazuur op buitenzijde, bestrooiingstechniek	ribbel op overgang naar hals		LME			hard gebakken, grijze tot donkergrijze breuk, donkerbruin oranje binnenzijde
62	1	2	56		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1								roetaanslag op buitenzijde	10de - 14de			grijze kern en beige bruine wanden
62	1	2	56		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1									10de - 14de			oranjerood baksel, fijnwandig, gedraaid
62	1	2	56		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							donkerbruine sliblaag aan buitenzijde, donkergrijze sliblaag aan binnenzijde		10de - 14de			oranjerood baksel, fijnwandig, gedraaid
62	1	2	56		GRAW	Aanleg vlak	16/03/2022	2								1 mogelijk secundair verbrand aan buitenzijde	LME - 16de			
64	1	2	58		PRSTG		16/03/2022	2							draairibbels op buitenzijde, bruinpaarse engobe op buitenzijde		13de - vroege 14de	kruik		passende scherven, grijze kern in breuk, donkergrijze buitenzijde, binnenzijde terug wat lichter grijs
64	1	2	58		MAA		16/03/2022				1						10de - 14de			smal wat ovaal worstoor met groeven/ribbels aan onderzijde
64	1	2	58		MAA		16/03/2022					1		binnenzijde volledig geel loodglazuur, handvat gedeeltelijk geel loodglazuur		roetsporen aan buitenzijde	vanaf 12de - 14de	pan	ook aangetroffen in Herk-de- Stad, Archeologie in Vlaanderen, V, p. 167 en figuur 7, 31	haaks naar buiten geplooid rand met afgeronde top, holle steel die de wand niet doorboort voorzien van een wat spitse verdikte doorn
64	1	2	58		MAA		16/03/2022			1						sterk beroete buitenzijde	10de - 14de			vlakke bodem met standvinnen, rozig beige baksel

64	1	2	58		MAA		16/03/2022	2						1 volledig geel loodglazuur aan buitenzijde, 1 gedeeltelijk geel loodglazuur aan buitenzijde			10de - 14de			gedeeltelijk geglazuurde scherf heeft wat rozig baksel
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022			1				binnenzijde volledig loodglazuur	oranjerode sliblaag op buitenzijde		LME			vermoedelijk afkomstig van lensvormige bodem
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022			1				spatten loodglazuur op buitenzijde		beroete en secundair verbrande buitenzijde, mogelijk aanslag op binnenzijde, wat slijtage aan onderzijde standvin	LME			vlakke bodem met uitgeknepen standvinnen
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022	1						binnenzijde volledig loodglazuur, bestrooiingstechniek		roetsporen en secundair verbrand	LME			slechts licht gebogen, dus mogelijk bodemfragment
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022	1						buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur	binnenzijde grijze engobe, buitenzijde mogelijk donkerbruine engobe	mogelijke roetsporen	LME-NT			
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022	1						buitenzijde volledig loodglazuur			LME-NT			
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022	1						buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur	draairibbels op buitenzijde, mogelijk wit sliblaagje op binnenzijde		LME-NT			
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022	1						gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde			LME-NT			
64	1	2	58		ROAW		16/03/2022	2						1 met gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde	oranjebruine engobe op buitenzijde		LME-NT			1 met aanzet uitgeknepen standvin
64	1	2	58		MAA		16/03/2022	1							buitenzijde bruine tot donkerbruingrijze engobe		10de - 14de			oranjerood baksel, fijnwandig
64	1	2	58		GRAW		16/03/2022		1								LME (13de)	kogelvormige pot	niet bij De Grootte	zeer hard gebakken bijna volledig versinterde breuk, wat uitstaande smalle bandrand met verdikte sptse doorn, licht ondersneden, op korte uitstaande hals
65	1	2	59		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	2						1 buitenkant volledig loodglazuur, 1 buitenkant volledig donkerbruin loodglazuur			LME-NT			
65	1	2	59		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022		1					binnenzijde volledig met groen oranje gevlekt loodglazuur	enkele reliëfindrukken/groefen op rand	roetsporen op buitenzijde	vanaf late 12de	vetvanger		simpele verdikte wat verdikte rand die bovenaan afgeplat is, deel gietsneb bewaard, versiering op bovenzijde rand
65	1	2	59		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	2							draairibbels op buitenzijde, oranjebruin sliblaagje op buitenzijde		10de - 14de			klinkend hard gebakken, fijnwandig, gedraaid, oranjerozig baksel
65	1	2	59		GRAW	Aanleg vlak	16/03/2022		1								12de - 13de	kogelvormige pot	lijkt op L29A bij De Grootte	licht ondersneden rand met wat driehoekige doorsnede, lichte dekselgeul, licht concave zijkant van de rand

66	1	2	62		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							donkerbruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			oranjebruin baksel
66	1	2	62		ELMPT	Aanleg vlak	16/03/2022	1									late 12de - vroege 14de			lichtgrijze breuk, donkergrijze wanden, dikwandig
67	1	2	61		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1						buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur	buitenzijde volledig bruine engobe, binnenzijde gedeeltelijk en tot donkerbruinzwarte kleur		10de - 14de			halsfragment, fijnwandig, oranjebruin baksel
70	1	2	67		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							buitenzijde volledig donkerbruine engobe		10de - 14de			oranje baksel
72	1	2	68		STG	Aanleg vlak	16/03/2022			1				buitenzijde volledig zoutglazuur	buitenzijde volledig paarse engobe	standing vertoont afgesprongen of afgebroken stukjes	14de - 15de			lichtgrijze breuk, grijze binnenzijde, uitgeknepen gelobde standing, mogelijk Langerwehe maar geen donkere kern, kan ook 15de-eeuwse Raeren zijn
72	1	2	68		BIJNASTG	Aanleg vlak	16/03/2022	1							buitenzijde donkerpaarse tot paarszwarte engobe		vroege 14de			zeer dunne scherf, donkergrijze tot bruine kern, wat vies bruine binnenkant
72	1	2	68		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022				1			loodglazuurspatten	donkerbruingrijze engobe		LME-NT			zeer fors bandoor met verdikte randen
72	1	2	68		ELMPT	Aanleg vlak	16/03/2022	1									late 12de - vroege 14de			lichtgrijze tot grijze breuk, donkergrijze wanden, vrij dikwandig, handgevormd
72	1	2	68		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022			1				binnenzijde volledig loodglazuur		slijtagesporen onderzijde standvin	vanaf volle 13de eeuw	teil	-	brede uitgeschulpte standvin
74	1	2	69		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022	1							buitenzijde donker paarse engobe, binnenzijde donkerbruinpaarse engobe		late 13de - vroege 14de			bruine tot donkerbruine kern, donkergrijze wanden
74	1	2	69		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	2								1 roetsporen en secundair verbrand	10de - 14de			1 wat grijsig baksel
74	1	2	69		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	2							1 aan buitenzijde volledig donkergrijs tot zwarte engobe		10de - 14de			scherf met engobe heeft grijze kern en bruinoranje wanden, andere scherf heeft oranjerood baksel
74	1	2	69		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1							buitenzijde volledig oranjebruine engobe		10de - 14de			oranje tot bruinoranje baksel
75	1	2	70		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	2						1 volledig loodglazuur aan buitenzijde	1 mogelijk bruinrood sliblaagje		LME-NT			
75	1	2	70		PRSTG	Aanleg vlak	16/03/2022	2							buitenzijde volledig donkerbruine engobe, 1 met draairibbels		12de - 13de			beige geel baksel, allicht Zuid-Limburgs
76	1	2	75		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022	1						binnenzijde volledig loodglazuur, bestrooiingstechniek			LME			
76	1	2	75		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022		1					buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur	binnen- en buitenzijde volledig donkerbruin grijze engobe		vanaf 14de - LME	kan		simpele iets naar binnen hellende rand met verdikte wat geprononceerde doorn
76	1	2	75		STG	Aanleg vlak	16/03/2022			1				binnen- en buitenzijde volledig zoutglazuur	binnenzijde lichtbruine engobe		15de			gelobde standing, grijs baksel en egaal wat lichtgrijze buitenkant, lichtbruine binnenzijde, Rijnlads steengoed
79	1	2	137		MAA	Profiel 2	17/03/2022			1					oranje bruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			lensvormige bodem op enkelvoudige uitgeschulpte standvinnen waarvan er 2 bewaard zijn, hard gebakken, oranje rozig baksel
80	1	2	137		MAA	Profiel 2	17/03/2022			1						sterk verveerd oppervlak	10de - 14de			vlakke bodem met uitgeknepen stanvinnen waarvan 1 gedeeltelijk bewaard, grijze kern en oranje wanden

81	1	2	129	1	GRAW	Profiel aanleggen	17/03/2022	2								roetsporen op buitenzijde	LME - 16de			passende scherven
81	1	2	129	1	ROAW	Profiel aanleggen	17/03/2022	1									LME-NT			grijze kern, oranje wanden, fijn dun baksel, kan ook Maaslands zijn
82	1	2	107		MAA	Profiel 2	17/03/2022	1									10de - 14de			
83	1	2	107		ROAW	Profiel 2	17/03/2022		1							roetsporen op buitenzijde	vanaf 13de - LME	pan		schuin naar buiten geplooid rand met afgeronde top en afgeplatte bovenzijde
84	1	2	136		MAA	Profiel	17/03/2022	1									10de - 14de			
85	1	2	136		ELMPT	Profiel 2	17/03/2022	1									late 12de - vroeg 14de			lichtgrijs baksel, blauwgrijze wanden
86	1	2	136		MAA	Profiel 2	17/03/2022	1							buitenzijde bruine engobe		10de - 14de			grijze kern, oranjerode wanden
87	1	2	107		MAA	Profiel 2	17/03/2022	1			1			oor volledig geel loodglazuur			10de - 14de			vrij rond worstoor
88	1	2	106	1	MAA	Profiel 1	17/03/2022	1									10de - 14de			wat rozige binnenzijde en beige buitenzijde
88	1	2	106	1	STG	Profiel 1	17/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	buitenzijde volledig paarse engobe		14de - 15de			grijze tot donkergrijze breuk en binnenzijde, allicht Langerwehe
89	1	2	107		MAA	Profiel 1	17/03/2022		1								late 12de - 14de	kookkan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 32 (10- 21)	licht uitgeduwde rand met wat lange blokvormige doorsnede, afgeplatte top
90	1	2	106		MAA	Profiel 1	17/03/2022	1						binnenzijde gedeeltelijk geel loodglazuur	draairibbels op binnen- en buitenkant		10de - 14de			
91	1	2	87		ROAW	Profiel 1	17/03/2022	1						spatten loodglazuur op buitenzijde	zwarte engobe op buitenzijde		LME-NT			grijze kern, oranje wanden
91	1	2	87		ROAW	Profiel 1	17/03/2022			1				spatten loodglazuur op buitenzijde			LME			vlakke bodem, kan ook Maaslands zijn
92	1	2	96	2	MAA	Profiel 1	17/03/2022	2						1 gedeeltelijk loodglazuur aan buitenzijde	geglazuurde scherf met doorn		10de - 14de			ongeglazuurde scherf heeft rozig baksel
93	1	2	107		ROAW	Profiel 1	17/03/2022	1							buitenzijde volledig bruin tot zwarte engobe		LME-NT			kan ook Maaslands zijn
93	1	2	107		MAA	Profiel 1	17/03/2022						1	loodglazuurspat op oor			13de	kan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 10 (6-10)	naar binnen hellende wat verdikte rand met naar binnen afgeschuinde top, bandoor onder de top aangezet
94	1	2	106		MAA	Profiel 1	17/03/2022	1						gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde			10de - 14de			
94	1	2	106		ROAW	Profiel 1	17/03/2022	2							1 aan buitenzijde donkerbruin en aan binnenzijde grijze engobe, 1 aan buitenzijde donkerbruin engobe		LME-NT			
94	1	2	106		PAFFRATH	Profiel 1	17/03/2022	1									late 11de - eerste helft 13de			bladerdeeg structuur, lichtgrijze tot witbeige breuk en binnenzijde, grijs tot donkergrijze buitenzijde, handgevormd
95	1	2	84		STG	Profiel 1	17/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	binnen- en buitenzijde volledig met donkerpaarse engobe		14de - 15de			grijze breuk, allicht Langerwehe
96	1	2	86	1	ROAW	Profiel 1	17/03/2022				1				binnen- en buitenzijde volledig met bruingrijze engobe		LME-NT			uitgeknepen standring
97	1	2	106		MAA	Profiel 1	17/03/2022	1									10de - 14de			
98	1	2	84	1	ROAW	Profiel 1	17/03/2022	1						binnen- en buitenzijde gedeeltelijk donkerbruinpaars ijzerhoudend loodglazuur			LME-NT			

98	1	2	84	1	MAA	Profiel 1	17/03/2022	1									10de - 14de			rozig baksel
99	1	2	107		ROAW	Profiel 1	17/03/2022	1									LME-NT			grijze kern, oranjebruine wanden
100	1	2	100		ROAW	Profiel 1	17/03/2022		1					binnenzijde volledig loodglazuur			NT	teil		smalle bandvormige rand met verdikte afgeronde en wat naar buiten staande top en vrij spitse wat verdikte doorn
101	1	2	91		MAA	Profiel 1	17/03/2022	1			1						10de - 14de			worstoorfragment
102	1	2	103	2	MAA	Profiel 1	17/03/2022	1							bruingrijze engobe op buitenzijde		10de - 14de			oranjebruin baksel
103	1	2	129		MAA	Profiel 2	17/03/2022	1									10de - 14de			
104	1	2	107		ROAW	Profiel 2	17/03/2022		1					buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur	donkerbruin grijze tot bruinzwarte engobe op buitenzijde		vanaf 14de - NT	kan		wat uitstaande smalle bandrand met spitse top en spitse doorn
105	1	2	136		MAA	Profiel 2	17/03/2022	2							1 met donkerbruingrijze engobe op buitenzijde		10de - 14de			scherf met engobe heeft oranjerozig baksel
106	1	2	197		ROAW	Profiel 2	17/03/2022	1								zwaar beroet en secundair verbrand	LME-NT			kan ook een bodemfragment zijn
107	1	2	111		IW	Profiel 2	17/03/2022	1						volledig glazuur			18de - 20ste			
108	1	2	107		GRAW	Profiel 2	17/03/2022	1								binnenzijde kalklaagje of laagje wit slib ?	LME - 16de			grijze kern, donkergrijze buitenzijde, witbeige binnenzijde mogelijk slib of aanslag
109	1	2	148		PRSTG	Profiel 2	17/03/2022		1					buitenzijde donkerbruin zwarte loodglazuur	buitenzijde volledig, binnenzijde gedeeltelijk bruinrode engobe		13de - vroege 14de	kan		smalle bandvormige rand met vrij spitse top en verdikte afgeronde doorn, hard gebakken oranje bruin rood aardewerk
110	1	2	99		GRAW	Profiel 1	17/03/2022	1								roetsporen en secundair verbrand	LME - 16de			
111	1	2	100	1	ROAW	Profiel 4	17/03/2022	1						binnenzijde volledig donkerbruin ijzerhoudend loodglazuur		roetsporen op buitenzijde	LME-NT			
112	1	2	151	1	PRSTG	Profiel 4	17/03/2022	1				1		1 gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde	1 met bruinpaarse engobe op buitenzijde en druipsporen aan binnenkant, 1 met donkerbruin zwarte engobe op buitenzijde		12de - vroege 14de			klinkend hard gebakken beige rozig baksel, 1 met grijze kern met aanzet oor bewaard
113	1	2	180	1	ROAW	Profiel 3	17/03/2022			1					mogelijk resten van witte engobe ?	zeer sterk verweerd, mogelijk kalkaanslag (of resten witte engobe)	LME-NT			vlakke tot licht lensvormige bodem met uitgeknepen standing, zeer sterk verweerde scherf

114	1	2	183		ROAW	Profiel 3	17/03/2022	1						binnenzijde volledig loodglazuur, buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur, bestrooiingstechniek			LME			glazuur aangebracht met bestrooiingstechniek
114	1	2	183		ROAW	Profiel 3	17/03/2022	1							buitenzijde volledig donkerbruin tot paars en zwart, mogelijk sliblaagje, binnenzijde bruinig		LME-NT			mogelijk met sliblaagje of gesmoked
115	1	3	197		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022			1							10de - 14de			vlakke tot licht lensvormige bodem, aanzet uitgeknepen standvin
115	1	3	197		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022		1					binnenzijde volledig met licht olijfgroen loodglazuur	vingerindrukken op zijkant rand	roetsporen op buitenzijde	vanaf late 12de	vetvanger		horizontaal naar buiten geplooid verdikte rand met afgeplatte bovenzijde en vingerindrukken op de zijkant, quasi volledig lichtgrijs baksel enkel buitenkant is oranjerood
115	1	3	197		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	16						3 gedeeltelijk loodglazuur buitenkant, 1 volledig loodglazuur buitenkant, 2 volledig loodglazuur binnenkant	11 met sliblaag aan buitenzijde, volledig, bruin, donkerbruin en zwart	1 secundair verbrand	10de - 14de			11 met oranjerzig baksel deze hebben een sliblaagje, 1 met rozig geel baksel
115	1	3	197		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022						1	gedeeltelijk loodglazuur			10de - 14de	kookkan ?	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 29/30	oranjerzig baksel, ovaal oor, met uitgeduwde bandrand
115	1	3	197		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022		2					gedeeltelijk loodglazuur buitenzijde		vorstschade	LME	tuitpot ?		uitstaande bandrand met wat spitse top en driehoekige doorsnede met lichte dekselgeul
115	1	3	197		ELMPT	Aanleg vlak	22/03/2022		1						ribbels op buitenzijde		late 12de - vroege 14de	kan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 72	wat blokvormige rand met opstaande bovenlip en afgevlakte zijkant op geribbelde hals
118	1	3	198		PRSTG	Aanleg vlak	22/03/2022	2							draairibbels op buitenzijde, donkerbruinpaarse engobe op buitenzijde, 1 ook gedeeltelijk binnenzijde engobe		late 13de - vroege 14de			grijze tot donkergrijze kern, grijsbruine binnenkant
118	1	3	198		STG	Aanleg vlak	22/03/2022	3						buitenzijde volledig zoutglazuur	1 met draairibbels, alle met paarse engobe op buitenzijde		14de - 15de			grijze tot donkergrijze breuk, mogelijk Langerwehe
118	1	3	198		WIT	Aanleg vlak	22/03/2022	1						buitenzijde volledig en binnenzijde gedeeltelijk lichtgroenig loodglazuur			LME-NT			beige tot beigegrijs baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							bruin sliblaagje op buitenkant		10de - 14de			grijze tot donkergrijze kern, oranje wanden
118	1	3	198		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	1						buitenzijde volledig, binnezijde gedeeltelijk loodglazuur, bestrooiingstechniek			LME			dikwandig gebogen fragment
118	1	3	198		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022						1	glazuurspatten op oor	bruine engobe/sliblaag		LME-NT	kruik ???		zeer fors bandoor met verdikte afgeronde zijanten, gelijk met de top aangezet, rand te fragmentair bewaard
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022			1					mogelijk lichtbruin sliblaagje aan buitenzijde	slijtage rand van de bodem	10de - 14de			vlakke bodem

118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	2							doorn/ribbel op overgang schouder naar hals, grijsbruine sliblaag aan buitenzijde		10de - 14de			rozig baksel, beige gele wanden, passende scherven
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022			1							10de - 14de			vlakke bodem, grijze kern in dikkere delen van de scherf, oranjebruin baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1						gedeeltelijk bruin loodglazuur op buitenzijde, bestrooiingstechniek	bruine tot bruingrijze engobe op buitenzijde		10de - 14de			oranjerood baksel wat bruingele wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1						gedeeltelijk bruin loodglazuur op buitenzijde	roodbruine engobe aan buitenzijde, druipsporen aan binnenzijde, lichte draairibbels op buitenzijde		10de - 14de			oranjebruin baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							roodbruine engobe op buitenzijde, draairibbel op buitenzijde		10de - 14de			rood baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							donkerrode engobe op buitenzijde	wat afgesprongen engobe mogelijk door vorstschade	10de - 14de			grijze kern, oranjerode wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1						gedeeltelijk bruin loodglazuur op buitenzijde	oranjebruin tot bruine en grijsbruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			rozige kern met geelbruine wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							donkerbruine engobe op buitenzijde, draairibbels op buitenzijde		10de - 14de			oranjebruin baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022			1							10de - 14de			vlakke bodem, allicht op standvinnen, zeer hard gebakken, grijze kern, grijsbruinbeige wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							oranjebruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			oranje rozig baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							grijsbruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			rozige kern met geelbruine wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1						spat loodglazuur op buitenzijde	draairibbels op buitenzijde		10de - 14de			rozige kern met beige tot beigebruine wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1						buitenzijde geel loodglazuur op schouder	draairibbels op buitenzijde		10de - 14de			
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							lichtbruin oranje sliblaag op buitenzijde		10de - 14de			rozig tot beige baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1						gedeeltelijk geel loodglazuur op buitenzijde	mogelijk oranjebruin sliblaagje aan beide zijdes		10de - 14de			iets grizig beige baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							mogelijk geelbruin sliblaagje aan binnenzijde		10de - 14de			wat grizig baksel
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	3									10de - 14de			2 passende scherven, rozige kern met beigegele wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	3						1 met glazuurspat aan buitenzijde			10de - 14de			scherf met glazuurspat wat grizig baksel met beige gele buitenwand
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1							bruinoranje sliblaag en draairibbels op buitenzijde		10de - 14de			rozige kern met beige gele wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022		1					binnenzijde volledig buitenzijde hals met geel loodglazuur	enkele ribbels/groeven op zijkant rand, ribbel/doorn op hals onder rand		13de - 14de	kan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 12 (9-13)	verdikte smalle sterk ondersneden bandrand met afgeronde top

118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1	2				1	bruine loodglazuurspat op buitenzijde	grijze tot grijsbruine sliblaag aan buitenzijde, aan binnenzijde eerder donkerbruine tot bruine kleur		13de - 14de	kan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 12 (14-26)	passende scherven, hard gebakken, iets naar binnen hellende opstaande smalle licht verdikte bandrand met niet ondersneden eerder afgeronde doorn, bandoor net onder de top aangezet, oranjerozig baksel met beige gele wanden
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022					1			mogelijk donkergrijze sliblaag op buitenzijde en donkerbruingrijze sliblaag aan binnenkant		10de - 14de			technische groep 4 B abdij Herkenrode, p. 204, klinkend hard gebakken, rode kern grijsbruine tot zwarte wanden, iets ovaal doch bijna rolrond worstoor
118	1	3	198		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022						1	spatten loodglazuur op buitenzijde			13de - 14de	kookkan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 31	technische groep 4 B abdij Herkenrode, p. 204, klinkend hard gebakken, rode kern grijsbruine tot zwarte wanden, op de top aangezet (vermoedelijk band)oor, simpele uitstaande rand met afgeronde top
121	1	3	200		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	2							donkergrijs sliblaagje op buitenzijde		10de - 14de			passende scherven, oranje rood baksel
121	1	3	200		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	2	1					binnenzijde volledig donkerbruin paars ijzerhoudend loodglazuur		volledig beroete zwarte buitenzijde	LME-NT	komvorm ?		passende scherven, volledig omgeplooid verdikte afgeronde simpele rand die licht ondersneden lijkt, mogelijk ooraanzet bewaard
121	1	3	200		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022		1					buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur	mogelijk rood sliblaagje		LME-NT	kan		simpele smalle bandrand met spitse top en iets verdikte vrij spitse doorn
124	1	3	201		STG	Aanleg vlak	22/03/2022	1						binnen- en buitenzijde volledig zoutglazuur	ribbel op buitenzijde		LME-NT			grijze tot lichtgrijze breuk, egale lichtgrijze binnenzijde, gele lichtbruine wat gevlekte buitenzijde, Rijnlands steengoed
124	1	3	201		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	1							draairibbels op buitenzijde, bruin sliblaagje op buitenzijde		LME-NT			
124	1	3	201		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	2						1 aan binnenzijde volledig loodglazuur	1 met restanten van bruine sliblaag	fragment met sliblaag is zeer sterk verweerd	LME-NT			
124	1	3	201		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	1						binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur		secundair verbrand en roetsporen op buitenzijde	LME-NT			
124	1	3	201		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	4							1 met draairibbels op buitenzijde, allemaal met resten van bruine sliblaag op buitenzijde		LME-NT			alle fragmenten klinkend hard gebakken, 2 passende scherven met oranjerozig baksel, 2 met grijze kern in breuk
124	1	3	201		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022		1					binnenzijde volledig en buitenzijde gedeeltelijk met olijfgroen loodglazuur, bestrooiingstechniek			14de - vroeg 15de	grape	lijkt op L124A bij De Grootte	simpele wat vrdikte rand met afgeplatte top op uitstaande hals
124	1	3	201		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022		1					binnenzijde volledig loodglazuur			15de - NT	teil	lijkt op L57H bij De Grootte	opstaande geribbelde brede bandrand met afgeronde licht ondersneden doorn en naar binnen afgeschuinde top
125	1	3	202		STG	Aanleg vlak	22/03/2022	1						binnen- en buitenzijde volledig zoutglazuur			15de - 16de			grijze breuk, beige grijze binnenzijde, bruinbeige gevlekte buitenzijde, Rijnlands steengoed, mogelijk Keuls?
125	1	3	202		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	1						buitenzijde volledig loodglazuur, binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur	groef/ribbel op buitenzijde		LME-NT			
125	1	3	202		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	1						buitenzijde donkerbruinzwart paarsbruine	draairibbels buitenzijde		LME-NT			

138	1	3	215		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1						buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur			10de - 14de	tuitpot of tuitkom		tuit geribbeld, oranje rood baksel
138	1	3	215		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022		1								1125 - 1175	kook- of tuitpot		grijs baksel, smalle sterk geprofileerde manchetrans
140	1	4	170		MAA	Profiel 3	22/03/2022	1						buitenzijde gedeeltelijk loodglazuur			10de - 14de			
140	1	4	170		MAA	Profiel 3	22/03/2022			1							10de - 14de			lensvormige bodem, wat grijze breuk
141	1	4	183		ROAW	Profiel 3	22/03/2022					1			bruine tot grijsbruine sliplaag op buitenzijde		LME-NT			aanzet ovaal oor bewaard, klinkend hard gebakken, fijn baksel met egale oranje kern en wanden, ter hoogte van het oor een grijze kern
142	1	4	226	1	BIJNASTG	Profiel 3	22/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	draairibbels en ribbel/groef op buitenzijde, bruine engobe buitenzijde		late 13de - vroege 14de			donkergrijze breuk, egale bruine buitenzijde, wat paars donkerbruine binnenzijde
143	1	4	184	1	STG	Profiel 3	22/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	buitenzijde volledig paarse engobe		14de (- 15de)			grijze breuk, paarse engobe buitenzijde, mogelijk Langerwehe, binnenzijde beige
144	1	3	221		ROAW	Profiel 3	22/03/2022	1						buitenzijde volledig loodglazuur, binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur			LME-NT			
144	1	3	221		MAA	Profiel 3	22/03/2022	1							binnenzijde gedeeltelijk bruinrood sliplaagje, buitenzijde volledig donkerbruin sliob		10de - 14de			wat oranje rood baksel
145	1	4	177	1	ROAW	Profiel 3	22/03/2022	1						buitenzijde volledig donkerbruin ijzerhoudend loodglazuur, binnenzijde gedeeltelijk donkerbruin ijzerhoudend loodglazuur			LME-NT			
147	2	0A	230	NT	IPOR	Aanleg vlak	24/03/2022		1					volledig geglazuurd			19de - 20ste	deksel ?		
147	2	0A	230	NT	IW	Aanleg vlak	24/03/2022			1				volledig geglazuurd	donkerblauwe gometrische en figuratieve versiering opgedrukt		19de - 20ste	bord		vlakke bodem, kleine standring die met een groef is afgeboord aan de buitencirkel
149	1	4	223	2	ROAW	Profiel 3	24/03/2022	2								sterk beroete buitenzijde	LME-NT			gelaagde breuk, passende scherven
151	2	0A	231		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022	1						binnenzijde volledig loodglazuur			LME-NT			
152	2	0A	232		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022	1							bruin grijze sliplaag aan buitenzijde	mogelijk kalkaanslag aan binnenzijde	10de - 14de			oranje rood baksel

157	2	0A	221		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022	2						binnenzijde quasi volledig loodglazuur		buitenzijde secundair verbrand, sterk verweerde glazuur aan binnenzijde, sporen van oranjeroze residu op buitenzijde	LME-NT			passende scherven
153	2	0A	229		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022	1						butenzijde gedeeltelijk donkerbruin ijzerhoudend loodglazuur			LME-NT			
153	2	0A	229		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022	1							zwarte buitenzijde, gemoket?		LME-NT			mogelijk gesmoket
153	2	0A	229		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022	1									LME-NT			grijze breuk en oranjerode wanden
158	2	1	238		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022	1						buitenzijde volledig loodglazuur, binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur			10de - 14de			wit tot wat grijsig baksel
158	2	1	238		STG	Aanleg vlak	24/03/2022				1			buitenzijde volledig zoutglazuur			LME - 1550			fragment van een gelobde standing, lichtgrijs tot beige gele kern, lichtbruine tot geelbruine wanden
158	2	1	238		STG	Aanleg vlak	24/03/2022	1						binnen- en buitenzijde volledig zoutglazuur	bruine engobe op binnenzijde		15de - 16de			grijze breuk, egale bruine binnenzijde door engobe, grijs lichtbruin gevlekte buitenzijde
158	2	1	238		PRSTG	Aanleg vlak	24/03/2022	1			1					mogelijk roetsporen op buitenzijde	12de - 13de			uitgeknepen standing, grijze kern, geelbruine wat oranje wanden
160	2	1	241		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022	13						binnen- en buitenzijde gedeeltelijk met ijzerhoudend donkerbruin loodglazuur	draairibbels op schouder aan de buitenzijde		LME-NT			van zelfde pot, allicht kruik/kan
161	2	1	243		STG	Aanleg vlak	24/03/2022	2						buitenzijde volledig zoutglazuur	buitenzijde volledig paarse engobe, draairibbels op buitenzijde		14de (- 15de)			grijze tot donkergrijze breuk, grijze binnenzijde, paarse buitenzijde, allicht Langerwehe, passende scherven
165	2	2	250		STG	Aanleg vlak	24/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur	draairibbels op buitenzijde		15de - 16de			grijze tot donkergrijze breuk, lichtbruine en grijs gevlekte buitenzijde, egale bruingele binnenzijde mogelijk engobe
166	2	2	252		STG	Aanleg vlak	24/03/2022	1						volledig met zoutglazuur aan binnen- en buitenzijde	draairibbels op buitenzijde		15de - 16de			grijze tot donkergrijze breuk, egale grijze wanden, Rijnlands steengoed
167	2	2	253		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022	3						buitenzijde gedeeltelijk met donkerbruin zwart ijzerhoudend loodglazuur	secundair verbrande buitenzijde		LME-NT			passende scherven
168	2	2	254		PRSTG	Aanleg vlak	24/03/2022				1					mogelijk roet op buitenzijde en etensresten binnenzijde	12de - 13de			uitgeknepen standing, grijze kern, beigebruine wanden, lensvormige bodem
168	2	2	254		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022	1		2							late 13de - vroege 14de	kom	zie Borremans 1956, Arch. Belg. 32, plaat IV fig. 16	rozig baksel, strak naar buiten geplooid wat opgetrokken rand met binnenlip, sterk ingesnoerde hals en dekselgeul

169	2	2	255	1	ELMPT	Aanleg vlak	24/03/2022	1	2								late 12de - vroeg 14de	voorraadp ot ???		strak naar binnen geplooid horizontale rand met opstaande binnenlip en naar binnen afgeschuinde zijkant die zo een dekselgeul vormt, aan onderzijde afgeronde en bovenaan afgeplatte buitenlip
169	2	2	255	1	ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022		1								LME-NT	kom of teil ?		licht uitstaande versmalde rand met afgeplatte bovenzijde en naar binnen afgeschuinde zijkant die zo een dekselgeul vormt, geprononceerde doorn met afgeronde onderzijde afgeplatte bovenzijde en opstaande lip
170	2	2	256		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022	12						1 met loodglazuur op buitenzijde		1 beroet en secundair verbrand	10de - 14de			2 met eerder oranje baksel, 1 wat ruwere wanden
170	2	2	256		BIJNASTG	Aanleg vlak	24/03/2022	1									late 13de - vroeg 14de			gedeeltelijk versinterd, wat ruw oppervlak
170	2	2	256		BRSCHE	Aanleg vlak	24/03/2022	1						loodglazuurspat op buitenzijde			12de - 13de			grijze breuk, oranje wanden, lijkt handgevoerd, mogelijk Brunssum Schinveld?, of Maaslands?
171	2	2	256		BIJNASTG	Aanleg vlak	24/03/2022	1									vroeg 14de			rode kern, grijze wanden
171	2	2	256		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022			2				1 volledig loodglazuur aan binnenzijde			10de - 14de			vlakke tot lensvormige bodem, 1 met uitgeknepen standvin is geglazuurd en heeft wat rozig baksel
171	2	2	256		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022	11						2 gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde, 1 volledig loodglazuur op buitenzijde, 1 met glazuurspat op buitenzijde	1 met mogelijk bruin sliblaagje op buitenzijde		10de - 14de			5 met oranje-rozig baksel waaronder die met sliblaagje
171	2	2	256		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022		1						groef op zijkant rand	mogelijk secundair verbrand	11de - 14de	kookkan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 35 en gelijkt op De Groote M2	haaks uitgeplooid rand met spitse top, een lichte binnenlip zorgt voor een lichte dekselgeul
173	2	2	248		MAA	Aanleg vlak	24/03/2022	1		2				wandscherf gedeeltelijk loodglazuur buitenzijde			10de - 14de			vlakke bodem met uitgeknepen standvin in oranje-rozig baksel
173	2	2	248		PRSTG	Aanleg vlak	24/03/2022	1						binnen en buitenzijde gedeeltelijk zoutglazuur	mogelijk paarse engobe	aanslag aan binnenzijde, mogelijk roet aan buitenzijde	late 13de - vroeg 14de			bruinrode kern, donkergrijze wanden
173	2	2	248		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022	2						1 aan binnenzijde volledig loodglazuur	1 met bruin sliblaagje/engobe aan binnen- en buitenzijde		LME-NT			fragment met sliblaag heeft donkergrijze kern
173	2	2	248		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022					1	glazuurspatten aan buitenzijde	mogelijk bruin sliblaagje			LME-NT	kookpot ?		breed bandoor op de top aangezet, simpele uitstaande rand
173	2	2	248		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022		1						vingerindrukken op zijkant rand, draperiedecor		13de	kom	gelijkt op L100A bij De Groote, maar bij hem enkel in GRAW	strak naar buiten geplooid rand met spitse top, afgeplatte bovenzijde en binnenlip, doorn op wand zorgt voor geknikte wand
173	2	2	248		ROAW	Aanleg vlak	24/03/2022		1					donkerbruine loodglazuur spat op buitenzijde	mogelijk oranjebruin sliblaagje op buitenzijde		14de - NT	kan	gelijkt op L131C bij De Groote	simpele smalle bandrand met afgeronde top en verdikte doorn
176	2	2	249	1	PRSTG	Profiel 5	25/03/2022	3							bruinpaarse ijzerhoudende engobe op olledige buitenzijde, binnenzijde druipspoor		13de - vroeg 14de			oranje gele kleur, klinkend hard gebakken, gedraaid

177	2	2	249	1	ROAW	Profiel 5	25/03/2022			1				binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur		roetsporen op buitenzijde	LME-NT			aanzet van lensvormige bodem, grijze kern in breuk, oranje wanden
177	2	2	249	1	PRSTG	Profiel 5	25/03/2022	1							bruine engobe op buitenzijde		13de - vroege 14de			oranjerozige scherf, hard gebakken, niet versinterd, wat ruw oppervlak
178	2	2	250	1	MAA	Profiel 5	25/03/2022	2							bruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			klinkend hard gebakken, grijze kern met wat beigebruine wanden, passende scherven
179	2	2	250	2	ROAW	Afwerken	25/03/2022	1						buitenzijde volledig donkerbruin zwart ijzerhoudend loodglazuur, binnenzijde gedeeltelijk			LME-NT			
179	2	2	250	2	MAA	Afwerken	25/03/2022	1							bruinige sliblaag op buitenzijde		10de - 14de			klinkend hard gebakken, dunwandig, gedraaid, oranje gelig baksel
182	3	0A	273	2	GRAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1									LME-NT			rode kern, grijze buitenzijde, bruinigrijze binnenzijde
183	3	0A	267		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	1							bruin sliblaagje op buitenzijde		10de - 14de			oranje rood baksel
185	3	1	279	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde gedeeltelijk met paarsbruin ijzerhoudend loodglazuur, binnenzijde spatten			LME-NT			
186	3	1	281	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						binnen- en buitenzijde volledig donkerbruin ijzerhoudend loodglazuur			LME-NT			
188	3	1	283	1	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	2							1 met draairibbels aan binnen- en buitenzijde, bruine buitenzijde engobe of gemoket		LME-NT			beide fragmenten met bruine buitenzijde afkomstig van mogelijke engobe of gesmoket
189	3	1	284	1	MAA	Aanleg vlak	30/03/2022		2					binnenzijde volledig geel loodglazuur, buitenzijde enkel deel van de rand	groef aan binnenzijde net onder de top		(12de) - 13de	kogelvormige pot	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 38 (1-12)	sterk ondersneden bandrand met afgeronde top, passende scherven
191	3	1B	284 of 310.2	2 of 3	MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	1						spatten loodglazuur op buitenzijde			10de - 14de			
191	3	1B	284 of 310.2	2 of 3	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	3						2 volledig loodglazuur aan binnenzijde, 1 volledig loodglazuur aan binnenzijde en volledig donkerbruin zwart ijzer- of maangaanhoudend loodglazuur aan buitenzijde			LME-NT			
191	3	1B	284 of 310.2	2 of 3	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022		1					binnenzijde volledig, butenzijde quasi volledig loodglazuur		roetsporen op buitenzijde	15de - 16de	grape	lijkt op L123C bij De Groote	simpele uitstaande licht verdikte rand
191	3	1B	284 of 310.2	2 of 3	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022		1					binnenzijde volledig loodglazuur		slijtage glazuru aan binnenkant rand	late 14de - 16de	teil	L57-reeks bij De Groote	simpele licht verdikte brede bandrand

191	3	1B	284 of 310.2	2 of 3	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022		1					binnen- en buitenzijde volledig donkerbruin zwart ijzer- of mangaanhoudend loodglazuur			15de - 16de	grape	lijkt op L124D bij De Groote	uitstaande verdikte rand met wat afgeplatte top die licht ondersneden is
191	3	1B	284 of 310.2	2 of 3	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1	2					binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur		roetsporen op buitenzijde	LME-NT	grape		passende scherven, licht uitstaande smalle bandrand met geprononceerde doorn en afgeronde top
192	3	1B	287	2	MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde volledig geel loodglazuur			10de - 14de			wit baksel
192	3	1B	287	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde volledig loodglazuur			LME-NT			
192	3	1B	287	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde gedeeltelijk donkerbruin loodglazuur	mogelijk bruin sliblaagje op buitenzijde		LME-NT			
192	3	1B	287	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1									LME-NT			wat bruinigrijze wanden
192	3	1B	287	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde volledig, binnenzijde gedeeltelijk met donkerbruin tot zwart ijzerhoudend loodglazuur			LME-NT			
192	3	1B	287	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						enkele loodglazuurspatten op buitenzijde	bruinrode sliblaag op buitenzijde	schade aan sliblaag	LME-NT			fijn egaal oranje baksel, mogelijk Maaslandse productie
192	3	1B	287	2	HGVAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde volledig olijfgroen koperhudend loodglazuur	opgelegde gele slibbanden		13de - 14de			binnenzijde oranjegeel, grootste deel van breuk en buitenzijde lichtgrijs baksel
194	3	1>2	286		ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1							buitenzijde volledig donkerbruin paars sliblaagje		LME			
194	3	1>2	286		PRSTG	Aanleg vlak	30/03/2022		1					buitenzijde gedeeltelijk donkerbruin loodglazuur			13de - vroege 14de	kan		iets uitstande smalle bandvormige rand, licht ondersneden, driehoekige doorsneden donkergrijsbruine kern, bruine wanden
197	3	2	290	1	IW	Aanleg vlak	30/03/2022	1	2					volledig glazuur	blauwe lijn, reliëf, hoekige rand		18de - 19de	bord		gefacetteerde simpele rand, geometrische reliëfindruk op boord en vlag
198	3	2	291		PIJP	Aanleg vlak	30/03/2022				1						17de - 18de			pijpensteelfragment
199	3	2	292		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022					1			bruine sliblaag aan buitenzijde	randen van het oor afgesleten	10de - 14de			deel van vrij fors bandoor met wat verdikte opstaande afgeronde zijkanen, rozig geel baksel
200	3	2	293	2	GRAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1							draairibbels op buitenzijde		LME - 16de			
200	3	2	293	2	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						spatten en druipsporen loodglazuur op buitenzijde			LME			fijn baksel, grijze kern, oranje wanden, klinkend hard gebakken, mogelijk Maaslands
200	3	2	293	2	MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	10		6				3 met gele loodglazuur aan buitenzijde		13 zwaar beroete scherven, binnenzijde kalkaanslag en mogelijke etensresten	10de - 14de			vlakke bodem, allemaal afkomstig van zelfde individu

201	3	2	296		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	1	1					binnenzijde volledig geel loodglazuur			13de	kom	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 43/44	licht uitstaande bandvormige rand met onderlip en min of meer driehoekige doorsnede
203	3	2	294		GRAW	Aanleg vlak	30/03/2022	2									LME - 16de			
203	3	2	294		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	16						6 volledig geel loodglazuur aan binnenzijde, 1 gedeeltelijk geel loodglazuur aan binnenzijde, 2 gedeeltelijk loodglazuur aan buitenzijde, 1 met glazuurspat aan buitenzijde	1 met enkele radstempelversiering	1 mogelijk beroet of secundaire verbranding aan buitenzijde en etensresten aan binnenzijde	10de - 14de			4 met oranjerozig baksel, 1 wat grijs baksel
203	3	2	294		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022			1				binnenzijde volledig geel loodglazuur		slijtage onderzijde standvinnen	10de - 14de			vlakke tot licht lensvormige bodem, tweevoudige uitgeknepen standvinnen
203	3	2	294		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022		1					binnenzijde volledig buitenzijde gedeeltelijk geel loodglazuur	groef op zijkant rand		12de - 14de ?	kan		licht uitstaande verdikte smalle bandrand met afgeronde onderzijde en min of meer afgeronde driehoekige doorsnede
203	3	2	294		ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022				1			glazuurspat			LME-NT			ovaal bandoor
203	3	2	294		ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						gedeeltelijk loodglazuur buitenzijde		mogelijk bruine sliblaag	LME-NT			donkerrode breuk, bruine buitenzijde en bruinzwarte binnenzijde, allicht sliblaagje
203	3	2	294		STG	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde volledig zoutglazuur			14de - 16de			grijze tot donkergrijze kern, egaalbruine buitenzijde allicht sliblaag, lichtbruine binnenzijde, Rijnlands steengoed
203	3	2	294		PRSTG	Aanleg vlak	30/03/2022			1							12de - vroege 14de			vlakke bodem, oranjebruine grijs gevlekte wanden, lichtgrijze tot grijze kern
203	3	2	294		PRSTG	Aanleg vlak	30/03/2022	1							draairibbels op buitenzijde		13de - vroege 14de			donkergrijze kern, grijze tot donkergrijze wanden
203	3	2	294		PRSTG	Aanleg vlak	30/03/2022	1							bruinrode sliblaag op buitenzijde		12de - 13de			lichtgrijsbeige kern, oranjebruine wanden, mogelijk Zuid-Limburgs
203	3	2	294		PRSTG	Aanleg vlak	30/03/2022	1									13de - vroege 14de			grijze kern, bruingrijze wanden
203	3	2	294		PRSTG	Aanleg vlak	30/03/2022	1							groef/ribbel op buitenzijde, allicht donkerbruin sliblaagje op buitenzijde		13de - vroege 14de			donkergrijze kern, donkerbruingrijze binnenkant, donkerbruine buitenkant
204	3	2	297		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	1									10de - 14de			
205	3	2	300		ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	1						buitenzijde volledig loodglazuur, binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur			LME-NT			
205	3	2	300		ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022					1		binnenzijde volledig loodglazuur, buitenzijde druipsoren		secundair verbrand en roetsporen op buitenzijde	LME-NT			aanzet gefacetteerd oor bewaard
206	3	2	299		MAA	Aanleg vlak	30/03/2022	1						binnenzijde gedeeltelijk loodglazuur			10de - 14de			
207	3	2	295	1	PRSTG	Afwerken	30/03/2022	4							draairibbels buitenzijde		13de - vroege 14de			passende scherven, gelaagde grijze en bruine kern, donkergrijze buitenzijde, donkerbruine binnenzijde

207	3	2	295	1	ROAW	Afwerken	30/03/2022			1				binnenzijde volledig olijfgroenbruin loodglazuur		secundair verbrand	LME-NT			uitgeknepen standvin
210	3	2B	295	2	ROAW		30/03/2022	1							draairibbels aan binnen- en buitenzijde		LME-NT			klinkend hard gebakken, mogelijk Maaslands
210	3	2B	295	2	HGVAW		30/03/2022	2						buitenzijde volledig olijfbruin loodglazuur	draairibbels binnenzijde, verticale witte slibstrips met vingerindrukken		13de - 14de			passende scherven
211	3	2B	297 of 306	2	BWM		30/03/2022		1									tegel/platt e pan		fragment van tegel of platte pan
211	3	2B	297 of 306	2	GRAW		30/03/2022	2									LME - 16de			1 met rode kern, 1 met oranje rode binnenzijde en breuk en enkel grijze buitenkant
211	3	2B	297 of 306	2	PRSTG		30/03/2022	7							eventuele draairibbels op binnen- en/of buitenkant		13de - vroege 14de			3 met grijze tot donkergrijze kern, donkergrijze buitenkant en donkerbruingrijze binnenkant, 2 passend met grijze kern en licht bruingrijze wanden, 2 passend met grijze tot donkergrijze kern en donkerbruingrijze wanden
211	3	2B	297 of 306	2	MAA		30/03/2022	9						7 met gedeeltelijk loodglazuur of glazuurspatten op buitenzijde, 3 met gedeeltelijk loodglazuur of spatten aan binnenzijde			10de - 14de			3 met oranje rozig baksel
211	3	2B	297 of 306	2	MAA		30/03/2022		1					gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde en top van de rand			10de - 14de	kan ????????		verdikte wat blokvormige rand met groef op buitenzijde en naar binnen afgeschuinde top, mogelijk ooraanzet bewaard
213	3	4	306		MAA	Aanleg vlak	31/03/2022	7						1 met geel loodglazuur aan buitenzijde, 4 met olijfgroene glazuurvlekken	1 individu met draairibbels aan buitenzijde	1 met roet aan buitenzijde	10de - 14de			4 passende scherven (oranje baksel, glazuurspatten en draairibbels), 3 wit tot grijs baksel
213	3	4	306		PRSTG	Aanleg vlak	31/03/2022	2							draairibbels op buitenzijde		13de - vroege 14de			2 passende scherven, gelaagde grijze en bruine kern, donkergrijze buitenzijde, donkerbruine binnenzijde
134A	1	4	197		MAA	Aanleg vlak	22/03/2022	1									10de - 14de			
134A	1	4	197		PRSTG	Aanleg vlak	22/03/2022			1					binnen- en buitenzijde volledig bruinpaarse engobe, draairibbels aan binnenzijde		13de - vroege 14de			lensvormige bodem, lichtgrijze breuk, volledig bruinpaarse engobe, zeer hard gebakken
135A	1	3	204		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	2									LME-NT			
135A	1	3	204		STG	Aanleg vlak	22/03/2022			1					groef/ribbel op overgang bodem naar wand		15de - vroege 16de	drinknap		uitgeknepen gelobde standvoet, Siegburg, egaal grijs baksel en wanden
135A	1	3	204		ROAW	Aanleg vlak	22/03/2022	1							geprononceerde draairibbels op buitenzijde, mogelijk witte sliblaag aan binnenzijde, mogelijk bruine sliblaag aan buitenzijde	kalkaanslag of witte slib ? Aan binnenzijde	LME-NT			grijze kern, eerder bruine wanden

196A	3	2	288	1	ROAW	Aanleg vlak	30/03/2022	2						1 volledig loodglazuur binnenkant, 1 met glazuurspatten buitenkant		geglazuurd fragment vertoont roetsporen aan buitenzijde	LME-NT			fragment met glazuurspatten heeft grijze kern in breuk
196A	3	2	288	1	BRSCH	Aanleg vlak	30/03/2022						1		buitenzijde voledig met bruinoranje engobe, binnenzijde enkel rand, ribbel op buitenzijde		12de - 13de	grape/koo kpot		klein gelijk met de top aangezet bovenaan afgeplat worstoor, verdikte uitstaande rand
196A	3	2	288	1	GRAW	Aanleg vlak	30/03/2022	3		1	1				bodem en 2 wandscherven met draairibbels op buitenzijde		12de - 14de	kan		bodemfragment van kan met meerledige utgeschulpte standvinnen waarvan 1 bewaard, fors bandvormig oorfragment, enkele scherven zijn wel erg hard gebakken, 1 scherf met rode kern in breuk
29A	1	1	30		GRAW	Aanleg vlak	14/03/2022			1						roetsporen op buitenzijde	LME - 16de			vlakke bodem, allicht met standvinnen, echter geen bewaard
29A	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022			3					donkerbruine engobe op buitenzijde, oranjebrune engobe binnenzijde	vorstschade, afgesprongen engobe	10de - 14de			zelfde pot als V41, vlakke bodem, uitgeknepen standvinnen waarvan 1 bewaard is, lichtgrijze kern, beige wanden
29A	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1						binnen- en buitenzijde gedeeltelijk geel loodglazuur			10de - 14de			
29A	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022			1					bruine engobe op buitenzijde wand, oranjezoze engobe op onderzijde	gebroken standvinnen	10de - 14de			vlakke tot licht lensvormige bodem met meerledige uitgeknepen standvinnen, waarvan 2 bewaard, grjze kern, oranjegele wanden
29A	1	1	30		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1						buitenzijde volledig loodglazuur			LME-NT			
29A	1	1	30		PRSTG	Aanleg vlak	14/03/2022			1							LME			vermoedelijk fragment van vlakke bodem, allicht met standvinnen, zeer hard gebakken vandaar gecatalogiseerd als PRSTG maar kan ook hard gebakken Maaslands zijn, grijze kern, rode wanden
29A	1	1	30		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1						gedeeltelijk donkerbruin loodglazuur op buitenzijde	donkerbruingrijze engobe aan binnenzijde, donkergrijze engobe aan binnenzijde		LME-NT			kan ook Maaslands zijn, fijnwandig oranjerood baksel
29A	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022	1							donkergrijsbruine engobe buitenzijde, beigegrijze engobe binnenzijde		10de - 14de			grijze kern, oranjerode wanden, fijn baksel
29A	1	1	30		ROAW	Aanleg vlak	14/03/2022	1							draairibbels op buitenzijde		LME-NT			gijze kern, oranje wanden, kan ook Maaslands zijn
29A	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022		1					binnenzijde volledig geel loodglazuur, buitenzijde gedeeltelijk geel loodglazuur			13de - 14de	kan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 12 (9-13)	licht uitstaande sterk ondersneden verdikte bandrand met licht naar buiten staande afgeronde top

29A	1	1	30		MAA	Aanleg vlak	14/03/2022		1					enkele glazuursporen	enkele groeven op onderzij kant van de rand		1150 -14de	kan	gelijkenissen met Herk-de-Stad, Archeologie in Vlaanderen, V, p. 167 en figuur 7, 23	opstaande aan de buitenzijde fors verdikte rand met afgeronde zij kant en lichte bovenlip, twee groeven op zij kant van de rand op onderzijde
46A	1	2	50		BIJNASTG	Aanleg vlak	16/03/2022	2							draairibbels op buitenzijde		late 13de - vroege 14de			zeer hard gebakken bijna volledig versinterd, grijze tot donkergrijze egale kleur in breuk en wanden
46A	1	2	50		STG	Aanleg vlak	16/03/2022		1					buitenzijde volledig zoutglazuur, binnenzijde gedeeltelijk zoutglazuur op aanwezige engobe	draairibbels op buitenzijde, bruinpaarse engobe op buitenzijde en gedeeltelijk op binnenzijde hals		14de - 15de	kan		wat verdikte smalle bandvormige rand met iets naar buiten geplooid afgeronde top en spitse geprononceerde doorn
46A	1	2	50		GRAW	Aanleg vlak	16/03/2022						1				LME		indet.	worstoor aangezet op de top van de rand, mogelijk van kookkan
46A	1	2	50		BIJNASTG	Aanleg vlak	16/03/2022					1					late 13de - vroege 14de			ovaal bandoor, zeer hard gebakken, bijna volledig versinterd vandaar determinatie als bijna-steengoed, bruin donkergrijze breuk en wanden
46A	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1									10de - 14de			
46A	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1						glazuurspat op buitenzijde	donkerbruine engobe op buitenzijde		10de - 14de			oranje baksel
46A	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022	1						gedeeltelijk loodglazuur op buitenzijde			10de - 14de			oranje rozig baksel
46A	1	2	50		ROAW	Aanleg vlak	16/03/2022					1			donkerbruine engobe op buitenzijde		LME-NT			ovaal oor met verdikte afgeronde randen, gelobd, grijzige kern, oranje rode wanden, kan ook Maaslands zijn
46A	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022			1				spatten loodglazuur aan 1 zijde			10de - 14de			fragment van vlakke bodem, oranje rozig baksel, hard gebakken
46A	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022		1					binnen- en buitenzijde gedeeltelijk met groen gevlekt geel koperoudend loodglazuur			13de - 14de	kan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 12 (9-13)	wat uitstaande verdikte bandrand met afgeronde top en sterk ondersneden doorn
46A	1	2	50		MAA	Aanleg vlak	16/03/2022		1								13de - 14de	kookkan	zie abdij Herkenrode, Relicta 13, fig. 35 (5-10)	min of meer haaks uitgeplooid rand met versmalde afgeronde buitenlip en opstaande binnenlip

15.6. DETERMINATIE METALEN

vondstnummer	inzameldatum	werkput	vlak	spoor/laag	opm	inzamelwijze	vondstcategorie	aantal	determinatie	datering	beschrijving
2	14/03/2022	1		S2	-1,25 m MV	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE)-NT	musketkogel
9	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	metaal	1	munt	1389-1418	munt: Brûlé Jan van Beieren Luik
10	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	koperlegering	1	indet		plaatje indet
11	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE)-NT	musketkogel
12	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	koperlegering	1	medaillonsluiting	1350-1400	Medaillonsluiting
13	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE)-NT	musketkogel
14	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE)-NT	kogeltje (pistolet, donderbus)
15	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE)-NT	musketkogel
16	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE)-NT	kogeltje (pistolet, donderbus)
17	14/03/2022	1	0A	S2	oph (3)	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	14de-16de eeuw	D vormige gesp
18	14/03/2022	1	0A	S3.2	oph/kuil	metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		plaatje indet
19	14/03/2022	1	0A	S8	oude ophoging (3)	metaaldetectie	lood	1	indet.		indet. Looddruppel?
21	14/03/2022	1	0A	S17.2	GW vulling NST	metaaldetectie	koperlegering	1	mantelhaak	16de-17de eeuw	Mantelhaak, versierd
23	14/03/2022	1	0A	S17.1	GW vulling NST (5f)	metaaldetectie	koperlegering	1	knoop	19de-20ste	knoop
24	14/03/2022	1	0A	S18.2	GW (5d/5e)	metaaldetectie	lood	2	kogel	(15deE)-NT	musketkogel met impact ; pistoletkogel met sporen gietnaad
27	14/03/2022	1	0A	S4	oph (2/3 - 3)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE)-NT	musketkogel
36	14/03/2022	1	1	S29	oph (2/3)	metaaldetectie	lood	1	indet.		indet.
37	14/03/2022	1	1	S29	oph (2/3)	metaaldetectie	zilver	1	munt	1210-1280	munt: Brabantse denier zilver (Halen?)
38	14/03/2022	1	1	S29	oph (2/3)	metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		plaatje geplooid
39	14/03/2022	1	1	S30	oph (2/3)	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	13de-15de eeuw	Ringgesp, geen naald
40	14/03/2022	1	1	S38		metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		plaatje geplooid

42	14/03/2022	1	1	S42	GW vulling NST	metaaldetectie	koperlegering	1	beslag		beslag met scharnier, boekbeslag?
43	16/03/2022	1	(1)/2		MD stort: wschlijk S50	metaaldetectie	koperlegering	1	Riemtong	16de eeuw	Riemtong
45	16/03/2022	1	2	S51	kuil/greppel	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	14e-16e eeuw	D vormige gesp
46B	16/03/2022	1	2	S50	oude A	aanleg vlak	koperlegering	1	grape	LME-NT	Poot van grape (groot exemplaar)
46B	16/03/2022	1	2	S50	oude A	aanleg vlak	ijzer	1	indet		spijker of priem
56	16/03/2022	1	2	S52	kuil/oude A	metaaldetectie	ijzer	1	indet.		priem?
68	16/03/2022	1	2	S66	GW (2c)	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	1350-1650	Dubbel ovaalgesp, geen naald
69	16/03/2022	1	2	S67	GW (2a)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE) -NT	Musketkogel
69	16/03/2022	1	2	S67	GW (2a)	metaaldetectie	zilver?	1	indet		plaatje (munt?)
71	16/03/2022	1	2	S68	GW (5e)	metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		met ijzer in?; mesbekroning?
73	16/03/2022	1	2	S69	oude A	metaaldetectie	koperlegering	1	Pseudo-Muntpenning	13de-14de eeuw	Pseudo-Muntpenning type sterling 1275-1350
77	16/03/2022	1	2	S74	GW (5a)	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	16de-17de eeuw	Fragment dubbel ovaalgesp, zonder naald 16e-17e eeuw
78	16/03/2022	1	2	S56	oude A	metaaldetectie	koperlegering	1	Gespbroche	15de eeuw	Gespbroche, bladvormig (15e eeuw)
117	22/03/2022	1	3	S197	oude A	metaaldetectie	koperlegering	3	indet.		kopere plaatjes, minstens van 3 verschillende exemplaren, beslag?
119	22/03/2022	1	3	S198	oude A	metaaldetectie	lood	3	indet.		loden plaat met snijsporen en 2 loodfragmenten
119	22/03/2022	1	3	S198	oude A	metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		plaatje uit 3 verschillende fragmenten
122	22/03/2022	1	3	S200	GW (2b)	metaaldetectie	metaal	1	indet		indet
126	22/03/2022	1	3	S202	GW (2a)	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	LME-16e eeuw	gespfragment, vermoedelijk van D-vormige gesp
126	22/03/2022	1	3	S202	GW (2a)	metaaldetectie	metaal	1	munt	begin 16de eeuw	munt: Naamse Maille Philips de Schone 1502-1504
133	22/03/2022	1	4	S204	oude A	metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		sierbeslag?: aan zijkant rij met kleine gaatjes, versierd met dubbele lijn
137	22/03/2022	1	4	S170	oude A	metaaldetectie	ijzer	1	spijker		sierspijker?
139	22/03/2022	1	3	S215?	oph (4a/4b)	metaaldetectie	lood	1	indet		rond, "holvormig plaat met 2 gaatjes, beslag?; mogelijk van de kant gevallen
148	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-NST, <70 cm MV	metaaldetectie	koperlegering	2	munt	19e eeuw	2 cent 19de eeuw (Leop. 1 mogelijk 2); 1 munt met aankoeksel

148	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-NST, <70 cm MV	metaaldetectie	koperlegering	1	indet		knoop?
148	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-NST, <70 cm MV	metaaldetectie	lood	4	kogel	(15deE) -NT	Musketkogel; 2 met gietnaad, 1 sporen van impact
148	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-NST, <70 cm MV	metaaldetectie	koperlegering	1	indet		scharnier met ijzeraanslag; mogelijk gesp met ijzeren naald
148	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-NST, <70 cm MV	metaaldetectie	koperlegering	1	vingerhoed	19e-20e eeuw	vingerhoed, "gekarteld"
148	24/03/2022	2	0A	S230	xxx-NST, <70 cm MV	metaaldetectie	metaal	1	munt	15e eeuw	0
150	24/03/2022	2	0/1	S233	<70 cm MV (oph- greppel 7)	metaaldetectie	koperlegering	1	Lapnagel	1400-1600	Lapnagel
154	24/03/2022	2	0/1	S230	<70 cm MV	metaaldetectie	lood	1	indet.		kogeltje?
155	24/03/2022	2	0A	S230	XXX-NST	metaaldetectie	koperlegering	1	riembeslag		fragment riemtong
155	24/03/2022	2	0A	S230	XXX-NST	metaaldetectie	koperlegering	2	ring		Kledingoojje en ringetje, vermoedelijk ook behorend bij kledij
156	24/03/2022	2	0A	S236	oph (3-(4))	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE) -NT	Musketkogeltje met mogelijk sporen van impact
162	24/03/2022	2	1/2		GW (2a/2c) ter hoogte S250/252	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE) -NT	Musketkogel met mogelijk sporen van impact
163	24/03/2022	2	1/2		GW (2c) ter hoogte S251	metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		helft van hol bolletje met 2 doorboringen (knoop?)
164	24/03/2022	2	1/2			metaaldetectie	koperlegering	1	indet		koperen plaatje met 2 spijkergaten, geplooid
164	24/03/2022	2	1/2			metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	14de-15de eeuw	Trapeziumvormige gesp met verdikkingen op einden
172	24/03/2022	2	2	S256	oude A	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	14de-16de eeuw	D vormige gesp , geen naald
174	24/03/2022	2	2	S248	oude A	metaaldetectie	koperlegering	1	Riemptong	14de-15de eeuw	Riemptong
175	24/03/2022	2	2	S252	gw (2c)	metaaldetectie	koperlegering	1	indet.		koperen plaatje, mogelijk munt (wapenschild of torentje zichtbaar)
180	25/03/2022	2	2	S250.2	gw (2a)	afwerken	ijzer	1	aspen		aspen
181	30/03/2022	2	2	S259	GW (2)	metaaldetectie	koperlegering	1	gesp	14de-16de eeuw	D vormige gesp , met naald

184	30/03/2022	3	0A	S276	oph (4c/4d)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15deE) -NT	Musketkogeltje
187	30/03/2022	3	1	S281.1	GW (5a?)	metaaldetectie	koperlegering	1	Knoop	16de-17de eeuw	Knoop in vorm van bolletje
190	30/03/2022	3	1	S281.2	GW (5a?)	metaaldetectie	lood?	1	indet.		vierkant plaatje met afgeronde hoeken
193	30/03/2022	3	1/2	S287.1	oph (4a/4b)	metaaldetectie	lood?	1	indet.		mogelijk pelgrimsinsigne; voorzien van lijn versiering
208	30/03/2022	3	2	S301	gw (5a-5b)	metaaldetectie	lood	1	kogel	(15de) -NT	Musketkogel

15.7. MONSTERLIJST

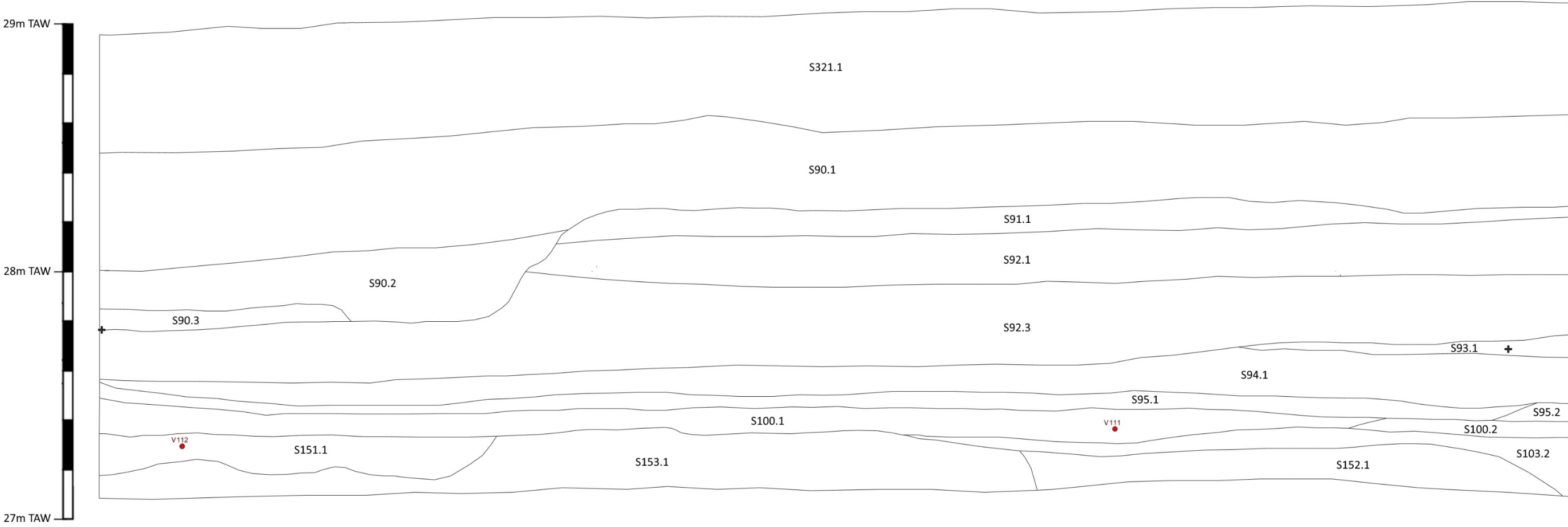
PROJECTCODE	2021L159						
ONDERWERP	MONSTERLIJST						
staalnr	datum	werkput	spoonr.	vlak/prof	soort	doel	Opmerking
1	25/03/2022	2	250,3	2	hout	C14	beschoeiing gracht (twijgjes vlachtwerk)
2	22/03/2022	1	205	3	hout	C14	paaltje beschoeiing gracht
3	22/03/2022	1	216	4	hout	dendro	houten paal (bewerkt)
4	22/03/2022	1	216	4	hout	dendro	houten paal (bewerkt)
5	25/03/2022	2	256	2	hout	C14	natuurlijk hout; wortels
6	25/03/2022	2	256	2	algemeen	macrobotanisch	oude A
7	30/03/2022	3	292	2	algemeen	macrobotanisch	greppelvulling (nieuwe tijd)
8	31/03/2022	3	227,1	P3	algemeen	macrobotanisch	bodem greppelvulling (opmerking genomen in P6 maar identieke laag als P3)
9	31/03/2022	3	311,1	P6	algemeen	macrobotanisch	ophogingslaag (greppeltje?)

15.8. TEKENINGENLIJST

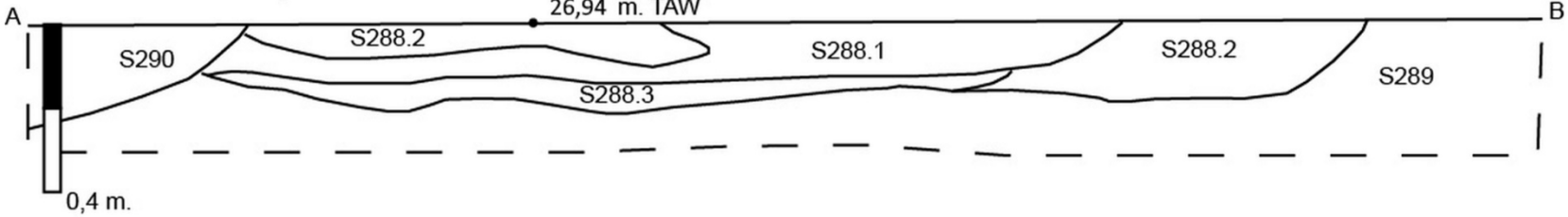
PROJECTCODE	2022F352					
ONDERWERP	TEKENINGENLIJST					
tekeningnr	type	analoge schaal	oorspronkelijke vervaardigingswijze	datum	WP	spoor- of profielnr
P1AB	profiel	n.v.t.	digitaal	17/03/2022; 22/03/2022;	1	P1
P2AB	profiel	n.v.t.	digitaal	17/03/2022; 22/03/2022;	1	P2
P3AB	profiel	n.v.t.	digitaal	18/03/2022; 22/03/2022;	1	P3
P4AB	profiel	1/20	analoog	18/03/2022	1	P4
P5AB	profiel	n.v.t.	digitaal	24/03/2022	1	P5
P6AB	profiel	n.v.t.	digitaal	30/03/2022; 31/03/2022	1	P6
C259AB	coupe	1/20	analoog	24/03/2022	1	S259
C288AB	coupe	1/20	analoog	30/03/2022	1	S288

15.9. VELDTEKENINGEN

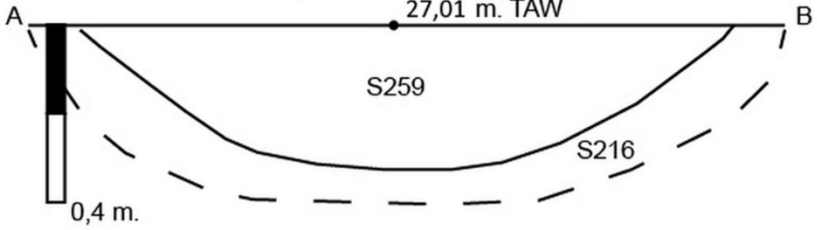
2021L159
P4AB WP1 VL2
18/03/2022 1:20 analoog

2021L159
C288AB WP3 Vlak2
30/03/2022 1:20 analoog

2021L159
C259AB WP2 Vlak2
25/03/2022 1:20 analoog

15.10. OVERZICHT ARCHEOLOGISCHE PERIODES

Archeologische Periode		Datering
Nieuwste Tijd		Vanaf 1800
Nieuwe Tijd		1500 – 1800
Middeleeuwen	Laat	1200 – 1500
	Vol	900 - 1200
	Vroeg	450 - 900
Romeinse Tijd	Laat	270 - 450
	Midden	70 – 270
	Vroeg	50 v.C. – 70 n.C.
IJzertijd	Laat	250 – 50
	Midden	500 – 250
	Vroeg	800 – 500
Bronstijd	Laat	1100 – 800
	Midden	1800 – 1100
	Vroeg	2000 – 1800
Neolithicum	Finaal	3000 – 2000
	Laat	3500 – 3000
	Midden	4500 – 3500
	Vroeg	5000 – 4500
Mesolithicum	Laat	6500 – 5000
	Midden	7700 – 6500
	Vroeg	9500 – 7700
Paleolithicum	Finaal	12000 – 9500
	Laat	35000 – 12000
	Midden	300000 – 35000
	Vroeg	Tot 300000 v.C.